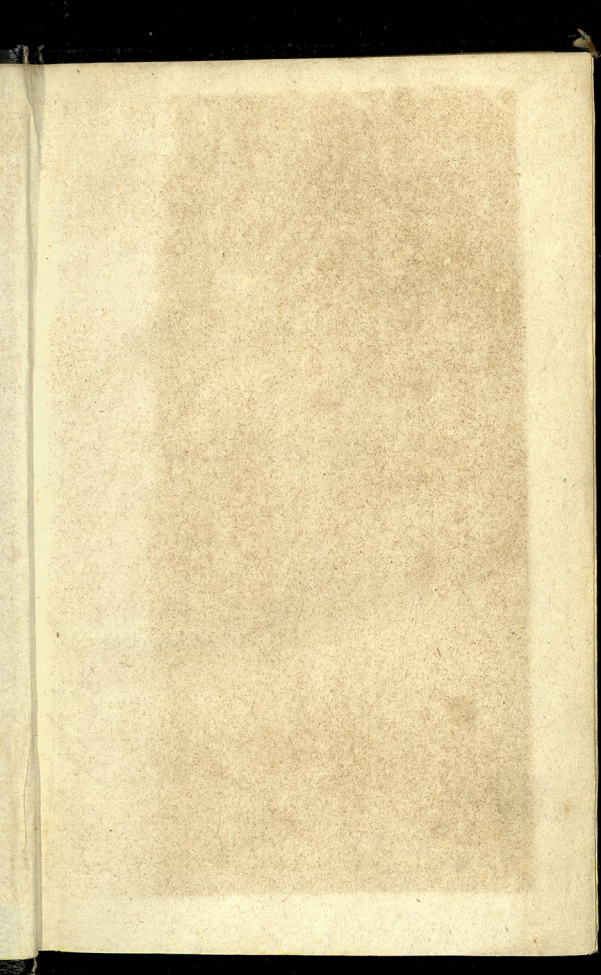

II
C. 18190
1.

18190. II. C. f. 2.

✓

Salsoleroato gen.

Glej! dékla Gospodova sim. Luk.I, 38.

Šlava

MARIJE DEVIZE

od fvetiga

Alfonsa Marije od Liguori,

fhkofa pri f. Agati, in sazhetnika drufhtva presvetiga
Svelizharja.

Is italianfkiga preftavil

BLASH POTOZHNIK,

fajmofhter v Šhent-Vidu nad Ljubljano.

V Ljubljani, 1845.

Natisnil Joshef Blasnik.

V natif teh bukev so milostljivi Firšht
GOŠPOD GOŠPOD
ANTON ALOJS,
Ljubljanski Škof, dovolili 4. Velkiga ferpana
1845.

IN = 0 3000 3195

Od mnogih

djanj poboshnosti

na zhaft

presvete Devize Marije.

Nebes kraljiza je tako radodelna in hvaleshna, de svoje flushabnike sa nar manjši djanja poboshnosti s velikimi dobrotami plazha, pravi f. Andrej Kretanski. De pa te gnade is svojih poboshnih djanj na zhaft Marije došeshemo, ste dve rezhi potrebni; *pervizh* mora tisti, kateri jih opravlja bres smertnih grehov biti, fzer bi Marija takimu rekla, kar je neki dan pregresnimu vojaku djala, kateri je, kakor svet Peter Zelestin pripoveduje, vsak dan nektele poboshne djanja na zhaft Materie boshje opravljal. Ko je bil namrezh ta vojak en dan hudo lazhin, se mu je prikasala presveta Deviza, in mu je ponudila nar boljshi jedi, ktere so bile pa v tako umasani posodi, de si ni upal se jih dotakniti. Presveta Deviza mu pravi: Lej, jest sim Mati boshja,

in sim prifhla tvojo lakot potolashit. Pa jeſt ne morem, pravi vojak, teh jedí is take pofode vseti. Kako je pa mogozhe, odgovorí Marija, de ti hozheſh, de bi jeſt tvoje poboshnoſti djanja vefelo ſprejela, ker mi jih ſ tako gerdim ferzam noſiſh? Ko je vojak to ſaſliſhal, ſe je ſpokoril, je ſhel v puſhavo, in njegovo ſinertno uro ſe mu je prikasala Marija, in ga je v nebefa peljala. — V pervim delu teh bukev ſim rekel, de je nemo-gozhe, de bi bil zhaſtivz Marije vezhno pogubljen; tode to ſe more ſaſtopiti ſ tem priſtavkam, de je tak v gnadi boshji, ali de ſaj ſheli greh ſapuſtiti, ker mu bo takrat Marija gotovo pomagala. Ko bi pa kdo ne jenjal greha delati, ſ upanjem, de ga bo Marija vſe eno ſvelizhala, bi bil ſam kriv, de je nevredin in nepripravin, de bi mu Marija na pomozh prifhla. *Drugizh*, de bo poboshne djanja na zhaſt Matere boshje ſ pridam opravljal, mora zhlovek ſtanovitin v ſluſhbi Marije oſtati. Stanovitoſt ſama ſaſluſhi krono, pravi ſ. Bernard. — Ko je bil poboshni Tomah Kempenſki ſhe majhin fant, je imel navado vſak dan nektare molitve na zhaſt Marije Devize opravljati. Sgodí ſe pa, de jih je enkrat opuſtil; poſneje jih je opuſtil zel teden, na ſadnje pa zlo popolnoma. Na to ſe mu prikashe Marija po nozhi v ſanjah, ki je njegove tovarſhe ob-

jemala; ko je pa do njega prifhla, je rekla: **Kaj** hozhefh imeti od mene, ki si svoje molitve opustil? Prezh béshi od mene, ti nisi vredin, de bi te objela. Na to se sbudí **To-**mash, je bil ves prestrašen, in od tega dne je sazhel spet svoje navadne molítve opravljati. **Rihard** prav govori, ker pravi, de, kdor **Marii** stanovitno flushi, njemu je blagor v njegovim upanji, ker se vse sgodi, kar sheli; ker pa nihzhe sa terdno ne vé, de bo stanovitin, sa to tudi nihzhe pred smertjo sa terdno ne vé, de bo svelizhan. Lep nauk je poboshni mladenzh **Janes Berhmans**, is drushbe **Jesufove**, pri svoji smerti svojim sobratam sapustil. Ko so ga namrezh oni prafhali, ktere poboshne djanja **Materi** boshji nar bolj dopadejo, in fkos ktere bodo njeno pomozh nar bolj gotovo dosegli, je odgovoril: Tudi nar manjshi poboshno djanje je sadofti, de se le stanovitno opravlja.

Prav kratko in s malimi besedami bom tukej mnoge djanja poboshnosti nafhtel, ktere moremo na zhaft **Materi** boshje opravljati, de njeno pomozh doseshemo, in mislim, de bo to nar boljshi, kar se v teh bukvah najde. Med tem pa svojim ljubim bravzam ne priporozhujem toliko, vsih teh poboshnih djanj opravljati, temuzh priporozhim jim, de tiste, ktere si bodo is vsih sbrali, stanovitno opravljajo,

in de naj fe bojé de jih bo Mati boshja sapuštila, zhe jih bodo toshljivo in neštanovitno opravljali. Oh koliko tistih, kateri sdaj v peklu terpé, bi bilo svelizhanih, ko bi bili poboshne dela, ki so jih na zhašt Marije sazheli, do konza speljali!

Pervo djanje poboshnosti.

Ave Maria. — Zhefhena Marija.

To pozhefhenje angelovo je presveti Devizi slo prijetno, sakaj to je ravno tako, kakor de bi ji tisto veselje, ki ga je obzhutila, kadar ji je angel Gabriel osnanil, de bo Mati boshja postala, s to molitvijo ponávljali; s tem namenam moramo toraj Marijo prav pogosto s to molitvijo posdraviti. „Posdravi jo s angelskim zhefhenjam,“ pravi poboshni Tomash Kempenfki, „sakaj tega rada flifhi“. Neki dan je rekla Mati boshja f. Mehtildi, de ni mogozhe nizeh boljiga šturiti, kakor njo s *Ave Maria* (zhefhena Maria) posdraviti. Enkrat je sveti Bernard prav dobro flifhal, de ga je podoba Marije posdravila s besedami: Zhefhen bodi Bernard. Sveti Bonaventura pravi, de Marija vselej s kako gnado nasaj posdravi; sakaj tako odgovori Marija vselej tistim, kateri jo pozhašte. Rihard priftávi: Ali bi bilo pazh mogozhe, de, zhe kdo k Materi Gospo-

dovi pride, in ji rezhe: Zhefhena si Marija, bi mu mogla kako gnado odrêzhi? Mati boshja fama je fveti Jederti obljubila, de ji bo fmertno uro tolikokrat na pomozh prifhla, kolikorkrat je ona nji zhefhena Marija rekla. Svelizhani Alan fhe pravi, de, kakor se pri Zhefhena Marii vse nebefa vefelé, tako hudízh trepetá in beshí. Tomash Kempenski ravno to poterdi is lastne fkuſhnje, in pravi, de se mu je enkrat sgodilo, de, ko je Zhefhena Marija molil, je hudizh nevtégama sbeshal. — Ta molitev se na tole visho vtegne opravljati:

1. Ali se molijo sjutraj in svezhér, kadar se vſtane, ali ſpat gre tri Zhefhena Marije s obrasam na tleh, ali pa faj klezhé, in k vſaki Zhefhena Marii se priſtavi tale molitviza: *ſkos ſvoje zhiſto bres madesha ſpozhetje, ozhiſti, o Marija, moje telo in moja duſho*. Na to se proſi Marija ſa njen ſhegen, kakor je fveti Staniflav vſelej delal, in se podá pod pomozh Marije, in jo proſi, de bi naſ zhes dan ali pa po nôzhi greha obvarovala. Sato je tudi dobro de se obeſi k póſtelji lepa podoba Marije Devize.

2. Navada je tudi moliti angelfko zhefhenje s navadnimi tremi Zhefhena Marijami sjutraj, o poldne in svezher. Papesh Janes XXII. je bil prvi, ki je na to molitev odpuſtik dodelil, in fzer pri ti priloshnoſti, ko jo

pater Krasset pripoveduje. Sgodilo se je bilo namrežh, de je neki hudodelnik, ki je bil obsojen foshgan biti, ker je pred prasnika osnanenja Marije Devize tifti vezher Materi boshji se priporozhval, v fredí ognja shiv oftal, tako de se fhe njegove obleke ogenj ni prijel. Posneje je Benedikt XIII. tiftimu, kteri angelfko zheshenje moli vfakrat sto dní odpustika, v sazhetku meza pa popolnoma odpustik dodelil, zhe se je spovedal in obhajal. Pater Krasset fhe priftavi, de je Klemen X. fhe druge odpustike pridjal, zhe se k vfaki Zheshena Marii fhe moli: *Bogu in Marii bodi hvala*. — Vzhasi je vfak, kadar je svonilo, pokleknil in angelfko zheshenje molil, dan danafhni je pa tega nekterih ljudi fram. Sveti Karl Boromej se pa ni framoval s vosa al s konja stopiti in angelfko zheshenje na zesti ali pa tudi v blatu klezhé moliti. Pripoveduje se, de je néki menih, ku je bil prelèn med svonenjem k angelfkimu zheshenju poklekniti, vidil, de se je svonik ali turn trikrat priklonil, in flifhal je glas, ki je rekel: Lej, ti fhe tega ne fturifh, kar neshiva ftvar fturi. Tukej je tudi treba vediti, de se po raslaganji Benedikta XIV. ob velikanozhnim zhasu nameft angelfkiga zheshenja moli *Regina cæli*, to je: *Veseli se nebeshka kraljiza* itd. in de se v saboto vezher in v nedeljo stojé moli.

3. Tudi je dobro Mater boshjo vfelej, kadar kdo flifhi uro biti, s eno Zhefhena Marijo pozhaftiti. Alfons Rodriguez je vsako uro Marijo na to visho posdravljaj; kadar je po nozhi ura bila, takrat ga je angel sbudil, de ni te molitve nikoli opustil.

4. Vskrat, kadar se s doma gré ali domu pride se lahko Mati boshja pozhafti s eno Zhefhena Marijo, de bi naš doma in sunaj greha obvarovala; tudi se ji takrat v duhu nogé kufhnejo, kakor Kartusiani fturé.

5. Kadar vidimo podobo Marije, jo s eno Zhefhena Marijo pozhaftimo. Sato bi imeli tifti, kateri lahko fture, na svoji hifhi lepo podobo Marije napraviti, de bi jo memo gre-dozhi pozhaftili. V Neapelnu in posebno v Rí-mu se najdejo prav lepe podobe Matere boshje, ktere poboshni ljudje po potih nastavijo.

6. Šveta zerkev je napravila, de se vse-lej, preden se sazhno duhovske molitve, po-prej Zhefhena Marija moli, in de se tudi vselej s Zhefhena Marijo fkonzhajo; sato bi se tudi prav dobro fturilo, ko bi se pri sa-zhetku in pri konzhanji vfaziga djanja Zhefhena Marija omolila; pravim pri vsakim dja-nji, naj bo duhovno, postavim pri molitvi, pri fpovedi in obhajilu, pri duhovnim branji, pred pridigo in po pridigi itd.; ali ko bi bilo tudi le posvetno opravilo, kakor pri uzhenji, ka-

dar se komu kak fvet da, pri delu, ali pri jedi, ali kadar se k pozhitku gre. Gotovo nam bodo take djanja, ktere so med dvema Zhefhena Marijama opravljene, veliko shegna dale. Vfelej, kadar sjutraj vftanemo, kadar ozhi sapremo, de bi saspali, v vsaki fkušnjavi, v vsaki nevarnosti, kadar se jesa in druge take strafti v nas vsdigujejo, vfelej bi imeli eno Zhefheno Marijo moliti. Šturi to, ljubi moj braviz, in bosh vidil, kako veliko prida bosh is tega imel; premisli tudi, de pri vsaki Zhefhena Marii dvajset dni odpuftika lahko dofeshefh. Sraven tega pové pater Auriemma, de je fveti Mehtildi Marija Deviza frezhno smert obljubila, zhe bo vsak dan tri Zhefhena Marije na zhaft nje mozhi, nje modrosti, in nje dobrote molila. Neki dan je rasodela Mati boshja svelizhani Johani is Franzije, de je Zhefhena Marija nji slo dopadljiva molitev, posebno zhe se desetkrat na zhaft njenih deset zhednost moli. Ta pifar pristavi vezh odpuftikov, ki so s temi desetimi Zhefhena Marijami fklenjeni.

Drugo djanje poboshnosti.

Devetodnevne poboshnosti na zhaft Marije.

Zhaftivzi Marije so prav fkerbni in gorezhi devetodnevne poboshnosti ali novéne na

zhaft prasnikov Marije opravljati, sa kar jim Mati boshja bresfhtevilne in imenitne dobrote dodeljuje. Neki dan je vidila f. Jedert veliko dufh pod Marijnim plajfham, v ktere je ta zhaftita kraljiza ljubesnivo gledala; na to je saflifhala fvetniza, de so to dufhe, ktere so se s poboshnimi djanji tiste dni pred prasnika nebovsetja Marije Devize sa ta prasnik prav pripravljale. — Pri devetodnevnih pripravah se samorejo takele poboshne djanja opravljati:

1. Še opravi premifhljevanje sjutrej in svezher, sraven se obifhe fveto refhnje Telo, in se pristavi na konzu devet Ozhe nafhov in Zhefhena Marij in devet Zhaft bodi Bogu Ozhetu.

2. Še obifhe trikrat Deviza Marija pred kako njeno podobo, se da hvala Bogu sa gnade, ktere ji je dodelil, in se prosi Mati boshja sa kako posebno gnado; pri enim tih obifkanj se lahko opravi molitev, ktera se najde na konzu vfakiga premifhljevanja sa prasnike Marije.

3. Tudi se lahko obude djanja ljubezni do Jesufa in Marije, ker ni mogozhe nizh bolj dopadljiviga Materi boshji fturiti, kakor zhe njeniga Šina prav ljubimo, kakor je Marija fama rasodela f. Brigiti: „Zhe hozhefh, de ti bom prav nagnjena, morefh mojiga Šina Jesufa ljubiti,“ je rekla Mati boshja.

4. Vse dni, dokler devetodnevna poboshnost terpi, se lahko moli eno zhetert ure is kakih bukev, ktere od zhafti Marije Devize govoré.

5. Tudi prav dobro je, zhe se kako unajno pokorjenje na zhaft Marije opravi; zhe se difziplina, ali zhe se zilizij nosi i. t. d. in ob enim se posti, ali si pri jedi kako fadje ali kaka jed, ktero nar rajfhi imamo, odrezhe, ali faj nekaj take jedi si priterga; ali zhe se kake grenke seli v ufta vsamejo. Pred prasnikam ta dan se tudi lahko posti ob vodi in kruhu; tode vse to se sme le s posebnim dovolenjam spovednikovim ftoriti. — She boljshi je, zhe se med devetodnevno poboshnostjo od snotraj pokorimo, zhe se sdershimo, de is preradovednosti kaj ne gledamo, ali ne duhamo, zhe smo prav pametni, zhe molzhimo, zhe smo prav pokorni, zhe s nejevoljo ne odgovarjamo, zhe sopernosti prav voljno terpimo, in vezh taziga, kar samoremo bolj bres fkerbi savoljo prasne zhaftisheljnosti in s vezhim saflushenjem fturiti, bres de bi spovednikoviga dovolenja sa to potreovali. — Nar boljshi pa je, zhe si pri sazhetku devetodnevne poboshnosti naprej vsamemo kak pregresnik, kteriga navadno fturimo, sapustiti. Nar boljshi fturimo, zhe pri vsakim pred imenovanim obifkanji, Boga prosimo sa odpushtenje grehov,

ktere smo kdaj delali, in fklep ponovimo, v greh vezh ne dovoliti, sa kar potem Marijo sa pomozh profimo. Marii Devizi ne moremo bolj dopadljivo flushiti, kakor zhe njene zhednosti posnemamo; sato je dobro, zhe si pri vsaki devetodnevní poboshnosti naprej vsamemo, kako posebno zhednost Marije Devize, na ktero nas prasník opomni, posnemati. Postavim, pri prasníku zhistiga spozhetja Marije si naprej vsamemo, v ti svetí misli se vaditi; pri rojstvu Marije, ponovljenje duha, s fklepam stan mlazhnobe sapustiti; pri ofrovanji Marije, odtergati se od vsíh rezhi, na ktere smo sbe nar bolj navesani; pri osnanenji Marije, ponishnost in prenasuhanje sanizhevanja i. t. d.; pri obiskvanji Marije, ljubesen do blishniga fkos vbogajme dajanje ali faj fkos to, de sa gresfnike molimo; pri ozhishvanji Marije, pokorfino do vikfhih, in poslednizh pri nebovsetji Marije, odterganje od vfiga, s fklepam vse tako sturiti, kakor de bi se sa smert pripravljali, ker moramo ref shiveti, kakor de bi bil vsak dan sadnji nashiga shivljenja. Zhe bomo devetodneвне poboshnosti tako opravljali, bomo gotovó veliko prida is tega doseгли.

6. Tudi bomo prav sturili zhe svojiga duhovniga ozheta sa dopushenje profimo, de bomo smeli, ne le na prasník Matere boshje,

ampak tudi ktere druge dni med devetodneвно poboshnostjo k fvetimu obhajilu pristopiti. Pa-ter Segneri je djal, de Marije ne moremo bolj zhaftiti, kakor de se s Jesufam fklenemo. Mati boshja fama je rasodela neki fveti perfhoni, kakor se bere pri patru Krasset, de ji nizh ne moremo dati, kar bi ji vezhi vefelje fturilo, kakor fveto obhajilo; sakaj pri fvetim obhajilu nabira Jesuf v dufhi fad fvojiga terpljenja, od kodar tudi pride, de Marija nizh holj od fvojih flushabnikov ne shelí, kakor fveto obhajilo, in jim govori: Pridite, jejte moj kruh, in pijte vino, kteriga fim vam jeft smefhala.

7. Sadnjizh moremo v prasník Marije Devize, po fvetim obhajilu fami febe Materi boshji v flushbo dati, in njo sa gnado profiti, de bi zhednost dosegli, ktero fmo si naprej vseli, ali pa kako drugo gnado. Tudi je dobro, zhe si vfako leto smed prasníkov Matere boshje eniga sberemo, kteri naf bolj k poboshnosti vnema; k temu prasníku se prav posebno pripravimo, de bi se vnovizh in fhe bolj Materi boshji v flushbo sdali, ker si jo v svojo gofpó, priproshnizo in mater svolimo. *) Pri ti priloshnosti moremo tudi Mater boshjo

*) Na konzu teh bukev se najdetá dva sgleda, kako se ta molitev sdáje famiga febe opravi, eden sa fé, eden pa sa drushino.

sa odpufhenje profiti, de fmo fzer bili préd to leto tako sanikerni v nji flushbi, in obljubiti, de bomo prihodno leto nji bolj svefto flushili. Sadnjizh moremo Marijo profiti, de bi naf sa fvoje flushabnike vsela, in nam frezhno sadnjo uro dosegla.

Tretje djanje poboshnosti.

Roshnikranz in dnevnize) na zhaft Marije.*

Vfakdo vé, de je Mati boshja fama fvetimu Dominiku molitev fvetiga roshnikranza rasodela. Ko je bil namrezh ta fvetnik en dan shalofin, in fe je pri svoji nebesfki Materi pritoshil nad krivoverzi Albigeni, kateri fo ob tiftim zhafu v zerkvi boshji velike smote delali, mu je odgovorila presveta Deviza: „Ta semlja bo smiraj oftala nerodovitna, dokler ne bo deshja zhes njo.“ Tu je fposnal f. Dominik, de je ta desh molitev f. roshnikranza, ktero more rasfhiriti. Na to je pridgoval ta fvetnik povfod to molitev, ktero fo katolfhki radovoljno fprejeli, tako de dan danafhni ni nobene molitve, ktero bi verni vfih ftanov

*) Dnevnize fe imenujejo tiste zerkvene molitve, ktere duhovni in minibi vfak dan po svoji dolshnosti molijo, ali pa tudi pojejo.

bolj pogosto opravljali, kakor fveti roshnikranz. Koliko pazh krivoverzi v sadnjih stoletjih, **Kalvin**, **Buzer** in drugi, niso pozheli, de bi bili molitev f. roshnikranza odvrazhvali? Pa vsakdo vé, koliko je fvet ti molitvi hvale dolshin. O koliko jih je bilo fkos njo greha refhenih! Koliko jih je bilo fkos njo k fvetimu shivljenju napeljanih, koliko jih je, kateri so sdaj v nebesih, in so fkos njo frezhno fmert dosegli! To se lahko bere v veliko bukvah, ktere od tega govoré; in nam je dofti vediti, de je fвета zerkev to molitev priporozhila, in de so jo papeshi s veliko odpuftkov obdarili. **Benedikt XIII.** je s roshnikranzam (sa tiftiga, kateri faj eniga treh delov na roshnikranz od dominikanov shegnan moli) vse odpuftike fklenil, kateri so roshnikranzu f. **Brigite** dodeljeni; namrezh sto dni sa vsako **Zhefhena Marijo** in sa vsak **Ozhe nash**, kateri se smoli. Verh tega dofeshe, kdor roshnikranz moli, popolnoma odpuftik vse vézhi prasnike **Materé** boshje, in vse sapovedane prasnike zerkve, kakor tudi v prasnikih vsih fvetnikov is reda f. **Dominika**, zhe njih zerkve obifhe, in se fpové in obhaja. Vender je treba opomniti, de vse to le sa tiste velja, kateri so v bratovfhino f. roshnikranza sapifani, kateri tudi tifti dan, ko so se sapifali popolnoma odpuftik samorejo dobiti, kakor

tudi sto let odpustika, zhe roshnikranz nosijo. *)
Kdor pol ure na dan premishlje, dobi vsa-
krat sedem let odpustika, v sazhetku meza
pa popolnoma odpustik.

De se pa morejo odpustiki s roshnikran-
zam fklenjeni sadobiti, je treba ob enim fkriv-
nosti roshnikranza premishljevati, ktere se
najdejo v bukvah rasloshene; zhe jih pa kdo
ne sna, je sadofti, zhe ktero fkrivnost Jesu-
foviga terplenja, postavim gajshlanja ali smerti
nashiga Gospoda premishlje. Roshnikranz
se more tudi prav poboshno moliti; kar to ti-
zhe, je rekla en dan Deviza Marija sveti Eu-
lali, de ji je veliko ljubfhi, zhe se pet ras-
delkov roshnikranza pozhasi in poboshno moli,
kakor petdeset naglo in s majhino poboshnostjo.
Sato je tudi dobro, de se roshnikranz klezhé
in pred kako podobo Matere boshje moli, in de
se v sazhetku djanje ljubeshni do Jesufa in Ma-
rije obudi, in se sa kako gnado profita. Tudi
je treba vediti, de je boljfh, zhe roshnikranz
s drugimi vkup, kakor zhe ga fami molimo.

Pravijo, de je male dnévnize Marije De-
vize f. Peter Damiani sloshil; papesht Urban
II. je tiftimu, kteri jih moli, vezht odpustikov

*) Vediti se more, de so papeshi v posnejih zhafih dovo-
lili, te odpustike tudi tiftim, kteri niso sapifani, in de
tudi drugi klofhterfki, ne fami dominikani, oblast imajo,
jih dodeliti.

dodelil; tudi je Mati boshja vezhkrat na snanje dala, kako dopadljiva ji je ta molitev, kar se bere pri patri Auriemma. Tudi je Marii ljubo in dopadljivo, zhe nje litanije molimo, kjer se vsakrat dofeshe odpuštika dveſto dni; tako tudi, zhe peſem: *Ave maris stella* molimo, ktero je Marija ſama ſveti Brigiti priporozhila vsak dan moliti; ali hvalno peſem: *Magnificat*, v kateri jo s njenimi laſtnimi beſedami pozhaſtimo, s kterimi je zhaſt boshjo osnanovala.

Zheterto djanje poboshnoſti.

Poſt na zhaſt Marije Devize.

Veliko zhaſtivzov Marije Devize je, kteri ſe ob ſabotih in preddnevih prasnikov Matere boshje nji na zhaſt ob kruhu in vodi poſtijo. Snano je, de je ſveta zerkev ſaboto k zhaſti Marije Devize odlozhen dan namenila, ker je Marija, kakor govori ſ. Bernard, ta dan po ſmerti ſvojiga boshjiga ſina nepremakljivo ſtanovitna v veri oſtala. Sato imajo flushabniki Marije Devize navado, nji ta dan kako poſebno poboshno djanje prineſti, poſebno poſtiti ſe ob kruhu in vodi, kakor ſo ſ. Karl Boromej, kardinal Toled, in veliko druſih delali. Œkof Nittard v Bambergu in pater Joſhef Arriaga is druſtva Jeſuſoviga ſta ſe ta dan zlo jedi popolnoma ſdershala. Pri

patru Auriemma se bere, kako velike gnade je Bog tistim delil, kateri so to poboshnost opravljali. Namest vseh drusih sgledov, opomnim le na tistiga tolovaja, kateri je savolj te poboshnosti, de se je Materi boshji na zhaft postil, to gnado dosegel, de, ko so mu she glavo odsekali, je fkos zhudesh fhe shivel, de se je ubog greslnik pred smertjo fhe mogel spovedati. On sam je povedal, de mu je Deviza Marija shivljenje ohranila, ker je navado imel nji na zhaft se postiti. Ne bilo bi torej prevezh, zhe bi tisti, kateri se hvali, de je posebin zhaftivz Marije Devize, posebno zhe je savolj svojih grehov morebiti she pekel saflushil, na zhaft Materi boshji v faboto ob kruhu in vodi se postil. Jest pravim, de kdor to poboshno delo opravlja, bo teshko pogubljen. S tem pa nozhem rêzhi, de bo taziga, zhe je v smertnim grehu umerl, Marija fkos zhudesh refhila, kakor je tega tolovaja; sakaŷ to so zhudeshi boshjiga ufmljenja, kateri se redko godé, in norost bi bila, ko bi tudi tako kdo hotel svelizhanje dofezhi; le hozhem rêzhi, de tistimu, kateri to dobro delo opravlja, Mati boshja lahko stanovitost v gnadi boshji in frezhno smertno uro sprofi. Vsi udje nashiga majhniga drushtva, to je, kateri so dosti pri môzhi, se postijo ob fabotih ob kruhu in vodi. Pravim, vsi, kateri morejo,

sakaj zhe je kdo fkos flabo sdravje sader-shan, bi se imel v faboto faj s eno famo jedjo sadovoliti, ali kakor po navadi se postiti, ali se fadja sdershati, ali kako drugo jed, ktero rad je, puštiti.

V faboto naj se tudi druge poboshne djanja Materi boshji na zhašt opravljajo, namrezh k obhajilu iti, ali faj fveto mafho flifhati, podobo Matere boshje obiskati, zilizij nositi, ali kaj drusiga taziga. Poboshin zhaštivz Marije Devize bi se imel faj ob preddnevih njenih prasnikov ob kruhu in vodi postiti, ali kako drugazhi, kakor nar bolj more.

Péto djanje poboshnosti.

Obiskvanje podob Marije Devize.

Pater Segneri pravi, de hudizha savoljo sgube, ki jo je pri konzhanji malikovanja imel, nizh ni bolj potolashilo, kakor preganjanje fvetih podob fkos krivoverze. Šveta zerkev je fвете podobe zlo s kervijó fvojih marternikov branila, in Mati boshja fama je fkos veliko zhudeshov dala na snanje, kako ljubo ji je, zhe njene podobe obifhemo in jih pozhaštimo. Švetimu Janesu Damafhki-mu je bila roka odsekana, sato, ko je podobe Marije Devize branil; pa Mati boshja je s

zhudesham šturila, de je roko špet dobil. Pater Spinelli pripoveduje de se je v Konstantinoplu vsak petik po vezhernizah sagrinjalo pred podobo Matere boshje famo odperlo, in v saboto po vezhernizah špet saperlo. Ko je sveti Janes od Boga neki dan pred podobo Marije Devize molil, se mu je sagrinjalo podobne tudi famo od sebe odperlo; sato ga je sakristan, ki je menil de sveti mosh hozhe krafti, s nogo zabnil, ktera mu je pa sato prezej mertudna poštala. Vsi zhaštivzi Marije Devize s posebno poboshnostjo podobne in zerkve, ktere so Materi boshji na zhašt postavljene, pogosto obiskujejo. Šveti Janes Damaškiki pravi, de so to tište pribeshalisha, kjer pomozh najdemo soper škušnjava in soper kasni in štrafe, ktere si s svojimi grehi saflushimo. Pervo, kar je sveti zesar Hajnrih šturil, kadar je v kako mesto prišel, je bilo to, de je Materi boshji posvezhene zerkve obiskal. Pater Sanhez ni nikoli domu šhel, de bi ne bil pred Matere boshje zerkve obiskal. Sato bi se tudi nam ne smelo preteshko sdeti, nashe Kraljize vsak dan v kaki zerkvi, kaki kapéli ali pa v svoji hišhi obiskati. Dobro bi bilo doma na kakim bolj famotnim kraji napraviti kapelizo sa molitev, kjer bi se podoba Matere boshje postavila ali obesila, olepšana s pregrinjali, zvetizami in luzhizami, pred ktero

bi se lahko vsak dan litanije Matere boshje ali rošnikranz molil. Sato sim majhine bukvize spisal, v kterih se najde obiskanje svetiga rešhniga Telefa in Devize Marije sa vsak dan meza. *) Nekter zhaštivz Marije Devize bi tudi mógel v kaki zerkvi ali kapéli Matere boshje dati napraviti zhaštljivo obhajanje kakiga prasnika Matere boshje, in préd fhe devetodneвно poboshnost s izpostavljenim svetim rešhnim Telefam in s pridigami narediti. Dobro bo tukaj povedati tisto prigodbo, ktero pater Spinelli v zhudeshih Matere boshje, fhtev. 65. pripoveduje. V letu 1611 se je prigodilo pri imenitni kapelizi Matere boshje v Montevergine, de so binkofhtno saboto ljudje, ki se jih je bilo prav veliko nashlo, ta prasnik s plesam, s nesmernim shertjam in pitjam in s drugim nespodobnim obnašhanjam ognufili. Na naglim je vstal ogenj v kerzhmi, kjer so bili vsi sbrani, in v manj kakor poldrugi uri je vse poslopje pogorelo, in vezh ko petnajst sto ljudi je poginilo. Pet perfhon, ki so shive ostale, so povedale, de so vidile samo Mater boshjo, ki je s dvema baklama kerzhmo sashgala, in so svoje govorjenje s persego poter-

*) Te bukvize f. Alfonsa je Gospod Friderik Baraga she v letu 1831 v krajnfko preštavil in dal natifniti.

dile. Sato prosim vse poboshne zhaſtivze Marije Devize is zeliga ferza, de naj ob prasnikih na take boshje pota nikar ne hodijo, in de naj ſture, zhe morejo, de tudi drugi ne bodo hodili. Sakaj pri tazih priloshnostih ima pekel vezh prida, kakor Mati boshja zhaſti. Kdor take poboshnosti hozhe opravljati, naj gre tak zhaſ, kadar ljudje ne deró tako slo vkup.

Œheſto djanje poboshnosti.

Œhkapulir noſiti.

Kakor ſi ljudje v zhaſt fhtejejo, zhe imajo ktere oſébe ali perſhone, ktere njih livrê noſijo, tako ima tudi Marija rada, zhe nje zhaſtivzi fhkapulir noſijo, v ſnamnje, de ſo v nje flushbo ſtopili, in de ſe med flushabnike Matere boshje fhtejejo. Kakor ſi lahko miſlimo, ſanizhujejo krivoverzi naſhkih zhaſov to poboshnoſt; pa vender jo je ſveta zerkev s mnogimi papeſhovimi liſti in s odpuſtiki poterdila. Pater Krasset in Lezzana pripovedujeta, kar ti zhe fhkapulir is gore Karmel, de ſe je preſveta Deviza proti letu 1257 rankimu Œimonu Œhtok, angléſu prikasala. Marija mu je podala fhkapulir in mu je obljubila, de bodo tiſti, kteri ga bodo v ſhivljenji noſili, vezhne ſmertí oteti. „Prejmi, ljubi ſin, ta fhkapulir

fvojiga reda, je rekla Marija fvetimu moshu, v snamnje de fi s meno^j fklenjen; ti in vfi karmeliti imejte pravizo, de zhe v njem oblezheni umerjete, vam ne bo treba vezhniga peklenfkiga ognja terpeti.“ Verh tega pripoveduje pater Krasset, de se je Marija drugkrat papeshu Janesu XXII. prikasala, in mu sapovedala, v^fim kateri bodo ta fhkapulir no^fili, osnaniti, de bodo v saboto po fvoji smerti is viz refheni; to je dal na snanje ravno ta papesh v fvojim pifmu, ktero je bilo od Alekfandra V. od Klemen^a VII. in od drusih papeshev poterjeno, kakor ravno ta pater Krasset govori. Is tega, kar fim v pervim delu (8. pogl. §. 2.) rekel, se vidi, de je Pavl V. ravno to govoril, ker se sdi, de pifma fvojih fprednikov le raslaga, ker v enim pifmu fhe pogóje priftavi, kateri se morejo spolniti, de se odpustik doféshe; namrezh ohraniti fvento zhiftoft po fvojim ftanu, moliti male dnevnize Marije Devize, in kdor nima priloshnosti sa to, zerkvene pošte der^shati in ob fredih mefa ne jésti. Odpustiki, kateri fo s fhkapulirjam s gôre Karmel, kakor tudi s fhkapulirjam shaloft Marije Devize, fвете Trojize in posebno zhiftiga fpozhetja fklenjeni, fo popolnoma in nepopolnoma odpustiki, kateri se v shivljenji in smertno uro dobé. Vse te fhkapulirje fim fkerbel, de fim

jih dobil. Posebno se more opomniti, de fo s fhkapulirjam zhistiga spozhetja, kteriga minihi teatini shegnujejo *) sraven veliko posebnih odpuistikov, tudi vsi tisti odpuistiki fkle-njeni, kteri fo kakimu rédu, kakimu fvetimu kraju, ali kaki posebni ofébi ali perfhoni dovoljeni. Zhe se moli fhest Ozhenafhov, Zhefhena Marij in Zhaft bodi Bogu Ozhetu na zhaft fвете Trojize in zhistiga spozhetja Marije Devize, se dobé vselej vsi odpuistiki is Rima, is Porzijunkule, is Jerusalema in is Galizije.

Šedmo djanje poboshnosti.

V bratovshine Matere boshje stopiti.

Nekteri ljudje fo bratovfhinam slo soper in pravijo, de fo vzhasi prepire napravile, in in de se jih veliko is flabih, zhloveshkkih namenov vanje sapishe. To de kakor zerkev in sakramentov ne moremo savrezhi, desiravno jih nekteri napak obrazhajo, ravno tako ne smemo bratovfhin grajati; namest jih sametvati, fo jih papeshi s veliko hvalo poterdili in s odpuistiki obdarili. Šveti Franzishek Šalesianski opominja ljudi v svojim napeljevanji k poboshnimu shivljenju prav filno v bratovshine se vseti dati. In koliko je sturil fveti

*) Tudi drugi, kterim je ta oblast dodeljena.

Karl Boromejski, de bi bil bratovshine bolj uterdil, ali pa nove napravil. V svojih zerkvenih sborih je napeljeval spovednike, de naj svoje spovedvanze napravljajo v bratovshine stopiti, in to po pravizi, sakaj te bratovshine, posebno bratovshine Matere boshje, so vse barke Noetove, v katerih ljudje pred povodnjo fkušhnjav in grehov, ki fvet hozhejo potopiti, pribeshalifhe najdejo. Na misijonih, ktere mi imamo, nar bolj ozhitno vidimo, koliko bratovshine pomagajo. Po navadi en sam zhlovek, kateri ni v nobeni bratovshini, vezh grehov sturi, kakor dvajset drusih, kateri bratovshine pridno obiskujejo. Bratovshina se sme imenovati turn Davidov, ki je sidan s savetji, na kterim tavshent fhkitov vifi, zélo oroshje mozhnih. (Vis. pesem 4, 4.) Sato je tako dobro v bratovshine stopiti, ker udje mnoge branila soper pekel v njih najdejo, in ker se v njih pripomozhki v gnadi boshji obštati rabijo, pripomozhki, katerih ljudje, kateri med fvetam shivé, zhe niso v kako bratovshino sapifani, malokdaj sami sebi v prid obrazhajo.

1. Pervi pripomozhik k svelizhanju v tem stoji, de se pogosto vezhne resnize premishljujejo. Spomni se svojih poslednih rezhi, in vekomaj ne bosh grefhil, (Sir. 7, 40.) in veliko ljudi se le sato pogubi, ker

tega ne premisljijo: Zela deshela je prasnina in pušta, ker nihzhe sam v se ne gre. (Jerem. 12, 11.) Tisti pa, kateri bratovšhine obiskujejo, imajo priloshnost se v duhu sbrati, vezhne refnize premisliti, savoljo mnogiga premishlevanja, branja in pridig, ktere se v sborih bratovshin imajo: Moje ovze posnajo moj glaf. (Jan. 10.)

2. Svelizhanje dosezh, je treba, de se pogosto Bogu v molitvi priporozhimo: Profitite, in bote prejeli. (Jan. 16.) Pa v bratovshinah se to neprenehama godi pri njih udih, in Bog njih molitev she pred uflifhi, kakor fzer, ker, kakor sam pravi, rad svoje gnade dovoli, zhe ga sdrusheni sa nje prolimo. „Zhe sta dva ismed val na semlji ene misli v vfakteri rezhi, sa ktero profita, jimä bo dana od mojiga Ozheta.“ (Mat. 18, 19.) Pri teh besedah opomni sveti Ambrosh: Veliko majhnih, zhe so s eno mislijo sbrani, bodo veliki, in nemogozhe je, de bi ne bile molitve vezh ljudi üflifhane.

3. V bratovshinah imamo tudi losheje priloshnost svete sakramente prejemati, in to savoljo postav, ktere to sapovedujejo, pa tudi savoljo lepih sgledov, ktere si bratje med seboj dajejo. Škos pogostno prejemanje svetih sakramentov pa se losheje dobi stanovitnost v gnadi boshji, ker, kakor govori

Tridentfški sbor, je fveto obhajilo pripomozhik, fkos kteriga fe fvojih vfakdanjih pregrefhkov snebimo in fmertnih obvarujemo.

4. Rasun sakramentov fe v bratovfhini tudi fвете zhednosti pokorjenja, ponishnosti, ljubeshni do blishnjiga, posebno do ubogih in bolnih bratov doprinafhajo. Prav dobro bi bilo, ko bi fe v vse bratovfhine fвета navada vpeljala, tudi drugim bolnikom kraja na pomozh priti. Tudi bi bilo dobro, ko bi fe na zhaft prefvete Devize fkrivna bratovfhina vpeljala, ktera more is nar bolj gorezhnih udov napravljena bili. Prav kratko hozhem tukej poboshne djanja povedati, ktere fe v ti bratovfhini opravljajo: **1.** Še pol ure kaj duhovniga bere. **2.** Še molijo vezhernize in kompleta ali fkonzhanje od fvetiga Duha. **3.** Še molijo litanije Matere boshje, med kterim zhaſam fe tudi sa to odmenjeni foudje po sunajno pokoré, in poſtavim krish na ramo sadenejo in kaj drusiga taziga. **4.** Še bere pol ure na dan is terpljenja Kriftufoviga. **5.** Vfakter fe obtoshi pregrefhkov, ktere je zhes reglize ſturil, in ſprejme sa to od ſprednika bratovfhine nalosheno pokoro. **6.** Sa to namenjen ud ali brat bere pokorjenje, ktero fe je pred ta teden doprinaſhalo, in napové kdaj bodo devetodnevene poboshnosti na verſto priſhle. Na sadnje fe diſziplinajo med enim pſal-

mam Ufmili se me, o **Bog**, in med enim **Zhefhena** kraljiza, in na to vsak britki matri, ktera na altarji stoji, noge kufhne. Reglize so te, de vsak ud ali tovarfh vsak dan **1.** Premisfhljevanje naredi. **2.** Obisfkanje svetiga refhniga **Telefa** in presvete **Devize Marije** opravi. **3.** Svezher svojo vest isprafhuje. **4.** Vsak dan kaj duhovniga bere. **5.** De se igre in posvetnih kratkozhasov sdershi. **6.** De pogosto k boshji misi pristopi, in se s nosho kétniz, s difziplino i. t. d. sunajno pokori. **7.** De vsak dan verne dushe v vizah in gresfhnike **Bogu** priporozhi. **8.** De kadar kak brat ali tovarfh sboli, ga drugi obisfhejo. Vernimo se sdaj k temu, kar smo pred govorili.

5. Velikokrat fim she rekel, kako potrebno je sa svelizhanje, de smo flushabniki **Mater** boshje; udje bratovfhine pa nizh druga ne delajo, kakor de ji vsi fkupej flushijo. O koliko hvale prejme **Marija** v bratovfhinah! Koliko molítev se ji tukej prinese! Tukej se prez v sazhetku **Materi** boshji v flushbo darujemo, ko si jo prav posebno v **Mater** in **Gospo** svolimo; v bukve **Marije Devize** se damo sapisati, tako de na prav posebno visho flushabniki in otrozi **Marije** postanemo, in sato tudi **Mati** boshja na posebno visho s nami ravná in nas v shivlenji in v smerti varuje. Tako tovarfh bratovfhine po

vsi pravizi sme rêzhi, de je skos bratovshino vse dobro dosegel: Vse ob enim mi je s njo prifhlo. (Modr. 7. 11.)

Tovarsih bratovshine pa more posebno na dve rezhi dobro gledati: 1. De namen sturi savoljo nizh drusiga v bratovshino stopiti, kakor sa to, de bi svoji sveti materi Marii flushil in svojo dusho svelizhal. 2. De ne samudi, savoljo zhasnih opravil, bratovshine ob namenjenih dnevih obiskati; sakaj v bratovshino se more iti, de se nar imenitnisih opravo na svetu opravi in poravna, namrezh svoje vezhno svelizhanje. Tudi se more fkerbeti, de se tudi drugi napravijo, de bratovshino obiskujejo, in posebno, de se tisti, kateri so jo opustili, spet vanjo vernejo. O kako strashno je Bog velikokrat tiste fhtrafoval, kateri so bratovshino Matere boshje sapustili! V Neapelnu je nekdo bratovshino, v ktero je bil sapifan, sapustil, in ko so ga opominjali se spet vanjo verniti, je odgovoril: Takrat bom nasaj prifhel, kadar bodo moje noge polomljene in kadar mi bodo mojo glavo odsekali. Nefrezhni zhlovek je resnizo prerokval, sakaj malo zhasa potem so mu nekteri njegovih sovrashnikov glavo odsekali in noge rastolkli. Nasproti pa Marija tiste tovarshe, kateri so v bratovshini stanovitni, s zhasnimi in vezhnimi dobrotami obdari: Vsi njeni

domazhi so po dvojno oblezheni. (Prip. 31, 21.) Pri patru Auriemma se bere koliko posebnih gnad Marija tovarfham bratovfhine v shivljenji, posebno pa pri njih smerti dodeli. Pater Krasset pripoveduje, de je v letu 1586 mladenizh, ki je she umiral, na enkrat safpal. Ko se je bil spet sbudil, je rekel svojimu spovedniku: O moj pater, jest sim bil v veliki nevarnosti vezhno pogubljen biti, pa Mati boshja me je refhila. Hudizhi so mi moje grehe pred sodnim stolam boshjim ozhitali, she so bili pripravljeni, mene s feboj v pekel potegniti, tû je presveta Deviza Marija prifhla, in jim je rekla: Kam peljete tega mladenzha? Kakfhno pravizo imate do eniga mojih flushabnikov, ki mi je tako dolgo v bratovfhini flushil? Na to so hudizhi sbeshali, in lej, refhen sim is njih rok. — Ravno na tem kraji pripoveduje pater Krasset, de je imel drug tovarfh bratovfhine pri smerti terd boj s peklam preftati, in po premaganji je vesel savpil: O kako dobro je, zhe smo Materi boshji v nji bratovfhini flushili! Na to je umerl vef potolashen poboshni flushabnik Marije Devize. Ko je vojvoda Popolifki v Neapelnu umerl, je rekel svojimu sinu: Vedi, ljub moj sin, de se imam sa to malo dobriga, kar sim na fvetu fturil, svoji bratovfhini sahvaliti, sato pa tudi tebi ne morem nizh bolj-

fhiga voliti, kakor de ti bratovfhino Matere boshje sapuſtim. Sa vezhi frezho imam de ſim bil tovarſh bratovfhine, kakor de ſim bil vojvoda Popoliſki.

Oſmo djanje poboshnoſti.

Vbogajme dajati na zhaſt Marije Devize.

Zhaſtivzi Marije Devize poſebno ob ſabotih na zhaſt Materi boshji vbogajme dajejo. Šveti Gregor pripoveduje v ſvojih pogovorih, de je neki ſveti zhevljar, po imenu Deusdedit (Bogdal), vſe, kar je zhes teden pridobil, v ſaboto med vboge rasdelil. Neka ſveta duſha je nekikrat ſamaknjena vidila, lepó poſlopje, kteriga je Bog temu flushabniku Marije Devize pripravljal, in ſo ga delovzi le ob ſabotah delali. Šveti Gerard ni nikoli odrekel, ſa kar je bil v Marijnim imenu proſhen. Ravno tako je delal pater Gutierrez is druſhtva Jeſuſoviga, in je poſneje povedal, de ni nikoli ſa nebena gnado proſil, ktere bi mu Marija ne bila dodelila. Ko je bil ta flushabnik Marije Devize od Kalvinov umorjen, ſe je Mati boshja prikasala njegovim tovarſham v druſhbi drusiſh deviz, ktere ſo truplo v pert ſavile in odneſle. Tako je delal tudi fhkof Eberhard is Salzburga, in ſato ga je vidil enkrat ſvet menih v podobi majhniga otroka

v narozhji Marije Devize, ktera mu je rekla: „Lej, to je moj sin Eberhard, kteri mi nikoli nizh ni odrekel.“ Tako je delal tudi Alekfander Pales; ko ga je neki dan Franzifhkanfki menih v imenu Marije profil, de naj v red fvetiga Franzifhka ftopi, je naglo fvet sapustil in Franzifhkan postal. Naj toraj zhaftivzi Marije nikar ne samude vsak dan nji na zhaft kaj maliga vbogajme dati, v faboto pa almoshino svikfhati. Zhe drusiga nizh ne morejo, naj faj is ljubeshni do Marije kako dobro delo fture, postavim naj bolnikom na pomozh pridejo, sa grefhnike in sa uboge dufhe v vizah molijo, itd.; take dela milofsti ferzu Materere milofsti veliko vefelje fture.

Deveto djanje poboshnofti.

Pogofto k Marii pribeshati.

Jest terdim, de med vflimi djanji poboshnofti nobeniga ni, ktero bi Materi boshji vezh vefelja fture, kakor zhe jo pogofto sa njeno pomozh profimo, in v vflih posebnih potrebah k nji pribeshimo, postavim, kader dobriga fveta ifhemo, ali drugim fvetujemo, kadar se v nevarnofti ali v fkufhnjavi snajdemo, kadar smo shaloftni, posebno pa v fkufhnjavah soper fveto zhiftoft. Zhe takrat molitev: *Pod tvojo pomozh pribeshimo*, ali

Zhefhena Marijo k Materi boshji molimo, zlo zhe le fvetu ime Marija, ktero je posebno mogozhno soper napade hudizhove, isrezhe-mo, naf bo gotovo is nevarnosti refhila. Ko je svelizhani Santi Franzifhkan v fkufh-njavi soper fvetu zhiftoft k Marii pribeshal, fe mu je naglo prikasala, mu je roko na perfi poloshila, in ga fkufhnjave otela. Tudi je dobro zhe roshnikranz ali fhkapulir kufhne-mo, ali v roko vsamemo, ali fe v kako po-dobo Matere boshje osremo. Pomnimo naj tudi, de je papesht Benedikt XIII. tiftimu, kateri fвете iména Jefus in Marija isrezhe, petdefet dni odpuftika dodelil.

Defeto djanje poboshnosti.

V tem rasdelku fofstavim vezh poboshnih djanj, ktere na zhaft Marije Devize lahko opravljamo.

1. Berimo, ali dejmo de fe bo vezh mafh bralo na zhaft Marije Devize, ali faj flifhimo jih. S tem ne tajim, de fe fвета mafha le Bogu daruje, kterimu jo v snamnje njegove oblasti zhes vse ofrujemo; pri vsem tem pa vender pravi fveti Tridenfhki sbor, de fvetu mafho Bogu v sahvalo sa gnade, ktere je fvetnikom in fvoji boshji Materi dodelil, ofru-jemo, de, ker fe mi njih fpomnimo, tudi oni

pri Bogu sa naf profijo. Sato se moli v fveti mafhi: „De bi njim v zhašt nam pa v prid sadelo.“ Sato je presveta Deviza neki poboshni osebi fama rasodela, de fveto mafho ofrati, pa tudi tri Ozhenafhe in Zhefhena Marije in tri Zhašt bodi Bogu Ozhetu k presveti Trojizi moliti v sahvalo sa toliko gnad, ktere je Marija od Boga doseгла, je nji prav dopadljivo, sakaj, ker se presveta Deviza ne more sa vse gnade, ktere je od Boga prejela, sadošti sahvaliti, ji veliko veselja šturi, zhe ji njeni otrozi pomagajo namešt nje Boga hvaliti.

2. Zhaštiti fvetnike, kateri so bili s Marijo bolj na tanko sklenjeni, postavim fvetiga Joshefa, fvetiga Joahima, fveto Ano. Mati boshja fama je priporozhila nekimu plemenitniku zhefhjenje svoje matere fвете Ane. Posebno zhaštiti tište fvetnike, kateri so Marijo posebno zhaštili, postavim fvetiga Janesa evangelista, fvetiga Janesa kerštnika, fvetiga Janesa Damafzena, kateri se je sa podobe Marije Devize, fvetiga Ildefonsa, kateri se je sa fveto devištvu Matere boshje slo potegoval. *)

3. Vsak dan is kakih bukev kaj brati, kar od zhefhjenja Marije govori; na prishnizi zhašt Marije osnanovati, ali faj vřim, posebno svojim domazhim zhefhjenje Matere boshje

*) Prestavljavz teh bukev misli, de moremo po vsi pravizi tudi s. Alfonsa Ligori, med te fvetnike řhteti.

priporozhevat. Deviza Marija je rekla enkrat sveti Brigiti: „Šturi, de bodo tvoji otrozi tudi moji otrozi.“ Vſak dan ſa tiſte ſhive in ſa tiſte mertve moliti, kateri ſo Marijo poſebno zhaſtili. — Tukaj povem mnoge odpuſtike, ktere ſo papeſhi tiſtim dodelili, kateri na mnoge druge viſhe nebefhko Kraljizo zhaſté.

1. Tiſti, kateri rezhe: Hvaljeno bodi ſveto bres madesha ſpozhetje preſvete Devize Marije, doſeſhe ſto let odpuſtika; pater Krasset pové, de zhe ſe k beſedi bres madesha ſhe priſtavi beſeda: prezhiſto, ſe doſeſhejo ſhe drugi odpuſtiki ſa uboge duſhe v vizah. 2. Pri „Zheſhena Kraljiza“ ſe dobi odpuſtika ſhtirdeſet dni. 3. Pri litanijah Matere boſhje je dve ſto dni odpuſtika. Kdor pri beſedah Jeſuf in Marija glavo pripogne, doſeſhe dvajſet dni odpuſtika. 5. Kdor pet Ozhenafhov in Zheſhena Marij na zhaſt Kriſtuſoviga terplenja, in ſhaloſt Marije Devize moli, ſadobi deſet tavſhent let odpuſtika.

Poboshnim duſham na prid priſtavim tukej ſhe nekaj drugih odpuſtikov, ktere ſo papeſhi ſ drugimi poboshnimi djanji ſklenili. 1. Kdor maſho ſliſhi, tri ſto let odpuſtika. 2. Kdor tri boſhje zhednoſti obudi, ſ ſklepam v ſhivljenji in ſmerti ſvete ſakramente prejeti, mu je od Benedikta XIII. ſedem let odpuſtika dodeljeno; kdor jih obuduje ſkos

zel mefez, dofeshe popolnoma odpustik, kteriga sa verne dufhe v vizah ali pa sa smertno uro febi fmemo oberniti. 3. Kdor moli petnajšt Ozhenafhov in Zhefhena Marij sa grefhnike, dofeshe odpufhenje tretjiga dela pokore sa fvoje grehe. 4. Tiftimu, kteri vřak dan pol ure premifhljuje, je dodeljeno od papesha Benedikta XIII. vezh odpustikov, in en krat v meřzu, zhe fe fpové in obhaja, popolnoma odpustik. 5. Kdor opravi molitev: Dufha Kristuřova, pořveti me, dofeshe odpustika tri řto dni. 6. Kdor řpremi řveto reřhnje Telo, dofeshe pět, zhe ga řpremi s prishgano řvéřho, ředem lét odpustika; zhe tega ne more, pa moli sa to en Ozhe nafh in Zhefhena Marijo, dobi odpustika řto dni. 7. Kdor pred řvetim reřhnim Teřsam poklekne, řadobi dve řto dni odpustika. 8. Kdor kriř kufhne, dofeshe eno leto in řhtirdefet dni odpustika. 9. Kdor k beředam: Zhařt bodi Bogu Ozhetu, glavo pripogne, dobi odpustika triřdefet dni. 10. Mařhnik, kteri pred mařho moli molitev: *Ego volo celebrare etc.*, řadobi petřdefet dni odpustika. 11. Kdor řvojo menifhko oblazhilo kufhne, dofeshe pet let odpustika. 12. Kdor pfalm: Is globořhine vpijem kleřhé moli, kadar fe (řvezher sa dufhe v vizah) řvoni, řadobi odpustika řto let. Od odpustikov fe bere v bukvah od P.

Viva. *) Vlak, kateri sheli te odpustike sadobiti, naj fkerbi, de pred shaloft in grevengo obudi, sakaj s tem se šturi pripravniga odpustik dofezhi. Druge poboshne djanja preidem, ktere se v drugih bukvah najdejo, postavim: Molitve na zhaft fedem radoft Marije Devize, na zhaft dvanajft zhednoft Matere boshje i. t. d. in fkonzham ta rasdelk s lepimi befedami fvetiga Bernarda:

„O fвета Deviza, ki fi shegnana med vsmi devizami, ti fi zhaft zeliga zhloveshkiga rodu, svelizhanje narodov. Tvoje saflushenje nima konza, tvoja oblaft zhes vse ftvari nima meje. Ti fi Mati boshja, gospa vfiga fvetá, kraljiza nebes. Ti fi delivka vsih gnad, lepota fвете zerkve. Ti fi sgled pravizhnim, radoft fvetnikov, sazhetik nafhiga svelizhanja. Ti fi veselje paradisha, vrata nebes, zhaft svojiga Boga. Lej, tvojo zhaft fmo osnanili. Profimo te toraj, o mati dobrete, podperaj nafho flabof, isgovori nafho predersnoft, fprejmi milofljivo nafho flushbo, shegnaj nafhe prisadevanje in vnemi v ferzih vsih ljudi tvojo ljubesen, de bomo mógli tvojiga Šina, ko fmo ga tukaj na semlji ljubili in zhaftili, fkos zelo vezhnoft v nebesih hvaliti in flaviti.

*) Ali pa v bukvah: Škrinja nebeshkkih saklad v krajnfko preftavljene. Na prodaj v Gorizi in Ljubljani.

Premishljevanje

sa prasnike

presvete Devize Marije.

I. Premishljevanje zhes lauretanfke litanije,

ktero se devet dni pred sedmimi velikimi prasniki Marije Devize opravlja.

Sa prvi dan devetodnevne poboshnosti do Marije.

1. Sveta Marija, sa naf Boga prosi. — Ker sveta zerkev hozhe, de v litanijah Matere boshje tolikokrat besede: sa naf Boga prosi povsamemo, hozhemo pred, preden vse zhaativne imena premislmo, s kterimi Marijo klizhemo, nekoliko premisliti, kako mogozhna je proshnja Marije Devize pred Bogam. Blagor njemu, sa kteriga Marija prosi, Jesuf ima svoje dopadenje nad tem, de ga njegova ljuba Mati sa kaj prosi, ker mu s tem priloshnost da, njeno proshnjo spolniti. Sveta Brigita je flifhala, enkrat samaknjena, de je Jesuf rekel Marii: „Ljuba Mati, prosi me sa kar hozhefh, sakaj tvoja proshnja ne more biti neuflihana; ti na svetu meni nifi nikoli nizh odrekla, in sato tudi jest

v nebesih tebi nizh ne morem odrezhi.“ **Sveti Bernard** pravi: **Zhe** jo **Šin** le flifhi, jo je she tudi vflifhal; dofti je, de **Marija** eno befedo rezhe, **Šin** ji dovoli vse, sa kar ga ona profi. **Zhe** toraj hozhemo svelizhani biti, moramo smiraj **Mater** boshjo sa pomozh profiti, in vanjo klizati kakor fveti **Andrej** is **Kandije**:

Profimo te, o fвета **Deviza**! stoj nam na strani s svojo profhnjo pred **Bogam**, sakaj tvoja molitev je drashji kakor vfi sakladi fвета, tvoja molitev nam dofeshe nar vezhi gnade, tvoja molitev oframoti nafhe fovrashnike, in nam sadobi smago soper vse njih napadke.

2. Sveta Marija. — Ime **Marija**, je ime svelizhanja, ni posemljko, je nebesko ime, sato tudi pravi fveti **Epifani**, de ji nifo starifhi, ampak de ji je **Bog** sam to ime bil dal. Po imenu **Jesuf** je ime **Marija** povsdignjeno zhes vse imena, sakaj **Bog** mu je toliko sladkoft in miloft dodelil, de tifti, kateri ga imenuje, vse dobro dofeshe, kar sheli. „**O Marija**, saupije fveti **Bernard**, ne moremo te imenovati, de bi ne bili od ljubeshni do tebe vnėti.“ „**Zhe** je tvoje ime she tako ljubeshnivo in sladko, pravi svelizhani **Henrik Suso**, kako ljubeshniva morefh she le ti fama biti, o **Marija**!“ **O** milofti polno ime! Imena **Marija** ne moremo isrezhi, pravi fveti **Bona-**

ventura de bi veliziga prida is njega ne imeli. Pa pred vsem ima to imé mozh fkufhnjave hudizhove premagati.

O moja **Kraljiza**, ko bi te bil jest v svojih fkufhnjavah vselej na pomozh klizal, bi nikoli ne bil premagan. V prihodno ne bom nikoli posabil tebe klizati, tebe profiti: **O Marija**, stoj mi na strani, o **Marija**, pomagaj mi! Dofesi mi le to gnado, de te bom vselej klizal, kadar bo moja dusha v nevarnosti v greh privoliti.

3. Šveta Mati boshja. **O** koliko bo premogla pred **Bogam** proshnja **Marije Devize**, zhe je proshnja svetnikov she tako mogochna! Molitve svetnikov, so molitve flushabnikov boshjih, molitev **Marije** pa je proshnja njegove **Matere**. **Šveti Antonin** pravi, de ima **Jesuf** proshnje **Marije** sa povelje, in sato je tudi nemogozhe, de bi **Mati boshja** svojiga **Šina** sa kako gnado profila, ktere bi ji on ne dodelil. **Šveti Bernard** naf opominja, vse gnade, ktere od **Boga** shelimo, fkos proshnjo **Marije Devize** isprofiti, sakaj, pravi on, ona je **Mati**, in sato ne more biti ne uflifhana.

O mogochna **Mati boshja**! profi **Jesufa** sa mene; lej kako revin sim jest, usmili se me! Profi sa mé, in nikar se ne navelizhaj profiti sa mé, dokler me svelizhaniga ne vi-

dih v nebesih. **O Marija!** ti si moje upanje, nikar me ne sapusti! **Šveta Mati boshja**, prosi sa mé!

Sa drugi dan devetodnevne poboshnosti do Marije.

1. Mati boshje milosti. **Šveti Anselm** imenuje **Marijo Mater** vseh milost, in svelizhani **Jourdan** pravi, ona je postavljena zhes sklade vseh milost in gnad; sato je rekel tudi **sveti Bernardin** is **Siene**: **Škos** njo se delé vse dobrote in milosti, komur ona hozhe, kadar hozhe, in kakor hozhe. **Marija** fama od sebe pravi: **Pri meni je bogastvo** — de obogatim tiste, kateri me ljubijo. (**Prip. 8.**) **V** moje roke je **Gospod** poloshil vse sklade gnad, de tiste s njimi obogatim, kateri me ljubijo.

Po tem takim, zhe te ljubim, o moja **Kraljiza**, ne bom ostal tako ubog, kakorhinsim sdaj. **Sa Bogam** tebe zhes vse ljubim. **Dofési** mi gnado, de te bom sše ferzhneje in mozhneje ljubil. **Šveti Bonaventura** pravi, de, zhe ti hozheš, de se kdo otme, bo gotovo svelizhan; sato klizhem k tebi s tem **svetnikom**: **Svelizhanje** tistih, kateri v tebe klizhejo, otmi me! otmi me pekla, obvaruj me greha, sakaj le greh me v pekel pripravi.

2. Mati prezhistá. **Ta devishka Mati**, ki je bres madesha in prezhistá, šturi, de

tisti, kateri ji flushijo, zhisto in nedolshno shivé. Sveti Ambrosh naf uzhi, de je Marija, ko je she na semlji shivela, vsm tistim, kateri so vprizho nje bili, sgol s svojim pogledam ljubestin do zhiftofti vdajala. Sato je bila imenovana limbar med ternjem. Kakor limbar med ternjem, je moja priyatliža med devizami. (Vif. p. 2, 2.) Vse druge devize, pravi fveti Dionisi Kartusian, so ali febi, ali drugim ternje; Marija pa je vřakimu, kateri se je vanjo oserl, fвете in zhifte obzhutleje vdajala. Frigeri, ki je pisal shivljenje fvetiga Tomasha is Akvina, pripoveduje, de je on govoril, de zlo podobe Marije Devize nahanje pozhutljivosti pri tistih preshenejo, kateri se poboshno vanje osrejo; in zhaftitljivi Avila saterdi, de jih je bilo veliko, kateri so bili soper zhednost zhiftofti fkuřhani, fkos poboshnost do Matere boshje, tega greha obvarovanih. Pa posebno mogořno je ime Marija, fkuřhnjave soper to zhednost premagati.

Prezhista Deviza Marija, řesli me te pregrehe in řturi, de bom v fkuřhnjavi vselej k tebi pribeshal, in de ne neham, dokler fkuřhnjava terpi, tebe na pomozh klizati.

3. Mati bres madesha. Marija je bila tista neomadeshana Deviza, ki se je vřa lepa in bres madesha pred boshjimi ozhmi prikasala: Vřa lepa fi, moja priyatli-

za, in madesha ni nad teboj. (Vif. p. 4, 7.) Sato je bila Marija tudi isvoljena grefhnikam mir sadobiti, ona, ki jo sveti Efrem frednizo miru imeuje, in ki fama od sebe v visoki pesmi pravi: Pred Bogam fim eni enaka postala, ktera je mir nafhla. (Vif. p. 8, 10.)

Šveti Gregor pravi, de, ko bi spertnik pred ferditiga kralja prifhel, ga potolashit, bi ga le fhe bolj rasferdil. Sato pa tudi Marija, ki je bila namenjena mir med Bogam in zhlovekam napraviti, ni fmela kakor grefhniza in pregrehe Adamove deléshna pred Gospodam se prikasati, in sato je bila vse krivize grehove obvarovana.

O neomadeshana Kraljiza! ki si Bogu tako draga, ne obrazhaj svojih ozhi od madeshov in ran, ktere mojo dufho prekrivajo; osri se milostljivo na mene, in pomagaj mi! Bog, kteri te tako mozhno ljubi, ti nizh ne odrezhe; ali bi se ti mogla braniti tiftiga ufli-fhati, kteri te klizhe? O Marija! k tebi pri-beshim, ufмили se me; Mati bres madesha, profi sa me!

Sa tretji dan devetodneve poboshnosti do Marije.

1. Mati ljubesniva. Rihard od S. Lorenza pravi, de se je presveta Deviza Bogu samimu tako ljubesniva fkasala, de je

rekel: **K**ako lepa si, moja priyatliža! kako lepa si! (Vif. p. 4.) in de je rekel od nje: **E**na je moja golobiza, ena je moja popolnamka. (Vif. p. 6.) **G**otovo je, de po besedah patra **Š**uareza **M**arijo **B**og bolj ljubi, kakor vse druge svetnike, ker njena ljubesen do **B**oga preféshe ljubesen vsih ljudi in angelov.

O ljuba, o nar bolj ljubesniva **D**eviza **M**arija! **Š**erzé svojiga **B**oga si dobila, vsemi pazh tudi moje revno serzé v posestvo in posveti me. Ljubim te, saupam v té, ljubesniva **M**ati boshja, prosi sa mé!

2. Mati nashiga odrefhenika. **S**veti **B**onaventura imenuje **M**arijo frednizo nashiga svelizhanja, in fveti **J**anes **D**amafhki **O**drefhenizo fveta. **S**avoljo dveh vsrokov smemo imenovati **M**arijo odrefhenizo fveta, frednizo, to je frednizo milosti, kakor je **J**esuf frednik pravize. **P**ervizh ker je privolila v vzhlovezhenje vezhne **B**esede; sakaj fkos to privolenje, pravi f. **B**ernardin is **Š**iene, je nam svelizhanje pripravila; in drugizh, ker je privolila v smert svojiga **Š**inu, ker je dopustila, de je bil on savoljo nashiga svelizhanja na krishu ofran.

Prosim te, o **M**arija! ktera si enkrat shivljenje svojiga lastniga **Š**ina **B**ogu v ofer

darovala, šturi s svojo pomozhjo pred Bogam, de bom svelizhan.

3. Deviza zhaftitljiva. Šveta Anselm pravi, de je vrednost Matere boshje sa Bogam bolj visoka, kakor vse, kar bi si mogli misliti in isrezhi. „O moja kraljiza, pravi on, tebi ni nizh enakiga, sakaj vse kar je, je ali vezh, kakor ti, in to je sam Bog, ali pa je manj ko ti, to je vse, kar ni Bog.“ — „S eno besedo, pravi sveti Bernardin, sam Bog more sapopasti velikost Marije.“ In Albert veliki pristavi, de Marija ni mogla bolj na tanko s Bogam sklenjena biti, rasun de bi bila sama Bog postala. Ker Bog sam Marije ni mogel bolj povikshati, kakor de jo je sa svojo Mater naredil, po pravizi saflushi nashe nar vezhi zheshenje.

Mati boshja, moja Mati Marija! pozhaftim te; shelim, de bi vsi v tebi tako mogozhno Kraljizo zhaftili. Usmili se ubogiga grefhnika, ki te ljubi, in v té saupa. Deviza zhaftitljiva, prosi sa nas!

Sa zheterti dan devetodneve poboshnosti do Marije.

1. Deviza hvale vredna. Šveta zerkev osnanuje v dnévnizah, de Marija saflushi vso hvalo, sakaj, pravi sveti Ildefons, kadar Marijo hvalimo, zhaftimo njeniga boshjiga Šinu; in sveti Gregor pristavi, de

Bog hvalo, ktero **Marii** damo, sa svojo lastno hvalo vsame.

Presveta Deviza obljubi v molitvah svete zerkve tistim, kateri sturē, de jo drugi spo-
snajo in ljubijo, vezhno shivljenje, in **Rihard**
od **S. Lorenza** saterdi, de bo **Marija** tiste,
kteri so jo tukej na semlji posebno zhaftili,
tudi v nebesh na posebno visho polonala.
Sveti Anselm pravi, de kakor **Marija** fkos
svoje boshje materstvo svelizhanje gresfni-
kov dela, tako gresfniki fkos osnanovanje
hvale **Marije Devize** svelizhanje dofeshejo.
Desiravno ne morejo vsi biti pridgarji, sa-
morejo vender vsi **Marijo** hvaliti, in v pri-
jasnih pogovorih s sorodniki in prijatli visoko
vrednost **Marije Devize**, njeno mozh in mi-
lost povsdigvati, in tako sturiti, de tudi drugi
veliko poboshnost do **Matere** boshje sadobē.

O nebeshka **Kraljiza!** od danf sanaprej
bom sturil, kar bo mogozhe, de te bodo
vsī zhaftili in ljubili. Vsemi milostljivo te
moje sheljē, in pomagaj mi, de jih speljem.
Vsemi me sa svojiga flushabnika, in ne pri-
pušti, de bi vnovizh flushabnik hudizhov
postal.

2. Deviza mogozhna. Kdo ismed
svetniki je pazh tako mogozhin, kakor nje-
gova lastna **Mati**? Vse dofeshe, kar sa-
sheli. De le hozhesf, **Marija**, pravi sveti

Bernard, in vse se sгоди. **Šveti Peter Damiani** terdi, de kadar **Marija Boga** sa gnade prosi, mu nekako sapoveduje. **Šin** zhaſti to ljubo **Mater** s tem, de ji vse dodeli, sa kar ga prosi, tudi zhe govori sa grefhnike. **Sato** savpije **Gerson**: **O Mati mojiga Boga**, ti ſi vſigamogozhna, zhe je treba grefhnike reſhiti, in ti ne potrebuješ nobeniga drusiga priporozhvanja pri **Bogu**, ker ſi ſama mati shivljenja.

O Marija, ti lahko ſturish, de bom ſvet; v té poſtavim ſvoje ſaupanje.

3. Deviza dobrotljiva. Zhe je **Marija** pri **Bogu** mogozhna, je tudi dobrotljiva in polna miloſti do grefhnikov. Ne more ji mankati ne mozhi, ne volje, pravi ſ. **Bernard**. Kako tudi bi ji mankalo mozhi, naſhe ſvelizhanje doſezhi, ko je **Mati** boſhja; kako bi bilo mogozhe, de bi nam ne hotla pomagati, ko ſmo mi njeni otrozi? **Kdor** ſe more ſpomniti, de ni bil uſliſhan, ko je tebe, o **Marija**, na pomozh klizal, naj ſa naprej neha tvojo miloſt flaviti, pravi ſ. **Bernard**. **Šveti Bonaventura** naſ uzhi, de ſo ſhelje **Marije Devize** nam gnade deliti tako velike, de je ne raſſhali le tiſti, kteri ſe proti nji neſpodobno obnaſha, temuzh tudi tiſti, kteri jo ſa gnade ne prosi. Ni treba dolgo proſiti, de od te **Matere** miloſti pomozh

dofeshemo. Prêden jo poklizhemo, nam njena dobrota naproti pride, pravi f. Rihard od S. Viktorja, in to savoljo tega, pristavi on, ker nafhe revfhine ne more gledati, de bi nam ne pomagala.

Osri fe, o Marija! osri fe na mojo revfhino, in pomagaj mi. Deviza dobrotljiva, proši sa mé.

Sa peti dan devetodnevne poboshnosti do Marije.

1. Deviza svešta. Blagor mu, kdor v molitvi pred durimi Marijnimi zhuje, kakor ubogi, ki pred vratni bogatih zhakajo, de se jim pomaga: Šrézhin je zhlovek, kteri me poslušha, in vsak dan pri mojih durih zhuje. (Prip. 8, 34.) O de bi mi ti boshji Materi s tako sveštobo flushili, s katero ona nam pomaga, kadar jo sa njeno pomozh prosimo! Marija oblubi tistimu, kteri nji flushi in njo zhaští, de ne bo vezh grefhil, in de bo vezhno shivljenje dosegel: Kdor v meni svoje dela opravlja, ne grefhí — dosegel bo vezhno shivljenje. (Šir. 24.) Šama kližhe vse, de naj k nji pribeshé, in jim oblubi vse gnade, ktereколи morejo upati: Pri meni je vfa milost pota in refnize, pri meni je vse upanje shivljenja in zhednosti. Pridite vfi k meni. (Šir.

24.) Šveti Laurenz Justiniani oberne na Marijo tište besede fvetiga pisma: Njene vesi so vesi svelizhanja, in prafha: Sakaj so vesi? Sato, ker ona svoje flushabnike véshe, de niso prevezh svoje volje, ker bi jih to utegnilo v pogubljenje napeljati.

Šveta Mati boshja! v té postavim vse svoje upanje, ti mi morefh pomagati, de spet ne grefhim. O moja Kraljiza! nikar me ne sapusti, temuzh sadobi mi gnado, de pred umerjem, kakor de bi gnado boshjo spet sgubil.

2. Sazhetik nashiga svelizhanja. Kakor jutrajna sarija, ktera sa tamno nozhjo pride, naf rasveseli, tako je rojstvo Marije Devize, po tem ko je fhtiri taushent let tama greha fvet pokrivala, veselje na fvet prineslo. Ko je bila Marija rojena, pravi neki zerkven uzhenik, je sarija prisijala. Sarija solnze napoveduje, tako je tudi Marija napovedovala vzhlovezheno Besedo, solnze pravize, nashiga Svelizharja. Po pravizi pôje fвета zerkev pri rojstvu Marijnim: Tvoje rojstvo, o porodniza boshja, je osnanilo veselje zelimu fvetu. Kakor je bila Marija sazhetik nashiga veselja, tako ostan vedno ona vse nafhe veselje, sakaj Jesus Kristuf, pravi fveti Bernard, je vse svoje saflushenje v roké svoje Matere poloshil,

de nam vse dobro, kar imamo, le fkos Marijo pride.

Šveta Mati boshja! ti si moje vefelje in moje upanje, sakaj ti nikomur svoje pomozhi ne odrezhefh, in dofeshefh pri Bogu vse, kar hozhefh imeti.

3. Pofoda vse poboshnofti. Šveti Tomash naf uzhi, de poboshnoft obftoji v tem, de je nafha volja naglo pripravljena to hoteti, kar Bog hozhe. Ta zhednoft fofebno je bila, fkos ktero je Marija tako Bogu dopadljiva bila, in to je hotel rezhi nafh Svelizhar s odgovoram, kteriga je tifti sheni dal, ki je telo blagorvala, ktero ga je nofilo: **Ref, blagor tiftim, kteri befedo boshjo poflufhajo in jo ohranijo.** (Luk. 11.) S tem naf je Kristuf hotel poduzhiti, de je Marija vredna blagorvana biti bolj sa to, de je bila s voljo boshjo vselej sedinjena, kakor sato, de je bila Mati boshja. Po pravizi vpodobvamo Marijo folnzhni roshi, ktera se vselej proti folnzu obraza. Nizh ni shelela Marija, nizh ni moglo njeniga ferza sadovoljiti, kakor fpolnovanje boshje volje, kakor je fama osnanovala: **Moj duh se rasvefeluje v Bogu, ki je moje svelizhanje.**

Svelizhana fi, o moja Kraljiza! sakaj ti si bila vselej in popolnoma vdana v voljo

fvojiga Boga. Sadôbi tudi meni gnado, de ves zhaf, kateri mi fhe sa shivljenje oftane, le to hozhem, kar je Bogu dopadljiviga.

Sa fhefti dan devetodnevné poboshnosti do Marije.

1. Škrivnostna rosha. V visoki pesmi je Marija imenovana sapert vert Gospodov: Sapert vert fi ti, moja sestra, moja nevesta. Sveti Bernard pravi: Gospod je safadil v ta vert vse zvetlize, ktere sveto zerkev salfhajo, med drugimi vijolizo ponishnosti, limbar zhiftofti in rosho ljubeshi boshje. Marija je imenovana rosha, pravi sveti Jourdan, ker je bilo njeno ferzé od gorezhe ljubeshi do Boga in do ljudi vneto. Kje neki bi mogli pomozhnizo najti, ktera bi bila bolj fkerbna sa nafhe svelizhanje, ktera bi naf ferzhneje ljubila, kakor Marija? Le ena, pravi sveti Avgufhtin, namrezh Marija v nebesih saref fkerbi sa naf.

Ljuba Mati Marija! de bi pazh tudi jest tebe ljubil, kakor ti mene ljubish! Vse, kar mi bo mogozhe, hozhem fturiti, de te bom zhaftil in ljubil. Prefladka Kraljiza, sadobi mi gnado, de ti svest oftanem.

2. Turn kralja Davida. Marija je imenovana v visoki pesmi turn Davidov: Tvoj vrat je kakor turn Davidov, ki je sidan s savetji; tavshent fhkitov

vifi na njem, zélo oroshje možnih. (Vis. p. 4, 4.) Turn Davidov, pravi fveti Bernardin je stal na vifozhini, namrezh na hribu Šion, in sato je bila Marija tako imenovana, de se vifokost Matere s tem na snanje daje. Sato se pravi tudi v pfalmih, de je prezej pri sazhetku njeniga bitja njena fvetost na vifokosti vse gore presegla. Njegovo stalifhe je na fvetih gorah. (pf. 86.) Šveti Gregor te besede tako rasloshi, de je bila Marija v prvi prizhi njeniga bitja bolj fvéta, kakor nar vezhi fvetniki na konzuh njih shivljenja.

O moja Kraljiza, ljuba Mati Marija, veselim se nad tvojo vifoko vrednostjo, in pripravljen sim rajshi svoje shivljenje dati, kakor pustiti, de bi se tebi, ko bi bilo to mogozhe, le nar manjshi del tvoje flave odvsel. O de bi pazh mogel svojo kri preliti, in s tem sturiti, de bi vsi ljudje na semlji tebe, o vifoka Kraljiza, zhaštili in ljubili!

3. Turn flonokosten. V fvetim pismu se rezhe od Marije: Tvoj yrat je kakor flonokosten turn. Njen vrat je sato turnu vpodobljen, ker duhovi shivljenja, kakor fveti Bernard govori, to je boshje dobrote, fkos ktere s Bogam oftanemo fklenjeni, fkos Marijo is nafhe glave Jesufa Kristusa v njegovo telo, fvelo zerkev te-

zhejo. Ravno ta svetnik tudi pravi, de od te prizhe, ko je Marija boshjo Befedo od svetiga Duha spozhela, jo je Bog tako vifoko povsdignil, de on hozhe, de sanaprej nihzher nobene gnade vezh drugazhi ne sadobi, kakor fkos Marijo. Šlonova kost je mozhna in ob enim lepa viditi, sato pravi abat Rupert: „Kakor flonokosten turn si ljubesniva Bogu, in strafhna hudizhu.“

Ker po tem takim, o moja Kraljiza! savoljo ljubezni, ki jo ima Bog do tebe, nam vse dobro samorefh sadobiti, in ker se te hudizh boji, tudi mene samorefh obvarvati njegovih napadkov. Ufmili se naf, ki se veselimo pod tvojo brambo prebivati.

Sa fedmi dan devetodnevene poboshnosti do Marije.

1. Hifha slata. Slato pomeni ljubesen, in sato imenuje Albert véliki Marijo slat tempel boshje ljubezni; sakaj, pristavi sveti Tomash, kakor je bilo v tempeljnu Jerusalemskim vse s slatam prekrito, tako je bila tudi lepa dufha Marije s svetoštjo napolnjena. Marija je bila tista slata hifha, ktero si je vezhna Modroft, boshja Befeda tukej na semlji v svoje prebivalishe svolila: Modroft si je sidala hifho. (Prip. 44.) Ta hifha, v kateri je Bog prebival, je tako bogata, pravi Rihard od Š. Loren-

za, de se vsi nafhi revfshini fkos njo lahko pomaga.

O Marija! ker ti Boga tako možno ljubifh, shelifh, de bi ga vsi ljubili. Pred vsem te prosim, sadobi mi to gnado, sakaj od tebe upam, de je bom deleshin postal; sadobi mi možno ljubesen do Boga.

2. Škrinja (barka) miru in fprave. Marija je bila bolj proftorna barka, kakor barka Noetova; sakaj v tej fte le dve shivali vfkakiga rodu imeli proftor, pod plajfham Marije Devize pa vsi, pravizhni in grefhniki najdejo dofti proftora. Šveta Jedert je vidila enkrat, kako se je truma divjih sveri, levov, leopardov, i. t. d. pod plajfham Marije Devize fkrivala, in kako jih je Marija, nameft jih pregnati, s prijasno roko gladila, de bi ji ne ufhle. Svéri, ktere fo v Noetovi barki pod ftreho bile, fo divje oftale, grefhniki pa, kateri pod plajfh Marije Devize pribeshé, ne oftanejo grefhniki, ker ona njih ferza fpreneni, in fturi, de se v boshjo prijasnost vernejo. Prefveta Deviza je rasodela fveti Brigiti: „Kolikorkrat tudi zhlovek grefhi, zhe se refnizhno poboljshan k meni verne, fim naglo pripravljena ga fprejeti, ker ne gledam na fhtevilo njegovih grehov, ampak na pripravljeno njegovo voljo. Ne branim se njegovih ran obesvati in

zeliti, sakaj imenujejo me, in po pravizi, Mater milosti.“

O Mati milosti, te klizhem s svetim Avguštinam, spomni se, de se ni nikoli flifhalo, de bi bila greslnika, ki je k tebi pribeshal, od sebe pahnila; jest ubog k tebi pribeshim in saupam v tvojo pomozh.

3. Vrata nebeshke. Marijo imenujemo vrata nebeshke, ker mi bres njene pomozhi, pravi sveti Bonaventura, ne moremo v nebesa priti. V Jerusalemu je moje gospostvo, pravi nasha Kraljiza, in Richard od S. Lorenza pristavi: sakaj jest sadobim vsm, kateri me zhasťe, vse, kar shelé, in jih v nebesa peljem. Sveti Bonaventura pravi, de so tisti, ktere Marija ljubi, to je tisti, kateri imajo to frezho njeni flushabniki biti, v bukve vezhniga shivljenja sapifani. Sato imenuje Bernardin od Buftis Marijo bukve shivljenja, in pravi, de bo tisti, kteriga ime je v te bukve sapifano, gotovo svelizhan.

O Mati moja! v tebe postavim vse upanje svojiga svelizhanja. Ljubim te, sturi de bom svelizhan, in ne pripusti, de bi bil v pekel pahnjen, kjer bi te mogel vezhno kleti.

Sa ofmi dan devetodneve poboshnosti do Marije.

1. Sgodnja daniza. Janes Damafhki

imenuje Marijo danizo, ktera pred vs-hodam folnza pride. Ravno tako gré poboshnost do prešvete Devize pred folnzam gnade boshje; sakaj, pravi fveti German, poboshnost do Marije je gotovo snamnje, de je kdo v štanu gnade boshje, ali pa faj, de bo kmalo gnado boshjo fpet dosegel. Šveta zerkev imenuje Marijo svesdo na morji, sakaj, pravi fveti Tomash, kakor svesda tište, kateri so na globokim morji v nevarnosti od valov posherti biti, v varno svetje pripelje, tako naš tudi Marija pripelje fkos divjavo morje tega shivljenja v nebefa. Šveti Bernard naš opominja, de zhe nozhemo od valov fkušhnjav utopljeni biti, ne fmemo ozhi od Marije, svesde svelizhanja, ober-niti, in pristavi: „Zhe sa njo gresh, ne bofh safhel na krive pota; zhe ti ona na strani stoji, se nimafh nizh bati; zhe ti je Marija milofljiva, bofh gotovo svelizhan.“

2. Sdravje bolnikov. Šveti Šimon Stok imenuje Marijo sdravilo sa greshnike, in fveti Efrem je ne imenuje le sdravilo, temuzh sdravje tistih, kateri k nji pribeshé. Kdor se toraj v potrebi k Marii oberne, ne najde v nji le sdravila, temuzh tudi sdravje, kakor je Marija fama obljubila tistim, kateri se k nji obernejo: Kdor mene najde, najde shivljenje, in sajéma

sdravje od Gospoda. (Prip. 8, 35.) Treba se nam toraj ni bati, de bi gnuf, kteriga nafhe rane delajo, Marijo odvernil nam pomagati, sakaj ona je nafha Mati, in kakor se mati ne da od nobene rezhi sadershati, de bi svojiga ranjeniga fina ne ofkerbvala, tako tudi Marija ne bo posabila svojih bolnih flushabnikov, kteri k nji pribeshé, osdraviti. Sato sdihne sveti Bernard:

Šveta Mati boshja! kakor sanizhljiv je grefhnik, ga ti ne sanizhujesh, in zhe te sa tvojo pomozh profi, mu pomagash, in ne pripustish, de bi obupal.

3. Pribeshalifhe grefhnikov. Šveti German imenuje Marijo pribeshalifhe, ktero je vedno všim grefhnikam odperto; sakaj, pravi f. Jourdan, ona nikogar ne savershe, kteri se k nji oberne, de jo le profi, ga sprejme. Šveti Janes Damaskhi pravi sato, de ni le pribeshalifhe nedolshnih, temuzh tudi pribeshalifhe grefhnikov, kteri jo sa njeno pomozh profijo. In sveti Anselm ji rezhe: „S materno ljubesnijo sprejmesh grefhnika, kteriga zel svet zherti, in se ne navelizhash, dokler nefrezhniga s njegovim sodnikom ne spravish;“ s tem hozhe rezhi, de grefhnika, kteriga Bog zherti, vse stvari sovrashijo, de pa, zhe se k Marii, pribeshalifhu grefhnikov oberne, ga ona ne zherti,

temuzh ga ljubesnivo fprejme in ga ne sapuſti, dokler mu njeni Šin, naſh ſodnik Jeſuf Kriſtuſ, njegovih grehov ne odpuſti.

Zhe ſi toraj, o moja Kraljiza! pribeshaliſhe greſhnikov, ſi tudi moje pribeshaliſhe; in ker nobeniga ne ſaversheſh, kateri ſe k tebi ſa pomozh ſatezhe, tudi mene ne boſh ſavergla, zhe te ſa pomozh proſim. Pribeshaliſhe greſhnikov, proſi Boga ſa naſ! Marija, proſi ſa naſ, ſakaj takrat bomo gotovo otéti.

Sa deveti dan devetodnevné pobošnosti do Marije.

1. Troſhtarza ſhaloſtnih. Kdo, pravi ſveti German, ſa Jeſufam Kriſtuſam ſa naſhe ſvelizhanje toliko fkerbi, kakor ti, o Marija? Kdo naſ v naſhim terpljenji bolj troſhta, kakor ti? Ni, odgovi ſveti Anton, nobeniga ſvetnika, kateri bi imel toliko uſmiljeniga do naſhe revſhine, kakor ta uſmiljena Kraljiza. Ker ſo pa boleſni duſhe tiſte britkoſti, ktere naſ nar bolj ſhaloſtne delajo, imenuje ſvelizhani Henrik Šuſo Marijo ſveſto troſhtarzo greſhnikov. Zhe Marii revſhino ſvoje duſhe oſnanimó, nam prezej ſ ſvojo proſhnjo pomaga, naſ prezej potroſhta. Rihard od S. Viktorja ſhe zlo pravi, de nam njeno uſmiljenje naproti pride, in de nam pomaga, preden ſmo jo

profili. Molimo toraj pogosto s svetim Bonaventuram:

O Marija! ne jenjaj naš vŕfelej troŕhtati, poŕebno pa našo ŕmertno uro; ŕprejmi takrat našo duŕho in srozhi jo ŕvojimu boŕŕjimu ŕŕinu, v kteriga rokah je naše ŕvelizhanje.

2. Pomozh kriftjanov. Janes Damaskhi imenuje Marijo pomozh, ktera je hitro pripravljena naš vŕŕe nevarnoŕti reŕhiti; in ŕveti Kosma is Jerusalema pravi, de je Marija vŕŕigamogozhna naš greha in pekla otéti. ŕveti Bernard pravi: Ti ŕi nepremagana bojvavka, kadar ŕvoje ŕluŕhabnike ŕoper napadke hudizhove branifh. Sato je Marija v viŕŕoki peŕŕmi imenovana ŕtraŕhna, kakor vojkna truma v bran poŕtavljena.

O moja Kraljiza, o de bi bil jeŕt pazh vŕfelej k tebi pribeshal! moji ŕovrashniki bi me ne bili nikoli premagali. Od danŕi ŕanaprej ŕe hozhem na tvojo pomozh ŕanaŕhati, in v vŕŕih ŕvojih ŕkuŕhnjavah, k tebi pribeshati, pa tudi od tebe terdno upati premago vŕŕih ŕvojih ŕovrashnikov.

3. Kraljiza marternikov. Po pravizi imenujemo Marijo Kraljizo marternikov; ŕakaj takrat, ko je nje ŕŕin na krifhu viŕel, je Marija bolj terpela, kakor vŕŕi mar-

terniki: Pod krishem je štala njegova Mati. Matere beshé, kadar vidijo svoje otroke umirati in jim ne morejo pomagati; Marija pa ni beshala, do sadnjiga hipa njegoviga shivljenja je ostala pri njem: Je štala pod krishem. Ko je Jesuf svojo dusho isdihal, je vezhnimu Ozhetu smert svojiga sina v ofer sa nashe grehe darovala; med tem je terpela smertne teshave, in vezhi bolezhine, kakor de bi bila nar strafhnjejshi smert imela preštati.

O moja ljuba Mati! savoljo saflushe-
nja tistih bolezhin, ktere si pod krisham
preštala, mi sadobi pravo shaloft zhes moje
grehe, in ljubesen do mojiga Svelizharja Je-
susa Kristusa. Savoljo tistiga mezha, kateri
je tvoje ferze prefunil, kadar si vidila Je-
susa glavo nagniti in dusho dati, meni mojo
smertno uro na strani stoj, in sadobi mi
takrat vezhno svelizhanje, de bom mogel
tebe in Jesusa zelo vezhnoft ljubiti.

II. Premišljevanje sa vélike prasnike Marije Devize.

Pervo premišljevanje.

Sa prasník zhistiga spozhetja Marije Devize.

Kako fe je spodobilo vřim trem boshjim perřhonam Marijo obvarovati poerbaniga greha.

Neisrezhenó velika je bila revřhina, ktero je greh prinesel Adamu, in řkos njega zelimu zhlovesřhkimu rodu; sakaj ker je Adam v svoji nefrezhi gnado boshjo sgubil, je ob enim sgubil vse druge dobrote, s kterimi je bil v sazhetku obdarvan, in je s sovrasřhtvam boshjim febi in svojimu narodu vse hudo na glavo navlekel. Vender pa tisto prezhasřtito Devizo, ktero je Bog Mater drugimu Adamu, to je Jesufu Kriftufu namenil, kteri je imel popravití vse hudo, kar je bil prvi naredil, njo je Bog hotel te nefrezhe obvarovati. Premišlimo toraj sdaj, kako fe je spodobilo, de řo tri boshje perřhone Marijo isvirniga greha obvarovale; spodobilo fe je namrezh, de je Ozhe svojo řzhi, řin svojo mater, in řveti Duh svojo nevesto te nefrezhe obvaroval.

Pervi odstavek. Spodobilo se je, de je vezhni Ozhe fkerbel, de je bila Marija isvirniga greha obvarovana, ker je bila njegova hzhi, in njegova pervorojena hzhi, kakor Marija fama prizha: Is uft Narvifhiga fim isfhla pervorojena pred vřimi řtvarmi. (Prip. 24, 9.) Raslagavzi řvetiga pifma, řveti ozhetje in řveta zerkev fama s enim glařam obernejo te befede řvetiga pifma, v prasnik zhiřtiga řpozhetja Marije Devize, na Mater boshjo. Naj se imenuje pervorojena sato, ker je bila v boshjim řklepu s řvojim řřinam pred vřimi drugimi řtvarmi naprej namenjena, kakor terdijo uzheniki řkotifti, ali pa, ker je bila pervorojena v gnadi, in je bila, ker je Bog greh prevedil, řa Mater řdrefřenikovo řvoljena, kakor uzhe řtomifti; v tem řo vendar vři ene miřli, de Marijo pervorojeno boshjo imenujejo. Po tem takim se je pa tudi řpodobilo, de Marija ni bila nikoli řushna hudizhova, ampak de jo je le nje řřtvarnik řam od řazhetka v řofefřtvu imel, kakor fama osnanuje: Gofpod me je v řofefřtvu imel od řazhetka řvojih potov. (Prip. 24.) Satoraj je řionisi velki řhkof Aleřandriřhki po pravizi Marijo imenoval eno in řamo hzher řshivlenja, de se s tem od vřih drusih řaslozhi, ktere

so hzhere smerti, ker so bile v grehu rojene.

Verh tega se je tudi spodobilo, de je vezhni Ozhe Marijo v svoji gnadi ustvaril, ker jo je namenil sa popravljavko sgubljeniga sveta, in sa frednizo miru med Bogam in ljudmi; sakaj tako jo imenujejo sveti ozhetje, posebno pa sveti Janes Damaskhi, kateri ji pravi: O presveta Deviza! ti si rojena, de bi zelimu svetu v svelizhanje flushila. Sato pravi sveti Bernard, de je bila tudi Noetova barka podoba Marije Devize; sakaj kakor so bili ljudje fkos barko obvarvani potopa, tako smo bili mi fkos Marijo obvarvani greha, to de s tem raslozhkam, de jih je bilo v barki le malo otetih, fkos Marijo pa je otet ves zhloveshki rod. Sato imenuje tudi sveti Atanasi Marijo novo Evo; sakaj perva je bila mati smerti, presveta Deviza Marija pa je Mati shivljenja. Sveti fhkof Teofani is Nizeje ji pravi: Bodi pozheshehena, ker si shaloft Eve odvsela. In sveti Basilij ji rezhe: Sredniza miru med Bogam in ljudmi, bodi posdravljena! Sveti Efrem pa jo imenuje spravnizo zeliga sveta.

Po nobeni zeni pa se ne spodobi, de bi bil tisti, kateri mir dela, sovrashnik tistiga, kateri je bil rasshaljen, she manj pa, de bi bil hudobe rasshaljenja sam deleshin. Sveti

Gregor pravi, de se sodnikov sovrashnik ne sme predersniti, de bi ga hotel tolashiti, sakaj on bi ga bolj rasferdil, kakor potolashil. Ker je Marija imela biti fredniza miru med Bogam in ljudmi, je po tim takim bilo potreba, de ni bila fama gresfniza in sovrashniza pred Bogam, ampak de je bila priatliza Gospodova, in greha popolnoma zhlsta.

Pa tudi sato je mogel Bog Marijo isvirniga greha obvarovati, ker jo je naménil, de je peklenfki kazhi glavo sterla, tisti kazhi, ktera je nafhe perve starifhe sapeljala, in tako vsm ljudem smert prinesla. Gospod pa je to od Marije obljubil: Šovrafhtvo bom postavil med teboj in shenó, med tvojim semenam in njenim semenam; in ona ti bo glavo sterla. (I. bukv. Mojs. 3, 15.) Zhe je bila pa Marija tista mozhna shena, ktera je prifhla na svet, de bi hudizha premagala, se ni spodobilo, de bi bil hudizh préd njo premagal, in jo svojo fushno sturil; nasproti je bilo veliko bolj po pameti, de je bila bres vfiga madesha, in hudizhu nikakor podvershena. Kakor je prevsetni sovrashnik s svojim strupam vef zhloveshki rod ofkrunit, tako je shelel tudi prezhisto dusho te svete Devize okushiti; tode vezhna hvala bodi Bogu, de je v svoji milosti nafho Mater Marijo s tolikimi gnadami obdaroval, de je bila bres vfiga

greha in dolgá, in je tako mógla ponishati in premagati prevsetnost hudiga foverashnika, kakor pravi fveti Augufhin, (ali kdor drug je raslagavz pervih bukev Mojsefovih) she bolj ozhitno pa fveti Bonaventura.

Pofebno pa fe je fpodobilo, de je vezhni Ozhe to fvojo ljubo hzher Adamoviga greha obvaroval, ker jo je Mater fvojimu edinorojenimu Šinu namenil. Šveti Bernardin is Šiene pravi: V duhu boshjim fi bila, Marija, pred vſimi drugimi ſtvarmi pred namenjena, Boga, ki je zhlovek poſtal, poroditi. Ko bi tudi ſavoljo nizh drusiga, bi bil vezhni Ozhe ſhe ſamo ſavoljo zhaſti fvojiga Šina, kateri je bil Bog in zhlovek, mogel Marijo njegovo Mater bres madesha greha vſtvariti. Šveti Tomash pravi, de morajo vſe rezhi, ktere ſo ſa flushbo boshjo odlozhene, fvelte in neomadeshvane biti. Sato je David, ko je raslozhil, s ktero Gofpod Boga vredno lepoto mora tempel v Jerusalemu ſidan biti, rekel: Sakaj ne ſa zhloveka ſe pripravlja prebivaliſhe, ampak ſa Boga. (Paral. 29, 1.) Koliko bolj ſhe moramo verovati, de je Štvarnik, ko je Marijo ſa Mater fvojiga laſtniga Šina namenil, nje duſho s nar lepſhimi darovi oſalſhal, de bi bila vredno prebivaliſhe boshje, kakor fveti Dionisij Kartusian govori. Šveta zerkev ſama prizha, de

je Bog telo in duſho prezhaſtite Devize in Matere Marije s pripomozhjo fvetiga Duha pripravil, de bi vredno prebivaliſhe njegovi-
ga ſina biti ſafluſhila.

Vſak ve, de je nar vezhi zhaſt ſa otro-
ke, zhe ſo od imenitnih ſtarifhov rojeni, ſa-
kaj: Zhaſt otrók ſo njih ſtarifhi. (Prip.
17, 6.) Sato na fvetu vſak loſheje preneſe
framoto, de je revin ali neuzhen, kakor de
bi bil niſkiga rodu, ſakaj reveſh s pridnoſtjo
lahko obogati, neveden s poduzhenjem v
ſnadnoſtih lahko uzhen poſtane, kdor je pa
niſkiga rodu, ſe bo malo kdaj na bolj viſok
ſtan povſdignil, in zhe tudi imenitnoſt doſe-
ſhe, ſe mu vender ſhe ſmiraj lahko ozhita
graja niſkiga rodu. Ali je pa mogoſzhe mi-
fliti, de bi bil Bog, ki je ſamogel ſvojimu
ſinu ſhlahtno Mater dati, mu hotel dati od
greha omadeſhano porodnizo; de bi bil Bog
pripuſtil, de bi bil hudizh njegovimu boſhji-
mu ſinu framoto mogel ozhitati, de je od
matere rojen, ktera je bila peklenſka fuſhna
in ſovraſhniza boſhja? Tega Bog ni dopu-
ſtil, temuzh je ſkerbel ſa zhaſt ſvojiga ſina
in je ſturil, de je bila njegova Mati vſelej
bres madeſha, de bi bila vredna Mati takiga
ſina. To nam tudi priſzha gerſhka zerkev,
ki pravi, de je preſveta Deviza od ſazhetka
ſvojiga ſhivljenja ſkos boſhjo poſebno pre-

vidnost imela tisto zhiftoft, ktera se je sa **Mater Jesufa Kristufa** spodobila.

Poglavitna refniza pri kerfhanfskih uzhenikih je, de nobeni ftvari boshji ni dodeljen noben dar, s kterim bi ne bila prezhista **Deviza Marija** she popred obdarovana. **Šveti Bernard** pravi, de ne smemo dvomiti, de to, kar je bilo le malo ljudem dano, tudi taki **Devizi** ni bilo odrezheno; in **fveti Tomash is Villanove** pravi, de nikoli nobenimu fvetniku ni bilo nizh dovoljeniga, kar bi v presveti **Devizi** she v sazhetku nje shivljenja ne bilo fvetilo. Zhe je ref, de je po besedah fvetiga **Janesa Damafhkiga** nefkonzhin razlozhik med **Materjo** boshjo in drugimi fvetniki, moramo she pred misliti, de je **Bog**, kakor **fveti Tomash** uzhi, svoji **Materi** vezh mnogih praviz in gnad dodelil, kakor drugim svojim flushabnikom. Zhe je pa temu tako, prafha **fveti Anselm**, kteri se sa bres madesha spozhetja **Marije Devize** slo potegne, ali je bilo boshji modrosti nemogozhe svojimu **Šinu** prav zhifto prebivalishe pripraviti, in ga vsiga madesha obvarovati, s kterim je bil zhloveshki rod ofkrunjen? Zhe je **Bog** mógel, prafha dalej ta fvetnik, angelze nebeshke pogubljenja obvarovati, v kteriga jih je toliko ismed njih padlo, ali bi pazh ne bil mogel **Materi** svojiga **Šina**, **Kra-**

ljize angelov padza obvarovati, v kteriga je bil vef zhloveshki rod prifhel? Sej je Bog samogel dati eni Evi gnado de je bres greha na fvet prifhla; ali Marii bi pa tega ne bil mogel fturiti?

Gotovo, Bog je Marijo bres makesha samogel ohraniti, in jo je ohranil, in fveti Anfelm fhe pravi, de je bilo pravizhno, de je bila Deviza, ktero je Bog Mater fvojimu Šinu odlozhil, s tako zhiftoftjo olepfhana, de ni le vfh ljudi in angelov v nji prefegla, temuzh de je bila k tako vifoki zhafti povsdignjena, ktere fi sa Bogam ne moremo vézhi mifliti. Šhe bolj na tanko pové ravno to fveti Janes Damafhki, ker pravi. „On je dal Devizi tako telo in tako duſho, kakorfhina fe je ſpodobila ſa tiſto, ktera je imela Boga v ſvoje telo ſprejeti; ſakaj ker je ſam fvet, tudi le v fvetnikih pozhiva.“ Sato je vezhni Ozhe po pravizi mogel rêzhi ti ſvoji ljubi hzheri: Kakor je limbar med ternjem, tako je moja priyatliza med hzhherami. (Viſ. p. 2, 2.) Med vſimi drugimi mojimi hzhherami ſi ti, kakor limbar med ternjem, ker ſo vſe druge ſ graham omadeshane, le ti ſi vſelej zhifta oſtala, ti ſama ſi moja priyatliza.

Drugi odſlavik. Špodobilo ſe je tudi

ravno tako, de je Bog Šin svojo Mater vfiga dolga greha obvaroval. Drugi sinovi si ne morejo matere voliti, kakor bi njim vŕhezh bilo; pa ko bi bilo to kdaj kterimu takimu dano, ali bi si pazh nameſt kraljize fushno isvolil? Ali bi pazh, ko bi lahko imenitno goſpôſko mater imel, si kmetſhko, ko bi lahko priſjatlizo boſhjo imel, ali bi si njegovo ſovraſhnizo isvolil? Sato pravi ſveti Bernard: „Ker je Štvarnik od zhloveſhke matere hotel rojen biti, si je mogel tako mater isvoliti, kakorſhna je vedil, de ſe ſanj ſpodobi.“ Ker ſe je pa ſa Boga ſpodobilo, de je imel mater zhſto bres madesha, pravi ſveti Bernardin, si je tako tudi isvolil. To nam poterdijo beſede ſvetiga Pavla, ki piſhe Hebrejſam: Špodobi ſe, de imamo taziga velkiga duhovna, kteri je ſvet, nedolſhin, neomadeſhan, odlozhen od greſhnikov. (Hebr. 7.) Nek uzhen piſar naſ opomni, de mora naſh Odreſhenik po beſedah ſvetiga Pavla ne le od grehov, ampak tudi od greſhnikov biti odlozhen, kakor govori tudi ſveti Tomash: Špodobi ſe, de je tiſti, kteri je priſhel grehe odvſet, odlozhen od greſhnikov. Ali bi pa mogli rêzhi, de je Jeſuf Kriftuſ odlozhen od greſhnikov, ko bi mater greſhnizo imel? Šveti Ambroſh pravi: „Kriftuſ ſi ni is-

volil posemeljske pošode, ampak nebeshko, v kateri je na svet prishel; posvetil si je temelj svete zhištofi.“ S temi besedami hoize opomniti ta svetnik na besede svetiga Pavla: **Pervi zhlovek je is semlje, posemeljsk, drugi zhlovek je is nebesh, nebeshk. (I. Kor. 15.)** Sveti Ambrosh imenuje Mater boshjo pošodo nebeshko, ne kakor de bi Marija ne bila is posemeljske nature, ampak ker je bila savoljo gnade boshje nebeshka. Sveti Janes Kerstnik je rasodel sveti Brigiti, de Marija preseshe angelze nebeshke v svetošti in zhištofi, kakor se spodobi Kralju velizhastva, kateri je v njenim telefonu prebival. Gospod Bog je rekel tudi enkrat ti svetnizi: „Marija je bila zhišta in ne zhišta pošoda; zhišta, ker je bila vsa lepa, ne zhišta, ker je od grešnikov rojena; desiravno je bres madesha spozheta, de bi bil moj Sin bres greha is nje rojen.“ Teh sadnjih besedi vender ne smemo tako saštopiti, kakor de bi bil Jesus mógel od svoje Matere se greha navseti, ampak Mati Jesufova je bila bres madesha sato, de njega ni ta nezhašt mogla sadeti, de bi bil imel mater s graham omadeshano in fushno hudizhevo.

Sveti Duh naš uzhi: Zhloveku zhašt je zhašt njegoviga ozheta, in fra-

mota sa fina je ozhe bres zhafti. (Sir. 3, 13.) Sato, pravi f. Augufhtin, je tudi obvaroval Jefuf truplo Marije Devize, de ni ftrohnelo po njeni fmerti, ker bi bilo to njemu v nezhaft, ko bi bilo tisto telo od gnjilobe rasdjano, v kterim je on mefo nase vsel. Zhe bi bila pa nezhaft sa Jefusa, tako mater imeti, ktere telo bi bilo gnjilobi mefa podversheno, koliko vezhi bi bila fhe nezhaft tako mater imeti, ktere dufha bi bila od gnjilobe greha omadeshana! Sraven tega je gotovo, de je mefo Jefusovo tudi mefo Marije Devize, tako de je po befedah f. Augufhtina tudi po vftajenji od fmerti mefo Svelizharjevo oftalo ravno tisto, kteriga je bil od fvoje Matere prejel, in tako govori tudi f. Arnold is Chartres: „Mefo Marije Devize in mefo Jefusovo je eno, in sato menim, de Mati ni le deleshna zhafti fvojiga Sina, temuzh de je obeh zhaft ena.“ Zhe je pa to ref, in je vender presveta Deviza v grehu fpozhet, bi bilo to njenimu Sinu, zhe bi tudi madesha greha ne bil deleshin, vender velika nezhaft, de bi bil tako na tanko s telefam fklenjen, ktero bi bilo s greham ofkrunjeno, nezhisto posoda, hudizhu podloshna.

Marija ni bila famo Mati, temuzh je bila vredna Mati Svelizharjeva. Tako jo

imenujejo vsi sveti ozhetje. **Šveti Bernard** ji pravi: „Ti fama si bila vredna najdena, de je v tvojim devishkim telefonu **Kralj kraljov** svojo prvo prebivališče svolil.“ **Šveti Tomash** is **Villanove** pravi: „Preden je spozhela, je bila še vredna **Mati boshja** biti.“ **Šveta** zerkev fama naš uzhi, de je **Marija** gnado saflushila, **Mati Jesufa Kristufa** biti, ktere telo je bilo vredno nositi **Kristufa Gospoda**. Te besede sveti **Tomash** tako rasloshi, de **Marija Deviza** ni fama saflushila, de se je **Kristuf Gospod** v nji vzhlovezhil, ampak de je s pomozhjo gnade boshje tako popolnamost saflushila, de je bila vredna biti **Mati boshja**. Rayno to poterdi tudi s. **Peter Damiani**.

Zhe je bila pa **Marija** vredna **Mati boshja**, kakshni spredki pravi s. **Tomash** is **Villanove**, kakshne popolnamosti so ji bile potrebne! **Šveti Tomash Akvin** uzhi, de, zhe **Bog** koga k visoki vrednosti povsdigne, ga tudi pripravniga sturi; sato je **Bog**, pravi ta uzhenik, ker je **Marijo** svojo **Mater** isvolil, jo s svojo gnado tudi sa to vredno sturil. Is tega sklene ta svetnik, de **Marija Deviza** ni nikoli greha sturila, tudi ne nar manjšhiga, sakaj drugazhi, pravi on, bi ne bila vredna **Mati Jesufa Kristufa**, ker bi bila nezhaft matere tudi na **Šina** padla, zhe bi bil nam-

rezh gresfnizo sa mater imel. Zhe bi pa Marija savolj eniga famiga odpustljiviga greha, kateri dufhi gnade boshje ne odvsa-me, ne bila vredna velike zhaſti Mati boshja biti, koliko manj bi bila ſhe le vredna, zhe bi bila poerbaniga greha deleshna, kateri bi jo bil foveraſhnizo boshjo in fuſhno hudizhevo ſturil? Savoljo tega je isrekel ſveti Auguſhtin imenitne beſede, de, zhe od Marije govo-ri, nozhe opomniti od nobeniga greha, in fzer savoljo ſpoſhtovanja, ki ga je tiſtimu Goſpodu dolshan, kteriga Mati biti je ona ſafluſhila, in fkos kteriga je gnado do-ſegla, greh popolnoma premagati.

Sato moramo s ſvetim Petram Damiani in s ſvetim Proklam terdno verjeti, de ſi je ſin boshji, ki je zhlovek poſtal, Mater ſvolil, ktera ſe je ſa njega ſpodobila, in kakorſhne ſe mu ni bilo treba framovati. Ni bilo nezhaſt ſa Jeſufa, zhe ſo ga Judje ſanizhljivo imeno-vali Marijniga ſina, kakor ſina uboge matere. Ali ſe ne imenuje njegova mati Mari-ja? (Mat. 13, 55.) ſakaj on je priſhel na ſvet nam dajat ſgled ponishnoſti in poterpeſh-ljivoſti. Pa ſareſ nezhaſt ſa Jeſufa bi bilo, ko bi bil hudizh mogel rêzhi: Ali ni bila njegova mati gresfniza? ali ni bila nekaj zhaſa naſha fuſhna? Neſpodobno bi bilo tudi, ko bi bil Jeſuf rojen od gerde ali hromaſte matere, ali

po telefonu od hudizha obfledene; pa kolko ne-
spodobnihi bi bilo, ko bi bila dušha njegove
matere le nekaj zhasa od greha omadeshana,
ali v fushnosti hudizhevi sapopadena!

Bog, ki je sgol modrost, je dobro snal
si tukej na semlji prebivalishe postaviti, ka-
korfhno se mu je spodobilo. Modrost si je
sidala hišho. (Prip. 9, 1.) Narvishi je
posvetil svoje prebivalishe — sgo-
daj sjutraj ji **Bog** pomaga. (Psl. 45.) Sgo-
daj sjutraj, pravi **David**, je posvetil **Bog** to
prebivalishe, namrezh v sazhetku njeniga
shivljenja je šturil, de je bila **Marija** vredna
ga sprejeti, ker bi ne bilo spodobno, de bi
si bil **Bog** tako prebivalishe svolil, ktero bi
ne bilo sveto. Tvoji hišhi, o **Gospod**, se
spodobi svetost. (Psl. 92.) Zhe **Bog** sam
rêzhe, de nikoli ne bo prebival v dušhi, ktera
ima hudobno voljo, in telo, ktero je grehu
podversheno: Modrost ne gre v hudo-
bno dušho, in ne prebiva v telefonu,
ktero greham in hudobijam flushi;
(Modr. 1.) kako si bomo kdaj môgli misliti,
de je boshji **Šin** v dušhi in telefonu **Marije** **De-**
vize hotel prebivati, zhe je ni popred po-
svétil, in je madeshha greha obvaroval? Po-
sebnost ker je vezhna **Beseda**, po nauku s.
Tomasha, ne le v dušhi, temuzh tudi v te-
lefonu **Marije** **Devize** hotla prebivati. **Šveta**

zerkev tako poje: **O Gospod**, ko si sa odrefhenje zhloveshko naturo nase vsel, se nifi framoval **Devizhniga telef**a. Gotovo bi **Bog** ne bil hotel v telefonu kake svete **Jederti**, ali kake svete **Teresije** zhloveshke nature nase vseti, sakaj, defiravno so bile te devize sveté, so bile vender nekaj zhafa od isvirniga greha omadeshane; v telefonu **Marije** Devize pa se mu ni gnušilo se vzhlovezhiti, ker je ta nar bolj ljubesniva **Deviza** zhista bila vseh madeshov greha, in ker je hudobni sovrashnik nikoli ni v posestvu imel. Sato tudi pravi f. **Augushtin**: Šin boshji si ni nikoli vrednihi hifhe sidal, kakor **Marijo**, ktera ni bila nikoli od sovrashnikov vjeta, nikoli svoje lepote oropana. **Kdo**, prafha f. **Ziril Alekfandrijski**, kdo je fhe kdaj flifhal, de bi si bil kdo hifho safe sidal, in bi jo bil nar pred svojimu nar vezhimu sovrashniku v posest dal?

Šveti Metodij pravi: **Tisti**, kateri nam je sapovedal ozheta in mater sposhtovati, ko je zhlovek postal, je tudi sam to sapoved hotel spolniti, in je sato svoji Materi vse gnade in vso zhast dodelil. Sato se mora pa tudi terdno verjeti, pravi f. **Augushtin**, de je **Jesuf Kristuf** ravno savoljo tega telo **Marije** Devize po njeni smerti strohnenja obvaroval, sakaj, ko bi tega ne bil sturil, bi sapovedi

ne bil spolnil, ktera sapove mater zhaftiti in vsakiga nespofhtovanja do nje se varovati. Pa koliko manj bi bil **Jesuf** fkerbel sa zhaft svoje **Mater**, ko bi je ne bil **Adamoviga** greha obvaroval? **Pater Tomash** is **Argentine** pravi, de bi greh imel tak sin, kateri bi bil svojo mater mogel obvarovati isvirniga greha, pa bi ne bil sturil. Kar bi pa sa naf greh bilo, priftavi ravno ta pifar, bi se gotovo tudi boshjimu **Šinu** ne spodobilo, de bi svoje **Mater** ne bil greha obvaroval, desiravno bi jo bil lahko. **Sato** pravi **Gerson**: „Ker ti, narvisihi **Gospod**, hozhesih imeti **Mater**, si ji gotovo tudi zhaft dolshan. Meni se pa slo sdi, de bi té sapovedi prav ne spolnil, zhe bi bil ti tisto, ktera je imela biti prebivalishe vse zhiftofti, v nezhaft isvirniga greha pustil pasti.“

Snano je, de je **Šin** boshji, kakor pishe **fveti Bernardin**, bolj sa to na fvet prifhel, de je **Marijo** odrefhil, kakor pa vse druge ljudi. Po nauku **fvetiga Augufhtina** pa šte dve vishi naf odrefhiti, ena namrezh je ta, tiftiga vsdigniti, kateri je padel, ena pa ga obvarovati, de ne pade. Gotovo, pravi **f. Antonin**, je druga visha refhiti boljshi, ker se na to visho obvaruje vse nefrezhe in madeshov, kateri dusho v padzu sadenejo. **Sato** moremo biti preprizhani, pravi **f. Bonaven-**

tura, de je bila Marija na to bolj popolnoma viſho odreſhena, ktera ſe je ſpodobila ſa Mater boſhjo. Kardinal Kuſanſki ſato tudi pravi, drugi ljudje ſo imeli Odreſhenika, kateri jih je ſturjeniga greha odreſhil, Marija Deviza pa je imela Odreſhenika, kateri jo je obvaroval de ni greha deleſhna poſtala.

Škonzhati ta drugi odſtavik opomnim ſhe na beſede Hugota od S. Viktorja, de ſe drevo po ſadji poſna. Zhe je bilo Jagnje vſelej bres madesha, je mogla tudi Mati vſelej bres madesha biti. Sato poſdravi on Marijo: O vredna vredniga! Vredna Mati vredniga Šina! Š tem hozhe rêzhi, de nobena druga, kakor Marija, ni bila vredna Mati taziga Šina biti. O vredna vredniga, in pravi dalej, o lepa lepiga, viſoka nar viſhiga, Mati ſvojiga Boga. Rezimo tudi mi, ſ ſvetim Jldefonſam: Dôji, o Marija, ſvojiga Štvarnika, doji tiſtiga, kateri te je vſtvaril, kateri te je tako zhiſto in popolnoma vſtvaril, kakorſhin je on hotel iſ tebe biti.

Tretji odſtavik. Zhe ſe je ſpodobilo, de je Bog Ozhe ſvojo lzher, in Bog Šin ſvojo Mater iſvirniga greha obvaroval, ſe je ravno tako ſpodobilo, de je ſveti Duh greha obvaroval ſvojo Neveſto. Le Marija, pravi ſveti Auguſhtin, je vredna gnade, de

je Mati in Nevesta boshja môgla imenovana biti. Sveti Anselm naš uzhi, de je sveti Duh s svojo perfhono prifhel v Marijo, in jo je s vezh gnadami obogatil, kakor vse druge stvar, je v nji prebival, in je svojo Nevesto sturil Kraljizo nebes in semlje. Sveti Duh, pravi ta uzhenik, je sam v njo prifhel, in je v njenim prezhistim telesu prezhisto telo Jesufa Kristufa sturil, kakor ji je angel osnani: Sveti Duh bo prifhel v té. (Luk. 1.) Sato, pravi sveti Tomash, je imenovana Marija tempel Gospodov, svetishe svetiga Duha, ker je s mozhjo svetiga Duha postalala Mati vzhlovezheniga Šina boshjiga.

Ko bi si kak dober malar mogel svoliti lepo ali gerdo nevesto, kakorfhno bi si hotel v podobi smalati, o koliko bi si prisadel, de bi to podobo tako lepo, kar bi bilo mogozhe, naredil. Ali je pazh sveti Duh s Marijo drugazhi ravnal? Ker si je svojo nevesto samogel tako lepo narediti, kakor se je sa tako visokost spodobilo, ali bi pazh tega ne bil sturil? Gotovo je sturil, kar se je spodobilo, sakaj Gospod sam naš tega uzhi, ker pravi: „Vsa si lepa, moja priyatliža, in madesha ni v tebi?“ (Vis. pef. 4, 7.) Korneli, imenovan a lapide, pravi pri teh besedah svetiga pisma, de jih sveti Ildefons, sveti Bernardin in sveti Lorenz Justinian vsi

na bres madesha spozhetje Marije Devize obernejo; sato se tudi f. Jourdan k Marii oberne, in ji pravi: „Vsa lepa si, o zhaftitljiva Deviza, ne le nekoliko, ampak vsa; madesha greha smertniga, odpustljiviga in poerbaniga ni v tebi.“

Ravno to hozhe na snanje dati fveti Duh, ko to svojo Nevesto imenuje saklenjen vert in sapezhaten studenz: Saklenjen vert si ti, moja sestra, moja nevesta; saklenjen vert, sapezhaten studenz. (Vis. pef. 4, 12.) Marija, pravi f. Hieronim, je bila ta saklenjeni vert, ta sapezhateni studenz, sakaj sovrashniki niso nikoli do nje prifhli, ji fhkodovat; vselej je na duhi in telefonu sveta ostala. Tudi fveti Bernard rezhe Materi boshji: „Ti, o Deviza, si saklenjen vert, v kteriga roka gresnikov ni nikoli dosegla, de bi njegovo zvetje obrala.

Vediti moramo, de je ta nebeshki Shenin Marijo bolj ljubil, kakor vse druge fvetnike in angelze vkup, kakor terdi pater Suarez s f. Lorenzom Justinijanom in drugimi. Od sazhetka jo je bolj ljubil, kakor vse, in ji je dodelil svetoft, v kteri je bila zhes vse povsdignjena, kakor ravno to David na ravnosti uzhi, ko pravi: Njeno stalifhe je na fvetih gorah; Gospod

ljubi vrata Šionfke zhes vse fhotore Jakoba — zhlovek je rojen v nji, on sam Narviſhi jo je poſtavil. Vse te beſede nam kaſhejo, de je bila Marija ſveta ſhe od ſvojiga ſpozhetja. Ravno to nam poterdi, kar ſveti Duh v drugih verſtah ſvetiga piſma govori: Veliko hzheri je nabralo bogatſvo, ti pa ſi preſegla vse. (Prip. 3, 1.) Zhe je pa Marija v bogatſvu gnade vse preſegla, je mogla imeti pravizhnost od ſazhetka, kakor ſo jo imeli Adam in angelzi. Drugej pravi ſ. piſmo: Dékliz je bres ſhtečila, pa le ena je moja golobiza, moja popolna (moja neomadeshana) edina ſvoje matere. (Viſ. peſ. 6, 8. Vse pravizhne duſhe ſo hzhere boſhje gnade, pa med njimi je Marija ſama golobiza bres grenkiga ſholza greha, popolnoma bres isvirniga madesha, edina ſpozhetata v gnadi.

Sato jo je angel ſhe preden je bila Mati boſhja najdel gnade polno, in jo je poſdravil: Zhe ſhena ſi, gnade polna, pri kterih beſedah opomni Sofroni, de je bilo drugim ſvetnikam gnade dano le nekoliko, Marii pa je bila dana vſa. Sato, pravi ſ. Tomash, gnada ni poſvetila ſamo duſhe, temuzh tudi telo Marije Devize, de je tako preſveta Deviza môgla vezhno Beſedo boſhjo is njega ſ meſam oblezhi. Is vſiga tega lahko ſposna-

mo, de je bila Marija od svojiga spozhetja s polnostjo boshjih gnad od svetiga Duha napolnjena, „sakaj, pravi Peter Zelenfki, polnost gnade se je v nji nabrala, ker je bila vfa gnada boshja od sazhetka njeniga spozhetja fkos svetiga Duha nad njo raslita.“ Š. Peter Damiani fhe pristavi: „Šveti Duh si jo je od Boga svoljeno in predsvoljeno s filo vsel.“ S temi besedami hozhe ta svetnik na snanje dati, kako je sveti Duh hitel svojo ljubo Nevesto si svoliti in posvetiti, preden jo je luzifer mogel v svojo oblast vseti.

V tem premisfhljevanji sim se nekoliko dalje pomudil kakor v drugih, ker si je nafhe majhino drushtvo Marijo Devizo s pristavkam bres madesha spozheto sa svojo prvo pomozhnizo in patrono svolilo. Preden fkonzham, hozhem fhe ob kratkim rasloshiti nagibke, kateri mene preprizhajo, in mislim, de morejo vfakteriga preprizhati refnize, ktera je sa Marijo zhafti polna, in fama na febi tako poboshna in fvéta, de je namrezh prezhistá Deviza isvirniga greha profsta ostala.

Veliko uzhenikov terdi, de Marija ni bila podvershena dolshnosti isvirniga greha se vdeleshiti. Ti uzheniki so: Kardinal Galatin, Kardinal Kusan, Du Pont, Salazar, Katarin, Novarin, Viva, De Lugo, Egidi, Richelieu in drugih vezh.

Ta misel je verjetna, zhe je ref de je bila volja vsih ljudi v Adamu, kakor glavi vsih ljudi vklenjena, kakor Gonet, Habert in drugi terdijo, kateri na prizho vsamejo besede svetiga Pavla: Vsi so v Adamu gresili. (Rim. 5.) Zhe je pa to verjetno, pravim jest, je tudi verjetno, de Marija ni bila podvershena dolshnosti isvirniga greha se vdeleshiti; sakaj zhe je Bog Marijo v gnadi pred drugimi ljudmi povikshal, moramo tudi verjeti, de njene volje ni v voljo Adamovo vklenil. Desiravno je ta misel le verjetna, se je jest vender der-shim, ker je zhasiti polna sa Marijo, mojo Kraljizo.

Nauk pa, de Marija Adamoviga greha nikoli ni deleshna postala, jest popol-nama terdim. Kardinal Everard, Duval, Renaud, Lossada, Viva in veliko drusih uzhenih mosh ta nauk terdijo, in pravijo de je fkoraj verina refniza. Nizh ne govorim od rasodenja, ktero ta nauk poterdi, posebno od rasodenja s. Brigitte, ktero je bilo od Kardinala Turrekremata in od fhtirih pape-shov poterjeno. Pa isrekov svetih ozhetov od tega nauka ne morem samolzhati, sakaj is njih se sposna, kako so bili vse ene misli Materi boshjo to posebno pravizo prepustiti. — Sveti Ambrosih pravi: „Sprejmi me, o Gospod, ne is rok Sare, ampak is rok Ma-

rije, neomadeshane Devize, ktera je bila fkos gnado zhista vſih madeshov greha.“ — Origenes pravi od Matere boshje: „Ni bila ognufhena od ſtrupéne kazhine ſape.“ — Šveti Efrem govori: „Neomadeshana je, zhista vſih madeshov greha.“ — Šveti Auguſhtin fklene is beſedi angelovih: Zheſhena fi, gnade polna, de je is jese perviga obfojenja popolnoma isjeta oſtala, in de ji je bila polna gnada ſhegna dodeljena. — Šveti Hieronim piſhe: „Ta oblak ni bil nikoli v tamí, ampak vſelej v ſvetlobi.“ — Šveti Ziprijan (ali kdorkoli je piſavez teh beſedi) pravi, de „praviza ni pripuſtila, de bi bila tiſta iſvoljena poſoda v ſploſhni nefrezhi ſapopadena; vſa raslozhena od vſih drusih, je bila Marija ſzer deleſhna zhloveſhke nature, ne pa greha.“ — Šveti Amfilohi pravi: „Tiſti, kteri je pervo devizo bres greha vſtvaril, je ſturil tudi drugo bres madesha in krivize.“ — Sofroni preſveto Devizo ſato imenuje neomadeshano, ker je popolnoma nepopazhena. — Šveti Ildefons pravi: „Gotovo je, de je bila bres iſvirniga greha.“ — Šveti Janes Damafhki piſhe: „V ta paradish kazha ni môgla priti.“ — Šveti Peter Damiani pravi: „Telo te Devize is Adamoviga vseto, madeshov Adamovih ni naſe vselo.“ — Šveti Bruno: „Ona je tiſta neſpridena ſemlja, ktero

je Gofpod shegnal, in je satoraj zhista gresfniga strupa.“ — Šveti Bonaventura govori: „Nafha Gofpa je bila polna naproti gredo- zhe gnade v fvojim posvezhenji, namrezh gnade, ktera jo je obvarovala madesha is- virniga greha.“ — Šveti Bernardin is Siene: „Ne smemo verjeti, de bi bil sam Šin boshji hotel biti rojen is devize, in njeno mefo nase vseti, ktera bi bila omadeshana od kakiga isvirniga greha.“ — Šveti Lorenz Justiniani: „She v fvojim spozhetji ji je Bog naproti pri- prifel s fvojimi gnadami.“ — Šveti Jourdan pristavi k besedam svetiga pisma: gnado si nafhla, „posebno gnado si nafhla, o prefladka Deviza, ker si bila isvirniga gre- ha obvarvana.“ Ravno tako govori she ve- liko drugih uzhenikov.

Sadnjizh sta posebno dva nagibka, ktera naf refnize te svete misli prav do terdiga preprizhata. Pervi nagibik je: de se vsi verni sploh te misli dershe. Pater Egidi prizha, de vsi duhovni rédi, ali ordni ta nauk terdijo, in neki nov pisar opomni, de desiravno jih med dominikani dva in de- vetdeset soper pishe, jih je vender sa nafho misel sto in sheft in trideset ravno tega reda. Sprizhvanje papesha Alekfandra VII. v njegovim pismu, ki se sazhne: *Solicitudo omnium ecclesiarum*, prav ozhitno fkashe,

de je ta sveta misel enoglasna s mislijo vseh katoliških kristjanov sploh. Od bres makesha spozhetja Marije Devize pravi namrežh ta papesħ: „Ta sveta misel se je mnoshila in rasħhirjala — tako, de so jo viške fhole poterdile, in so se je fkor vsi katoliški prijeli.“ Viške fhole v Parisu, Alkali, Salamanki, Koimbri, Kolni, Mogunzii, Neapelnu in veliko drugih terdijo ta nauk, de mora vsak, kteri hozhe v teh fholah stopnjo doktorja sadobiti, prisezhi, de bo bres makesha spozhetje Marije Devize terdil. Imenitni Petavij tudi s tem prizha bres makesha spozhetje Marije Devize, ker je ta nauk misel vseh katoliških kristjanov sploh. Šħkof Julij Torni terdi, de se to dovishanje ne da ovrezhi; sakaj, zhe naš ena misel vseh kristjanov preprizha, de je bila Marija she v maternim telesu posvezhena, in de je bila s duħho in telesam v nebese vseta; sakaj bi naš ena misel vseh kristjanov, de je Marija bres makesha spozheta, ravno tako ne preprizhala rešnize tega nauka?

Drugi she bolj mozhan nagibik, de je Marija bres makesha isvirniga greha ostala, je ta: de sveta zerkev povfod prasnik zħstiga spozhetja Marije Devize obhaja. V ti rezhi vidim od ene strani, de sveta zerkev prasnuje prvi hip, v kterim

je bila duſha Marije Devize vſtvarjena, in s teleſam ſklenjena, kakor rasloſhi Alekſander VII. v imenovanim piſmu, ker pravi, de ſveta zerkev ſpozhetje Marije devize tako hozhe zhaſtiti, kakor ga zhaſti ſveta miſel kriſtjanov, ktera uzhi, de je Mati boſhja bres iſvirniga greha ſpozhetata. Od druge ſtrani pa vidim, de ni mogozhe, de bi zerkev kaj neſvetiga zhaſtila, kakor ſveti paſeſh Leon, ſveti ſhkof Eusebij uzhitata, in kakor terdijo vſi uzheniki s ſvetim Auguſhtinam, ſvetim Bernardam in ſvetim Tomaſham. Ravno ta uzhenik doprizhati, de je Marija ſhe pred ſvojim rojſtvam poſvezhena bila, pravi: „Zerkev praſnuje rojſtvo Marije Devize; ker pa zerkev vſelej le praſnik kakiga ſvetnika praſnuje, je mogla toraj Marija Deviza v maternim teleſu poſvezhena biti.“ Ker je pa po nauku ſ. Tomaſha gotovo, de je bila Marija v maternim teleſu poſvezhena, ker zerkev praſnik rojſtva obhaja; ſakaj bi tudi ne verjeli, de je bila Marija od perve priſhe njeniga ſpozhetja bres iſvirniga greha, ker vemo, de ravno ta zerkev ravno v ti miſli praſnuje praſnik njeniga zhiſtiga ſpozhetja?

To poſebno pravizo Matere boſhje poterdijo tudi bresſhteſtilne in prezhudne gnade, ktere Goſpod Bog ſkos podobe Marije De-

vize zhiſtiga ſpozhetja v Neapolitanſkim kraljeſtvu dela. V ti rézhi bi lahko veliko prezhudnih in imenitnih ſgodeb povedal, ktere ſo ſe patram naſhiga druſhtva prigodile, vender pa hozhem le dve osnaniti, ktere ſo gotovo ref prezhudne.

Sgodba.

V neko hiſho naſhiga majhniga druſhtva v Neapolitanſkim kraljeſtvu, je priſhla enkrat neka ſhena k nekimu naſhih maſhnikov, in mu je potoshila, de njeni mosh ſhe vezh let ni k ſpovedi ſhel, in de ne vé, kako bi ſazhela, de bi ga napravila, ker po navadi vſelej, kadar ona ſazhne od ſpovedi govoriti, mosh s tepenjem odgovori. Maſhnik ji ſvetuje, de naj da moshu pildik Matere boſhje zhiſtiga ſpozhetja. ſhe tiſti vezher proſi ſhena moſha v novizh, de naj k ſpovedi gre; pa mosh je bil po navadi gluh, in ona mu podá pildik. Komaj je pa mosh pildik v roko vsel, pravi ſheni: Kdaj hozheſh, de grem k ſpovedi, ſaj ſim pripravljen iti. ſhena, viditi tako naglo ſpreobernenje ſvojiga moſha, ſazhne od veſelja jokati. Drugo jutro pride mosh ref v naſho zerkev. Maſhnik ga praſha, kako dolgo ſhe ni bil pri ſpovedi, in mosh odgovori: ofem in dvajſet let. Kaj vaſ je vender napravilo,

prafha dalej pater, de fte ravno danfi pri-
fhli? Mosh odgovori: O moj pater, jeft fim
bil oterpnjen v grehu, pa fnozhi mi je moja
shena dala podobizo Matere boshje, in kar
na enkrat fim zhutil, de fe je moje ferze
spremenilo; nozofhno nozh fe mi je sdelo,
de je vfaka ura tavshent let dolga, tako
rad bi bil imel, de bi se bil dan fturil, de
bi bil k fpovedi fhel. Nato je opravil mosh
fpoved s veliko gorezhnostjo, je spreobernal
fvoje shivljenje, in je svefto hodil ravno k
temu mafhniku k fpovedi.

V drugim kraji Salernofhke fhkofije je
bil, ravno ko fmo tam mifion imeli, mosh,
ki je s drugim, od kteriga je bil rasshaljen,
v fovrafhtvu shivel. Eden nafhih duhovnov
ga je opominjal, fovrashniku odpuftiti, on pa
je odgovoril: Ali fo me, pater, she kdaj
vidili pri pridigi? Nikoli, pravi mafhnik.
Vidijo, rezhe mosh, ravno sato ne grem k
pridigi, ker vem, de fim pogubljen; pa naj
fe sgodi, kar hozhe, jeft se hozhem mefhvati
nad njim. Mafhnik fi je veliko prisadel, de
bi ga bil na boljshi mifli pripeljal; ker je
pa vidil, de fo vse befede saftonj, je rekel
nefrezhnimu zhloveku: Vsemita faj tale pil-
dik Matere boshje. Pa zhimu mi bo? odgo-
vori grefhnik. Med tem je pa pildik vender
vsel, in kakor ga vsame, pravi hitro, ka-

kor de bi se nikoli ne bil branil odpuštit: Ljub moj pater, svojimu sovrashniku shelim odpuštit, in sim pripravljen to sturiti. Drugi dan si je namenil sa to. Tode drugi dan je svoje misli prevern timer, in se spet ni hotel podati. Pater mu vnovizh pada podobizo Matere boshje, pa je mosh ni hotel vseti. Na sadnje je vendar posiljen pildik vsel, in komaj ga je v roki imel, je djal: Hitimo, hitimo, kje je moj sovrashnik? Pri ti prizhi mu je odpuštil, in na to je k spovedi shel.

Molitev.

O moja neomadeshana Gospa, vesel timer se s teboj, de te je Bog s tako zhifostjo obogatil. Hvalim ga, in vedno ga hozhem hvaliti Stvarnika, de te je vsih madeshov greha obvaroval, ker sim terdno preprizhan te refnize, in sim pripravljen, in prifeshem, de ko bi tudi treba bilo svojo kri prelit, se bom vselej potegn timer sa to tvojo veliko in posebno zhas timer tvojiga zhifiga spozhetja. Shel timer de bi te zel svet sposnal in zhas timer tisto lepo sarijo, ki je bila vselej s nebeshko svetlobo olepfhana; tisto svoljeno barko svelizhanja, obvarvano splofhniga potopa greha; tisto popoln timer in neomadeshano golobizo, kakorfhn timer te je tvoj boshji shen timer imenoval; tist saklenjen vert, ki je

bil veselje Gospod Boga; tist sapezhaten student, do kteriga foverashnik ni nikoli prifhel, de bi ga bil fkalil; tist bel limbar sadnizh, kteri je sraftel med ternjem Adamovih otrok; kjer so vsi s greham omadeshani rojeni, foverashniki boshji, ti pa si rojena vfa zhistá, vfa lepa, vfa priatliza svojiga Štvarnika.

Pusti mi toraj, de te fhe hvalim, kakor te je tvoj Bog hvalil: Ti si lepa, in madeshá ni v tebi. O prezhistá golobiza, vfa fveta, vfa lepa, vselej priatliza boshja: O kako lepa si, priatliza moja, kako si lepa! Oh prekladka, prelubesniva, prezhistá Marija, oh kako lepa si ozhém svojiga Gospoda; oh osri se s svojimi milostljivimi ozhmi na strashne rane moje uboge dushe. Osri se v mé, usmili se me, osdravi me. O prelépi magnet ferz, potégni nase tudi moje revno ferzé. Ti, ki si od sazhetka svojiga shivljenja bila zhistá in lépa pred Bogam, usmili se me, kteri nisim le v grehu rojen bil, temuzh sim po kerstu vnovizh omadeshval s grehi svojo dushe. Tisti Bog, kteri te je isvolil svojo Hzhér, svojo Mater, svojo Nevesto, in te je sato obvaroval madeshá greha, in te je v svoji ljubesni povikfhal zhes vse druge štvári, ktero gnado ti bo kdaj odrekel? O prezhistá Deviza Marija, ni dru-

gazhi, ti morash sturiti, de bom svelizhan. Tako te klizhem s svetim Filipam Neri, sturi de bom vedno na té mislil, in ti nikoli mene ne posabi. Zhaf mi je she tako dolg, in sdi se mi, kakor de bi bilo she tavshent let, preden bom tvojo lepoto v nebesh sagledal, kjer te bom she veliko bolj hvalil in ljubil, moja Mamka, moja Kraljiza, moja preljubesniva, moja prelepa, moja prefladka, prezhišta, bres makesha Deviza Marija. Amen.

Drugo premishljevanje.

Sa prasniki rojstva Marije Devize.

Marija je bila rojena svéta, in mozno svéta; sakaj, velika je bila gnada, s ktero je bila od Boga od sazhetka napolnjena, — in velika je bila svestoba, s ktero je Marija gnadi boshji v djanji odgovorila.

Štarshi po navadi s veseljem obhajajo rojstvo svojih otrok; tode prav sa prav bi imeli le shalovati, zhe premishlijo de otrozi pri rojstvu niso le bres saflushenja in bres pameti temuzh imajo poverbani greh nad seboj in so otrozi jese boshje, obfojeni v nadloge in smert. Mi pa imamo pravizo zha-

stisljivo in s velikim veseljem obhajati rojstvo dēteta Marije, sakaj deſiravno je bila po ſtarosti ſhe majhino dēte, je bila vender ſhe pri rojſtvu velika na ſafluſhenji in zhednoſtih. Marija je bila rojena ſveta, in ſlo ſveta. De pa ſpoſnamo kako ſveta je Marija ſhe takrat bila, moramo premiſliti, kako velika je bila gnada, s ktero jo je Bog napolnil, in s kakſhno ſveſtobo je Marija s gnado boſhjo vred delala.

Pervi odſtavik. Gotovo je, de je bila duſha Marije nar lepſhi duſha, ktero je Bog kdaj vſtvaril; in po vzhlovezhenji boſhje Beſede je bila Marija nar imenitniſhi, Boga nar bolj vredno delo Goſpodovo, kteriga je na tem ſvetu ſturil. Œveti Peter Damiani pravi, de je Marija delo, zhes kteriga, ſunaj Boga, nizh ni. Satoraj gnada boſhja na Marijo ni kapljala, kakor nad druge ſvetnike, temuzh, pravi David, je lila kakor deſh na kersno. (Pſl. 71, 6.) Duſha Marije Devize je bila kakor vólna, ktera je veſ velik deſh gnade boſhje v ſe popila, de ſe kar kapljiza ni sgubila. Œveti Baſilij pravi: „Œveta Deviza je vſo gnado ſvetiga Duha v ſe vsela.“ Sato je s beſedami Siraha ſmela rezhi: „V polnoſti ſvetnikov je moje prebivanje; (Sir. 24, 16.) ktere beſede ſ. Bonaventura tako raſloſhi: „Kar ſo drugi

fvetniki le nekoliko imeli, to imam jest v vſi polnosti.“ Šveti Vinzenz Fereri pravi, ker govori od posebne ſvetosti Mariine preden je bila rojena: „Deviza je bila v maternim telefonu poſvezhena, bolj kakor vſi drugi fvetniki in angelzi.“

Gnade, ktere je preſveta Deviza Marija ſadobila, niſo preſegle ſamo gnad vſaziga fvetnika poſebej, temuzh gnade vſih fvetnikov in angelzov vkup, kakor uzhi uzheni pater Franzifhk Pepe is druſhtva Jeſuſoviga v ſvojih lepih bukvah, imenovanih: Od viſokosti Jeſufa in Marije. On naſ uzhi, de ta nauk, kteri je ſa naſho Kraljizo Marijo tako flavitin, terdijo vſi danaſhnji uzheniki, poſtavim: Kartagena, Šuarez, Špineli, Reкупito, Guerra in veliko drusih, kteri ſo vſi od tega ſ posebno ſkerbjo piſali, kar nekdanji niſo. Ta uzhenik pripoveduje tudi, de je Mati boſhja fama enkrat ſapovedala patru Martinu Gutierrez ſahvaliti v njenim imenu patra Šuareza, de je ta ſlo verjetni nauk tako ſveſto terdil, kteriga je viſoka fhola v Salamanki enoglaſno poterdila, kakor pripoveduje pater Segneri v bukvah imenovanih: Zhaſtivz Marije Devize.

Zhe je pa ta nauk ſploh in ſ enim glaſam poterjen, je tudi nauk, de je Marija od perviga ſazhetka ſvojiga zhiftiga

fpozhetja vézhi gnade prejela, kakor vsi svetniki in angelzi vkup, slo verjetin. To terdi možno ravno ta pater Suarez, in s njim dershé patri Spinelli, Rekupito in La Kolombiere. Sraven sprizhvanja uzhenikov imamo pa tudi dva preprizhavna vsroka, s kterima sadofti dovishamo ta imenovan nauk.

Pervi vsrok je, ker je Bog Marijo svolil sa Mater fvojiga Šina. Šato pravi Dionisij Kartusijan, de, ker je bila Marija zhes vse ftvari vífoko povsdignjena, in po nauku Šuareza zhaft Matere boshje dofeshe nekako vífokoft boshje zhafti, fo ji mogle tudi od sazhetka shivljenja gnade vífokejšhi veršte dodeljene biti, ktere fo mogle biti bres vse primere vézhi, kakor gnade drugim ftvarem dodeljene. Gotovo je, de je bila she takrat, ko je bilo v boshjih fklepih namenjeno, de fe je druga perfhona boshja vzhlovezhila, tudi Mati svoljena, od ktere je imel Šin boshje zhlovefhko bitje náse vseti, in ta Mati je bila Marija. Sveti Tomash pa uzhi, de Gospod Bog vfakimu da gnado, ktera je ftanu in flushbi primerjena, v ktero ga je namenil, kar je tudi pred njim she sveti Paul prizhal, ki pravi: Bog naf je pripravne fturil, de smo flushabniki noviga testamenta. (2. Kor. 3, 6.) ktere besede hozhejo

rêzhi, de so apostelni od Boga tiste gnade sadobili, ktere so bile njih visoki flushbi primerjene, v ktero jih je bil Gospod svolil. Sveti Bernardin is Šiene fhe pristavi, de kadar Bog koga v kak stan naméni, ga ne šturi le pripravniga sa opravilo tega stanu, temuzh mu dodeli fhe posebne darove, de je v svojim stanu zhafti vredin. Ker je toraj Marija bila namenjena biti Mati boshja, se je spodobilo, de jo je Bog od sazhetka njeniga shivljenja napolnil s obilno gnado, ktera je bila vezhi kakor gnade vsih drusih ljudi in angelov, ker je mogla primerjena biti visoki zhafti, v ktero jo je Bog hotel povsdigniti. Tako uzhé vsi uzheniki s fvetim Tomasham, kteri pravi, de je bila Marija, fhe prêden je bila Mati boshja, s tako veliko fvetostjo obdarvana, de je bila she vfa vredna tako velike visokosti.

Š. Tomash pravi, de je savoljo tega Marija imenovana polna gnade, ne pa kakor de bi bila toliko gnade doseгла, de bi je ne bilo mogozhe fhe vezh sadobiti; tako tudi v Kristufu gnada ni na tako visho prebivala, de bi je vsigamogozhnoft boshja ne bila mogla fhe povikshati, ampak toliko gnade je imel od Boga, kolikor jo je bilo sadosti, de se je njegovo fveto zhloveshtvo s drugo boshjo perfhono sedinilo. Tudi pravi ravno

ta uzhenik, de je boshja mogozhnost tako velika, de zhe tudi fhe toliko da, vender fhe vselej samore fhe vezh dati; on uzhi, de desiravno je naturna mozh zhlovekova prememati omejena, in se toraj da napolniti, je vender njegova mozh Bogu pokorin biti neomejena, in satorej Bog to zhlovekovo mozh pripravno sturi fhe vezh prejeti, in jo tako zhedalje bolj in bolj napolnuje. De povsammemo, kar fmo od sazhetka govorili, je toraj po nauku f. Tomasha ref, de Marija, desiravno ni bila s gnado tako napolnjena, de bi ji je Bog ne bil mogel nizh vezh dati, je vender imenovana gnade polna, ker je bila prejeta gnada njeni visokosti in zhahti primerjena, de je bila vredna Mati boshja postati. Sato pravi Benedikt Fernandez, de je visokost Matere boshje mera, po kateri samoremo presoditi, koliko gnade je Bog Marii dodelil. Sato je tudi David po pravizi mogel rezhi, de je italifhe tega mesta boshjiga, to je Marije, vishi ko verhovi hribov. Njeno italifhe je na svetih gorah; (Pfl. 86.) to je, Marija je bila v sazhetku svojiga shivjenja bolj popolnoma, kakor vsi svetniki v skonzhanji. Dalje pravi David: Gospod ljubi vrata Sijona, bolj ko vse fhotore Jakoba, in pristavi sakaj, ker je namrezh v njenim devishkim

telesu Bog hotel zhlovek poštati, zhlovek je rojen v nji. Po tem takim je to vsrok, de je Bog tej Devizi od sazhetka njeniga shivljenja tako velike gnade dodelil, ktere so bile visoki zhaſti Matere boshje primerjene. Ravno to hozhe na snanje dati prerok Isaija, ki pravi, de bo v prihodnih zhaſih gora hiſhe boshje, to je Marije Devize, na verhu vsih drusih gôr ſtala, in de ſe bodo na tej gôri vse ljudſtva ſ-hajale miloſt boshjo prejemati: V poſlednjih zhaſih bo ſtala gora hiſhe Goſpodove na verhu gôr, in bo povſdignjena zhes vse hribe, in vse ljudſtva bodo na-njo vréle. (Is. 2, 2.) Šveti Gregor pravi, de je Marija imenovana gora na verhu gôr, ker visoko ſtershí zhes vse ſvetnike. Marija je gora, pravi ſ. Janes Damafhki, ktero ſi je Bog rad ſvolil v ſvoje prebivaliſhe. Sato ſe imenuje Marija tudi Ziprêſ, to de ziprêſ gore Sion; Zedra, to de zedra gore Libanon; Oljika, to de oljika prelepa; Svoljena, to de ſvoljena kakor ſolnze, ſakaj kakor ſolnzna ſvetloba ſvetlobo ſvedſatamní, de ſe pri ſolnzu vezh ne vidijo, tako preſeſhe ſvetoſt devizhke Matere vse ſafluſhenje vse druge nebefhke drushbe, pravi ſ. Peter Damijan. Prav lepo govori ſ. Bernard, ker pravi, de je bila ſvetoſt Marije Devize tako

velika, de se sa Boga nobena druga Mati ni spodobila, kakor Marija, in sa Marijo noben drug sin, kakor Bog sam.

Drugi vsrok, savolj kteriga je mogla Marija od sazhetka shivljenja svetejshi biti, kakor vſi drugi ſvetniki, je ta, de je od sazhetka ſvojiga shivljenja prejela veliko in ſveto flushbo biti ſredniza vſih ljudi, in de je ſato prez od sazhetka mogla vezhi gnade ſadobiti, kakor vſi ljudje vkup. Snano je, kako vſi uzheniki ſploh Materi boſhji imé ſredniza dajo, ker je namrezh s ſvojo mogozhno proſhnjo in s ſvojim ſaflushenjem vſim ſvelizhanje ſadobila, ko je pogubljenja vrednimu ſvetu dobroto odreſhenja dodelila. Saflushenje Marije Devize ſe imenuje ſaflushenje primerjeno gnadam, ktere je od Boga doſegla; ſakaj Jeſuf Kriſtuf ſam je ſrednik pravize boſhje, ker je ſkos ſvoje neſkonzhno ſaflushenje, ki ga je vezhnimu Ozhetu ofral, nam ſvelizhanje ſaflushil. Marija pa je ſredniza miloſti boſhje ſkos ſvoje proſhnje in ſvoje primerjeno ſaflushenje, ker je ofrala Bogu, kakor govoré uzheniki s ſvetim Bonaventuram, ſvoje ſaflushenje ſa ſvelizhanje vſih ljudi, Bog pa je ſprejel njeno ſaflushenje ſkos ſvojo miloſt s ſaflushenjem Jeſufa Kriſtufa. ſato pravi ſ. Arnold Karnotſki: „Sa naſhe

svelizhanje je ona ravno to dosegla, kar je **Kristuf** sa naf dosegel;“ in **Rikard** od **Š. Viktorja**: **Svelizhanja** vsih je shelela, ifkala, ga dosegla; zlo svelizhanje vsih je fkos njo prifhlo.“ **Sato** fo vse dobrote, vsi darovi vezhniga shivljenja, ktere fo fvetniki kdaj prejeli, fkos **Marijo** dodeljeni.

Ravno to nam fвета zerkev hozhe na snanje dati, ker téle besede fvetiga pisma na **Marijo** oberne: **V** meni je vfa gnada pota in refnize. (**Šir. 24, 25.**) **Še** pravi gnada pota, ker se fkos **Marijo** delé gnade popotnikam na semlji; in refnize, ker fkos **Marijo** fvéti luzh refnize. Na drugim kraji se bere: **V** meni je vse upanje shivljenja in zhednosti; shivljenja ker fkos **Marijo** upamo sadobiti shivljenje gnade na tem fvetu, in shivljenje velizhastva v nebesih; in zhednosti, sato ker fkos **Marijo** sadobimo vse zhednosti, posebno tri boshje zhednosti, ktere fo poglavitne zhednosti fvetnikov. Dalje se pravi: **Jest** fim mati lepe ljubeshni, strahu, fposnanja in fvetiga upanja; to je, **Marija** nam sadobi s svojo profhnjo ljubeshen boshjo, fvet strah, nebesko rasfvetljenje in fвето saupanje. Is tega fkléne fveti **Bernard**, de je nauk fвете zerkve, de je **Marija** fploh **Šredniza** nafhiga svelizhanja.

Šveti Šofronii, Jerusalemski patriarh pravi, de Gabriel Devizo Marijo imenuje gnade polno, ker med tem, de so drugi le nekoliko gnade dosegli, se je nad Marijo vsa polnost gnade raslila. To je bilo sato, kakor prizha šveti Basiliј, de bi bila tako mogla vredna Šredniza med Bogam in ljudmi biti. Kako bi bila Marija, ko bi ne bila s vsimi gnadami napolnjena, mogla biti leštviza ali lojtra v nebesa, besedniza sa zel švet, prava fredniza med Bogam in ljudmi? pravi f. Lorenz Justinijan.

Refniza drusiga vsroka se is tega, kar smo dosdaj govorili, ozhitno kashe. Zhe je bila Marija, odmenjena Mati Odrefhenika šveta, she od sazhetka svoljena sa flushbo frednize vsih ljudi, toraj tudi vsih švetnikov, je mogla tudi od sazhetka vezhi gnade prejeti, kakor vsi švetniki, sa ktere je imela govoriti. Šhe bolj na tanko hozhem rasloshiti to refnizo. Zhe so imeli škos Marijo vsi ljudje Bogu ljubi in dopadljivi šturjeni biti, je mogla Marija švetejšhi in Bogu dopadljivšhi biti, kakor vsi ljudje vkup; sakaj kako bi bila mogla Marija drugazhi sa vse druge govoriti? De bo kdo pri kralji mogel milost sa podloshne šprošiti, je treba, de je ta frednik ali besednik kralju bolj ljub in dopadljiv, kakor drugi njegovi podloshni. In sato

je, po besedah svetiga Anselma, Marija Deviza vredna bila postati popravljavka zeliga pogubljeniga sveta, ker je bila nar svetjši med vsemi drugimi stvarmi.

Marija je res fredniza ljudi, porezhe kdo, ali kako se pa more imenovati fredniza angelov? — Veliko uzhenikov je, kateri terdijo, de je Jesus Kristus tudi angelam gnado stanovitnosti saflushil, tako de kakor je Jesus njih frednik pravize boshje, tako sme tudi Marija njih fredniza milosti imenovana biti, ker je s svojimi prošnjami prihod Svelizharja priprofila. Kakor je Marija gnado saflushila Mati Svelizharjeva postati, tako je saj tudi saflushila, de bodo sedeshi angelov, kateri so bili skos padez luziferja sprasnjani, spet napolnjeni. Na to visho je Marija saj to pomnoshenje njih zhahti saflushila; in tako je Rikard od S. Viktorja smel rêzhi: „Vse stvari so skos Marijo osdravljene, padez angelov je skos njo poravnán, zhloveshka natura je skos njo spravljena;“ ravno to je govoril she pred s. Anselm, ki pravi: „Vse rezhi so skos to Devizo v prvi svoj stan postavljene in poravnane.“

Tako je tedej nashe nebeshko Déte Marija, ko je bilo svoljeno sa frednizo zeliga sveta, ko je bilo svoljeno sa Mater Svelizharjevo, doseгло od sazhetka svojiga shiv-

ljenja vezh gnad, kakor vsi svetniki skup. Oh kakšno veselje je bilo nebesam in semlji duha tega frezdniga Děteta, zhe tudi she sapertiga v telefonu svoje Matere! She takrat je bila Marija v ózhéh boshjih nar prijetnih stvari, ker je bila she takrat napolnjena vsih gnad in saflushenja, de se je sama mogla pohvaliti: Ko sim bila majhina, sim dopadla Narvishimu. Pa ob enim je Marija med vsemi stvarmi, ki so kdaj na svet prishle, Boga nar bolj ljubila. Ko bi bila Marija tudi prezej po svojim zhistim spozhetji rojena, bi bila vendar bolj polna saflushenja in svetejsi, kakor vsi svetniki vkup na svet prishla. Pa koliko svetejsi je bila Marija rojena, ko je prishla na svet potem, ko si je toliko saflushenja nabrala tistih devet meszov, ki jih je v telefonu svoje matere ostala. — Prestopimo sdaj k premishljevanju drugiga odstavka, kako svesto je namrezh Marija s gnado boshjo vred delala.

Drugi odstavik. Uzheni pisar La Kolumbiere pravi, de ni sgol misel kteriga famiga, temuzh de je misel zeliga sveta, de je Deviza Marija ob enim, kakor je v telefonu svete Ane posvezhujozho gnado boshjo prejela, tudi sadobila popolnoma savéd svoje pameti in veliko rasvetlenje boshje, ktero

je bilo primerjeno velikim gnadam, ktere je dosegla. Tako prav smemo verjeti, de je bila njena lepa dusha pri ti prizhi, ko je bila s njenim zhiftim telefam fklenjena, tudi rasfvetljena s luzhjo boshje modrosti, de je mōgla dobro sposnati vezhne refnize, lepoto zhednosti, in zhes vse tudi nefkonzhno dobroto boshjo, in kako je vredin od vsih ljudi ljubljen biti, posebno pa od nje, savoljo posebnih gnad, s kterimi jo je Gospod obdaril in pred vsimi drugimi stvarmi povikshal, ker jo je makesha isvirniga greha obvaroval, ji tako nesmerjeno gnado dal, in jo namenil sa Mater vezhne Befede in Kraljizo zeliga sveta.

Sato je pa Marija tudi od te prizhe, polna hvaleshnosti do Boga, sazhela prezej delati kolikor je mogla, de bi kupzhevala s velikim bogastvam, ktero ji je bilo srozhenο. Marija si je fkerbno prisadevala dobrotljivimu Bogu dopasti in ga ljubiti; she od tistiga zhafa je ljubila Boga is vsih svojih mozhi, in to je sturila vsih tistih devet mehzov, kteri so pred njenim rojstvam pretekli, in ni prejenjala s obudvanjem gorezhe ljubeshni se s Bogam zhe dalje bolj fkleniti. Ker je bila Marija she takrat prosta isvirniga greha, je bila ravno tako prosta vsih posvetnih shelj, vsih napazhnih fkushnjav, vsiga rasmishlje-

nja, vseh napolnjejev pozhutkov, kateri bi jo bili v ljubesni boshji sadershevali; vsi njeni pozhutki so bili popolnoma podversheni duhu, in so ji pomagali s Bogom se vedno bolj na tanko fkleniti, tako, da je njena lepa duha, profita vseh napolnjejev, bres preneha k Bogu hrepenela, ga vedno ljubila, in v njegovi ljubesni vedno rastla. Sato rezhe tudi Marija sama od sebe: Kakor javor pri vodi fim rastla. (Sir. 24, 19.) Marija je bila tisto shlahtno drevo, ktero je pri potoku gnade boshje visheje in visheje rastlo. Sato se imenuje tudi vinfko terto: Kakor vinfka terta fim rodila fladak fad. (Sir. 24, 23.) Ne le savoljo svoje ponishnosti pred svetom se imenuje Marija vinfka terta, temuzh tudi sato, ker vinfka terta vedno raste, dokler ne dofeshe verha drevesa, na kteriga se naflanja; druge drevesa pa, pomoranzha, murba, hrufhka, kadar do verha pridejo, vezh ne rastejo na kvishko. Tako je tudi Marija Deviza zhedalje vishi rastla v popolnamosti, da jo sveti Gregor zhudodelnik posdravi rekozh: „Posdravljena vinfka terta, ki vedno rastesh;“ kakor terta s drevesam, tako je bila Marija smiraj fklenjena s Bogom kakor s svojo podpornjo. Sato od Marije govori sveti Duh, ko pravi: Kdo

je ta, ktera is pufhave is-haja s vefeljem napolnjena, na fvojiga ljubiga naflonjena? (Vif. pef. 8.) Tifta je, pravi f. Ambrosh, ktera tako vs-haja, de je na Befedo boshjo, kakor terta na fvoje drevo naflonjena.

Veliko uzhenih pifarjov terdi, de kadar kaka dufha urnoft v kaki zhednosti dofeshe, in potem s vfako gnado, ki jo od Boga prejme, svefto déla, vfakkrat djanje zhednosti doprinese, ktero je urnofti, ki jo v zhednosti ima, na mozhi enako, tako de dufha vselej novo in dvakratno saflushenje sadobi, ktero je vftimu poprejfhnemu saflushenju vkupej enako. Po nauku tih pifarjov je bilo to svikfhvanje saflushenja dodeljeno angelzam pred njih padzam. Zhe je bilo pa to angelzam dodeljeno, koliko bolj je moglo dano biti Materi boshji, ko je fhe na fvetu shivéla, posebno pa tifti zhaf, od kteriga govorim, ko je fhe namrezh bila v telefú fvoje matere, kjer je gotovo s gnado boshjo bolj svefto delala, kakor angelzi pred fvojim padzam. Vef ta zhaf je Marija neprenehama svikfhevala saklad gnad, ktere je bila od sazhetka shivljenja prejela. Ker je namrezh s vfo mozhjo in s nar vezhi popolnamoftjo v vfem tem, kar je fturila, s gnado boshjo vred delala, je pomnoshvala

neprenehama fvoje saflushenje, tako de je, zhe je v prvi prizhi imela tavshent stopinj gnade, je dosegla v drugi prizhi dva, v tretji fhtiri, v zheterti ofem, v pëti fhest-najst, v fhësti dva in trideset tavshent stopinj gnade. Zhe tako fhtejemo djanja zhednosti in saflushenje Marije Devize zeliga dneva, in fhe dalej premiflimo, koliko to fturi v devetih mefzih, oh kako velike saklade gnad, saflushenja in fvetosti je prinefla s feboj Marija, kadar je na fvet prifhla!

Vefelimo se toraj s fvetim Detetam, ktero je tako fveto, tako Bogu prijetno, tako polno gnade na fvet prifhlo. Ne vefelimo se pa famo savoljo Marije, temuzh vefelimo se savoljo famih febe, ker ona ni bila le savoljo fvojiga povikfhanja, temuzh savoljo nafhe frezhe tako polna gnade. Šveti Tomash uzhi, de je bila Marija na tri vishe gnade polna: Pervizh je bila polna gnade na dufhi, sakaj njena dufha je bila od sa-zhetka vfa in popolnoma boshja. Drugizh je bila polna gnade na telefu, kjer je gnado saflushila s fvojim prezhistim telefam vezhno Befedo s mefam oblezhi. Tretjizh je bila polna gnade tudi sa fploh frezho vfih, de fo je mogli vfi ljudje deleshni biti. Nekteri fvetniki, rezhe f. Tomash, fo prejeli toliko gnad, de nifo bile sadofti famo sa njih,

temuzh tudi sa svelizhanje veliko drusih ljudi; pa vender te gnade niso bile sadoosti sa vse, le **Jesuf** in **Marija** sta imela obilnost gnade, de je je bilo sadoosti sa vse. **Kakor** po tem takim govori **sveti Janes** od **Kristusa**, de so namrezh od njegove obilnosti vsi prejeli, to govore **svetniki** od **Marije**. **Šveti Tomash** is **Vilanove** pravi: „Ona je polna gnade, od ktere polnosti vsi prejemajo.“ **Ravno** tako govori **f. Anselm**, ki pravi, de nobeniga ni, kateri bi od njene polnosti delesha ne imel. **Kdo** vender bi bil na **svetu**, do kteriga bi se **Marija** ne skasala dobrotljiva, kterimu bi kake milosti ne dodelila? **Opomniti** vender moramo, de od **Jesusa** prejemo gnade kakor od **Sazhetnika** gnad, od **Marije** pa kakor od **Šrednize** milosti; od **Jesusa** kakor od **Svelizharja**, od **Marije** pa kakor od **Besednize**; od **Jesusa** kakor is isvira, od **Marije** pa kakor is vodotozha.

Savoljo tega pravi **f. Bernard**, de je **Bog** postavil **Marijo** kakor vodotozh, fkos kteriga gnade, ktere on hozhe ljudem dodeliti, do njih pridejo; in sato je obdaril **Marijo** s toliko gnadami, de vfakterimu svoj del more rasdeliti. **Ta svetnik** nas vse opominja prav premisliti, s ktero ljubesnijo **Bog** hozhe de presveto **Devizo** zhasimo, ker je vse svoje dobrote vanjo po-

loshil; ker se imamo sa vse upanje, vso gnado, vse svelizhanje in sa vse druge dobrote le svoji ljubesnivi Kraljizi Marii sahvaliti, ker vse fkos njene roke in po njenih proshnjah do nas pride. „Glejte, so besede f. Bernarda, s kakšno poboshnostjo, hozhe Bog, de Marijo zhaštimo, ker je obilnost vsih gnad vanjo poloshil, de sposnamo, de vse nashe upanje in nashe svelizhanje od nje do nas pride.“ Oh, uboga tista dusha, sa ktero ta vodotozh gnade boshje ne tēzhe, ktera namrežh se Marii ne priporozhuje! Holofernes, ko je hotel mesto Betulia vseti, je pred vsem drugim fkerbēl vodotozhe prekopati: Je sapovedal prefekati njih vodotozhe. (Jud. 7, 6.) Ravno to šturi hudizh; kadar hozhe kako dusho v oblast dobiti, jo napravi de poboshnost do Marije Devize opusti, sakaj zhe je vodotozh samashen, bo dusha kmalo sgubila luzh, strah boshji in vezhno svelizhanje. Berimo fledijozh sgled, in sposnajmo is njega, kako usmiljeno je serze Marije Devize, in v kako nesrezho se pogresne, kdor si ta vodotozh gnade boshje saprē, in zhefhenje nebesfke Kraljize opusti.

Sgodba.

Tritemi, Kanisi in drugi pripovedujejo, de je v Magdeburgu na Nemfškim shivel

néki Udo, kateri je v svoji mladosti tako flabe glave bil, de so se njegovi tovaršhi v fholi norza is njega delali. Enkrat, ko je bil filo shaloftin savoljo fvoje nerasumnosti, je le fhel in pokleknil pred podobo Matere boshje, in se ji je priporozhil. Marija se mu v fanjah prikashe in mu rezhe: Udo, lej jest te hozhem uflifhati, toliko rasumnosti ti bom od Boga sadobila, de te ne bodo drugi sanaprej nizh vezh sanizhvali, temuzh fhe zhudili se bodo nad teboj; poverh tega bosh po smerti fhkofovi na njega mesto svoljen. Kakor je bila Marija obljubila, tako se je sgodilo. Mladenzh se je sazhel prav dobro uzhiti, in je bil na sadnje v mestu Magdeburg sa fhkofa postavljen. Tode Udo je bil Bogu in svoji dobrotnizi Marii Devizi tako nehvaleshin, de je vfo poboshnost sgubil, in je vsm ljudem pohujfhanje dajal. Eno nozh ko je ravno v hudobni drushini greh delal, je saflifhal glaf, ki mu je djal: „Udo, sapufti igro hudo, sadosti si igral, Udo.“ Pervizh, ko je te besede saflifhal, je bil hud, ker je menil, de ga kdo domazhikh klizhe in opominja. Ko je pa flifhal ravno te besede drugo in tretjo nozh, se je sazhel bati, de bi ne bilo to glaf is nebef. Pa pri vsem tem je vender ravno tako hudobno shivel. Zhes tri mesze pa, ktere mu je Bog

puštil sa njegovo spokorjenje, je bil na naglim fhtrafan. Néki bogabojezh korar, po imenu Frederik, je molil eno nozh v zerkvi svetiga Maurizja, in je prošil Boga, de bi pohujšhanju, ki ga je fhkof dajal, konz šturil, in kar velik veter zerkvene vrata odprè. Dva mladenzha s prishganimi baklami se prikasheta in vstopita vsak na eno stran altarja. Na to prideta dva druga, ktera šta pogernila sukno pred altar in šta postavila nanj dva slata štola. Sadnjizh pride fhe en mladenzh, kateri je bil po vojašhko napravljen, je imel mezh v roki, in je v fredi zerkve obštal in saklizal: O vi svetniki v nebesih, kterih koshize v ti zerkvi pozhi-vajo, pridite in bodite prizhe šodbe, ktero bo nar višhi šodník sdaj šturil. Na ta glaf je prišhlo veliko svetnikov, med njimi tudi dvanajšteri apostelni, de bi bili prizhe te šodbe. Poslednizh je prišhel Jeshuf Kristuf in se je ufedil na eniga dveh štolov. Pri-kasala se je tudi Marija Deviza spremljena od velike trume svetih deviz; in je šedla na drug štol sraven Jeshufa. Na to sapové Šodník pripeljati hudodelnika, kateri je bil nefrezhni Udo. Šveti Maurizi je govoril prvi, in je hotel imeti pravizo soper hudodelnika savoljo pohujšhanja, kteriga je ljudem dajal. Vsi se oglašé in pravijo: Go-

spod, hudodelnik je smerti vredin. Umerje naj, pravi na to vezhni Šodnik. Pa preden je bila fodbba spolnjena, (tù vidimo, kako je Marija ufmiljena,) je vftala ufmiljenja polna Mati, de bi ne bila v prizho pri tej ftrafhni fhtrafi, in je fhla is zerkve; na to pa je nebeshki flushabnik boshje pravize, kteri je bil pred s mezham v zerkev prifhel, pristopil k fhkofu Udotu in mu je s enim maham glavo odsekal; — in prikasen je sginila. Vse je bilo spet tamà; trepetajozh je fhel prishgat korar luzh na lampi, ki je pod zerkvijo gorela, pride in vidi truplo Udotovo, in odsekano glavo, in zerkvene tla vse s kervijo poshkropljene. Ko se je dan fturil, in so ljudje v zerkev prifhli, je pripovedoval korar prikasen, ktero je vidil, in ftrafhno prigodbo, ki se je sgodila. She tifti dan se je prikasal nefrezhni Udo v pekel obfojen enimu njegovih kaplanov, kteri she nizh ni vedil, kaj se je v zerkvi sgodilo. Truplo njegovo so v mlako vergli, njegova kri pa je oftala v vezhni spomin v tleh, ktere so s fuknam pogernili. Posneje je bila navada, de so vselej, kadar je bil nov fhkof v zerkev pripeljan, kervave tla odgernili, de bi bil od spomina na tako ftrafhno fhtrafingo opominjan bogabojezhe shiveti, in ne tako kakor Udo

Bogu in Marii Devizi sa toliko prejetih gnad nehvaleshin biti.

Molitev.

O fvento in nebeshko Déte, ki si namenjeno biti Mati mojiga Svelizharja, mogozhna Šredniza ubogih gresnikov, usmili se me! Glej tukej pred svojimi nogami nehvaleshnika, ki k tebi pribeshí, in te sa milost profi. Ref je, de savoljo fvoje nehvaleshnosti do Boga in do tebe bi bil vredin od Boga in od tebe sapushten biti; ali vendar flishim govoriti, in tako verujem, ker vem, kako velika je tvoja milost, de se nikoli ne branish pomagati tistimu, kateri se tebi s saupanjem priporozhuje. Toraj, o Štvar nar vikshi zeliga fвета, sakaj le Bog je she vezhi kakor ti, in nar vezhi fvetniki v nebesh fo majhini proti tebi; o Švetniza fvetnikov! o Marija, ti bresno gnade! ti, ki si polna milosti, pridi na pomozh uboshzu sanizhljivimu, ki je gnado fam sapravit. Jest vem, de si Bogu tako dopadljiva, de ti nizz ne odrezhe. Vem tudi, de je tvoje veselje de s svojo veliko mogozhnostjo ubogim gresnikom pomagash. Škashi toraj kako velika je mozh gnade, ktero si pred Bogam dosegla, in sadôbi mi rasvetlenje, in tako mogozhin nebeshki plamen, de me

is grefhnika spremení v fvetnika, me odterga od posvetnih shelj, in me vsiga vname v boshji ljubeshni. Šturi to, moja Gospa, sej lahko šturišh. Šturi to savoljo ljubeshni tištiga Boga, kteri te je šturil tako veliko, tako mogozhno, tako miloštljivo. Tako upam, tako naj bo. Amen.

Tretje premišljevanje.

Sa prasník darovanja Marije Devize.

Darilo, kteriga je Marija Bogu prinesla, ko se mu je famo sebe darovala, je bilo hitro bres opotavljanja, in je bilo popolnoma bres prider-shka.

Šhe nikoli sgol stvar ni prinesla vezhiga in bolj popolnoma darila ali ofra, in tudi ga nikoli ne bo, kakor je bilo darilo, kteriga je Marija Bogu prinesla, ko je tri leta štara v tempel prišhla, in mu ne dišhav, ne telét, ne slata, ampak famo sebe v popolnoma shgavni ofer Gospodu darila, in se mu v vedin klavni dar posvetila. Ona je dobro flishala in saštopila glas boshji, kteri jo je she takrat klizal se všo njegovi ljubeshni posvetiti s temi besedami: Vštani,

hiti, moja prijaztiza in pridi. (Vif. pef. 2.) Gospod je hotel, de naj she takrat Marija sapuſti ſvojo domazhijo, ſvoje ſtariſhe in vſe, de bo ſkerbela le ſamo njega ljubiti in njemu dopaſti. Poſluſhaj, hzhher, in glej, in nagni ſvoje uho; in poſabi ſvoje ljudſtvo in hiſho ſvojiga ozheta. (Pſl. 44.) Hitro je bila Marija pokorna boſhjimu klizanju. Premiſlimo toraj, kako dopadljivo je bilo Bogu darilo, ki mu ga je Marija dala, ko ſe mu je ſama ſebe darila; ſakaj darila ſe je hitro in popolnoma. Hitro, bres opotavljanja; popolnoma bres pridershka; to ſta dva odſtavka naſhiga premiſhljevanja.

Pervi odſtavik. Marija ſe je darila Bogu hitro. Od perve prizhe, ko je bila ta nebeſhka Hzhhi v teleſu ſvoje matere poſvezhena, namrezh v prvi prizhi ſvojiga ſpozhetja, je prejela popolnoma ſaved ſvoje pameti, tako de ſi je ſhe od tiſtiga zhafa môgla ſafluſhenje nabirati, kakor vſi uzheniki s patram ſuarezam terdijo. On uzhi s ſvetim Tomasham vred, de nar bolj popolnoma viſha, po kateri Bog duſho more poſvetiti, v tem obſtoji, de jo ſkos laſtno ſafluſhenje poſveti, in ſato móremo verjeti, de je Bog Marijo na to viſho poſvetil. Zhe ſo po nauku ſvetiga Tomasha angelzi, in

the zlo Adam od Boga to prednost imeli, koliko bolj móremo verjeti, de je bila Mati boshja s njo obdarovana, od ktere moramo misliti, de ker jo je Bog k visoki vrednosti svoje Matere povsdignil, ji je tudi vezhi gnade, kakor vsem drugim stvarjem dodelil, kakor ravno ta svetnik govori. Ker je Mati, pravi Suarez, ima posebno pravizo do vseh darov svojiga Šinu. Ker je pa zhloveshtvo Jesufovo savolj na tanko sedinjenja s boshjo naturo imelo polnost in obilnost vseh gnad, se je spodobilo, de je Jesuf dolshnosti fina spolniti, presveti Devizi vezhi gnade dodelil, kakor vsem drugim svetnikom in angelzam.

Tako je od sazhetka svojiga shivljenja Marija Boga sposnala, in ga je tako sposnala, de kakor je povedal angel sveti Brigiti, noben zhloveshki jesik ne more dopovedati, kako globoko je um Marije Devize boshje bitje pregledal v prvi prizhi, ko ga je sposnala. She takrat, ko je bila s to prvo luzhjo rasvetljena, se je Marija popolnoma darila Gospod Bogu, in se je ofrala vsa njegovi ljubeshi in njegovi zhafti, kakor je tudi angel s. Brigiti rasodel.

Šveto Dete je vedilo tudi, de so ga njegovi štarishi s. Joahim in s. Ana s obljudo Bogu darili, kakor veliko pifarjov terdi, de so namrezh štarishi Marije Devize obljud

bili, de zhe Bog njih sakon poshegna, bodo déte v tempeljnu Bogu v flushbo posvetili. Štara navada je bila pri Judih svoje hzhere dati v zélize, ktere so bile pri tempelnu, de so bile tam lepo suzhene in srejene, kakor pravi-jo Baronij, Nizefor, Zedrin, Šuarez in drugi na sprizhevanje Judovskiga pisarja Joshefa, fvetiga Janesa Damafhkiga, Gregorija is Nikomedije, fvetiga Anselma in fvetiga Ambrossha. Ravno to se vidi is drugih bu-kev Makabejev, kjer se pripoveduje, de je hotel Heliodor v tempel vlomiti, in saklad, ki je bil tam spravljén, pobrati, tù se nam-rezh bere: Ker je tempel imel v sa-nizhevanje priti — so tekle devize, ki so bile tam saperte k Oniju. (2 Mak. 3, 20.) — Ker je Marija vedila ob-ljubo svojih štarishov, se je hotla, ko je bila po sprizhevanji f. Germana in f. Epifanija she le tri leta štara, Bogu zhaštitljivo ofrati in v tempelnu posvetiti, desiravno je to tišta štarost, v kateri majhini otrozi she nar bolj pomozhi svojih štarishov potrebujejo. Sato je Marija svoje svete štarishe perva profila, de naj jo v tempel peljejo, in tako šturjeno obljubo spolnijo. Njena sveta mati Ana po sprizhvanji f. Gregorja is Nife ni vezh zha-kala, temuzh je Marijo prezej peljala v tem-pel in jo Bogu ofrala.

obod Glejmo toraj, kako Joahim in Ana radovoljno darita nar ljubfhi del svojiga fer-za, kteriga fta na fvetu imela, kako grefta is Nazareta in nefeta sdaj eden sdaj eden v narozhji svojo preljubo hzherko, sakaj fama fhe ni mogla hoditi tako dolgo pot, kakor je bila is Nazareta do Jerusalema, kjer je po fprizhvanji veliko pifarjev, ofemdeset milj. Malo snanzov jih je fpremilo, tode trume angelzov fo jih po besedah f. Gregorija Nikomidijfhkiga obdajale na tem popotvanji, in ftregle ti nebeshki Devizhizi, ktera je fhla boshjimu velizhafstvu fe darit. Kako lepe fo tvoje ftopinje, kneshja hzhi. (Vis. pef. 7, 1.) Tako fo ji pazh mogli peti angelzi; kako lepe, kako prijetne Bogu fo te tvoje ftopinjize, ktere delafh, ko grefh fe darovat svojimu Bogu, o visoka in preljuba Hzhi nafvfih Gofpoda! Bog fam, kakor govori Bernardin Busto, je posebno prasnoval ta dan, ko je bila njegova fveta Nevesta v tempel peljana, s vfimi svojimi nebeshkimi angelzi. Sakaj nikoli ni vidil ftvari bolj fvete in bolj ljubesnive, ktera bi se mu bila darila. Sato pravi f. German velki fhkof Konftantinopolitanfki: „Pojdi tedej, o Gofpa, Mati boshja, pojdi polna vefelja v hifho Gofpodo-vo, in prizhakuj tam prihoda svetiga Duha in fpozhetja Edinorojeniga Šina.

Ko je bila sveta drushina v tempel prišla, se je obernilo preljubo dete Marija v svoje staršice, je pokleknila prednje, jim roke kufhne in jih prosi sa shegen; potem pa se ni vezh obernila nasaj, ampak je fhla na ravnoft vfh petnajst fhlabel tempelna, (fhtevilo fhlabel pové Aria Montan po Jofhefu Hebreji) in se je postavila, kakor pravi f. German, pred vélkiga duhovna Zaharija. Tako je Marija sapuštla svet sa vselej, se je odpovedala všim dobrotam, ktere svet svojim prijatlam obéta, in se je darila in posvetila svojimu Štvarniku.

Ko je bil ob zhasu potopa Noe spustil orla is barke, je oštal sunaj in se je nad mertvimi trupli pafel, golob pa se ni dotaknil s nogami semlje, ampak se je prezej nasaj v barko vernil. Še je vernil k njemu v barko. (I. Mojs. 8, 9.) Veliko jih je, ktere je Bog na ta svet postavil, in se nesrezhni semlje primejo in njene dobrote vshivajo. Tako ni šturila našha nebesška Golobiza Marija; ona je sposnala, de našha edina dobrota, našhe edino upanje, našha edina ljubesen je Bog; sposnala je, de je svet poln nevarnoft, in kolikor pred ga kdo sapušti, toliko bolj je obvarvan njegovih nastav; sato je she v svoji prvi mladosti hotla beshati pred njim, in se sapreti v sveto famoto tempelna, kjer bi boshji glaf bolj

flifhala, Boga bolj zhaftila in ljubila. Sato je bila Marija od sazhetka svojiga djanja Bogu tako ljuba in dopadljiva, de ji sveta zerkev téle besede na jesik da: „Blagorvajte me vfi, kateri Gospoda ljubite, sakaj ko fim bila fhe majhina, fim Narvifhimu dopadla.“ Sato je Marija tudi luni primerjena, sakaj kakor luna hitrejshi fkonzha svoj tek, kakor drugi planeti, tako je tudi Marija pred doseгла popolnamost, kakor drugi svetniki, ker se je Bogu darila hitro, bres opotavljanja in odlafhanja, in se mu je ofrala popolnama, bres pridershka. Sdaj prestopimo k premifhljevanji drusiga odstavka, kjer imamo fhe veliko govoriti.

Drugi odstavik. Rasfvetljena Dekliza je dobro vedila, de Bog ne mara sa rasdeljeno ferze, ampak ga hozhe vfiga pofvezheniga njegovi ljubeshni, kakor pravi dana sapoved: Ljubi Gospoda svojiga Boga is vfiga svojiga ferza. Sato je ona od perviga sazhetka svojiga shivljenja sazhelda ljubiti Boga is vfihi mozhi, in se mu je vfa darila. Njena sveta dufha je prizhakvala s gorezhimi sheljami zhafa, de bi se tudi po unajno in zhaftitljivo mogla dariti svojimu Bogu. Premiflimo toraj, s kakfhno gorezhnostjo je ljubeshni polna Devizhiza, ko se je she na tem svetim kraji saperto vidila, nar-

pred pokleknila kufhnit semljo v hifhi Gospodovi; kako je boshje velizhaftvo molila, in ga sa gnado sahvalila, de je tako mlada v prebivalifhe hifhe boshje vseta. Potem se je darila vfa fvojimu Bogu, vfa, bres de bi bila kaj febi pridershala, je darila vse fvoje mozhhi, vse pozhutke, vse misli, vse ferze, vfo dufho in vse telo. Takrat je bilo, kakor nekteri uzheniki pravijo, de je, Bogu bolj dopafti, fturila obljabo devifhtva. To obljabo je Marija perva fturila, kakor govori Rupert abat. Marija se je darila Bogu sa vselej, pravi Bernardin Busto. She takrat je shelela se v flushbo boshjo v tempelnu dati sa zelo fvoje shivljenje, ko bi bila volja boshja tako, de bi ne bila nikoli vezh is tega fvetiga kraja fhla. Oh, s kako gorezhnostjo je pazh Marija takrat befede neveste v visoki pefmi povsela: Moj ljubik je moj, in jest fim njegova. (Vis. pef. 2, 11.) Njegova fim, ker le is ljubesni do njega shivim, in njemu umerjem, rasloshi kardinal Hugo te befede. Moj Gospod in moj Bog, je rekla fveta Deviza, le sato fim femkej prifhla, de bi tebi dopadla, tebe zhafila, kolikor mi je mogoche; tukaj hozhem le tebi shiveti, in tudi tebi umreti, zhe je tvoja fveta volja. Sprejmi ta ofer, ki ti ga uboga dekla prinese, in pomagaj mi, de ti svefto flushim.

Premisljimo sdaj kakó sveto je bilo shivljenje Marije Devize v tempelnu, ker je, kakor sarija, ki je smiraj lepšhi, tudi Marija smiraj bolj v popolnamosti rastla. Nemogozhe je popisati, kako so vsak dan lepšhi svetile njene zhednosti, ljubesen, pohlevnost, ponishnost, molzhezhnost, pokorjenje in krotkost. Ta lepa oljika, pravi sveti Janes Damaskhki, fajena v hishi Gospodovi in salivana od svetiga Duha, je postala prebivalishe vsih zhednost. Na drugim kraji pravi ravno ta svetnik, de je bil obras presvete Devize ves pohlevin, de je bilo njeno ferze vse ponishno, in njene besede, ktere so prishle is sbraniga notrajniga, vse ljubesnive. Šhe drugej pravi, de je Deviza vse misli na posvetne rezhi pregnala, je objela vse zhednosti, in se v popolnamosti tako vadila, de je v kratkim zhasu tako dalezh prishla, de je saflushila vredin tempel boshji postati.

Sveti Anselm posebno govori od shivljenja presvete Devize v tempelnu in pravi: Marija je bila prav ukosheljna, je malo govorila, je bila vselej pohlevna, se ni nikoli smejala, ni bila nikoli rasmishljena. Je bila nepremaknjena v molitvi, v branji svetiga pisma, v postih in drusih svetih delih. Sveti Hieronim pripoveduje she bolj na tan-

ko, in pravi, de je Marija vse svoje opravila v tempelnu lepo sveršila: Od jutra do tretje ure dneva je molila, od tretje do devete ure dneva je svoje dela opravljala; ob deveti uri je spet molila, tako dolgo, de ji je angel jésti prinesel, kakor je bilo navadno. Škerbela je, de je bila prva sbujena, de je nar bolj na tanko boshjo postavo spolnovala, nar bolj ponishna, in v vseh zhednostih nar bolj popolnoma. Nihzher je ni vidil jesne, vse njene besede so bile polne krotkosti, de se je v vsem njenim govorjenji Bog vidil.

Šveti Bonaventura pishe, de je Mati boshja fama rasodela sveti Elisabeti Benediktinki, de je, ko so jo bili njeni starishi v tempelnu pustili, vedno le to mislila, kako bo sdaj le Boga imela sa Ozheta, in de je pogosto prevdarjala, kako bi kaj Bogu bolj dopadljiviga mogla sturiti. „Nato sim sklenila, je rekla Marija s. Elisabeti, devishtvo ohraniti, na svetu nobeniga premoshenja imeti, in vso svojo voljo sim Bogu sdala.“ Dalje je rekla Marija, de si je med vsemi sapovedmi posebno to sapoved pred ozhi postavljala: Ljubi Gospoda svojiga Boga; de je shla opolnozhi profit Gospoda pred altarjem v tempelnu, de bi ji dodelil gnado vse sapo-

vedi spolnovati, in de bi vidila rojeno Mater svojiga Odrefhenika; profila je Boga, be bi ji ohranil ozhi, de bi jo vidila, jesik, de bi jo hvalila, roké in nogé, de bi ji flushila, in kolena, de bi v njenim narozhji molila njeniga nebeshkiga Šinu. Ko je Elisabeta to flifhala, je djala: „Pa, moja Gospa, ali nifi bila polna gnade in zhednosti? In Marija ji je odgovorila: „Védi, de fim vedno mislila kako fim nar bolj sanizhljiva, in nevredna boshje gnade; sato fim ga profila tako sa gnado in zhednost. Na sadnje, de bi se mi preprizhali, kako potreba nam je vsm sa vse gnade, kterih potrebujemo, Boga profiti, je pristavila she Marija: „Ali menish, de fim imela gnado in zhednosti bres prisadevanja. Védi, de nifim imela nobene gnade od Boga bres velikiga truda, bres stanovitne molitve, gorezhnih shelj, obilnih fols in bres spokornih del.“

Posebno imenitno pa je rasodenje sturjeno fveti Brigiti, od zhednost in poboshniga djanja Marije Devize v njeni otrozhji starosti. Od otrozhjih let, se bere v tem rasodenji, je bila Marija polna fvetiga Duha, de je kakor v starosti tako tudi v gnadi boshji rastla. She takrat je fklenila Boga

is zeliga ferza ljubiti, de ga ref ni nikoli ne s befedo ne s djanjam rasshalila. Sato je sanizhvala vse dobrote tega fvet, in je dala ubogim, kolikor je mogla. V jedi je bila tako smerna, de je le toliko jedla, kolikor je bilo treba shivot ohraniti. Ko je Marija is fvetiga pisma bila sposnala, de ima Bog v telefu devize spozhet in rojen biti, de bi fvet odreshil, se je njeno ferze tako unelo od ljubeshi boshje, de ni nizh shelela in nizh drusiga mislila, kakor le na Boga; in ker je le v Bogu veselje nashla, se je ogibala zlo svojih starishov, de bi je nizh ne bilo od misel na Boga odvernilo. Pred vsm drugim je shelela doshiveti prihod Mesijov, de bi bila mogla biti dekla prefrezhne devize, ktera bo vredna postati Mati boshja.

Gotovo je, de je is ljubeshi do te fвете Devize Svelizhar hitrejsi prishel na fvet; sakaj med tem, de se je nevredno dershala biti dekla Matere boshje, je bila fama sa to Mater svoljena; s prijetnim duham svojih zhednost in s svojimi mogozhnimi molitvami je boshjiga Šinu v svoje devishko telo potegnila. Sato je bila imenovana Marija od svojiga boshjiga Shenina gerliza: Glaf gerlize se je saflishal v nashu semlji; (Vis. pef. 2, 11.) to ne le savoljo tega, ker je Marija, kakor gerliza, samoto ljubila

in je na tem svetu kakor v pušhavi shivela, temuzh tudi sato, ker kakor gerliza sdiha-
jozh po polji léta, je tudi Marija neprene-
hama v tempelnu obmilovala nadloge greslh-
niga sveta in sdihovala k Bogu sa Odreshe-
nika vsih ljudi. Oh, s kako gorezhnostjo, in
kako is ferza je ponavljala sdihtvanje pre-
rokov po prihodu Odreshenikovim: Poshljji
jagnje, o Gospod, gospodvavza
semlje. (Isai. 16, 1.) Rosite nebesa
od sgoraj, oblaki deshte Pravizh-
niga. (Isai. 45, 8.) O de bi prederl
nebesa in doli prishel! (Isai. 64, 1.)

Veliko dopadenje in veselje sa Boga
je bilo viditi, de se to majhino Dete k nar-
vezhi popolnamosti povsdiguje, kakor oblak
dishezhiga dima, kakor govori sveti Duh od
Marije v visoki pesmi, rekozh: Kdo je ta,
ki gre gôri is pušhave kakor šteber
dima is dishav mire in kadila in vsi-
ga mnogiga praha kupzhevavza s
dishavami? (Vis. pes. 3, 6.) To Dete,
pravi Sofronij, je bilo res vert prijetnosti
Gospodov, v katerim je Bog vse mnoge
zvetize in dishavo vsih zhednost nashel.
Sveti Janes Krisostom pravi, de je Bog
Marijo sato na semlji sa svojo Mater svolil,
ker na zelim svetu nobene svetejsi in bolj
popolnama stvar, kakor njo, in nobeniga

vrednifhiga prebivalifha, kakor nje fveto telo, ni mogel najti, kar tudi fveti Bernard poterdi. Tudi fveti Antonin pravi, de je mogla prefveta Deviza, de bi mogla sa visoko vrednost Matere boshje svoljena biti, tako popolnoma biti, de je popolnamost vsih drusih ftvari presegla.

Po tim takim se je fveta Devizhiza Marija v tempelnu Bogu darila hitro in popolnoma. Tako se tudi mi danli bres odlafhanja hitro, in bres pridershka popolnoma darimo Marii, in jo prosimo, de naf ona Bogu ofra, ker naf ne bo savergel, zhe bo vidil, de se mu darimo fkos roke tiste, ktera je postala shiv tempel fvetiga Duha, veselje fvojiga Gospoda, in svoljena Mati vezhniga Šinu boshjiga. Saupajmo tudi v to visoko in hvaleshno Gospo, ktera s veliko ljubesnijo povrazhuje nar manjshi dela fvojih flushabnikov, kakor se sposna is fledezhiga sgleda.

Sgodba.

V shivljenji festre Dominike is Paradisha, ki ga je pifal pater Ignazi Niente, se bere, de je bila ta deviza v vafi po imenu Paradish bliso Florenzje od ubogih ftarifhov rojena. Dekliza je od otrozhjih let Materi boshji posebno flushila; zel teden se

je vsak dan na zhaft Marii Devizi postila, v saboto pa je prihranjene jedi vbogajme dala. Tudi je fhla vsako saboto na vert svojih starishov, ali na blishno polje, je nabrala zvetiz, kolikor je mogla, in je ozirala podobo Marije Devize s Jesushkam v narozhji, ki jo je v hifhi imela. Poslufhajmo sdaj kakofhne gnade je hvaleshna nebeshka Gospa povernila tej svoji flushabnizi sa njeno ljubeshin. Dominika je stala enkrat pri oknu, fhe le deset let je bila stara takrat, in je vidila na zefi prav lepo sheno, ki je imela fantizhka pri febi; oba sta roke kvifhko proti nji molila in jo ubogajme profila. Ona gre hitro kruha ifkat, pa kar sagleda, bres de bi se bile duri odperle, matter in otroka pred feboj stati, in vidi, de ima fantizh roke, noge in perfi ranjenje. Poprafha lépo sheno, kdo de je ranil otroka, in mati odgovori: „Ljubeshen ga je ranila.“ Dominika vfa prevseta od lepote in prijasnosti maliga fantizha, ga poprafha zhe ga te rane kaj bolé; pa on nameft odgovoriti, fe ji prijasno posmeja. Na to sta stopila blisheje k podobi Matere boshje s Jesufam v narozhji, in shena rezhe Dominiki: „Povej mi, moja hzherka, sakaj si to podobo s zvetlizami ozirala?“ Dominika ji odgovori, de jo ljubeshen, ktero ima do Je-

sufa in Marije, na to napelje. „Ali jih slo ljubifh?“ prafha shena, in dekliza pravi: tako mozhno, kakor jih le morem. „Koliko jih pa mórefh?“ govóri dalej nesnana shena, in Dominika odgovori: kolikor mi dafta jih ljubiti. Nato pravi shena: „Le ftanovitno jih ljubi, in le upaj, de ti bota kdaj v paradishu povernila.“

Ko je dekliza na to saduhala neki nebefhki duh, kateri je is ran fantizhovich pri-fhel, je prafhala mater s kterim masilam mu jih namashe, in zhe bi ne mogla tudi nji taziga masila dobiti. „S vero in s dobrimi deli fe kupi tako masilo,“ odgovori shena. Dominika jima ponudi kofhzhik kruha, pa lépa mati ji rezhe: „Jed tega mojiga fina je ljubesen. Le rezi mu, de Jesufa ljubifh, in bo vefel.“ Fantizh, ko je saflifhal to fladko imé, je postal od ljubezni vef gorezh, in je prafhal deklizo, koliko Jesufa ljubi. Tako ga ljubim, je odgovorila Dominika, de nozh in dan nanj miflim, in de nizh drusiga ne shelim, kakor, kolikor morem, njemu dopafti. „Le ftanovitno ga ljubi, je odgovoril fantizh, in tako te bo ljubesen fhe bolj uzhila kaj fturi, de mu bosh fhe bolj dopadla. Ko je bil lep duh is ran fantizhovich zhedalje mozhneji, je saklizala Dominika: O moj Bog! ta duh fturi, de bi fkoraj od ljubezni umerla.

Zhe je duh fantizha tako fladak, kaj bo she le duh v paradishu! Pa lej! na enkrat se vse spremeni; mati fantizhova je bila na enkrat kakor kraljiza lepo oblezhena in s svetlobo obdana, fantizh pa se je svetil, kakor nar svetlejšhi solnze; vsel je zvetize in jih je rastresil na glavo mlade Dominike, ktera je bila, ko je sposnala Jesufa in Marijo, na kolena padla pred nje, in jih zhasnila. Tako je minula prikasen. Dominika je fhla v klofhter k Dominikankam in je tam v letu 1553 v glasu svetosti umerla.

Molítev.

O Ljuba Gospodova, o preljubesnivo Dete Marija! oh de bi pazh tudi jest mogel danši, kakor si se ti v tempelnu hitro in popolnoma darila zhasiti in ljubeshni svojiga Gospoda, perve leta svojiga shivljenja tebi dariti, in se popolnoma v tvojo flushbo sdati, o moja presveta in prekladka Gospa! Ali oh, tisti zhas je she prezh! Jest nefrezhni sim veliko let v flushbi svetá in svojiga napazhniga nagujenja sapravit, in sim bil na tebe in na Boga popolnoma posabil. O nefrezhni zhasi, v kterih tebe, o Marija, nisim ljubil! Pa vender, boljšhi je posno, kakor nikoli sazheti. Sato, o Marija, se danši pred tebe postavim, in se popolnoma v tvojo flushbo

darim sa to malo ali veliko zhafa, kar imam
fhe na semlji shiveti; kakor ti, tudi jest fe
odpovem vřim řtvarem, in fe popolnoma
ofram v ljubesen řvojiga řtvarnika. Tebi, o
Kraljiza, toraj posvetim řvoj um, de bom
vřelej miřil na ljubesen, ktero sařlusiřh;
řvoj jesik, de te hvalim, řvoje řerze, de te
ljubim. Vřemi ta ofer, o řřřřřř Deviza,
ķteriga ti tako sanizhljiv greřnik řrineř;
prořim te, řprejmi ga řavoljo řerřja, ķteriga
je tvoje řerze takrat obzhutilo, ķader ři fe
v řempelnu Bogu darila. Ker pa řhe le tako
posno sařhnem ti řlusiři, je moja dolřnořt,
de sgubljeni zhaf s toliko vezhi gorezhnořtjo
v tvoji řlusiřbi, s toliko vezhi ljubesnijo sa-
doprineřem. Podperaj ti, o Mati miľořti, s
řvojo mogořhno prořhno řvojo řlabořt, in
řadobi mi od řvojiga řesufa řtanovitnořt in
mořh, de ti do řmerti řveřt ořřanem, de ti
bom vedno řlusiř na semlji in te vezhno
hvalil v nebeřih. Amen.

Zheterto premisřhljevanje.

Sa prasnik osnanenja Marije Devize.

Pri vzhlovezhenji řinu boshjiga fe
Marija ni mogla bolj ponisřati, ka-

kor se je ponishala; pa tudi Bog je ni mogel bolj povikfhati, kakor jo je povikfhal.

Kdor se povikfhuje, bo ponishan, in kdor se ponishuje bo povikfhan; to je govorjenje Gospodovo, in ne more goljfati. Sato je Bog, ki je hotel zhlovek postati, de bi sgubljeniga zhloveka refhil, in tako grefhnimu fvetu svojo nefkonzhno dobroto na snanje dal, ker si je mogel na semlji mater svoliti, med vfimi shenami nar fветејfhi in nar bolj ponishno poiskal in svolil. Med vfemi pa mu je ena nar bolj dopadla, to je bila Deviza Marija, ktera je bila toliko bolj pogolobje krotka in ponishna, kolikor je bila v vfih zhednostih bolj popolnama. Bres fhtečila je deviz, pravi Gospod, pa le ena je moja golobiza, moja popolna. (Vif. pef. 6, 8.) Sato, je rekel Bog, hozhem njo sa svojo Mater svoliti. Premislili bomo toraj, kako je bila Marija ponishna, in kako jo je sato Bog povikfhal. Marija se pri vzhlovezhenji Šinu boshjiga ni mogla bolj ponishati, kakor se je ponishala, to bo prvi odstavik; Bog Marije ni mogel bolj povikfhati, kakor jo je povikfhal, to bo drugi.

Pervi odstavik. Ko je Gospod govo-

ril v visoki pefmi od ponishnosti Marije nar-
 bolj ponishne Devize je rekel: Ko je bil
 kralj v svojim pozhitku, je moja nar-
 da svoj duh dajala. (Vis. pef. 1, 11.)
 Sveti Antonin pravi zhes te besede, de je
 narda, ki je majhno in nisko selishe, po-
 doba ponishnosti Marije Devize, od ktere
 je tako prijetin duh v nebesa fhel, de je
 Sinu boshjiga od vezhniga Ozheta v njeno
 devishko telo potegnil. Ko je Gospod Bog
 hotel zhlovek postati, de bi bil svet odrefhil,
 je od tega prijetniga duha ponishne Devize
 nase vlezhen, njo sa svojo Mater svolil. De
 bi bil pa svoji Materi vezh saflushenja in
 vezhi zhaft dodelil, ni hotel bres njeniga pri-
 voljenja njen Sin postati; sato pravi svet
 Guilielm abat: „Ni hotel vseti telefa is nje,
 zhe bi ga ne bila fama dala.“ Sato je, ka-
 kor je bilo rasodeto f. Elisabeti Benediktinki,
 ravno ko je ponishna Deviza Marija v svoji
 hifhizi bila, tukaj sdihvala, in bolj gorezhe
 kakor fzer Boga profila, de bi fkoraj po-
 flal Odrefhenika, angel Gabriel s imenitnim
 porozhilam prifhel, je pred njo stopil in
 jo posdravil rekozh: Zhefhena Marija,
 gnade polna, Gospod je s teboj, she-
 gnana si med shenami. (Luk. 1.) Bodi
 posdravljena, o Deviza polna gnade boshje,
 sakaj ti si bila vselej na gnadi bolj bogata,

kakor vsi drugi svetniki. Lej, Gospod je s teboj, ker si tako ponishna. Ti si shegnana med shenami, sakaj vse druge so padle v prekletstvo greha; ti pa, ker si Mati Shegnaniga, si tudi, in bošh vselej shegnana in prosta vsih madeshov.

Kaj pa je Marija odgovorila na to posdravljenje polno hvale? Nizh ni odgovorila, temuzh ustrahhila se je, ko je premishljevala te besede. Ko je to saflishhala, se je ustrahhila nad njegovim govorjenjem, in je premishljevala, kakshino bi bilo to posdravljenje. (Luk. 1, 29.) Pa sakaj se je ustrahhila? Morebiti sato, ker se je bala, de bi ne bilo to kaka smota; ali savoljo framoshljivoſti, ker je moshhkiga pred seboj sagledala, kakor nekteri menijo, ki mislijo de se ji je angel v podobi mladenzha prikasal? Ne savoljo tega; besede svetiga pisma so ozhitne: se je ustrahhila nad njegovim govorjenjem. Ni se ustrahhila njegoviga obrasa, ampak njegoviga govorjenja, pravi Eusebij. Toraj je prishel njeni strah sgol is ponishnosti, ker je flishhala tako hvalo, povsdigovanje, ktero je bilo dalezh prezh od tega, kar je sama od sebe mislila. Kolikor bolj je angela flishhala jo povikshvati, toliko bolj se je sama ponishhala, in je svojo nevrednost premishljevala. Sveti Bernard opom-

ni, de ko bi ji bil angel rekel, de je ona nar vezhi greslniza zeliga sveta, bi se Marija ne bila tako sazhudila; ker je pa saflifhala tako visoko hvalo, se je vsa prestrašhila. Še je ustrašhila, sakaj, ker je bila tako slo ponishna, je zhertila svojo hvalo in je le shelela, de bi bil njen Štvarnik in delivz vsih dobrot vselej hvaljen in zheshen. Ravno to je Marija fama rasodela sveti Brigiti.

Pa Deviza Marija je saj vedila is svetiga pisma, de je zhaš she prishel, v kteriga so preroki prihod Mesijov prerokvali; je vedila, de je sadnji teden od preroka Daniela prerokvan se priblishal; de je zeptar Judatov, kakor je prerokval ozhak Jakob, she v ptuje roke kralja Herodesha prishel; vedila je tudi, de bo deviza mati Svelizharjova. Kjer je toraj zheshenje angelovo saflifhala, kakorfhno le Materi boshji gré; ali ji ni ta misel v glavo prishla, de je morebiti ona tista Deviza sa Mater Gospodovo namenjena? Ne, njena globoka ponishnost ni pripustila, de bi ji bilo kaj taziga na misel hodilo. Nasproti jo je to zheshenje v tak strah pripravilo, kakor govori sveti Peter Krisolog, de kakor je bil Kristus v svojih smertnih teshovah od angela pokrepzhan, tako je mogla tudi Marija od angela v ferzhnosti poterjena

biti. Ker je tedej angel Gabriel Devizo Marijo vidil, de se je pri tem pozhefhenji tako ultrafhila, ji je ferzhnost prigovarjal rekozh: Ne boj se, Marija, ker si miloft nafhla pri Bogu. Nikar se ne boj, nikar se ne ultrafhi velike zhafti, s ktero te posdravim, sakaj zhe se fama febi tudi majhina in niska sdifh, te je vender Bog, kateri ponishne povikfhuje, vredno nafhel, de gnado najdefh, ktero fo ljudje sgubili. Sato te je Gospod isvirniga greha, kteriga fo vfi ljudje deleshti, obvaroval; sato ti je od sazhetka tvojiga shivljenja vezhi gnade dodelil, kakor vfm drugim fvetnikam; sato te sdaj zlo k visoki vrednosti povsdigne, de bosh njegova Mati, sakaj: Glej, fpozhela bosh, in Šinu rodila, in njegovo ime bosh imenovala Jesuf.

Pa kaj se pomifhhlujefh, Marija, pravi fveti Bernard, lej angel zhaka tvojiga odgovora; pa tudi mi, o presveta Deviza, zhakamo besede milofti, mi, kateri pod sodbo vezhniga pogubljenja jezhimo. Lej, nafha Mati, odkupfhina sa nafhe svelizhanje, Šin boshji, kateri ima v tebi zhlovek postati, fe ti she daje; zhe ga sa svojiga Šina vsamefh, fmo vfi prezej od smerti refheni. Tvoj Svelizhar fam, kateri je savoljo tvoje lepote od ljubesni do tebe vnet, ravno tako sheli

tvojiga privoljenja, fkos kteriga je fklenil fvet odrefhiti. Odgovôri, o fвета Deviza, fveti Augufhtin Marii Devizi prigovarja, hitro odgovôri, sakaj mudifh svelizhanje fвета, ki bo is tvojiga privoljenja prezej prifhlo?

Pa, lej, Marija odgovorí, odgovorí angelu in pravi: Glej, dekla Gofpodo-va fim, sgôdi fe mi po tvoji befedi. Oh odgovor, de bi lepſhiga, bolj ponishniga, bolj modriga ne bila mogla snajti modroſt vſih ljudi in vſih angelov, ko bi bili tudi milion let nanj miſlili. Oh odgovor mogozhni, kteri ſi nebefa rasvefelil, in morje gnad in dobrot na ſemljo prinefel! Odgovor, kteri, komaj de ſi is ponishniga ferza Marije Devize prifhel, ſi potegnil is narozhja vezhniga Ozheta edinorojeniga Œinu v prezhiſto telo preſvete Devize, de je zhlovek poſtal. Sakaj, komaj ſo bile befede isrezhe-
ne: Dékla Gofpodova fim, sgôdi fe mi po tvoji befedi, je prezej Befeda meſo poſtala; boſhji Œin je poſtal tudi Œin Marije Devize. „O mogozhni sgôdi fe pravi f. Tomah is Villanove, o ſturivni sgôdi fe; o zhaſtitljivi sgôdi fe zhes vſe drugo hvale vredno! S drugim sgôdi fe je Bog vſtvaril fvetlobo, nebo, ſemljo; pa s tem Marijnim sgôdi fe je Bog poſtal zhlovek, kakor ſmo mi.“

Premisljimo sdaj veliko ponishnost Marije Devize v tem odgovoru. Sadoſti je bila rasſvetljena, de je vedila kako viſoka vrednoſt in zhaſt je boſhja Mati biti. She ji je bil angel oſnanil, de je ona tiſta frezhna ſa Mater boſhjo ſvoljena Deviza. Pa pri vſem tem ſi ni nizeh vezh miſlila ſama od ſebe, ſe ni nizeh prevſela ſavoljo tega povikſhanja, ker je premislila od ene ſtrani ſvoj nizh, od druge ſtrani pa neſkonzhno Velizhaſtvo ſvojiga Boga, ki jo je v ſvojo Mater ſvolil; ſe je ſpoſnala nevredno take zhaſti, pa vender ſe ni hotla vſtavljati boſhji volji. Toraj praſhana po privoljenji, kaj je ſturila? kaj je rekla? Ona vtopljena popolnoma v ſvoj nizh, vſa vneta od ſheljá ſe kolikor je nar vezh mogozhe ſ ſvojim Bogam ſkleniti, vſa vdana v boſhjo dobroto odgovori: Lej, dekla Goſpodova ſim. Lej, ſuſhna ſim Goſpodu, doľſhna ſturiti, kar on ſapové. Hotla je rêzhi: Zhe je Goſpod mene ſvolil ſa ſvojo Mater, ki nimam nizh ſvojiga, in je vſe, kar imam, le njegov dar, kako bi mi bilo mogozhe miſliti, de me je ſavoljo mojiga ſaľuſhenja ſvolil? Lej, dekla ſim Goſpodova. Kako bi mogla ſuſhna toľiko ſaľuſhenja imeti, de bi poſtala mati ſvojiga goſpoda? Lej, dekla ſim Goſpodova. Toraj naj ſe hvali

dobrota Gospodova, in ne hvali naj se fushna; sakaj le dobrota Gospodova je, de je svoje ozhi obernil v stvar tako nisko, kakor sim jest, in jo je tako visoko sturil.

O ponishnost, saklizhe tukaj abat Guerik, ktera je tako majhina fama sebi in tako velika pred Bogam, tako nevredna v svojih ozheh, pa vredna pred ozhmi neskonzhniga Gospoda, kteriga zel svet ne more sapopasti! She lepshi so besede svetiga Bernarda, v njegovi zheterti pridigi od Marije v nebo vsete, v kateri se prezhudi nad ponishnostjo Marije Devize in pravi: O moja Gospa, kako je bilo mogozhe, de si tako ponishne misli fama od sebe v svojim ferzi imela, ker si vender ob enim imela toliko zhiftoft, toliko nedolshnost, toliko obilnost gnade? Od kod je, de je bila v tebi ponishnost, in tako velika ponishnost, ker se vender vidish od Boga tako zhesfheno, tako povikfhano? Ko je luzifer vidil svojo lepoto, je hotel svoj tron povsdigniti zhes svesde, je hotel Bogu enak biti: Zhes svesde boshje bom postavil svoj sedesh, in bom enak Narvishimu. (Is. 14, 13.) Kaj bi bil ta prevsetni duh she le rekel, kaj bi bil she le sturil, ko bi bil lepoto Marije Devize imel? Ponishna Marija Deviza ni sturila tako; ampak kolikor bolj se je vidila povsdignjeno,

toliko bolj se je ponishvala. O Gospa, tako fklene f. Bernard, s to svojo tako lepo ponishnostjo si bila vredna, de te je Gospod Bog tako posebno ljubil, s svojo lepoto si vnela svojiga Kralja v ljubeshni, s prijetnim duham svoje ponishnosti si vezhniga Šina is njegoviga pozhitka, is narozhja boshjiga v svoje sveto telo potegnila. Sato pravi Bernardin Buftis, de je Marija vezh saflushila s tem odgovoram dekla fim Gospodova, kakor so mogle vse stvari s vsimi svojimi deli saflushiti.

Tako je, pravi sveti Bernard, desiravno je Marija, nedolshna Deviza savoljo svojiga devishstva Bogu dopadla, vender le savoljo svoje ponishnosti vredna bila, kolikor se more stvar vredno sturiti, postati Mati svojiga Stvarnika. „Savoljo zhistosti je dopadla, savoljo ponishnosti je spozhela.“ Ravno to poterdi tudi sveti Hieronim, ki pravi, de je Bog Marijo bolj savoljo njene ponishnosti, kakor savoljo vsih drusih njenih zhednost sa svojo Mater svolil. Marija fama je povedala to sveti Brigiti, rekozh: Od kod bi bila jest saflushila biti Mati mojiga Gospoda, ko bi ne bila sato, ker fim sposnala svoj nizh, in fim se ponishvala. V svoji ponishni pefmi she je Marija ravno to povedala: Oserl se je na nis-

koſt ſvoje dékle — mi je velike rezhi ſturil, kateri je vſigamogozhin. (Luk. 1, 48.) Šveti Lorenz Juſtinian opomni, de Marija ne rezhe: ſe je oserl na zhiſtoſt, na nedolſhnoſt ſvoje dékle, ampak: ſe je oserl na ponishnoſt ſvoje dekle. Šveti Franzifhk Salesianſki ſhe opomni, de Marija s temi beſedami ni hotla hvaliti ſvoje ponishnoſti, ampak je le hotla na ſnanje dati, de ſe je Bog oserl na njen nizh, njeno niſkoſt, in de jo je le is ſgol dobrote takò viſoko povſdignil.

Po verh vſiga tega pravi ſhe ſveti Auguſhtin, de je bila ponishnoſt Marije Devize kakor ſtopnize, po katerih je hotel Bog s nebeſ priti, in v njenim teleſu zhlovek poſtati. To poterdi tudi ſveti Antonin, ki pravi, de je bila ponishnoſt nar perva in nar potrebniſhi priprava ſa Marijo Devizo, de je môgla Mati boſhja poſtati. Tako ſe raſumé, kar je Iſaija prerokval, rekozh: Sraſtla bo mladika is korenine Jeſove, in zvet bo pognal is njegove korenine. (Iſai. 11, 1.) Albert vélki raſloſhi te beſede in pravi, de boſhji zvet, to je edinorojeni Šin boſhji je imel rojen biti ne is verha ali ſtebla Jeſoviga dreveſa, ampak is njegove korenine, v ſnamnje ponishnoſti njegove Matere; korenina Jeſova pomeni ponishnoſt njeniga ſerza.

Sveti Jourdan pravi tudi: „**Pomifli**, de ne is verha, ampak is korenine bo pognal zvet.“ **Sato** pravi v visoki pesmi **Gospod** tej svoji ljubi hzheri: **Obern**i svoje ozhi od mene, sakaj savoljo njih mi je sa sleteti. (Vis. p. 6, 4.) To rasloshi sveti **Augufhtin**, ter pravi: „Od kod drugje bi sletel, kakor is nebesfhkiga **Ozheta** v telo prezhiſte **Matere**?“ **Uzhéni** raslagovz **Fernandez** govori ravno od teh beſedi, in pravi, de ſo ponishne ozhi, s kterimi je **Marija** vſelej boshjo mozh in velikoſt pregledovala, in nikoli ni svoje niſkoſti is miſel puſtila, **Bogu** toliko filo delale, de ſo ga potegnile v njeno devifhko telo. Is tega ſpoſnamo tudi, kakor govori abat **Frankon**, sakaj je ſveti **Duh** lepoto te svoje neveste tako hvalil, ſavoljo njenih golobizhnih ozhi: **Kako** lepa ſi, priyatliſa moja! kako lepa ſi! ozhi tvoje ſo ozhi golobje. (Vis. peſ. 4, 1.) Ker je **Marija** s priproſtimi, ponishnimi ozhmi golobize v **Boga** gledala, ga je s svojo lepoto toliko vnela v ljubeshni, de ga je s fladkimi veſmi ljubeshni v svoje devifhko telo uklenila. — Po tim takim ſe je **Marija**, kakor ſmo do sdaj vidili, per vzhlovezhenji boshjiga **Sinu** toliko ponishala, de ſe ni mogla bolj ponishati. Premiflimo sdaj ſhe kako de je tudi **Bog**, ker jo je svojo **Mater**

sturl, ni mogel bolj povikfhati, kakor jo je povikfhal.

Drugi odstavek. De bi môgli sapopasti kako visoka je bila vrednost, v katero je bila Marija povsdignjena, bi mogli visokost in velikost boshjo sapopasti. Sadofti nam mora toraj biti, zhe se rezhe, de je Bog to Devizo sturl svojo Mater, in to naf mora preprizhati, de je Bog ni mogel bolj povikfhati, kakor jo je povikfhal. Arnold Karentenfski tedej prav govori, ko pravi, de je Bog Marijo Devizo, kadar je nje Sin postal, visfi povsdignil, kakor vse svetnike in angele. Sato je ona sunaj Boga bres vse primere vikfhi, kakor vsi nebesfski duhovi, kakor govori sveti Efrem, kar sveti Andrej Kretanfski in sveti Anselm poterdita. Ta uzhenik pravi: „Tebi, Gospa, ni nizh enakiga, sakaj, vse kar je, je ali nad teboj, ali pod teboj; kar je nad teboj, je Bog sam, in kar je pod teboj, je vse, kar ni Bog.“ S eno besedo, visokost te Devize je tako velika, pravi sveti Bernardin, de jo sam Bog vé in móre sapopasti.

Savoljo tega se nam ni zhuditi, govori f. Tomash is Villanove, de sveti evangelisti, kateri tako fhiroko popisujejo hvalo kakiga Janesa kerstnika, kake svete Magdalene, so tako fkopi v popisvanji hvale Marije De-

vize. Sadoſti je bilo, pravi ta ſvetnik, de ſo rekli od Marije: od ktere je rojen Jeſuf. Kaj ſo hotli vezh rêzhi evangeliſti od viſokofti te Devize; ſe je ſadoſti, zhe pri-
zhajo, de je Mati boshja. Ker ſo ſamo s
tim na ſnanje dali poglavitno njeno zhaſt,
ni bilo treba, de bi bili ſhe poſebej kaj
od nje piſali. Sareſ, pravi ſveti Anſelm,
povedati od Marije ſamo to, de je Mati
boshja, prefeshe vſo viſokoft, ktero ſi ſa Bo-
gam moremo miſliti. Tako pravi tudi Peter
Zelenſki, ko bi Marijo imenovali Kraljizo
nebeſ, angelov Goſpo, ali ko bi ji dali kako
drugo zhaſtito ime, bi je vender ne mogli
tako pozhaſtiti, kakor zhe jo imenujemo Ma-
ter boshjo.

Sakaj to, je ozhitno, ker kakor go-
vori ſ. Tomash, kolikor bolj ſe ktera ſtvar
ſvojimu ſazhetku pribliſha, toliko vezhi po-
polnoſt od njega ſadobi; in ſato ko je Ma-
rija Bogu nar bolj bliſhna ſtvar, je tudi
ſadobila od njega vezh gnad, vezhi po-
polnoſt in viſokoft, kakor vſe druge. Savoljo
tega terdi pater Œuarez, de je vrednoſt Ma-
tere boshje viſſhi verſte, kakor vſaka dru-
ga vſtvarjena vrednoſt, in nekako dofeſhe
verſto ſklenjenja boshje in zhloveſhke nature
v Kriftuſu, s kterim je Marija bila na tanko
ſklenjena. Tako tudi terdi ſ. Dionisij Kar-

tusian rekozh: „Po fklenjenji boshje in zhlo-
veshke nature v Kristufu, ni nobene tako
blishnje, kakor je fklenjene Matere boshje s
svojim Šinam.“ To je nar viſhi fklenjenje,
ktero je mógla sgol ſtvar s Bogam imeti,
govori f. Tomash. Albert vélki tudi pravi,
de sa boshjo vrednoſtjo pride prezej vred-
noſt Matere boshje; in de Marija ni mógla
s Bogam bolj na tanko fklenjena biti, ka-
kor je bila, drugazhi ne, kakor zhe bi bila
Bog poſtala.

Šveti Bernardin naf uzhi, de je mógla
Marija Deviza, de bi mógla Mati boshja
poſtati, fkos neſkonzhno velike gnade k
nekakſhni enakoſti s boshjimi perſhonami
povſdignjena biti. Kakor ſo otrozi in pa njih
ſtarifhi tako rekozh eno, in imajo zhaſt in
premoſhenje med ſeboj rasdeljeno, tako je
tudi Bog, po beſedah f. Petra Damiana,
kteri v ſtvareh na mnogo viſho prebiva, v
Marii na poſebno viſho prebival, ker je ho-
tel s njo eno biti. Sato ſaklizhe ta ſvetnik:
„Molzhé in trepetajo naj tukej vſe ſtvari, in
komaj naj ſi upajo v tako neſkonzhno vred-
noſt ſe osreti; Bog prebiva v Devizi, s
ktero ima enakoſt ene nature.“

Šveti Tomash uzhi, de je Marija, ko
je poſtala Mati boshja, ſavoljo tega tankiga
fklenjenja s neſkonzhno dobroto, tudi fkor

nefkonzhno vrednost doseгла, ktero pater Suarez imenuje nefkonzhno po svoji forti. Vrednost Matere boshje je po tim takim nar vishi vrednost, ktero Bog sgol stvar samore dati. Sveti Tomash uzhi, de, desiravno bi bil Kristuf, kakor zhlovek, vezh prebivajozhe gnade samogel dosezhi, vender savoljo fkle-njenja s boshjo pershono ni mogel prejeti vezhi vrednosti. Tako pa tudi Marija, kakor pristavi ravno ta uzhenik, ni mogla vezhi vrednosti dosezhi, kakor je vrednost Matere boshje. Ravno tako pishe f. Tomash is Villanove, ki pravi: „Mati Nefkonzhniga biti je nekaj nefkonzhniga.“ Sveti Bernardin pravi de je stan, v kteriga je Bog Marijo svojo Mater povikshal, nar vikshi stan, ker je ni mógel bolj povikshati. To poterdi tudi Albert vélki, rekozh: „Gospod je Marii Devizi dal, kar je nar vikshiga, kolikor sgol stvar móre prejeti, namrezh dodelil ji je Materstvo boshje.“

Savoljo tega pishe fveti Bonaventura te imenitne besede: „Biti Mati boshja, je nar vezhi gnada sgol stvari dodeljiva.“ Vézhi kakor je ona, Bog ne more sturiti. Vézhi fvet Bog móre vstvariti, ali vézhi nebefa; vézhi sturiti pa, kakor Mater boshjo, ne more.“ She lepsihi, kakor vsi drugi, je pa Mati boshja fama isgovorila visokost, v ktero

jo je **Bog** povikfhal, ko je rekla: **Velike rezhi** mi je fturil, on, ki je vfiga-mogozhin. (**Luk. 1, 49.**) Pa sakaj **Marija Deviza** ni raslozhila, kaj fo tiste velike rezhi, ktere ji je bil **Bog** fturil? **Š. Tomash Villanovanfki** odgovori: **Marija** ne rasloshi, kaj fo te velike rezhi, ker se ne dajo rasloshiti.“

Po tim takim prav govori fveti **Bernard**, ki pravi, de je **Bog** savoljo **Marije Devize**, ki je imela njegova **Mati** biti, zel fvet vftvaril; in fveti **Bonaventura**, ki uzhi: de **Bog** savoljo **Marije** fvet ohrani, ki ga je od sazhetka s njim vred tudi ona vftavljala. Ta uzhenik s temi befedami opomni na befede fvetiga pisma, ktere zerkev na **Marijo** oberne: **S** njim fim bila in fim vse ravnala. (**Prip. 8, 30.**) **Šveti Bernardin** fhe priftavi, de **Bog** zhloveka po **Adamovim** grehu savoljo **Marije** ni pogubil. **Sato** po pravizi fвета zerkev rezhe od **Marije**, de fi je nar boljfh del svolila. **Marija Deviza** fi ni svolila le nar boljfh rezhi, temuzh nar boljfh del od nar boljfh rezhi, ker ji je **Bog** savoljo njene vifoke vrednosti, kakor **Mater**e boshje, dodelil v nar vifhi ftopnji vse gnade, in vse poglavitne in posebne darove, ktere je drugim ftvarem dal, kakor naf uzhi **Albert** velki. Tako, poftavim, je bila **Marija** otrok, pa

od otrozhjiga je imela famo nedolshnost, ne pa nevednosti, ker je prez od svojiga sa-
zhetja imela popolnoma vso pamet. Je bila
deviza, pa bres framote nerodovitnosti. Je
bila mati, pa je vselej zhaft devishstva ohra-
nila. Je bila lepa, in grosno lepa, kakor
govoré Rihard od Š. Viktorja, sveti Gregor
Nikomedijski in sveti Dionisij Areopagit, od
kteriga se pripoveduje, de je bil tako fre-
zhin enkrat viditi njeno lepoto, in je rekel
sato, de, ko bi mu njegova vera ne bila
povedala, de je Marija sgol stvar, bi jo bil
kakor Boga zhaftil. Gospod sam je rasodel
sveti Brigiti, de je lepota njegove Matere
prefegla lepoto vsih ljudi in vsih angelzov.
Marija je bila toraj saref lépa, tode njena
lepota ni bila nikomur nevarna, kateri jo je
pogledal; njena lepota je she le preganjala
vse nezhiste nagibke, in navdajala s ljubes-
nijo do svete zhistosti, kakor uzhi sveti Am-
brosh in poterdi sveti Tomash. Sato je ime-
novana Marija v svetim pismu mira, ker
gnjilobe varuje: Kakor sbrana mira fim
prijetin duh dajala. (Šir. 24, 20.) Te
besede oberne sveta zerkev na Marijo. V
opravilih je delala, pa njeno delo je ven-
der nikoli ni od vednih misel na Boga od-
vernilo. V premishljevanji je bila v Bogu
sbrana, pa vender nizh potrebniga zhafniga,

ali dolshne ljubesni do blishniga ni v nemar puštila. Tudi smert jo je sadela, pa vender bres smertnih teshav, in tako, de njeno telo ni strohnelo.

Škonzhajmo toraj. Mati boshja je nefkonzhno dalez pod Bogam, pa vender bresmerno visoko nad vsimi stvarmi. Kakor je nemogozhe najti imenitnisthiga sina, kakor je Jesuf, tako je tudi nemogozhe najti imenitnisthi mater, kakor je Marija. To more poduzhiti zhaštivze te nebeshke Kraljize, ne le veseliti se nad njeno visokostjo, temuzh toliko bolj saupati v njene mogozhne proshnje; sakaj, ker je Mati boshja, pravi pater Šuarez, ima nekako pravizo do boshjih darov, de jih sadobi tistim, sa ktere ona prosi. Sveti German she opomni, de ni mogozhe, de bi Bog proshenj te Matere ne uflifhal, ker jo sa svojo pravo in neomadeshano Mater sposna. Tako tebi, o Mati boshja in nafha Mati! ne manka mozhi nam pomagati, pa tudi ne volje, kakor poterdi svet Bernard. Sej vesh, klizhem v te s svetim Jourdanam, de te Bog ni famo sa se vstvaril, temuzh te je dal angelam v ponovljenje, ljudem v odrefhenje, in hudizham v njih premaganje; fkos tvoje fredstvo sadobimo mi gnado boshjo, in fkos tebe je nafh fovrashnik premagan in potert.

Zhe hozhemo Materi boshji dopasti, jo posdravimo pogosto s angelskim zhefhenjem: Zhefhena Marija. Marija se je prikasala enkrat fveti Mehtildi in ji je rekla, de je ne moremo bolj pozhaftiti, kakor zhe jo s to molitvizo posdravimo. S to molitvijo bomo tudi posebne dobrete sprofuli od Matere milosti, kar se is fledgezhiga sgleda vidi.

Prigodba.

Šledgezha prigodba, ktero pater Paul Segneri pripoveduje v bukvah imenovanih: dobro poduzhen kristijan, je flovezha. Néki mladenzh, kateri je imel veliko nezhiſtih grehov in hudih navad nad ſeboj, je fhel v Rimu k patru Miklavshu Zuki k ſpóvedi. Špovednik ga je prijasno ſprejel, mu ſvoje uſmilenje nad njegovim ſhaloſtnim ſtanam ſkaſoval in mu je rekel, de le priporozhvanje Marii Devizi ga bo môglo is te pregrehe reſhiti; na to mu je naloshil ſa pokoro do perve ſpovedi vſako jutro in vſak vezher, kader bo vſtal in ſpat fhel, eno Zhefhena Marijo Materi boshji na zhaſt moliti, ji ſvoje ozhi, ſvoje roke in vſe ſvoje telo ofrati, in jo proſiti de bi ga Marija miloſtljiva v ſvojo laſt vsela, poſlednizh pa trikrat tla kuſhniti. Mladenzh je opravljal to pokoro, in od ſazhetka s majhnim po-

boljšhanjem; ali spovednik ga je opominjal, de naj ne prejenja, in te pokore ne opuſti, ter mu je priporozhal terdno ſaupanje v mogoſzhno pomozh miloſtjive Marije Devize. Zhes to je mladenzh s doma ſhel, in s drugimi tovarſhi vezh let po ſvetu hodil. Ko je bil ſpet v Rim domu priſhel, je poſikal ſvojiga ſpovednika, kteri ſe je groſno ſazhudil nad njim, ker ga je najdel vſiga ſpremenjeniga in is ſtarih navad reſheniga. Moj ſin, ga je praſhal ſpovednik, kako ſi doſegel od Boga tako lepo ſpreobernenje? Mladenzh odgovori: Zhaſtit pater! Mati boſhja mi je ſavoljo tiſte majhine molitve, ki ſte mi jo vi priporozhili, ſadobila od Boga to gnado. Pa vender to ni bilo ſhe vſe; temuzh ta ſpovednik je to prigodbo v pridigi povedal. Neki kapitan, ali ſoldafhki ſtotnik, kteri je ſhe veliko let s neko ſheno ſlabo ſhivel, je ſliſhal to prigodbo, in je ſklenil ravno to ſturiti, kar je mladenzh delal, in je upal reſhen biti is ſtraſhne veſi, s ktero ga je hudizh imel vklenjeniga; tako je tudi on ſapuſtil hudobijo in je ſhivljenje ſpreobernal. (Vſim takim greſhnikam je to potrebno, zhe hozhejo, de jim bo Marija Deviza pomagala).

Pa kaj ſe ſgodi? ſheſt meſzov po tim, hozhe neſpametno, ker je ſam v ſebe pre-

prevezh saupal, iti obiskat tisto shenfsko, de bi bil vidil, zhe je tudi ona shivljenje preobernila. Pa ko se je bil priblishal hifhnih vrat, kjer bi bil spet v ozhitno nevarnost prifhel v poprejshin greh pasti, se je zhutil od nevidne mozhi nasaj pahnjeniga, je vidil, de je tako dalezh od tiste hifhe, kakor so bile ze le ulize dolge, in je stal pred svojo hifho. Is tega je ozhitno sposnal, de ga je Marija tako is nevarnosti refhila. Is te pripovéti sposnamo, de kako fkerbna je Marija naf ne le is greha potegniti, temuzh tudi nevarnosti obvarovati de vnovizh ne pademo.

Molitev.

O neomadeshana in fveta Deviza, o stvar nar bolj ponishna in pred Bogam nar bolj povikfhana! Ti si bila tako majhina v svojih ozheh, in tako velika pred ozhmi svojiga Gospoda, kateri te je tako visoko povikshal, de te je svolil sa svojo Mater, in sato sturil Kraljizo nebes in semlje. Sato hvalim Boga, kateri te je tako povsdignil, in se veselim s teboj, ker te vidim s Bogam tako sklenjeno, kolikor sgol stvari ni bolj pripufheno. Jest sanizhljivi, prevsetni in s grehi obloshen zhlovek se framujem se prikasati pred teboj, ki si pri toliki vrednosti

in zhaſti tako poniſhna. Pa ſanizhljiv, kakor ſim, te vender hozhem pozhaſtiti: Zhefhena Marija, gnade polna! Ti ſi polna gnade, ſadobi je meni tudi nekoliko. Goſpod je s teboj. Tiſti Goſpod, ki je bil s teboj od perve prizhe tvojiga ſtvarjenja, je ſdaj ſhe bolj s teboj ſklenjen, ko je tvoj ſin poſtal. Shegnana ſi med ſhenami. O ſhena, ſhegnana med vſemi ſhenami, ſadobi tudi ſa naſ nebeſhki ſhegen. In ſhegnan je ſad tvojiga teleſa. O preſreznno drevo, ki ſi dala ſvetu tako ſhlahtin in ſvet ſad. ſveta Marija, Mati boſhja. O Marija, jeſt ſpoſnam, de ſi prava Mati boſhja, in ſa to reſnizo ſim pripravljen tavſhentkrat ſhivljenje dati. Proſi ſa naſ greſhnike. Zhe ſi pa Mati boſhja, ſi tudi Mati naſhiga ſvelizharja, in naſ ubogih greſhnikov, ker je Bog greſhnike ſvelizhati zhlovek poſtal; lej, Bog je poſtal tvoj ſin, de bi tvoje proſhnje mozh ſadobile, vſaziga greſhnika, bodi ſi kakorſhin hozhe, ſvelizhati. Prôſi tedaj, o Marija, prôſi ſa naſ. ſdaj in naſho ſmertno uro. Prôſi vſelej, prôſi ſdaj, ko ſmo v ſhivljenji, v ſredi toliko ſkuſhnjav in nevarnoſt Boga ſgubiti; pa ſhe bolj prôſi takrat, kadar naſha ſmertna ura pride, kadar nam bo is tega ſveta iti, in ſtopiti pred boſhjo ſodbo, de bomo ſvelizhani ſkos ſafluſhenje Jeſufa Kri-

stufa in fkos tvojo proshnjo, in pridemo kdaj v nebela, kjer te bomo bres straha te sgu-bitu s tvojim Šinam fkos zelo vezhnost zha-stili in hvalili. Amen.

Peto premishljevanje.

Sa prasniki obiskanja Marije Devize.

Marija je kljuzhariza vfih gnad boshjih. Tedej, kdor gnad sheli, naj k Marii pribeshi; in kdor k Marii pribeshi, naj sa terdno upa, de bo dosegel gnade, kterih sheli.

Šrezhno se fhteje hifha, zhe jo kaka kraljeva perfhona obifhe, nekaj savoljo zhasti, ktera hifho sadéne, nekaj pa savoljo prida, ki ga upa is tega obiskanja dofezhi. Vender veliko frezhnifhi se more imenovati tista dufha, ktero obifhe Kraljiza zeliga svetá Marija Deviza, ktera ne more de bi ne napolnila tistih dufh s dobrotami in gnadami, ktere obifhe s svojo dobrotljivostjo. Blagordarjena in shegnana je bila hifha Obededomova, ko je bila obiskana od fkrinje Gospodove: Gospod je poshegnal njegovo hifho. (1. Pavel 13.) Pa s koliko vezhimi dobrotami so napolnjeni tisti,

ktore ljubesnjivo obifhe shiva Škrinja Gospodova, Mati boshja! „Blagor tifti hifhi, ktero Mati boshja obifhe,“ pifhe Engelgrave. Tega se je preprizhala hifha fvetiga Janesa kerftnika, sakaj komaj de jo je Marija obifkala, je she napolnila zelo drushino s gnadami in dobrotami nebeshkimi. Sato se imenuje danafhnji prasnik, obifkanja Marije Devize, tudi prasnik Matere boshje vfih gnad. Sato hozhemo danfi premiffliti, kako je Mati boshja kljuzhariza vfih gnad, in rasdelimo zelo premifhljevanje v dva odstavka. V prvem odstavku bomo vidili, de kdor sheli gnad, naj pribeshi k Marii; v drugim odstavku pa se bomo preprizhali, de kdor k Marii pribeshi, sme terdno upati, de bo prejel gnade, kterih sheli.

Pervi odstavek. Potém ko je Marija Deviza saflifhala, de je njena teta Elisabeta v fheftim mefzu nofhenzha, je bila rasfvetljena s fvetim Duham, in je fposnala, de je vzhlovezhen Šin boshji, in sdaj tudi njeni Šin, hotel sazheti rasodevati fvetu bogastvo fvoje milofti s pervimi gnadami, ktore je hotel vfi ti drushini dodeliti. Sato je bres odlafhanja vftala Marija in je fhla jaderno v góre. (Luk. 1, 39.) Vsdignila se je od miru nebeshkiga premifhljevanja, v kterim je smiraj bila, je

sapuſtila ſvojo ljubo ſamoto in ſe je hitro podala na pot k Elisabeti. Ker ſveta ljubesen vſe preneſe, in ne poſna odlaſhanja, kakor ravno zheſ te beſede ſvetiga evangelija govori ſveti Ambroſh rekozh: „Gnada ſvetiga Duha ne poſná kaſniga pomifhljevanja;“ ſato ni miſlila na teſhavo dolge poti, deſiravno ſhe mlada in flaba Deviza, ampak ſe je hitro napravila na pot. Ko je bila v hiſho priſhla, je poſdravila ſvojo têtó: In je ſtopila v hiſho Zaharijevo in je poſdravila Elisabeto. (Luk. 1, 40.) Šveti Ambroſh opomni takej, de je Marija nar poprej poſdravila Elisabeto. To de obifkanje Marije Devize ni bilo tako, kakorſhno je obifkanje poſvetnih ljudi, ki ſo vezhidel prasne zeremonije in laſhnjiva prijaſnoſt; obifkanje Mariino je prineſlo obilnoſt gnade v hiſho. Sakaj pri ti prizhi, kakor je Marija v hiſho ſtopila in poſdravila, je bila Elisabeta napolnjena s ſvetim Duham, in ſveti Janes je bil od iſvirniga greha oproſten in poſvezhen; v ſnamnje ſvojiga veſelja je dete poſkozhilo v teleſu ſvoje matere, in je s tem oſnanilo gnado, ktero je prejelo ſkos Marijo Devizo, kakor je Elisabete ſama na ſnanje dala rekozh: Ko je priſhel glaſ tvojiga poſravljenja v moje uſheſa, je dete poſkozhilo od

veselja v mojim telef. (Luk. 1, 44.)
Ravno to poterdí Bernardin Buftis, ker pravi,
de je fveti Janes fkos posdravljenje Marije
Devize gnado fvetiga Duha prejel, s katero
je bil pofvezhen.

Zhe fo tako perve gnade odrefhenja
fkos Marijo prifhle, in je bila ona vodotozh,
po katerim je dosegel gnado f. Janes kerft-
nik, Elisabeta f. Duha, Zaharija prerokva-
nje, in zela hifha toliko drusih gnad, ktere
fo bile, kolikor vemo, perve gnade, ktere
je boshji Šin po fvojim vzhlovezhenji na
semlji delil; fmemo po pravizi verjeti, de
je Bog Marijo od tega zhafo poftavil, ka-
kor pravi fveti Bernard, fplofhin vodotozh,
po katerim imajo sanaprej vse gnade do naf
priti, ktere nam hozhe Bog dodeliti, kakor
fim svishal v pervim delu teh bukev, v péti
rasftavi.

Po pravizi toraj Mater boshjo imenuje-
mo Saklad, Kljuzharizo in delivko boshjih
dobrot in gnad. Tako pravi fveti Jourdan,
de je Marija saklad Gofpodov, in sakladni-
za ali kljuzhariza boshjih gnad. Šveti Peter
Damiani jo imenuje saklad boshjih gnad;
Albert vélki ji pravi sakladniza Jesufa Kri-
ftufa; fveti Bernardin ji da imé: delivka
gnad; neki gerfhki uzhenik, ki Petavij
govori od njega, jo imenujé f-hrambo vſih

dobrot; fveti Gregor zhudodelnik pravi, de se imenuje Marija polna gnade, sato ker je saklad gnad v nji spravljén; Rihard od Š. Lorenza pravi: „Marija je saklad, ker je Gospod v njo kakor v f-hrambo vse darove gnade saperl, in is tega saklada delí obilno plazhilo svojim vojshakam in delovzam.“

V evangelfki priliki od njive, v kateri je velik saklad sakopan, in si jo modri zhlovek kupi sa vse svoje premoshenje: Nebeshko kraljestvo je podobno sakladu v njivi fkritimu, kteriga je zhlovek, ki ga je najdel, fkril, in od veselja nad njim gre in prodá vse, kar ima, in kupi tisto njivo (Mat. 13, 44.) pravi fveti Bonaventura, de je ta njiva nafha Gospa Marija Deviza, v kateri je saklad Boga Ozheta, to je Jesus Kristuf fkrit, in v Jesusu Kristufu vir in studenz vsih gnad. Tudi fveti Bernard naf uzhi, de je Gospod Bog vse gnade, kteri nam hozhe dodeliti, v roké Marije Devize poloshil, de bi vedili, de vse, karkoli dobriga imamo ali upamo, le po njenih rokah do naf pride. To nam prizha Marija fama, ko pravi: V meni je gnada vse poti in refnize. (Šir. 24, 25.) V meni, je rekla, so vse gnade, in prave dobrote, kterih vi vsi v svojim shivljeni morete mislili in sheleti. O, pazh dobro

vemo, odgovori sveti Peter Damiani, de
 so vsi sakladi milosti boshje v tvojih rokah,
 o Marija, nashla Mati, nashle upanje! Pa
 fhe pred je ravno to isrekel sveti Ildefons,
 ki pravi: Vse gnade, o Gospa, ktere je
 Bog namenil ljudem dati, vse jih je name-
 nil dati po tvojih rokah, in sato je vse sa-
 klade svoje milosti tebi srozhil. Potem takim,
 o Marija, fkléne sveti German, ni nobene
 gnade, ktera bi bila komu drugazhi do-
 deljena, kakor fkos tvoje roké. Pri besedah,
 ktere je angel Marii govoril: Ne boj se,
 Marija, gnado si nashla pri Bogu.
 (Luk. 1.) Albert velki prav lepo pravi:
 „Ne boj se, Marija, ker si gnado nashla.
 Je nifi vsela po sili, kakor prvi med angeli;
 je nifi sgubila, kakor prvi zhlovek; je nifi
 kupila, kakor Šimon zopernik; ampak na-
 fhla si jo, ker si je iskala. Nafhla si gnado
 nevstvarjeno, in v nji vse stvari.“ Nifi vsela
 po sili gnade, kakor jo je hotel vseti Luzi-
 fer, je nifi kupila, kakor jo je hotel Šimon
 zopernik od apostelnov kupiti; si jo nashla
 nevstvarjeno, to je Boga samiga, kteri je
 tvoj Sin postal, in s njim si nashla vse dru-
 ge vstvarjene darove. Sveti Peter Krisolog
 to poterdi in pravi, de je Mati boshja to
 gnado nashla, de bi vsim ljudem svelizha-
 nje dodelila. Drugje pravi ravno ta uzhenik,

de je Marija nafhla toliko obilnost gnade, de bi je bilo sadoſti svelizhati vſe ljudi. Ravno tako, kakor je Bog vſtvaril ſolnze, pravi Rihard od Š. Lorenza, de bi s njim ſemljo raſſvetlil; tako je vſtvaril Marijo, de bi bila ſkos njo zelimu ſvetu miloſt do-deljena. Šveti Bernardin ſhe priſtavi, de potém, ko je Marija poſtala boſhja Mati, je ſadobila nekakſhno pravizo in oblaſt zheſ vſe gnade boſhje.

Škonzhajmo ta odſtavik s beſedami ſ. Lorenza, kateri pravi, de, zhe ſhelimo ktero gnado doſezhi, priporozhimo ſe Marii, ker ſvojim flushabnikam vſe doſeſhe, kar jo proſijo, in ker je gnado boſhjo nafhla in jo ſhe ſmiraj najde. Šveti Bernard ravno to miſli, ki pravi: „Iſhimo gnade boſhje, in iſhimo je ſkos Marijo, ſakaj kar ona iſhe, to najde; njeno upanje ne more biti ſapeljano.“ Zhe toraj ſhelimo gnade doſezhi, ſe moramo ſatezhi k tej kljuzhari in delivki gnad, ſakaj volja tiſtiga, od kteriga vſak dober dar pride, je, kakor pravi ſveti Bernard, de ſe vſe gnade ſkos roke Marije Devize delé. To je volja boſhja, pravi, de vſe ſkos Marijo doſeſhemo. Vſe, vſe, kdor pravi vſe, nizh ne odrezhe. Ker je pa, de gnade doſeſhemo, ſaupanje potrebno, premiſlimo ſhe kako gotovo ſme-

mo upati, de bomo vse gnade dosegli, zhe se Marii priporozhimo.

Drugi odstavek. Zhimu bi bil néki Jesus Kristuf saklade svoje milosti, ktere nam hozhe dodeliti, v roke svoje Matere poloshil, kakor sato, de bi ona vse svoje zhaftivze, kteri jo ljubijo in hvalijo, in se s saupanjem nji priporozhujejo, s njimi obogatila. S menoj je bogastvo — de obogatim tiste, kteri me ljubijo. (Prip. 8.) To nam saterdi Marija Deviza fama s temi besedami, ktere sveta zerkev na njo oberne. Sa nizh drusiga, kakor nam pomagati, po besedah abata Adama, hrani Marija te saklade vezhniga shivljenja; sato je Svelizhar poloshil vanjo saklad ubogih, de bi reveshi fkos te saklade obogateli. Marija, pravi sveti Bernard, kakor berem pri nekim pisarji, je bila sato svetu dana, kakor vodotozh milosti, de bi po tem vodotozhi ljudem neprenehama nebeshki darovi tekli.

Ravno ta svetnik premishluje sakaj je angel Gabriel, ki je Mater boshjo polno milosti nashel, in jo posdravil: zheshe na, gnade polna, zhimu ji je vender she rekel, de bo sveti Duh v njo prishel, in jo she bolj s gnado napolnil? Zhe je bila she polna gnade, kaj ji je mogel prihod svetiga Duha vezh sturiti? Marija je bila polna

gnade, odgovori fvetnik, pa fveti Duh jo je fhe bolj napolnil s njo savoljo naf, de bi bili mi ubogi od obilnosti njenih gnad prefkerbljeni. Sato je imenovana Marija tudi luna, od ktere fe pravi: Luna, polna febi in drugim.

Kdor mene najde, najde shivljenje, in bo prejel svelizhanje od Gospoda. (Prip. 8, 35.) Blagor mu, kdor mene najde in k meni pribeshi, nam pravi nafha Mati. On najde shivljenje, in ga lahko najde; sakaj, kakor fe v velikim ftudenzu lahko toliko vode dobi, kolikor fe je sheli, tako je lahko najti gnade in vezhno svelizhanje, zhe k Marii pribeshimo. Neka fвета dufha je djala vezhkrat, de le Mater boshjo sa gnado profimo, jo she imamo. In fveti Bernard pravi, de je pred rojftvam Marije Devize sato mankalo vfm obilnosti gnad, ker fhe ni bilo tega sashe-ljeniga vodotozha, kateri je Marija. Sdaj pa, ko imamo to Mater milofti, ktere gnade bi nam Bog mogel odrezhi, zhe pred nogé ufmiljene Devize pribeshimo, in njo sa nje profimo? Sveti Janes Damafhki téle befede Marii na jesik déne: Jelt fim mesto pribeshalifha vfm tiftim, kateri fe k meni satezhejo. Pridite toraj, ljubi moji otrozi, in prejemaite od mene vezhi gnade, kakor fe jih morete nadjati.

Ref je, veliko jih fkuſi nad ſeboj, kar je vidila enkrat zhaſtita ſeſtra Marija Vilani v ſveti prikasni. Ta flushabniza boſhja je vidila namrezh enkrat Mater boſhjo v podobu velikiga ſtudenca, na kteriga jih je veliko fhlo ſajemat vodo boſhjih gnad. Pa kaj ſhe vidi? Tiſti, kteri ſo imeli zeſe poſode, ſo gnade obdershali, kteri ſo jih pa v ubitih poſodah, to je v ferzih s greham obloſhenih, neſli, ſo gnade ſzer prejeli, pa ſo jih prezej sgubili. Tako je ref, de vſi ljudje, tudi nehvaſeshni, greſhniki in ſanizhljivi hudobniki vſak dan bres fhtevila gnad prejemajo, ſakaj kakor govori ſveti Auguſhtin: „ſkos tebe, o Marija, ſadobimo ſanizhljivi miloſt, nehvaſeshni gnado, greſhniki odpuſhenje, flabi viſoke, poſvetni nebeshke rezhi, umerjjozhi ſhivljenje in ptujzi nebeshki dom.“

Ponovimo toraj vſeſej bolj ſvoje ſaupanje, o zhaſtivzi Marije Devize, kolikorkrat ſe ji ſa gnade priporozhimo. De pa to ſaupanje ſmiraj bolj oſhivimo, ſe ſpomnimo dveh njenih lepih laſtnoſt, namrezh kako Marija ſheli nam pomagati, in kako mogozhna je pred ſvojim ſinam nam vſe doſezhi, ſa kar jo proſimo. De ſpoſnamo, kako Marija ſheli vſim ljudem pomagati, je ſadoſti, de le danafhniga prasnika fkrivnoſt premiflimo, namrezh de je Marija Elisabeto

obiskala. Dalja od Nazareta, kjer je takrat Marija bila, do mesta Hebron, ki je po evangelistu Lukeshu v Judeji stalo, in kjer je po besedah Baronija in drugih pisarjev Elisabeta prebivala, je bila okoli shestnajst milj, kakor pišejo Joshef od Jesu Maria, Karmelit, Beda in Brokard. Pa vendar tako velika dalja Marije še mlade devizhize, teshavniga pota ne vajene, ni ostrašhila, de bi se ne bila prezej na pot podala. Pa kaj jo je napravilo na tako hitrost? Velika ljubesen, ktere je bilo njeno ferzé vselej polno, jo je napravila hitro se na pot podati, in sazheti svojo imenitno flushbo, ki je bila delivka gnad. Tako govori f. Ambrosio od tega pota Marije Devize, ker pravi, de se Marija ni sato podala na pot, de bi bila vidila ali je to res, kar ji je angel od noshezhosti Elisabete povedal; ampak hrepenela je od shelja tej hifhi pomagati, in od veselja drugim dobro sturiti, je hitela svojo ljubesen skasovati. Še je vsdignila in shla jaderno. (Luk. 1, 39.) Poglejmo, de evangelist, ko govori de je shla Marija k Elisabeti, pravi de je shla hitro, ali jaderno, ko pa govori od odhoda is te hifhe, ne rezhe nizh vezh od hitrosti, temuzh pravi: Marija pa je pri nji ostala okoli tri mesece; in se je vernila na

fvoj dom. (Luk. 1, 56.) Sakaj drusiga je pazh Marija hitela, kadar je fhla obiskat hifho Janesa Kerstnika, kakor savoljo ljubeshni in sheljá drugim dobro fturiti? pravi fveti Bonaventura.

Ko je Marija v nebefa odfhla, fe njena ljubeshnivoft do ljudi ni smanjfhala, fhe le vezhi je postala, ker sdaj nafhe potrebe bolj posna, in ima do naf v nadlogah fhe vezhi ufmiljenje. Bernardin Buftis pravi, de Marija bolj sheli nam dobrote deliti, kakor mi shelimo od nje jih prejemati. Sveti Bonaventura govori, de je njena ljubeshen do naf tako velika, de jo rasshalijo tifti, kateri je ne profijo. Sato pravi tudi fveti Jourdan: „Marija je saklad Gospodov, in kljuzhariza njegovih gnad. S posebnimi darmí obilno obogatí fvoje flushabnike.“

Sato pravi ravno ta fvetnik, de kdor Marijo najde, vse dobro najde. Vsfakdo, govori dalej, tudi nar vezhi grefhnik jo samore najti, sakaj ona je tako miloferzhna, de nobeniga, kateri k nji pribeshi, ne more od febe pahniti. Tomash Kempenski té befede Marii na jesik da: Vse vabim, vfh zhakam, vfh shelim, nikoli nobeniga grefhnika ne savershem, bodi fi fhe tako sanizhljiv, zhe me sa pomozh profi. Vsfak, kdor Marijo sa miloft profi, pravi Rihard,

jo najde vfelej pripravljeno in voljno mu pomagati, in mu vse gnade dosezhi, katerih potrebuje sa svoje svelizhanje.

S svojo mogozhno proshnjo nam Marija samore vse gnade dosezhi; to namrezh, fim rekel, more nafhe saupanje v njo fhe bolj oshiviti, de vemo, de ona vse doseshe od Boga, kar prosi sa tiste, kateri se ji priporozhujejo. Premisli, pravi sveti Bonaventura, kako veliko mozh so imele besede Marije Devize pri obiskanji Elisabete. Komaj je ufta odperla, in she je bila, kakor pové evangelist, Elisabeti in Janesu gnada fvetiga Duha dodeljena. In sgodilo se je, ko je saflifhala Elisabeta posdravljenje Marijno, je poskozhilo dete v njenim telefu. In Elisabeta je bila napolnjena s fvetim duham. (Luk. 1, 41.) Teofil Alekfandrijski pravi, de Jesusa slo veseli, kadar ga Marija prosi sa naf, ker misli, de gnad, ktere nam premagan fkos proshnje svoje Matere fturi, ne fturi nam, temuzh svoji Materi. Dobro premislimo te besede: premagan fkos proshnje svoje Matere, sakaj, kakor govori sveti German, Jesusu je nemogozhe, de bi svoje Matere ne uflifhal, kadar ga sa kaj prosi, ker ji, kakor svoji pravi Materi, vselej hozhe pokorn biti. Sato, po besedah tega fvetnika,

imajo proshnje te Matere nekako mozh zhes Jesufa, in tudi nar vezhim grefhnikam, kateri k Marii pribeshé, sadobé odrefhenje. Ravno to se je fkasalo tudi na shenitvanji v Kani, pravi fveti Krisostom, kjer je Jesus fvoji Materi, ki ga je sa vino profila: Vina nimajo, odgovoril: Shena, kaj je meni in tebi mar? Moja ura fhe ni prifhla. (Jan. 2, 4.) Desiravno fhe zhaf, kteriga je Gospod sa fvoje zhudeshe namenil, fhe ni bil prifhel, je hotel vender, kakor pravi f. Krisostom, fvoji Materi pokorn biti in zhudesh fturiti, sa kteriga ga je profila, in vodo v vino spreoberniti.

Sato, po opominvanji fvetiga Pavla, s saupanjem pristopímo k tronu gnade, de milost dofeshemo, in gnado najdemo, kadar pomozhi potrebuje-mo. (Hebr. 4, 16.) Tron gnade, pravi Albert velki, je Marija Deviza. Ako ho-zhemo gnad dofezhi, moramo k tronu gnade, k Marii pristopiti, se moramo s saupanjem, de bomo uflifhani, k Marii podati, ktera vse dofeshe, sa kar fvojiga Šina profi. Ifhimo toraj gnade, rezhem fhe enkrat s fvetim Bernardam, pa ifhimo je fkos Marijo. To poterdijo tudi besede, ktere je Deviza Marija fama govorila fveti Mehtildi, de jo je namrezh fveti Duh, potem ko jo je s fvojo

milostjo napolnil, Bogu tako prijetno šturil, de vsak, kateri Boga škos njo sa gnado prosi, jo tudi gotovo dofeshe.

Verjemimo toraj imenitnim besedam svetiga Anselma, ki pravi, de se vzhaf sгоди, de smo hitreje ušlišhani, zhe se priporozhimo Marii, kakor zhe prosimo Jesusa samiga. To se sгоди ne savoljo tega, kakor de bi Jesus ne bil vezh sazhetnik in Gospod vsih gnad, temuzh sato, ker Marija, zhe se ji priporozhimo, sa naš prosi, in so njene prošnje, ker so prošnje Máterne, mozhnejši, kakor pa naše prošnje. Ne sapuštimo tedej nikoli té kljuzharize gnad, in prosimo jo vselej s svetim Janesam Damaskim: „Šveta Mati boshja, odpri nam vrata milosti; sakaj ti si svelizhanje zhloveshkiga rodu;“ ti sprosish svelizhanje všim ljudem. Kadar se Marii priporozhimo, je nar boljši, de jo prosimo, de nam tiste gnade sadobi, sa ktere ona vé, de so nam v svelizhanje nar bolj potrebne, kakor je delal Dominikanski frater Reginald. Ta menih je bil enkrat hudo bolan, in je prošil Marijo Devizo sa sdravje. Nebeshka Gospa sama se mu prikashe, spremljena od svete Zezilije in svete Katarine, in ga prav prijasno ogovori: Šin, kaj hozheš de ti šturim? Menih se na ta ljubesniv ogovor Marije Devize

veš prestrašhi, in sam ne vé, kaj odgovoriti. Na to mu ena teh dveh deviz rezhe: **Reginald**, veš kaj šturi? nizh ne proši, temuzh popolnoma se srozhi v voljo Marije; sakaj ona ti bo vedila boljše gnado sadobiti, kakor bi jo ti snal profiti. Tako je tudi šturil bolnik, in **Mati** boshja mu je sdravje sadobila.

Zhe shelimo, de bi ta nebesška **Kraljiza** tudi naš obiskala, jo moramo vezhkrat pred kako njeno podobo, ali v kaki njeni zerkvi obiskati. Is fledgezhe sgodbe sposnajmo s kakšnimi dobrotami poverne **Marija** tištim, kateri njo zhašé in obiskujejo.

Prigodba.

V **Franziškanskih** sgodbah se bere, de šta enkrat šhla dva franziškanka meniha na boshjo pot v zerkev **Mater**e boshje, in jih je nozh obšhla ravno ko šta bila v fredí velikiga gojsda. Škerbelo jih je, ko ništa védila kaj pozheti. Ko šta bila nekaj pota naprej prešhla, se jima je sdelo, desiravno v veliki tami, de neko hišho pred seboj vidita. S rokami šta tapala, in sadela šta na sidovje; na to pošheta vrat, pòterkata in flishita naglo od snotraj prafhati, kdo je? Odgovorita, de šta dva uboga meniha, ki šta se po nozhi v tem gojsdu sgu-

bila, in de isheta kam pod streho priti, de bi jih faj volkovi ne snedli. Hitro se jima vrata odpro, in dva drago oblezhena strešheja jih prijasno sprejmeta. Meniha prafhata, kdo de prebiva v tem gradu, in una dva odgovorita, de prebiva v njem slo sveta Gospa. Meniha pravita na to, de bi se rada gospej priporozhila, in jo sa dobroto sahvalila. Nama je ravno rezhen, pravita fresheja, vaji k nji peljati, ker fama sheli govoriti s vama. Na to gredo po fhtengah, in najdeta vse stanovanje s luzhmi rasfvetljeno, bogato osalfhano in s prijetnim duham napolnjeno; na sadnje stopita v stanizo, v kateri je gospa prebivala. Lepa, zhaftitljiva gospa je bila, ktera jih je ljubesnivo sprejela in jih prafhala, kam šta namenjena iti. Meniha odgovorita, de hozheta neko zerkev Matere boshje obifkati. Zhe je to, jima odgovori gospa, vama bom pismo s seboj dala, ktero vama bo prav dobro prifhlo. Med tem, de je lepa gospa s njima govorila, šta se meniha zhutila od boshje ljubesni slo vneta, veselje šta obzhutila, kakorfhniga she nikoli. Na to šta fhla spat, to de od veselja nista mogla fkor ozhi stifniti. Drugo jutro šta fhla spet pred poboshno gospo, šta se poslovila in sahvalila sa tako dobrotljivo sprejembo, in profila sa obljubljeno pismo, kteriga šta tudi prejela, in tako odfhla.

Šhe niſta bila dalezh od grada, kar ſagle-
data, de piſmo nima napifa; hitro ſe ver-
neta, pa hiſhe vezh niſta mogla najti, deſi-
ravno ſta je na vſe kraje preiſkala. Na
ſadnje odpreta piſmo, de bi vidila komu
gré, in kaj je v njem, kar najdeta, de je
Marija Deviza to piſmo piſala, in de je
njima piſan. V tem piſmu jima je namrezh
Marija oſnanila, de je bila ona tiſta goſpa,
ktero ſta po nozhi vidila, in de jima je ona
ſavoljo njih poboshnoſti, ktero do nje imata,
v gojsdu to dobroto fkaſala. Opominjala jih
je tudi v tem piſmu, de naj ji ſtanovitno
flushita in jo ljubita, in de jima bo njih po-
boshnoſt gotovo povernila, in jima v ſhiv-
ljenji in ſmerti na ſtrani ſtala. Na konz
piſma ſta vidila podpis: Jeſt, Deviza Ma-
rija. Vſakdo ſi lahko miſli, kako hvale-
ſhna ſta bila meniha Materi boshji, in kako
ſo bile v njih ſhelje vnete Mater boshjo zelo
shivljenje ljubiti, in ji ſveſto in ſtanovitno
flushiti.

Molitev.

O neomadeſhana in blagoſlavljen
Deviza, ker ſi delivka vſih gnad boshjih, ſi
tudi upanje vſih, in tudi moje upanje. Vedno
hvalim Goſpod-Boga, de mi je dal tebe
ſpoſnati in ſvediti frednizo, po kateri samo-

rem gnade sadobiti, in se svelizhati. Sredniza si ti, o visoka Mati boshja! ker sdaj vem, de svelizhanje sadobim fosebno fkos saflusshenje Jesufa Kristufa, po tem pa fkos tvoje profhnje. O Kraljiza moja, kako si hitela obiskati in s svojim obiskanjem pofvetiti hifho Elisabete! oh obifhi, obifhi kmalo ubogo hifho moje dushe! Hiti, o Marija, sej vesh bolj, kakor jest, kako revna je moja dusha, kako flaba od toliko hudiga, od napazhnih shelj, od hudobniga nagnjenja, od sturjenih grehov, od toliko kushnih slegov, kateri jo hozhejo pogubiti. Ti jo samorefsh obogatiti, o kljuzhariza boshjih sakladov; ti jo samorefsh osdraviti vsih njenih bolesen. Obifhi me v mojim shivljenji, pa obifhi me fosebno mojo sadnjo uro, ker mi bo takrat tvoja pomozh nar bolj potrebna. Ne nagovarjam tega, ker vem de nisim vredin, de bi me tukej na semlji vidno obiskala, kakor si sturila mnogim svojim flushabnikam, pa ne tako nevrednim flushabnikam, in nehvaleshnim, kakor sim jest; meni je dovolj, de te gledam v tvojim nebeshkim kraljestvu, kjer upam, de te bom bolj ljubil in sahvalil sa vse dobrote, ktere si mi tukej sturila. Sdaj mi je sadofti, de me obifhesh s svojo miloftjo; sadofti je, de le profish sa mé. Prôfi toraj sa mé, o Marija, in priporozhuj

me svojimu Šinu. Ti bolj posnašh moje potrebe in moje nadloge. Kaj ti hozhem fhe vezh rêzhi? Usmili se me! Jeſt ſim tako revin in nevedin, de fhe ne vem in ne snam ifkati tiſtih gnad, ktere ſo mi nar bolj potrebne. Kraljiza in Mati moja preſladka, ſproſi mi ti, in ſadobi mi od ſvojiga Šina tiſte gnade, ktere ti veſh, de ſo moji duſhi bolj koriſtne in potrebne. V tvoje roke ſe popolnama srozhim, in ſamo proſim Goſpod Boga, de mi ſkos ſafluſhenje mojiga Svelizharja Jeſusa dodelí tiſte gnade, kterih ga ti ſa me proſiſh. O prôſi, prôſi toraj ſa mé, o preſveta Deviza, kar ſe ti nar boljſhi ſdi. Tvoje proſhnje niſo ſavershene; ſo proſhnje Matere pred Šinam, kteri te toliko ljubi, in ga veſeli ſturiti, kar ga ti proſiſh, de bi te ſ tem bolj zhaſtil, in ti ſvojo veliko ljubesen do tebe ſkaſal. Goſpa moja, pri tem oſtaniva; jeſt ſhivim poln ſaupanja v tebe, ti pa ſkerbi, de bom svelizhan. Amen.

Šeſto premišljevanje.

Sa prasník ozhifhevanja Marije Devize.

Kako velik je bil ofer, kteriga je Marija ta dan Bogu darovala, ko mu je ſhivljenje ſvojiga Šina ofrala.

Pri rojstvu pervorojenih otrok ste bile v starim testamentu dve sapovedi; ena je sapovedala, de naj mati, kakor ofkrunjena, shtirdefet dni doma v svoji hihi ostane, in po preteklih teh dneh v tempelj k ozhihvanju pride; druga pa, de naj starishi dete v tempelj prinese, in Gospodu ofrajo. Danli je hotla Marija Deviza obema sapovedama pokorshino fkasati. Desiravno Marija ni bila podvershena postavi ozhihvanja, ker je bila vselej Deviza in vselej zhišta, je vender savoljo pomishnosti in pokorshine hotla kakor druge matere iti se ozhišhevat. Pokorna je bila tudi drugi sapovedi, de je prinesla in ofrala svojiga Šinu vezhnimu Ozhetu: In ko so bili dopolnjeni dnevi njeniga ozhihvanja po Mojsefovi postavi, so ga prinesli v Jerusalem, de so ga postavili pred Gospoda. (Luk. 2, 22.) To de Marija je svojiga Šinu drugazhi ofrala Bogu, kakor so druge matere svoje otroke ofrovale. Druge so jih ofrovale, pa so vedile, de je to darovanje le sgol zere monija postave, in de so s daram svoje otroke odkupile, in se jim ni bilo vezh bati, de bi jih bilo kdaj treba v smert dati. Marija pa je ofrala svojiga Šina saref v smert, in je sa terdo vedila, de bo ofer, kteriga je takrat s shivljenjem svojiga Šinu

Bogu dala, enkrat v djanji na altarji krisha spolnjen. Ker je pa Marija svojiga Šinu ne-fkonzhno ljubila, se sme rêzhi, de je s ofram, kteriga je v shivljenji svojiga Šinu Bogu dala, fama febe Bogu ofrala. Puštimo toraj na stran vse drugo premišljevanje zhes mnoge fkrivnosti tega prasnika, in premišlimo samo to, kako velik je bil ofer, kteriga je Marija danši Bogu prinesla, ko mu je shivljenje svojiga Šinu ofrala. To samo bo našhe današnje premišljevanje.

Vezhni **Ozhe** je bil she fklenil odrešiti zhloveka sgubljeniga fkos greh, in ga otéti vezhne fmerti. Ker je pa hotel, de bi ravno ta zhaf njegova fsveta praviza ne bila bres vredniga in dolshniga sadoštenja, sato ni prisanefel shivljenju svojiga lastniga Šina, ki je bil she zhlovek poštal, de bi vse ljudi odrefhil, ampak je hotel, de bi bil on terpel po vsi ojstrošti fhtrafo, ktero so si ljudje bili saflushili. Kteri svojimu lastnimu Šinu ni prisanefel, temuzh ga je sa naš vse dal. (Riml. 8, 32.) Prêden je Bog svojiga Šinu na svet pošlal, de bi zhlovek poštal, mu je namenil Mater, in ta Mati je bila Marija Deviza. Pa kakor ni hotel, de bi bil njegov Šin poštal Šin Marije Devize bres njeniga posebniga privoljenja, tako tudi ni hotel, de bi bil **Jesuf** svoje

shivljenje sa vse ljudi dal, bres de bi bila Marija pred v to privolila; de bi bilo na tako visho s shivljenjem Šina vred tudi ferze Matere ofrano. Šveti Tomash uzhi, de lastnost matere da posebno pravizo zhes otroke; ker je bil toraj Jesuf nedolshin, in ni nobene fhtrafe saflushil, se pravizhno sdi, de ni bil dan v smert na krishu sa odrefhenje grefhniga fvetu bres privoljenja Matere, s katerim ga je radovoljno v smert ofrala.

Defiravno je she Marija takrat, ko je Mati Jesufova postala, privoljenje dala v njegovo smert, je Bog vender hotel, de je danashni dan v tempeljnu fama febe nje-mu v ofer dala, ko mu je darila svojiga Šinu, in je njegovo drago shivljenje boshji pravizi ofrala. Sato jo imenuje fveti Epifanij mafhnika: Devizo imenujem kakor mafhnika. Premislimo toraj, kolika shalost je bila sa Marijo ta ofer, in kakoshno viteshko ferzhnost je mogla imeti, de je tako rekozh podpisala v smert obfojenje svojiga preljubiga Jesufa.

Glejte, kako se Marija poda na pot v Jerusalem ofrovat Šina, dela hitre stopinje na kraj ofra, in fama nese preljubi smertni ofer v svojim narozhji! Sdaj stopi v tempelj, se priblisha altarju in daruje tam

polna ponižnosti, pohlevnosti in poboshnosti svojiga preljubiga Šina Narvišhimu. Pri ti prizhi vsame Šimeon, kterimu je bil Bog obljubil, de ne bo pred umerl, prêden ne bo prizhakvaniga Mesija vidil, nebeshko Dete is rok Marije, in rasfvetljen od svetiga Duha ji prerokuje, kako drag ji bo prishel ofer, ki ga je s svojim Šinam prinesla, s kterim ima tudi njena blaga dusha ofrana biti. Šveti Tomash is Villanove premishljuje tukej bogabojezhiga starzhika, kteri je, ko je imel strafhno prerokvanje isrezhi, se savsel in in omolknil. Potem premisli Marijo Devizo de Šimeona prafha: Sakaj se prestrafhish, tako grosno, o Šimeon, ravno v prizhi svojiga nar vezhiga veselja? In Šimeon ji odgovori: O preshlahtna in presveta Deviza, jest bi hotel, de bi ti ne imel osnaniti tako shalostne novize; ker pa Gospod savolj tvojiga vezhiga saflushenja tako hozhe, poslufhaj kaj ti povem. To Dete, ktero ti sdaj po pravizi toliko veselja dela, o Bog! ti bo enkrat britko shalost napravilo, kakorfhne fhe nobena stvar ni fkufila. To bo takrat, ko ga bosh vidila od vsih ljudi preganjaniga, saframovaniga in tepeniga, na sadnje pa zlo kakor hudodelnika umorjeniga. Po njegovi smerti bo veliko tavshent marternikov, kteri bodo savoljo ljubeshni do tega tvojiga

Šina martrani in umorjeni; tode, zhe bodo oni martrani na telefu, bosh ti, o boshja Mati, martre terpela na svojim ferzu.

Saref, na ferzu je mogla Marija terpeti, ker je namrezh terpljenje svojiga ljubiga Šinu terpela, je bilo to fotèrpje mezh bolezhin, kateri je imel po Šimeonovim prerokvanji ferze Materno presuniti. In tvojo lastno dusko bo mezh presunil. (Luk. 2, 35.) Marija je fzer she vedila is svetiga pisma, pravi f. Hieronim, katero terpljenje je imel Odfreshnik v svojim shivljenji, fhe bolj pa v svoji smerti prestati. Vedila je is pisem prerokov, de ga bo edin njegovih uzhenzov sdal: Tisti, ki je moj kruh jedel, se je foverashno zhes mene vsdignil; (Pfl. 40.) de ga bodo njegovi uzhenzi sapustili: Udari pastirja, in ovze se bodo raskropile. (Zah. 13, 7.) Vedila je, kako sanizhvanje, bitje in saframvanje bo mogel Svelizhar prestati: Svoje telo fim dal tistim, ki bijejo; svojo brado tistim, ki jo pulijo; svojiga obrasa nifim obernil od tistih, kateri me preklinjajo in sapljujejo. (Isai. 50, 6.) Vedila je, de ga bodo imeli sa framoto ljudi in sa isvershik nar bolj sanizhljive druhali: Jest pa fim zherv, ne zhlovek. (Pfl. 21.) Nasiten bo saframvanja. (Jer.

shal. 3, 30.) Vedila je, de bo na konzu njegoviga shivljenja njegovo telo rasbito in rasmefarjeno: On pa je ranjen savoljo nafhe krivize, rastepen savoljo nafhih pregreh; (Isai. 53, 5.) de bo njegovo telo nesnano, de bo kakor gobov s ranami pokrit, de se mu bo do košti vidilo: Nima vezh podobe, ne lepote. — Mi smo mislili, de je kakor gobov. (Is. 53, 2. 4. Vse moje košti so prešhteli. (Psl. 21.) Je vedila, de bo s shebeljmi prebit: Moje roke in moje noge so prebili; (Psl. 21.) de bo med dvema rasbojnikama krishan: In je bil med hudodelnike štet. (Is. 53, 12.) Je vedila, de bo sadnjizh na krishu pribit sa odrefhenje vseh ljudi umerl: Gledali bodo v me, kteriga so prebodli. (Zah. 12, 10.)

Marija, pravim, je she pred vedila, de bo njeni Sin vse te bolezhine imel preštati, ko je pa besede Šimeonove sašliffhala: Tvojo laftho duſho bo mezh prefunil, takrat je po famim sposnala, kakor je rasodela fama ſveti Teresii, vse posebne okolfhine sunajnih in notrajnih bolezhin, ktere so imele obdati Jesufa v njegovim terpljenji. Vender, Marija je v vse to privolila s ſtanovitnoſtjo, nad ktero so angelzi ſtermeli;

je isrekla obfojenje fvojiga Šina, de naj umerje, in umerje s nar bolj saframvano in nar bolj britko smertjo, rekozh: **Ker** ti tako hozhefh, vezhni **Ozhe**, naj se sgodi tvoja volja, ne moja; svojo voljo fklenem s tvojo, in ti darim tega fvojiga Šina; jest dovolim, de naj da svoje shivljenje sa tvojo zhaft, in sa odrefhenje fveta. **S** tem ti ofram tudi svoje ferze; naj ga prefune bolezhina, kakorfhna ti hozhefh; sadofti mi je, de bofh ti, moj **Bog**, s tem hvaljen in sadovoljen; ne moja, ampak tvoja volja naj se sgodi. **O** nesmerjena ljubesen! **O** ftanovitnost, de ti ni enake! **O** smaga, ki si vredna, de se nebo in semlja neprenehama nad teboj zhudita!

Od tod pride, de je Marija pri terpljenji Jefusovim molzhala, ko fo ga po krivim toshili; ni rekla nobene besede **Pilatu**shu, ki je bil pri volji ga savoljo nedolshnosti, ki jo je nad njim fposnal, refhiti; ampak ozhitno se je prikasala, de bi bila v prizho velikiga ofra, ki je imel na kalvarii doprinefhen biti; je fpremila Jefusa na kraj smerti; je ftala pri njem pod krishem od sazhetka do tiftiga zhafa, ko je svojo dufhno isdihnil, in ofer dokonzhal: **Poleg** krisha Jefusoviga je ftala njegova **Mati**. To vse je fturila, de bi bila ofer dopolnila, kteriga je bila she préd **Bogu** prinefla.

De bi sposnali, kakfhno filo si je mogla Marija per tem ofru fama sebi sturiti, bi mogli sapopasti ljubesen, ktero je imela do Jesufa. Šploh govoriti, je materna ljubesen do otrok she taka, de takrat, kader imajo umreti, matere posabijo vse njih nerodnosti, njih napake, in tudi krivize, ktere so od njih preftale, in de neisrezhene britkoſti savoljo njih preſtoje. Pa vender ljubesen teh mater je rasdeljena med druge otroke, ali faj med druge ſtvari. Marija pa je imela eniga ſamiga Šinu, in ta je bil nar lepſhi med vſimi Adamovimi otrozmi; je bil nar ljubesnivſhi, ker je imel vse nar bolj ljubesnive laſtnoſti; je bil pokorn, poboshin, nedolshin, ſvet, s eno beſedo, je bil Bog. Ljubesen te Matere tudi ni bila rasdeljena med druge ſtvari, ſakaj ona je poſtavila vſo ſvojo ljubesen v tega Šinu; in ſe tudi ni imela bati, de bi ga bila prevezh ljubila, ker je ta Šin Bog, kteri neſkonzhno ljubesen ſafluſhi. In tega ſvojiga Šina je mogla radovoljno v ſmert ofrati.

Naj toraj vſak sposna, kaj je mogla Marija ſturiti, in kakfhno mozh duha je mogla pokasati v tem djanji, ko je ſhivljenje tako ljubesniviga Šinu na krishu ofrala. Tako je bila Marija nar bolj frezhna Mati, ker je bila Mati boshja; pa tudi ob enim

Mati nar bolj ufmiljenja vredna, ker je bila Mati Šinu, kteriga je vidila obfojeniga na krish od tistiga dné, ko ji je bil sa Šina dan. Ktera mati bi vsela taziga sinu, od kteriga bi vedila, de ga ima fkos framotno fmert sgubiti, in ga s svojimi ozhmi viditi umreti? Marija pa ga je radovoljno vsela s tako hudim pogojam; ga ni famo vsela, temuzh ga je danafhnji dan na svojih rokah v fmert ofrala, in ga darovala boshji pravizi. Šveti Bonaventura pravi, de bi bila Marija Deviza radovoljno vse terpljenje in fmert svojiga Šinu fama nase vsela; pa de bi bila Bogu pokorna, je dala veliki ofer shivljenja svojiga preljubiga Jesufa, in je premagala, desiravno s veliko britkostjo, ferzhno ljubesen, ki jo je imela do njega. Od tod pride, de si je Marija pri tem ofru mogla vezhi filo sturiti, in je vezhi ferzhnost pokasala, kakor de bi se bila fama febe vsemu temu terpljenju podvergla, kteriga je imel njeni Šin preštati. Premagala je takrat ferzhnost vseh marternikov, ker so marterniki svoje shivljenje ofrali, Marija pa je darila shivljenje svojiga Šinu, kteriga je bolj ljubila, in rajshi imela, kakor svoje shivljenje.

Pa takej fhe ni bil konz tega shaloftniga ofra, temuzh takej se je fhe le sazhé-

lo; sakaj od sdaj sanaprej je Marija fkos zelo shivljenje svojiga Šinu imela vedno pred ozhmi njegovo smert in vse britkoſti, ktere je v ſvoji ſmertí imel terpeti. Toraj, kolikor bolj je ſpoſnala lepoto, priljudnoſt, ljubenoſt svojiga Šinu, toliko vezhi je bila britkoſt njeniga ferza. O Mati preſhaloſtna, ko bi bila ti svojiga Šinu manj ljubila, ali pa, ko bi bil tvoj Šin manj ljubenoſt, ali bi bil tebe manj ljubil, bi bila gotovo manjſhi tvoja ſhaloſt, ko ſi ga v ſmert ofrala. Pa ni bilo matere, in je ne bo, ktera bi ſina bolj ljubila kakor ti, ker ga ni bilo, in ga ne bo ljubenoſtſhiga ſinu, kteri bi bil ſvojo mater bolj ljubil, kakor je tvoj Jeſuf. O Bog! ko bi bili mi vidili lepoto in ſvetoſt obliſhja tega boſhiga Deteta, ali bi bili mi ſadoſti ferzhni ofrati njegovo ſhivljenje ſa naſhe ſvelizhanje? Ti pa, o Marija, ki ſi njegova Mati, Mati, ktera ſi ga toliko ljubila, ſi mogla svojiga nedolſhniga Šinu dariti ſa ſvelizhanje zhloveſhko v nar britkeſhi in nar groſovitſhi ſmert, kakorſhne ſhe nikoli noben hudodelnik na ſemlji ni preſtal!

Oh, kakſhin ſtraſhan raſgled je od tega dné ljubenoſt neprenehama poſtavljala pred ozhi Marije Devize, ko je miſlila na vse krivize in na ſanizhvanje, ktero je imel njen ubog Šin preterpeti! Ljubenoſt ji ga je ſhe

kasala v smertnih britkostih na vertu Getsemane, rasgajshljaniga in s ternjem kronaniga na fodifhu, obefheniga sadnjizh na sanizhljivim lefu krisha na kalvarii. Lej, o Mati, je rekla ljubesen, kako ljubesniviga in nedolshniga Šina darujesh v take muke, v tako grosovitno smert! In kaj ti bo pomagalo ga oteti is rok Herodeshovich, in ga prihraniti sa tak shaloftin konz?

Marija pa tudi ni ofrala svojiga Šinu v smert famo v tempelnu, temuzh ga je ofrovala neprenehama zelo svoje shivljenje; sakaj bolezhina, ktero ji je Šimeon prerokval, ni nikoli preshla is njeniga ferza notri do njeniga nebovsetja, kakor je fama rasodela fveti Brigiti. Sato rezhe Marii fveti Anselm: „O mila Gospa, ne morem verjeti, de bi bila mōgla bolezhine te shalofti le tako dolgo, kar bi s ozhmi trenil, prestati, de bi ne bila umerla, ako bi te fam Bog, ki shivljenje daje, ne bil krepzhal.“ Tako prizha tudi fveti Bernard, ko govori od velike britkosti, ktero je Marija ta dan terpela, de je „shivijozh umirala, in terpela vezhi bolezhine, kakor je smert fama.“ Vedno je shivijozh umirala, ker je vedno terpela ftrafhno shaloft savoljo smerti svojiga preljubiga Jesufa, ktera shaloft je bila hujshi, kakor smert.

Savoljo velikiga saflushenja, kteriga je Mati boshja sadobila v tem velikim ofru, ki ga je sa svelizhanje zeliga fvetu Bogu dala, jo po vſi pravizi imenuje fveti Auguſhtin ponovivko zhloveſhkiga rodu; fveti Epifanij reſhivko fuſhnih; fveti Ildefons ponovivko pogubljeniga fvetu; fveti German odvernivko naſhkih nadlog; fveti Ambroſh Mater vſih vernikov; fveti Auguſhtin Mater ſhivih; fveti Andrej Kretanſki Mater ſhivljenja. Sato pravi tudi Arnold Karnotanſki, de je Marija pri ſmerti Jeſufa Kriſtufa ſvojo voljo tako ſklenila s voljo ſvojiga ſinu, de ſta oba en ofer darila, in de ſta tako ſin in Mati ſpolnila odreſhenje zhloveſhkiga rodu; Jeſuf s tem, de je ſa naſhe grehe ſadoſtil, Marija pa s tem, de nam je ſadobila, de ſmo tega ſadoſtenja deleſhni poſtali. Dioniſij Kartuſijan ſato terdi, de Mater boſhjo ſmemo imenovati reſhivko fvetu, ker je s Jeſufam vred mozhno terpela, in s takim ſoterpjem ſaflushenje ſadobila, in ker je s ſvojimi proſhnjami doſegla, de ſo vſi ljudje ſaflushenja Jeſuſoviga terpljenja deleſhni poſtali.

Ker je po tim takim Marija ſkos ſaflushenje ſvoje ſhaloſti, in ſkos ofer, ki ga je s ſvojim ſinom Bogu dala, poſtala Mati vſih odreſhenih, je po pravizi, de verjame-

mo, de se jim le po njenih rokah deli mleko boshjih gnad, ktere so sad Jesufoviga saflushenja in svirk vezhniga shivljenja. Ravno to misli sveti Bernard, ki pravi, de je Bog zéno nashiga odrefshenja Marii Devizi v roke dal, s kterimi besedami nam hozhe ta svetnik na snanje dati, de se fkos proshnje Marije Devize dusham saflushenje Svelizharjevo delí, ker se po njenih rokah dodelujejo gnade, ktere so zéna saflushenja Jesufoviga.

Zhe je bil dar Abrahamov, ki je svojiga sina Isaka daril, Bogu tako prijetin, de mu je obljubil njegov sarod pomnoshiti kakor svesde na nebu; Ker si to sturil, in savoljo mene svojimu edinimu finu nifi prisanefel, te bom blagoslovil, in bom pomnoshil tvoj sarod, kakor svesde na nebu; (I. Mojs. 22, 16.) moramo saref verjeti, de veliko bolj prijetin je mogel biti Bogu imenitni ofer, kteriga mu je visoka Mati Jesufova darila; in sato ji je bilo dano, de se fkos njene proshnje mnoshi fhtevilo svoljenih, to je frezhni sarod njenih otrok, kar so vsi tisti, ki njo zhashte.

Švetimu Šimeonu je bilo od Boga obljubljeno, de ne bo umerl, prêden ne bo vidil rojeniga Mefija: De ne bo vidil smerti, prêden ne vidi Gospodoviga Kriftusa;

(Luk. 2, 26.) pa to gnado je bil le fkos Marijo dosegel, ker je Svelizharja v njenim narozhji najdel. Tako, kdor hozhe Jesufa najti, ga ne bo nashel drugazhi, kakor fkos Marijo. Pojdimo toraj k ti Materi nebeshki, zhe shelimo Jesufa najti; in pojdimo k nji s velikim saupanjem. Deviza Marija je rekla enkrat svoji flushabnizi Prudenzianni Zagnoni, de vsako leto, njeniga ozhishvanja dan, kter greschnik veliko milost dofeshe. Kdo vé, zhe ne bo morebiti danši kdo ismed naš tisti greschnik? Zhe so veliki naši grehi, je fhe vezhi mogozhnost Marije Devize. Šin ne bo Materi nizz odrekel, sakaj po besedah sve-tiga Bernarda bo „Šin Mater gotovo ušli-fhal.“ Zhe se Jesuf nad nami ferdi, ga Marija hitro potolashi. Plutarh pripoveduje, de je Antipater pisal Alekfandru velikimu dolgo pismo toshb zhes Olimpijo mater Alekfandrovo. Ko je bil pismo prebral, je rekel: Ali ne vé Antipater, de ena fama sol-siza moje matere sbrishe breskonzhne pisma toshb? Tako, mislimo, de odgovori tudi Jesuf na toshbe, ktere hudizh zhes naš pri-nese, kadar ga Marija sa naš prosi: Ali ne vé luzifer, de ena proshnja moje Matere sa kakiga gresznika samore šturiti, de posabim vse toshbe savoljo meni šturjeniga rassha-ljenja? Našledna prigodba naš tega preprizha.

Prigodba.

Kar tukej povem, ni v nobenih bukvah sapifano, ampak nék duhoven, moj tovarfh, mi je pripovedoval, kar se je bilo njemu sgodilo. Ta duhoven je enkrat fpovedval v neki zerkvi, (kraj samolzhim, defiravno je fpovedvanz dovolil osnaniti, kar se je sgodilo) in je vidil pred fpovednizo mladenzha, nad katerim se je vidilo, de ne vé, ali bi fhel k fpovedi, ali bi ne fhel. Duhoven ga pogleda vezhkrat, in na sadnje ga poklizhe in prafha, zhe hozhe k fpovedi iti. Mladenzh odgovori, de bi se rad fpovedal, in ker je opomnil, de bo njegova fpoved bolj dolga, ga je fpovednik peljal v bolj famotno kamro. Tam mu sazhne pripovedvati mladenzh, de je ptujz in plemenit, pa ne verjame, de bi mu Bog mogel odpustiti, ker je tako hudobno shivel. Sraven grehov bres fhtevila, ktere je fturil s preshestvanjem, s ubijanjem in s drugimi krivizami, je djal, de je popolna ma obupal nad svojim svelizhanjem, in je s premiflikam delal greh, ne toliko de bi svojim sheljam vftregel, kakor is sanizhvanja, kteriga je do Boga fkasoval. Je povedal, de je med drugimi hudobijami enkrat britko martro vsel, in s sanizhvanjem ob tla trefhil; de je ravno tifti dan sjutraj

fhel poln pregreh k svetimu obhajilu famo s tem namenam, de bi sveto hostjo pohodil. Ref je bil she vsel hostjo v roke, in je hotel sturiti, kar je mislil; pa vender ni sturil, ker je bil sadershan od ljudi, ki so ga vidili. In ref je pokasal pri ti prizhi spovedniku sveto hostjo, ki jo je imel v papirji savito. Rekel je dalej, de je fhel ravno préd memo zerkve, in je obzhutil, de ga nekaj mozhno priganja notri iti, in ker se ni mogel ubraniti, je prishel v zerkev. Na to je sazhtil veliko shaloft nad svojimi grehi, in misel ga je obhajala k spovedi iti, defiravno sam ni vedil, kaj bi sturil; sato se je bil vstavil pred spovednizo. Pa vender, ko je tam stal, ga je bilo tako fram, de je smiraj hotel prezh iti, pa nekaj ga je posili dershalo nasaj, tako dolgo, je djál spovedniku, de so me oni poklizali. Sdaj sim tukej, vidim, de sim pri spovedi, pa ne vem kako je to. Duhoven ga poprafha, zhe ni dosdaj Materi boshji na zhaft kake poboshnosti ali molitvize opravljal, ker po navadi tako spreobernenje le fkos Marijo pride. Zhaftitljiv gospod! pravi mladenzh, nizh nisim opravljal, nizh molil, ker sim mislil, de sim she pogubljen. Pomisli nekoliko, rêzhe duhoven. Nizh, prav nizh, odgovorí mladenzh, to le je vse; in pri teh besedah je

fegel s roko in odpel perfi, ter je pokasal fhkapulir shalofne Matere boshje. Poglej, moj fin, mu pravi spovednik, ali ne vidish, de ti je Marija Deviza to veliko gnado sprofila? Lej, zerkev, v katero si prishel, je Matere boshje zerkev. Ko je mladenzh to saflifhal, je bil ginjen, je zhutil veliko shalof nad svojimi grehi, in je sazhel jokati; zhedalje bolj je fposnal svoje grehe, obzhutil smiraj vezhi grevengo, folsé fo ga polile, in kakor v omedlévzi se je fofedel spovedniku pred noge. Spovednik ga je oshivil s možno vodo, de je spoved fkonzhal, mu jo dodelil sveto odveso, in ga je spuflil sgrevaniga in fpokorjeniga na njegov dom. Mladenzh je spovedniku rekel rasglafiti veliko milof in gnado, katero mu je Marija Deviza doseгла.

Molitev.

O sveta Mati boshja, in Mati moja Marija, ti si bila tako fkerbna sa moje svelizhanje, de si hotla to, kar je bilo tvojimu ferzu nar ljubfhiga, svojiga ljubiga Jesufa v fmert dariti. Zhe toraj tako shelifh moje svelizhanje, je po pravizi, de v tebe postavim vse svoje saupanje. O sveta Deviza, v tebe popolnoma saupam. Oh! savoljo saflushenja tega velikiga ofra, kteriga si danfi Bogu darila s shivljenjem svojiga Šina, ga prôfi,

de naj se ufmili moje dushe, sa ktero to nedolshno Jagnje ni odreklo smerti na krishu se podvrezhi.

Tudi jest, o moja Kraljiza, bi hotel danši po tvojim sgledu ofrati Bogu svoje revno ferze; pa se bojim, de bi ga ne savergel, zhe ga tako omadeshaniga in ostudniga sagleda. Pa zhe mu ga ti ofrašh, ga ne bo savergel. Ofri, kteri so mu darjeni fkos tvoje prezhište roke, Bog vse s veseljem sprejme, in vsame. Revin, kakor sim, se toraj danši tebi darim, o Marija, tebi se popolnoma ofram. Ofraj me ti, kakor kaj svojiga, vezh-nimu Ozhetu s Jesufam vred, in prôsi ga, de me savoljo Šina in savoljo tebe v svojo last vsame. Oh moja prešladka Mati, savoljo ljubeshni tega ofraniga Šinu mi pomagaj, in nikar me ne sapuști. Nikar ne pri-puști, de bi me ta moj preljubeshnivi Svelizhar, kteriga si ti danši s tako britkoštjo na krish ofrala, kdaj savolj mojih grehov pogubil. Rezi mu, de sim tvoj flushabnik; rezi mu, de sim v tebe postavil vse svoje saupanje, rezi mu s eno besedo, de shelish moje svelizhanje, in gotovo te bo ušlišhal. Amen.

Sedmo premišljevanje.

Sa prasník nebovsetja Marije Devize.

Te dni sheli sveta zerkev, de bi mi obhajali spomin dveh imenitnih prigodb na zhaft Marije Devize, namrezh njen frezhin odhod is tega sveta, in njeno zhaftito vsetje v nebo. V tem premišljevanji hozhemo govoriti od njeniga odhoda, v naslednim pa od njeniga nebohoda.

Kako draga je bila smert Marije Devize.

1. Savoljo posebnost, ktere pri nji najdemo,
2. savoljo vishe, na ktero se je sgodila.

Ker je smert shtrafa greha, se sdi, de bi Mati boshja, vsa sveta in zhista madeshov greha, ne bila imela podvershena biti smerti, in terpeti vse nefrezhe, ktera je Adamov sarod s greham okushen sadela. Pa ker je Bog hotel, de bi bila Marija Jesusu vsa podobna, je mogla, ker je Sin umerl, tudi Mati umreti. Bog je tudi hotel dati pravizhnim sgled drage smerti, sato je hotel, de je tudi Deviza Marija fladke in frezhne smerti umerla. Sato premislimo sdaj kako draga je bila smert Marije Devize; pervizh, savoljo posebnost, ktere pri nji najdemo, drugizh savoljo vishe, na ktero se je sgodila.

Pervi odstavek. Tri rezhi po navadi

šturé smert grenko: navesanje na svet, pe-
zhenje vesti, in negotovost svelizhanja. To-
de smert Marije Devize je bila popolnoma
prosta teh britkost, in sklenjena s tremi do-
brotami, ktere so jo šturile drago in sladko;
Marija namrežh je umerla popolnoma odlo-
zhena od vsih posvetnih dobrot, kakor je
tudi shivela; je umerla s popolnoma mirno
vestjo, in je umerla popolnoma svesta vezh-
niga svelizhanja.

Gotovo je nar pred, de navesanje na do-
brote tega sveta posvetnjakam smert grenko
dela, kakor pravi svetí duh: O smert,
kako grenak je tvoj spomin zhlove-
ku, kteri svoje premoshenje v miru
vshiva! (Šir. 41, 1.) Ker pa svetniki
umerjó odlozheni od dobrot svetá, njih smert
ni grenka, temuzh sladka, ljubesniva in dra-
ga, to je, kakor pravi s. Bernard, vredna,
de si jo sa nar vezhi zeno kupimo. Blagor
mertvim, kteri v Gospodu umerjó.
(Škriv. ras. 14, 13.) Kteri so pazh tisti,
kteri umerjo, ko so še mertvi? To so ravno
tiste frezhne dushe, ktere v vezhnost pridejo,
ko so še popred odtergale, in tako rekozh
umerle vsimu nagnjenju do posemeljskih rezhi;
ktere so v Bogu nashle vse svoje dobrote,
kakor svetí Franzisk Afisjan, ki je rekel:
„Moj Bog, in moje vse.“ Pa ktera dusha je bila

kdaj bolj odlozhena od vsih posvetnih rezhi, kakor lépa dufha Marije Devize? Popolnoma je bila odlozhena od svojih starishov, ker jih je tri leta stara sapustila; takrat, ko druge dekleta starishov nar bolj potrebujejo, in so nar bolj nanje navesane, jih je tako neustrafheno sapustila, in se v tempelj saperla, de bi famo na Boga mislila. Odlozhena je bila od posvetniga premoshenja, in je bila pripravljena vselej v révshini shiveti, in se preskerbeti s delam svojih rok. Odlozhena je bila od posvetne zhafti, je ljubila ponishno in sanizhvano shivljenje, desiravno ji je fhla kraljeva zhaft, ker je bila Israelfkiga kraljeviga rodu. Deviza Marija je rasodela fama fveti Elisabeti Benediktinki, de, ko so jo bili starishi v tempelju pustili, je fklenila v svojim ferzu nobeniga drusiga ozheta imeti, in nizh drusiga ljubiti, kakor samiga Boga.

Šveti Janes je vidil Marijo v podobi tiste shene, ki je bila s solnzam oblezhena, in je imela luno pod nogami: Veliko snamnje se je prikasalo na nebu: Shêna oblezhena s solnzam, in luna pod njenimi nogami. (Škriv. ras. 12, 1.) Po raslaganji uzhenikov pomeni luna posvetne dobrote, ktere so minljive in pomankljive, kakor luna. Na vse te dobrote

Marija nikoli ni ferza navešovala, temuzh jih je sanizhvala, in jih je imela pod nogami, ter je shivela na tem svetu kakor gerliza samotna v pušhavi, in ni nobene rezhi pošhelela, kakor se rezhe od nje: Glas gerlike se je saflifhal v našhi semlji. (Vis. pef. 2, 12.) In na drugim kraji: Kdo je tišta, ktera fkos pušhavo vs-haja? (Vis. pef. 3, 6.) Pri teh besedah pravi Rupert: „Tako si prišhla fkos pušhavo, to je, ker si imela samotno dušho.“

Ker je toraj Marija vselej in popolnoma odlozhena bila od vsih posvetnih rezhi, in samo s Bogam fklenjena, ni bila grenka, temuzh prekladka in draga njena smert, ki jo je she bolj na terdo s Bogam fklenila s vezhnimi vesmi v paradishu.

Drugizh pravizhnim sturi drago njih smert mir vesti. Grehi v shivljenji sturjeni so tišti zhervi, kateri ferza ubogih gresnikov pri smerti nar bolj strašhijo in grisejo; ker imajo v kratkim se prikasati pred sodbo boshjo, se vidijo ravno takrat obloshene s svojimi grehi, kateri jih strašhijo, in jim od vsih strani vpijejo, kakor pravi s. Bernard: „Tvoje delo smo, ne bomo te sapustili.“ Marija pa gotovo pri smerti ni mogla nadleshvana biti od nobene teshe vesti, ker je bila vselej sveta, vselej zhista, vselej bres sênze sturjeniga ali

isvirniga greha; sato se pravi od nje: Vsa
 fi lepa, moja priyatliza, in madesha
 ni v tebi. (Vis. pef. 4.) Od tistiga zhafa,
 kar se je svoje pameti savedila, to je od
 svojiga spozhetja v telefu svete Ane, je sa-
 zhela Boga ljubiti is vse mozhi, in tako je
 sturila smiraj naprej, in je tako vedno rastla
 v popolnosti in ljubeshni zelo svoje shivljenje.
 Vse njene misli, vse njene shelje, njeno
 hrepenenje ni bilo drusiga, kakor Bog sam;
 ni spregovorila, ne se ganila, ni kaj po-
 gledala, ne sape povsela sa kaj drusiga,
 kakor sa Boga in sa njegovo zhast; nikoli se
 ni premaknila le sa eno stopinjo, ni se odlo-
 zhila kar bi s ozhmi trenil od boshje ljubeshni.
 Njeno frezhno smertno uro so obdajale njeno
 posteljo vse njene lepe zhednosti, ki jih je
 v shivljenji doprinafhala; njena tako stano-
 vitna vera, njeno saupanje v ljubiga Boga,
 njena nepremakljiva poterpeshljivost v fredi
 tolkiga terpljenja, njena ponishnost pri tol-
 kih gnadah, njena pohlevnost, njena krotkost,
 njena prijasnost in milost do vsake dufhe,
 njena gorezhnost sa boshjo zhast; zhes vse
 pa njena popolnoma ljubeshen do Boga, njena
 popolnoma vdanost v voljo boshjo; vse zhed-
 nosti vkup so jo obdale, jo troshtale in ji
 rekle: „Tvoje delo smo, ne bomo te sapu-
 stile.“ Gospa in Mati nafha, vsi smo otrozi

tvojiga lepiga ferza. Sdaj, ko ti to révno shivljenje sapustish, mi tebe nozhemo sapustiti; zelo vezhnost bomo pri tebi ostale, in tvojo zhašt v nebesih povikshvale, kjer bošh fkos naš postala **Kraljiza** vsih ljudi in vsih angelov.

Tretjizh smert šturi fladko gotovost vezhniga svelizhanja. Šmert se imenuje prestop, ker se fkos smert prestopi is kratkiga v vezhno shivljenje. Sato je štifka tistih tako velika, kateri, kadar umerjo, nimajo upanja svelizhani biti, kateri se tisti štrašni uri s pravizhnim štraham blishajo, de se ne bodo morebiti v vezhno smert prestopili. Nasproti je veliko veselje švetnikov, kadar se to zhašno shivljenje sa nje konzha, ker smejo terdno upati, de bodo zelo vezhnost **Boga** vshivali. Ko je sdravnik nuni is reda švete **Teresije** to novizo prinesel, de bo kmalo umerla, je bila nad tem tako rasveseljena, de mu je djala: **Kako** je to, de mi tako veselo novizo prinesete, in nizh plazhila sa to od mene ne terjate? Ko je šveti **Lorenz Justinian** bliso smerti bil, in je flishal svoje domazhe shalovati in jokati, jim je djal: „Pojdite prezh s svojimi folsami; sdaj ni zhaš fols.“ Pojdite drugam jokat; zhe ho-zhete tukej pri meni biti, se morate veseliti, kakor se jest veselim, ki vidim, de

fe mi nebesfke vrata odpérajó, in de fe bom sdaj na vekomaj s Bogam fklenil. Tako fe je veselil fveti Peter Alkantara, fveti Alois Gonzaga in toliko drugih fvetnikov, ko fo svedili de bodo umerli. Pa vender ti fvetniki nifo imeli gotovoſti, de bodo v gnadi boshji umerli, nifo tako sa terdno vedili, de fo fveti, kakor je Marija vedila. Oh, kakſhno veselje je mogla obzhutiti Mati boshja, ko je svedila novizo blishne fmerti, ona, ki je sa terdno vedila, de je v gnadi boshji, poſebno ko ji je bil angel saterdil, de je polna gnade, de ſhe ima ſvojiga Boga: Zheſhena Marija, gnade polna, Goſpod je s teboj — mi loſt ſi naſhla. ſama je pazh nar bolj vedila, de je njeno ferzé neprenehama gorelo od ljubeshni boshje, tako de je Marija, kakor govori Bernardin Buſto, s poſebno gnado, ktera drugim fvetnikam ni bila dodeljena, Boga neprenehama ljubila vſako uro ſvojiga ſhivljenja, in fzer s tako gorezhnoſtjo, kakor pravi fveti Bernard, de je bil neprenehama zhudeſh potrebin, de je v takim ognji ljubeshni môgla ſhiva oſtati.

Od Marije fe pravi v viſoki peſmi: Kdo je tiſta, ktera gre is puſhave, kakor ſteber dima is diſhave od mire, kadila in mnogiga prahu diſhavarja?

(Vif. pef. 3, 6.) Njeno pokorjenje, kteriga pomeni mira, njene gorézhe molitve, kterih podoba je kadilo, in vse njene fвете zhednosti, fklenjene s njeno popolnoma ljubesnijo boshjo, fo v nji tako velik ogenj sashgale, de je njena fвета dufha, vfa ofrana in foshgana s ljubesnijo boshjo, neprenehama, kakor oblak dima, proti nebesam kupéla, in je na vse strani lep duh od febe dajala. Marija je bila tisti šteber dima, pishe Rupert. Ravno to pravi Eustahij fhe s bolj mozhnimi besedami, rekozh: Je bila šteber dima, ker je bila od snotraj od ognja boshje ljubezni kakor ofer foshgana, in je prijetin duh od febe dajala. Pa kakor je shivela, tako je umerla ljubijozha Deviza. Kakor ji je ljubesen boshja dajala shivljenje, tako ji je dala tudi smert; ker je, kakor uzhé sploh vsi uzheniki in fveti ozhetje, umerla sgol od ljubezni, ne pa od kake druge bolesni, in kakor pravi fveti Ildefons, Marija bi bila imela umreti sgol od ljubezni, ali pa ne umreti.

Drugi odstavek. Premisljimo sdaj kako se je sgodila njena fвета smert. Po nebohodu Jesufa Kristufa je Marija ostala na fvetu, de je zhula nad rasglafhanjam vére. Sato fo pri nji pomozhi iskali Jesufovi uzhenzi, ona jim je v dvomih svét dajala, jih je po-

terdvala v preganjanji, jim je ferzhnost dajala se truditi sa zhaft boshjo in sa svelizhanje odrefhenih dufh. Marija je radovoljno oftala na fvetu, ker je vedila, de je to volja boshja savoljo prida fвете zerkve; pa vender ni môgla, de bi ne bila zhutila bolezhine lozhena biti od prizhijozhnosti in gledanja fvojiga ljubiga Šinu, kateri je bil she v nebefa odshel. Kjer je vafh saklad, tam bo tudi vafhe ferze, pravi Svelizhar. (Luk. 12, 34.) Kjer kdo méní, de je njegov saklad in njegova frezha, tam je tudi njegova ljubesen, in shelje njegoviga ferza. Ker toraj Marija ni nizh drusiga ljubila, kakor fvojiga Jesufa, ki je bil v nebefih, fo bile v nebefih tudi vse njene sheljé. Tauler píshe od Marije: Zéliza Marije fo bile nebefa, ker je s fvojim duham neprenehama v nebefih prebivala; njena fhola je bila vezhnost, ker je bila vselej bres vfih shelj do posvetnih dobrot; njen uzhenik je bila vezhna refniza, ker je vselej po boshjim rasfvetljenji ravnala; njeno serkalo, ali fhpegel, je bil Bog sam, ker je vselej na Boga gledala, in shelela s njegovo voljo se fkleniti; njena lepotiza je bila poboshnost, ker je bila vselej pripravljena to fturiti, kar Bogu dopade; njen pozhitik je bila fklenitev s Bogam, ker je najdila fvoj

mir le v tem, de je bila s Bogam fkle-
njena; njen saklad, in kraj njeniga ferza,
je bil Bog sam, ker je bilo njeno ferzé
vedno le v Boga samifhljeno. Od Marije
Devize se pripoveduje, de je fvoje ljube-
sni polno ferze, shalofno savoljo tega,
ko je bilo od preljubiga Šina lozhenó, s tem
trofhtala, de je tiste fвете kraje v Palestini
obifkovala, ker je njeni Šin v fvojim shiv-
ljenji bil; je obifkala vezhkrat Betlehemsko
fhtalizo, kjer je bil Jefuf rojen; hifho v
Nazaretu, kjer je Jefuf vezh let ubog in
sanizhvan prebival; vert Getsemani, kjer
se je bilo sazhelo njegovo terpljenje; fodni
kraj Pilatushov, kjer je bil njeni Šin gajsh-
ljan; kraj, kjer je bil kronan; nar bolj po-
gofto pa je obifkvala kalvarijo, kjer je Je-
fuf umerl, in fveti grob, kamor je bil po-
loshen. Tako se je preljubesniva Mati to-
lashila in trofhtala v fvojim revnim shiv-
ljenji na semlji. Pa vender vfeto ni môglo
sadofti sadovoljiti njeniga ferza, ktero na
tem fvetu ni moglo najti praviga popolnoma
miru; satoraj ni nikoli prenehala sdihovati
po fvojim Svelizharji, in je klizala fhe bolj
gorezhe, kakor David: Kdo mi bo dal
golobje perute, de sletim in pozhi-
jem? (Pfl. 57, 7.) Kdo mi bo dal perute
de bi sletela k fvojimu Bogu, in v njem

svoj pozhitik najdila? **K**akor jelen hrepeni po studenzih rék, tako hrepeni moja dušha po tebi, moj **Bog**. (**Psl. 41, 2.**) **K**akor jelen ranjen hrepeni po studenzu, de bi svojo shejo ogafil, tako hrepeni moja od ljubeshni ranjena dušha po tebi, moj **Bog**. Šerzu njeniga **Boga** ni bilo mogozhe, de bi ne bil uflifhal sdihvanja te svete gerlize, ktero je toliko ljubil: **G**las gerlize se je saflifhal v nafhi semlji. (**Vis. pef. 2, 12.**) **S**atoraj ni hotel vezh odlafhati rasvefeliti svoje ljube, uflifhal je njene shelje, in jo je poklizal v svoje kraljestvo.

Zedren, **N**izefor in **M**etafrašt pripovedujejo, de je **Bog**, nekaj dni pred smertjo **Marije Devize**, angela **Gabriela** k nji poslal, ravno tistiga angela, kateri ji je bil nekdej prinesel veselo osnanilo, de je ona tista frezhna **Deviza**, ki je svoljena **Mati boshja** pošati. **Moja Gospa** in **moja Kraljiza**, ji je rekel angel, **Bog** je uflifhal tvoje svete shelje, mene je poslal ti povedat, de se pripravi sapustiti ta svet, ker te hozhe v paradishi pri sebi imeti. **P**ridi toraj in vsemi v posest svoje kraljestvo, jest in vsi prebivavzi nebeshki te prizhakujemo, po tebi hrepenimo. **N**a to veselo osnanilo ponishna in sveta **Deviza** ni mogla drusiga sturiti, kakor she bolj se fkriti na dno svoje bres-

konzhne ponishnosti, in odgovoriti to, kar je odgovorila takrat, ko ji je bil Gabriel osnanil, de bo Mati boshja postala: Lej, dekla Gospodova sim. Lej, je rekla tudi sdaj, dekla sim Gospodova, kateri me je is sgol dobrote svolil in sturil svojo Mater, in sdaj me klizhe v paradish. Ne té, ne une zhafti nifim saflushila. Pa ker hozhe on svojo nefkonzhno dobrotljivost nad menoj fkasati, sim pripravljena iti, kamor on hozhe. Lej, dekla Gospodova sim, naj bo spolnjena nad menoj vselej volja mojiga Boga in Gospoda.

Ko je bila Marija to veselo sporozhilo prejela, ga je osnanila fvetimu Janesu. Lahko si mislimo s kakshno shalostjo je sprejel to novizo ta fveti apofitel, kateri je toliko let kakor sin pri nji bil, in v drushini te Mater she nebeshko veselje vshival. She enkrat je fhla na to obiskat fвете kraje v Jerusalemu, in se je milo poslovlila od njih, posebno od kalvarije, kjer je bil njeni ljubi Sin shivljenje dal. Po tim se je podala v svojo revno hifho sa smert se perpravil. Med tem zhasam niso prejenjali angelzi obiskovati in pozhaftiti svoje ljubesnive Kraljize, polni veselja, ker so vedili, de jo bodo kmalo vidili kronano v nebesih. Pifarji (fveti Andrej Kretanski, Janes Damafhki, Eutimij) pripove-

dujejo, de fo, prêden je umerla, apostelni, in tudi nekaj uzhenzov, fkos zhudesh prifhli od vsih krajev fвета, kamor fo se bili rasfhli, in fo se v hifhi Marije sbrali. Ko je Marija te ljube svoje sinove vidila sbrane pred seboj, jim je sazhela tako govoriti: Ljubesnivi moji otrozi, savoljo ljubeshni do vas, in de bi vam pomagala, me je moj Šin pri vas sapuſtil. Sdaj pa, ko je fвета vera po fvetu she rasfhjana, ko je she ſad nebeſhkiga femena ſe saraſtel; sdaj, ko moj Gofpod vidi, de moja pomozh na fvetu ni vezh potrebna, in ſe me je uſmilil, de ſim tako dolgo od njega odlozhena, je uſliſhal moje ſheljé ſapuſtiti to ſhivljenje, in iti v nebefa ga gledat. Vi oſtanite fhe tukaj, de bote delali ſa njegovo zhaſt. Zhe vas ſapuſtim, vas ne ſapuſtim ſ ferzam, ampak ſ ſeboj bom vsela preferzhno ljubeshen, ktero imam do vas. V nebefa grem, in tam bom proſila ſa vas. Oh, kdo more ſapopaſti kako britke folſe ſo polile apoſtelne, kako ſo ſhalovali, ko ſo premiflili, de ſe bodo mogli kmalo od ſvoje ljube Matere lozhiti. Tedej naſ hozheſh ſapuſtiti, o Marija, ſo djali vſi objokani! Reſ je, de ta fvet ni pravi in vredni kraj ſa tebe, in mi niſmo vredni druſhine ſ Materjo boſhjo ſe veſeliti; pa vender, ſpomni ſe, de ſi naſha Mati. Ti ſi bila

dosdaj nafha uzheniza v dvomih, nafha trofhtarza v stiskah, nafha mozh v preganjanji; oh, kako naf hozhefh sdaj sapustiti fame, bres tvoje pomozhi v fredi toliko fovrashnikov, in v takim boji? Lej, svojiga Ozhetta in Uzhenika Jesufa fmo na fvetu she sgubili, ki je v nebefa fhel; dosdaj fmo se trofhtali s teboj, ki si nafha Mati, kako toraj naf hozhefh tudi ti sapustiti uboge firete bres Ozhetta in bres Matere? O Gospa nafha, ali oftani pri naf, ali pa naf vsemi s feboj. Tako pripoveduje fveti Janes Damafhki sadnji pogovor med Marijo in apostelni. Ne tako, odgovori preljubesnivo zhaftita Kraljiza, ne tako, moji ljubi otrozhizhi, to bi ne bilo po volji boshji. Podversite se temu, kar je Bog s menoj in s vami fklenil. Vi morate fhe na semlji delati sa zhaft svojiga Svelizharja, in tako doverfhiti svojo vezhno krono. Jest ne grem od vas, de bi vas sapustila, temuzh lozhim se od vas, de vam bom toliko bolj pomagala s svojimi profhnjami pred Bogam v nebefih. Utolashite se toraj. Priporozhim vam fveto zerkev, priporozhim vam odrefhene dushe; to je moje sadnje flovó, to je, kar vam sapustim v spomin. Sturite to, ako me ljubite, delajte sa dushe, in sa zhaft mojiga Sina. V nebefih se bomo kdaj fpet vidili, fklenjeni v para-

dishu, kjer se ne bomo na vekoma vezh lozhili.

Potim je profila Marija apostelne, de naj pokopljejo njeno telo po smerti, jih je poshegnala, in je rekla svetimu Janesu, kakor pové sveti Janes Damafhki, de naj njeno dvoje oblazhilo po njeni smerti da dvema devizama, ktere ste ji nekaj zhafa stregle. (To pripovedujeta tudi Nizefor in Metafrast.) Na to se je lepó ulegla na svojo revno posteljo, s sheljami pozhakati smerti, in s smertjo prihoda svojiga nebeshkiga Shenina, kateri je imel v kratkim priti, in jo s seboj vseti v nebeshko kraljestvo. She je sazabela zhutiti v svojim serzu neisrezhenó vefelje, ki ga je imela pred prihodom svojiga nebeshkiga Shenina, katero jo je vso s novo, nefkonzhno fladkostjo napolnilo. Ko so apostelni vidili, de bo Marija sdaj sdaj sapustila semljo, so vnovizh sazbeli solse tozhiti, so pokleknili vsi okoli njene postelje, êdin je kusheval njene svete nogé, drug jo je profil posebej sa shegen, drug se ji je priporozhval v svoji posebni potrebi, in vsi so britko jokali ranjeni od bolezhine viditi, de se bodo mógli na tim svetu sa vselej lozhiti od svoje ljube Gospé. Marija je fkasovala svoje usmiljenje do vsih, je potroshtala vfaziga, in je enimu obljubila svojo posebno pomozh, drusiga ljubesnivo shegna-

la, spet drugimu dajala ferzhnost delati sa spreobernenje zeliga fvetá. Posebno je ogovorila fvetiga Petra, mu je kakor poglavarju zerkve in namestniku svojiga Šina priporoznala rasfhirvanje vere, in mu je obljubila is nebes posebno svojo pomozh. Posebno pa je poklizala k sebi fvetiga Janesa, kateri je bil bolj shaloftin, kakor vsi drugi, savoljo lozhenja od fвете Matere. Spomnila se je hvaleshna Gospa posebne ljubesni in fkerbi, s ktero ji je ta fveti uzhenz vse léta po smerti Šina flushil in strégel, in mu je posebno ljubesnivo rekla: Sahvalim te, moj ljubesnivi Janes, sa vso postreshbo, ktero si mi fkasoval; moj preljubi sin, terdó se sanesi, de ti ne bom nehvaleshna. Zhe te tudi sdaj sapustim, grem profit sa tebe. Oftani ti v miru na tem fvetu tako dolgo, de se bova spet vidila v nebesih, kjer te bom zhakala. Nikar ne posabi na mé, v vsih svojih potrebah mene na pomozh klizhi, jest tebe ne bom nikoli posabila, moj preljubi sin. Svoj shegen ti sapustim, moj sin, oftani tukaj v miru, Bog te obvaruj!

Pa she je bliso smert Marije Devize; ljubesen boshja je bila s svojim fvetim in mozhnim plamenam poshgala she fkor vse mozhi shivljenja, in nebeshka ptiza femikf je dala v fredi nebeshkiga ognja ljubesni svoje

shivljenje. Angelzi nebeshki so v trumah pri-
fhli k nji, pripravljeni jo s veliko zhaſtjo
ſpremiti v nebeshki paradish. Viditi te ſvete
duhove je bila Marija pazh s troſhtam na-
vdana, pa vender ni bila ſhe popolnoma po-
troſhtana, ker ſhe ni vidila ſe prikasati ſvoji-
ga preljubiga Jeſufa, kateri je bil vſa lju-
besen njeniga ferza. Sato je praſhala vezh-
krat angelze, kateri ſo s nebeshki priſhli jo
troſhtat: Sarotim vaſ, vi hzhere Je-
rusalemfke, zhe mojiga Ljubiga naj-
dete, povejte mu, de od ljubeshni me-
dlim. (Viſ. peſ. 5, 8.) O vi ſveti angelzi,
o lepi prebivavzi nebeshkiga Jerusalema, vi
pridete v velikih trumah me troſhtat, in me
reſ troſhtate s ſvojo ljubo prizhijozhnoſtjo.
Sahvalim vaſ ſa to; pa vender vi vſi me
ne morete ſadoſti raſveſeliti, ker ſhe ne vi-
dim ſvojiga ſinu, de bi me raſveſelil. Oh, zhe
me radi imate, vernite ſe, vaſ proſim, v ne-
beſa, in rezite mojimu Ljubimu de od lju-
beſni medlim; rezite mu, de medlim in
peſham od ljubeshni do njega. Rezite mu, de
naj pride, de naj hitro pride, ker zhutim de
umiram od ſhelj njega viditi.

Pa lej! ſhe je priſhel Jeſuf po ſvojo
Mater, de jo bo peljal v kraljeſtvu ſvelizha-
nja. ſveti Elisabeti je bilo raſodeto, de pre-
den je Marija duſho iſdihnila, ſe ji je pri-

kasal **Jesuf** s **krisham** v roki, de bi ji pokasal posebno velizhastvo, ktero je fkos odrefhenje dosegel, ker je s svojo smertjo pridobil njo, presveto **Devizo** in zhashtito stvar, ktera je namenjena na vezhne zhasfe njega bolj zhashtiti, kakor vsi drugi svetniki in angeli. **Sveti Janes Damaskhki** pové, de je **Jesuf** sam svoji **Materi** podal **Popotnizo**, in je poln ljubeshni rekel: Vsemi, o moja **Mati**, is mojih rok tisto **Telo**, kteriga si mi ti dala. Ko je bila **Mati** boshja s nar ferzhnejshi ljubeshnijo prejela to sveto sadnje **Obhajilo**, je rekla, prêden je dusho spustila, te besede: **Moj Sin!** v tvoje roke srozhim svojo dusho. Srozhim ti to dusho, ktero si fkos svojo dobroto vstvaril od sazhetka bogato tolikih gnad, in si jo po posebni milosti obvaroval madesha greha. Srozhim ti svoje telo, is kteriga si ti hotel mefo in kri prejeti. Srozhim ti tudi te svoje ljube sinove, (mislila je na apostelne, kateri so okoli nje stali) oni so shalofni, ker od njih grem; trofhtaj jih ti, ki jih bolj ljubish, kakor jest; shegnaj jih, in daj jim mozh, de bodo velike rezhi sa tvojo zhasht delali.

Ko je bil prishel konz shivljenja **Marije Devize**, se je saflifhala v hifhi, v kateri je leshala, lepa musika, kakor pripoveduje sveti **Hieronim**, in velika svetloba je vstala, kakor je bilo rasodeto sveti **Brigiti**. Po ti musiki in

po ti fvetlobi so apostelni sposnali, de je ura lozhenja Marije Devize prifhla; sato so vnovizh sazheli jokati in sdihvati, roke so povsdignili, in so s enim glafam sakrizhali: O ljuba naša Mati, ti grefh sdaj v nebefa in naš sapuſtiſh, daj nam fvoj sadnji shegen; nikar ne posabi na naš! Po tem se je Marija fhe enkrat oserla na vse, je sadnjizh vsela flovó od njih, in je rekla: Bog vaš obvaruj, ljubesnivi ſinovi, shegnam vaš; nikar se ne bojte, nikoli vaš ne bom posabila.

— Na sadnje je prifhla ſmert, pa ne obdana s ſhaloſtjo in britkoſtjo, kakor k drugim ljudem pride, ampak s fvetlobo in vefeljem olepfhana. Pa, kaj ſmert? ſakaj pravimo ſmert? rezimo rajſhi: ljubesen boſhja je prifhla odresat nit ſhlahtniga ſhivljenja fвете Devize. Kakor lampa, prêden ugafne, vezhkrat, in na sadnje nar vezhi fvetlobo poſhêne in umerje; tako je tudi lep metulj, prezhifta Deviza, ki jo je Jeſuf k ſebi klišal, vtopljena v plamen ſvoje ljubezni, med ſvojimi ferzhnimi isdihljeji na sadnje nar ferzhnejſhi in nar globokejſhi isdihnila, in je ugafnila, je umerla. Tako se je ta viſoka duſha, ta lepa golobiza Goſpodova reſhila od vesi tega ſhivljenja, in je fhla v vezhno velizhaſtvo, kjer fedi, in bo fedela Kraljiza nebef fkos zelo vezhnoſt.

Tako je Marija sapuštila svet, in je šla v nebesih. Od ondod ušmiljena Mati gleda na nas, ki smo še v tej dolini sili, in ima ušmiljenje s nami, in nam obeta svojo pomož, zhe jo hozhemo. Prošimo jo vselej, de nam škos saflushenje svoje svete smerti sadobi frezhno smert; de nam prošti, zhe bi volja boshja bila, umreti v saboto, kateri dan je nji v zhašt posvezhen, ali kak dan v noveni pred, ali v osmini po katerim njenih prasnikov, kakor je dosegla mnogim svojih zhaštivzov, in posebno svetimu Štanislavu Kostka, kterimu je prošila, de je umerl dan njeniga vsetja v nebo, kakor pripoveduje pater Bartoli v njegovim shivljenji.

Prigodba.

V shivljenji tega svetiga mladenzha, kateri je bil ljubesni do Marije Devize ves vdani, se je prigodilo, de je prvi dan mesca velkiga serpana slišhal pridigo patra Petra Kanisia, v kateri je on pridigoval novinzam društva, in jim gorezhe priporozhval, vsak dan tako shiveti, kakor de bi bil sadnji dan shivljenja, kjer se bomo mogli pred sodni stol boshji prikasati. Po pridigi je rekel sveti Štanislav svojim tovaršham, de je bila ta pridiga posebno sa njega glas boshji, ker bo ta mesez umerl. To je rekel ali sato,

ker mu je bil Bog to rasodel, ali pa, ker se mu je doscévalo, kar se je posneje sgodilo. Ko je fveti mladenzh fhtiri dni posneje s patram Emanuelam Ša zerkev Marije vélike v Rimu obiskal, in se s njim od prihodniga prasnika nebovsetja Marije Devize pogovarjal, je rékel: Jést ménim, moj pater, de se ta dan v nebesih nove nebefa najdejo, ker vidijo Marijo, Mater boshjo, v vřim njenim velizhařtvu kronano Kraljizo nebes, in tako bliso Boga zhes vse kore angelzov postavljeno. Zhe je to ref, kar jést terdno verjamem, de se v nebesih ta prasník vsako leto ponavlja, upam, de bom perviga tudi jést v nebesih prasnoval. V druřhtvu Jesuitřkim imajo navado, de vsak tovarřh sa vsak meřez pořebniga patrona vsdigne, in Štanislav je bil vsdignil tiřti meřez řvetiga marternika Laurenzja. Štanislav je piřal piřmo svoji Materi Marii Devizi, v katerim jo je profil, de bi mu to dořegla, de bi ta njen prasník v nebesih vidil. řvetiga Laurenzja dan je řhel k řvetimu Obhajilu, in potem je profil tega řvojiga patrona, de bi srořhil to piřmo Materi boshji, in de bi profil sanj, de bi ga preřveta Deviza uřliřhala. In lej, řhe tiřti vezher je šbolel, in deřiravno bolesén ni bila huda, je Štanislav vender sa terdno veroval, de je uřliřhan, in de bo kmalo umerl. Ko se

je mogel v posteljo vlêzhi, je vesel s veselim obližjem saklizal: **S** te postelje ne bom nizh vezh vſtal. **Patru** **Klaudiju** **Akvaviva** je rekel: **J**est menim, de mi je sveti **Laurenz** od **Marije** to gnado doſegel, de bom prasnîk nebovsetja **Marije** **Devize** pri nji v nebeſih. **I**s teh beſedi ſi pa vender njegovi tovarſhi nizh niſo ſturili. **P**red prasnîkam ta dan ni bila bolesen ſhe nizh hujſhi, pa vender je rekel ſvetnik enimu bratov, de bo ſhe tiſto nozh umerl. **T**ovarſh mu na to odgovi: **L**jubi moj brat, vêzhi zhudeſh bi vender bil, zhe bi ti ſa tako majhino bolesnijo umerl, kakor pa zhe bi osdravel. **P**a komaj je poldne preteklo, je padel v mervafhko omedlevzo, mersel pot je po njem ſtopil, in vſe mozhi je sgubil. **S**uperiorja, ki je bil k njemu priſhel, je proſil, de naj dovoli, de ga na tla poloſhé, de bo kakor ſpokornîk môgel umreti, kar mu je bilo tudi dovoljeno, in je bil na gol flamnizo poloſhen. **N**a to ſe je ſpovedal, in je prejel ſveto **Popotnizo**. **V**ſi ſo mogli jokati, ſakaj, ko ſo bili ſveto reſhnje **Telo** k njemu prineſli, ſo ga vidili vſiga s nebeſhko ſladkoſtjo napolnjeniga, njegovo obližje je bilo od ljubefni boſhje tako uſhgano, de je bil kakor **Œeraſ**. **P**rejel je tudi ſveto poſlednje **Olje**, in ſvoje ozhi je sdaj v nebefa obrazhal, sdaj v podobo

Marije Devize, ktero je v rokah dershāl, jo kufhval in na ferze pritiskal. Patrov êdin ga je prafhal zhimu mu je paternofhter, ki ga je imel okoli roke ovitiga, ko ga ne more moliti. Svetnik mu je odgovoril: Vefel me in trofhta, sa to, ko je moje Materē. Oh, koliko bolj vefel bofh kmalo, je rekel pater, ker jo bofh kmalo v nebesih vidil, in ji roko kufhnil! Na to je bilo ferzē mladenzhovo vse vneto od ljubēsni, povsdignil je fvoje roke nakvifhko, in je s tem hotel na snanje dati, kako sheli fkoraj pri svoji ljubi Materi biti. Potem fe mu je prikasala Marija Deviza, kakor je povedal sam prizhijozhim, in kmalo na to, 15. velkiga ferpana, ko fe je komaj dan napozhil, je kakor svetnik, s ozhmi v nebēsa vpertimi, duſho isdihnil, de fe kar ni sganil, tako de fo fhe le po tem, ko fo mu podobo Materē boshje dali kufhniti, in fe ni premaknil, ſposnali, de je ſhe odſhel v nebēsa, kufhnit noge svoji prelubi Kraljizi.

Molítev.

O preſladka Goſpa, in Mati naſha! Ti ſi ſhe ſapuſtila ſemljo, ſi ſhe priſhla v ſvoje Kraljeſtvo, kjer ſediſh Kraljiza zheſ angelſke kore, kakor pōje ſveta zerkev: Povsdignjena ſi zheſ kore angelov

v nebeshko kraljestvo. Mi gresniki dobro vemo, de te nismo vredni imeti tukej, v tej tamni dolini. Pa vemo tudi, de ti v svoji visokosti nas nisi posabila, in de v tako velizhaftvo povsdignjena, nisi sgubila ufmi-ljenja do nas ubogih Adamovih otrok, te-muzh ga she le vezh imash. Oberni toraj s visokiga trona, na katerim kraljujesh, o Marija, svoje milostive ozhi tudi na nas, in ufmi li se nas. Le spomni se, de si nam pri svojim odhodu is tega sveta obljubila, de nas ne bosh posabila. Varuj nas, in pomagaj nam. Poglej, v kakshnih viharjih in v kakshnih fkushnjavah smo vedno, in bomo, dokler ne pritezhe konz nashiga shivljenja. Škos saflushenje svoje svete smerti nam sadobi sveto stanovitnost v boshji prijasnosti, de bomo na sadnje v gnadi boshji is tega sveta odshli, in tako enkrat prishli tudi mi tebi kushnit nogé v nebesih, kjer se bomo pridrushili svetim duhovam, tebe, kakor si vredna, hvaliti in tvojo flavo prepevati. Amen.

Osmo premishljevanje.

Drugo sa prasník nebovsetja Marije.

1. Kako zhaštítljiv je bil nebohod Marije Devize;

2. kako viſok je bil tron, na kteriga je bila v nebefih povikſhana.

Po vſi pravizi ſe ſdi, de bi naſ nebovſetja Marije Devize prasn timer ſveta zerkev bolj imela napeljevati na jokanje, kakor na veſelenje, ker je ta naſha preſladka Matihla iſ tega ſveta, in naſ je ſapuſtila ſ ſvojo drago prizhjozhnoſtjo, kakor govori ſveti Bernard: „Bolj, ſe ſdi, nam je jokati, kakor ſe veſeliti.“ Vender naſ ſveta zerkev opominja k veſelju: „Veſelimo ſe vſi v Goſpodu, ker prasn timer obhajamo na zhaſt preſvete Devize Marije.“ In po pravizi: Zhe mi to ſvojo Mater ljubimo, moramo bolj veſeli biti ſavoljo njene zhaſti, kakor ſavoljo ſvojiga troſhta. Kter ſin bi ſe ne veſelil, zhe ſe tudi od Matere ſvoje lozhi, zhe ve, de gre ſato od njega, de bi kraljeſtvo v poſeſt vsela? Marija gré danſi, de bo kronana Kraljiza nebef; ali je mogozhe, de bi mi ſato veſeliga prasn timer ne prasn timer, zhe jo reſnizhno ljubimo? Veſelimo ſe vſi, veſelimo ſe. In de bomo ſavoljo njeniga povikſhanja bolj raſveſeljeni, premiflimo pervizh, kako zhaſtit je bil neboh timer Marije Devize, in drugizh, kako viſok je tron, na kteriga je bila v nebefih povikſhana.

Pervi odſtavik. Po tem, ko je bil Je-

suf **Kristuf**, naš **Svelizhar**, dopolnil delo našega odreščenja s svojo smertjo, so hrepneli angelzi v nebesih po njem, sato so ga neprenehoma profili s **Davidovimi** besedami: **Pojdi gôri, Gospod v svoj pozhitik, ti in fkrinja tvojiga posvezhenja. (Pf. 13, 8.)** Povsdigni se, **Gospod**, sdaj, ko si she odrešhil ljudi, pridi k nam v svoje kraljestvo, in vsemi s seboj shivo **Škrinjo** svojiga posvezhenja, to je svojo ljubo **Mater**, ki je od tebe posvezhena fkrinja, ki si prebival v nji. Te besede sveti **Bernard** angelzam da na jesik: „Naj pride gôri tudi **Marija**, tvoja presveta **Mati**, posvezhena v tvojim spozhetji.“ Sdaj je hotel **Gospod** spolniti shelje teh nebeskih prebivavzov; in je poklizal **Marijo** v nebesa. Zhe je **Bog** hotel, de je bila fkrinja saveše s veliko zhaftjo v **Davidovo** mesto nesena: In **David**, in zela hifha **Israelova** so peljali fkrinjo **Gospodovo** s jukanjem, in s glasam trobente; (**4. Kralj. 6.**) skoliko vezhi zhaftjo in velizhaftvam je hotel she le napraviti nebovsetje svoje **Matere**! **Prerok Elija** je bil v nebo vset na gorezhim vosu, kateri, kakor pravijo uzheniki, ni bil nizh drusiga, kakor truma angelov, kateri so ga kvifhko nesli. „Tebe pa v nebesa nesti, o **Mati** boshja, govori abat **Rupert**, ni bil

sadoſti en ſam ognjen vos, temuzh s Kraljam, tvojim Šinam, je priſhla vſa truma nebeſhkih angelov.

Ravno téh miſel je ſveti Bernardin Šijenſki, de je namrezh Jeſuf, Mariin nebohod poſlaviti, ſam priſhel is nebeſ naproti, in jo je ſpremil. Sato, pravi ſveti Anſelm, je hotel naſh Svelizhar pred ſvojo Materjo v nebefa iti, de bi ji bil v kraljeſtvu boſhim ſedeſh pripravil, in de bi bil njen nebohod s tem poſlavlil in pozhatil, de jo je ſam s vſimi ſvojimi angelzi ſpremil. In ſveti Peter Damiani, ko premiſhljuje zhaſtitof t vſetja Marije Devize v nebo, pravi, de je bilo nebovſetje Marije Devize ſhe zhaſtitljivſhi, kakor nebohod Jeſufov, ſakaj Svelizharju ſo priſhli naproti ſami angelzi, Materi pa je priſhel naproti Šin ſam, s vſo nebeſhko trumo angelov in ſvetnikov. Sato tudi abat Guerik Jeſufu té beſede na jeſik da: De bi Ozheta zhaſtil, ſim priſhel na ſvet, de bi pa Mater zhaſtil, ſim ſhel v nebo, de bi ji tako mogel is nebeſ naproti priti, in jo zhaſtitljivo v nebeſhko zhaſt ſpremiti.

Premiſlimo tedej, kako je priſhel Svelizhar is nebeſ ſvoji Materi naproti, in ko jo je frezhal, ji te beſede govoril: V ſtani, hiti moja priyatliſa, moja golobiza, moja lepa, in pridi. Sima je pretekla,

in prifhla. (Vis. pef. 2, 10.) Pridi moja ljuba Mati, moja lepa, moja zhiſta golobiza; ſapuſti to dolino ſols, kjer ſi toliko terpela is ljubeshni do mene. Pridi s Libana moja nevesta, pridi s Libana, kronana boſh. (Vis. pef. 4, 8.) Pridi s duſho in s telefam, de boſh prejela plazhilo ſa ſvoje ſveto ſhivljenje. Zhe ſi veliko terpela na ſemlji, je vender tudi neisrezheno veliko veſelje in velizhaſtvo, kteriga ſim ti v nebeſih pripravil. Pridi, de hoſh ſedela pri meni, pridi de prejmeſh krono, ktero ti bom dal kakor Kraljizi nebeſ in ſemlje. Lej, ſhe je ſapuſtila Marija ſemljo, ſpomni ſe tolikih gnad, ki jih je tam od Goſpoda prejemala, ljubeshnivo in milo ſe ſhe osre na njo, ker toliko ubogih otrok v nadlogah in nevarnoſtih na nji ſapuſti. Jeſuf ji podá roko, in mila Mati ſe vsdiguje kvifhko, ſhe gre ſkos oblake, ſhe plava ſkos ſvesdiſhe. She je priſhla pred vrata nebeſhke. Kadar kralji pridejo v meſto kraljeſtvo v poſeſt jemat, ne gredo ſkos meſtne vrata, ampak vrata ſe ſnamejo, ali pa kralj gre zhes vrata v meſto. Sato ſo angelzi, kader je Jeſuf Kriſtuf v nebeſa ſhel, vpili: Šnemite, poglavarji, ſvoje vrata, vsdignite ſe vrata vezhne, in Kralj zhaſti bo notri ſhel. (Pſl. 23.) Ravno tako sdaj, ko gre Marija

v posestvo jemat kraljestvo nebesko, krizhe angelzi, kateri jo spremljajo, unim kateri so snotraj: Snemite, poglavarji, svoje vrata, in vsdignite se vrata vezhne, in bo shla notri Kraljiza zhafti.

Lej, sdaj she gre Marija v svoj nebeski dom. Kakor premishluje Origenes, so nebeski duhovi, ko so jo v gledali tako lepo, tako zhaftitljivo, prashali s enim glasom angelze, kateri so jo spremili: Kdo je ta, ktera is pufhave pride, s flastjo prenapoljnena, naflonjena na svojiga ljubiga? (Vis. pes. 8, 5.) Kdo je ta prelepa stvar, ki pride is pufhave semlje, is kraja ternja in osata? Pa pride tako zhista, tako zhednost bogata, naflonjena na svojiga ljubljeniga Gospoda, kateri jo s tako zhaftjo spremlja? Kdo je? Angelzi, kateri jo spremljajo, odgovore: To je Mati nashiga Kralja, in nasha Kraljiza, shegnana med shenami; gnade polna, svetniza svetnikov, boshja ljuba, neomadeshana, golobiza, narlepshi med stvarmi. Na to sazhno sveti duhovi jo blagorvati, jo hvaliti in ji prepevati bolj po pravizi, kakor so nekdej judje peli Juditi: Ti zhaft Jerusalema, ti veselje Israela, ti zheshenje nashiga ljudstva. (Jud. 15, 10.) Oh nasha Gospa in Kraljiza, ti flava nebes, veselje nashhe deshele, ti si zhaft naf

vsih; ti si vselej od nas s veseljem sprejeta, si vselej posdravljena; lej, tukej je tvoje kraljestvo, lej, mi vsi smo tvoji podložni, na tvoje povelje pripravljeni tebi strezhi.

Na to so prišli jo sprejet in jo posdravit kakor svojo Kraljizo vsi svetniki, kateri so takrat bili v nebesih. Prišle so s te devize: Vidile so jo hzhere in jo presrečno imenovali, — in so jo zhahtile. (Vis. pef. 6, 8.) Mi, so dja-le, smo tudi kraljize tega kraljestva, pa ti, o presveta Gospa, si nasha Kraljiza; ker si bila ti prva, ki si nam sgled dala, svoje devishstvo Bogu posvetiti; mi vse te sa to zhahtimo in hvalimo. Potem so prišli jo sprejet sveti spovedvavzi, jo posdravit kakor svojo uzhenizo, ki jim je s svojim svetim shivljenjem pokasala toliko lepih zhednost. Prišli so tudi sveti marterniki jo sprejet kakor svojo Kraljizo, ker jim je s svojo veliko stanovitnostjo v britkostih terpljenja njeniga Šinu pokasala, in s svojim saflushenjem pridobila ferzhnost dati svoje shivljenje sa vero. Tudi sveti Jakob, edin ismed apostelnov, kateri je bil takrat she v nebesih, ji je prišel naproti, in jo je sa-hvalil v imenu drusih apostelnov, sa vse pomozhi in dobrote, ktere jim je na semlji fkasovala. Tudi preroki so prišli Mater

boshjo pozhaſtit in ji pravijo: **Ti**, o mogozhna **Kraljiza**, ſi tiſta, ktero ſmo v ſvojim prerokvanji oſnanovali. **Šveti** ozhaki pridejo in pravijo: **Ti**, o **Marija**, ſi bila naſhe upanje, po katerim ſmo tako dolgo in tako možno ſdihovali. Pa nar bolj ferzhno ſo jo ſahvalili naſhi prvi ſtarifhi **Adam** in **Eva** rekozh: **Ljuba Hzhi**, ti ſi krivizo popravila, ktero ſva midva zhloveſhkimu rodu ſturila; ti ſi ſvetu tiſti ſhegen naſaj dobila, kteriga ſva ſ svojo krivizo ſgubila; ſkos tebe ſva ſvelizhana, bodi ſato hvaljena vekomaj.

Tudi ſveti **Šimeon** je priſhel kuſhnit nogé **Marii**, in ſe ſ velikim veſeljem ſpomni tiſtiga dné, ko je **Jesufa** iſ njenih rok v narozhje vſel. **Šveti Zaharija** in ſveta **Elisabet** ſta priſhla, in **Devizo Marijo** vnovizh ſahvalila ſa ljubeshivo obifkanje, ko je tako polna ponishnoſti in ljubeshni v njuno hiſho priſhla, in jima toliko gnad raſdelila. **Šveti Janes** kerſtnik jo je poſebno ſahvalil, de ga je ſ svojo beſedo poſvetila. Pa kako bi mogel vredno popiſati ſ-hod **Marije Devize** ſ njenimi ſtarifhi, ſvetim **Joahimam** in ſveto **Ano**? Oh, ſ kakſhno ljubeshnivoſtjo ſta jo poſdravila in pozhaſtila! O preljuba **Hzhi**, ſta rekla, kako frezhna ſva bila, ko ſva tako **Hzher** imela! Bodi ſdaj najna **Kraljiza**, ker ſi **Mati** naſhiga **Boga**; tako te ſdaj po-

sdraviva in pozhaſtiva. — S nar bolj priſerzhno ljubesnijo pa jo je ſprejel njeni ſhenin, ſveti Joſhef. Kdo bo popiſal veſelje, kteriga je ta ſveti ozhak obzhutil, ko je vidil ſvojo neveſto tako zhaſtitljivo v nebefa priti, ker jo je ſpoſnal Kraljizo vſih nebef? Priſerzhno ljubesnivo ji je rekel: Preljuba Kraljiza, predraga neveſta, kako mi je mogozhe naſhiga Boga ſadoſti ſahvaliti, de me je ſturil tvojiga ſhenina, ki ſi reſnizhna njegova Mati? Škos tebe ſim imel frezho, na ſvetu pri nebefhkim Detetu, ki je zhloveſhko naturo naſe vſelo, prebivati, in mu ſtrezhi, ga tolikokrat v narozhje vſeti, in toliko poſebnih dobrot od njega prejemati. Oh preſfrezhne ure, ktere ſim v ſhivljenji Jeſufu in tebi, moja ſveta neveſta, ſtregel! Lej, tukaj je najni Jeſuf; veſeliva ſe, de ne leſhi vezh v hlevu na terdi flami, kakor enkrat v Betlehemu, de ne ſhivi vezh ubog in ſanizhvan v revni hiſhizi, kakor je kdaj ſhivel ſ nama v Nazaretu; de ni vezh pribit na framotni krish, kakor takrat, ko je ſa ſvelizhanje ſvetá na njem umerl: ampak de ſdaj kraljuje na deſnizi vezhniga Ozheta, kakor kralj in Goſpod nebef in ſemlje. Nikoli vezh, moja Kraljiza, ſe ne bova lozhila ſpred njegovih nog, kjer ga bova hvalila in molila vekomaj.

Na to so jo sprejeli vsi angelzi, in ona, visoka Kraljiza, je sahvalila vse sa posebno pomozh, ktero so ji na semlji fkasovali; posebno je sahvalila angela Gabriela, kateri je bil prefrezhni osnanovaviz vse njene frezhe, ko ji je bil prishel povedat, de je Mati boshja postala.

Potem je prefveta Deviza Marija ponishno na kolenih molila vfigamogozhniga Boga, in je ponishana v svoj nizh, ga sahvalila sa vse gnade ji is sgol dobre do-deljene, posebno pa sa nar vezhi gnado, de jo je Mater svojiga vezhniga Šina šturil. Naj si misli, kdor si more, s kakšno ljubesnijo jo je shegnala sveta Trojiza; misli si, kako je sprejel vezhni Ozhe svojo Hzher, vezhni Šin svojo Mater, sveti Duh svojo nevesto. Ozhe jo je kronal s svojo mogozhnostjo, ktere jo je vdelëshil, Šin s svojo modrostjo, sveti Duh s svojo ljubesnijo. Vse tri boshje perfhone so jo šturile Kraljizo nebes in semlje, so ji odlozhile fedesh na defnizi Jesufovi; so sapovedale angelzam in vsm štvarem nji, kakor svoji Kraljizi, flushiti, in pokorfhino fkasovati. — Premislimo sdaj kako visok je bil tron, na kteriga je bila Marija v nebesih povsdignjena.

Drugi odstavik. Zhe zhloveshka pamet, po besedah svetiga Paula ne more sa-

popaſti neſkonzhne flave, ktero je **Bog** tiſtim pripraviſ, kateri ſo ga na ſemlji ljubili, kdo bo ſhe le mogel ſapopaſti, kakor govori ſveti **Bernard**, kaj je **Bog** pripraviſ tiſti, ktera ga je rodila! Kakſhno velizhaſtvo je ſhe le pripraviſ ſvoji preljubi Materi, ktera ga je na ſemlji bolj ljubila, kakor vſi drugi ljudje, ktera je od perve prizhe ſvojiga ſtvarjenja **Jesufa** bolj ljubila, kakor vſi ljudje in vſi angelzi ſkupej! Toraj prav govori ſveta zerk, ko pravi, de ker je **Marija Boga** bolj ljubila, kakor vſi angeli, je tudi zheſ vſe angele v nebeſih povſdignjena: „Povſdignjena je boſhja **Porodniza** zheſ kore angelfke v nebeſhko kraljeſtvo.“ Sato pravi tudi **Guilielm** abat, de je povſdignjena **Mati boſhja** zheſ angelfke kore, tako de nad ſejoj nima nikogar drugiga, kakor ſamiga **Jesufa**, ſvojiga **ſina**.

Uzhéni Gerson terdi, de, zhe ſe po nauku ſvetiga **Tomasha Akvinſkiga** in ſvetiga **Dionisija** raſdelé vſe verſte angelov in ſvetnikov v tri goſpoſtva, ima **Marija** ſvoje laſtno goſpoſtvo, ktero je pervo ſa goſpoſtvam boſhjim. **ſveti Antonin** ſhe priſtavi, de, zhe je goſpa veliko viſſhi kakor dekla, ſe tudi velizhaſtvo angelzov ſ velizhaſtvam **Marije** Devize ne more meriti. „**Marija Deviza** je **Goſpa** angelov, toraj je bres pri-

mére zhes vse gospostva angelov povikfha-
na.“ De to sapopademo, se moramo spomniti
besed Davidovih, ki pravi, de je ta Deviza
postavljena na desnizo svojiga Šina: Kra-
ljiza ſtoji na tvoji desnizi. (Pſl. 44.)
To ſveti Atanasij raſloſhi rekozh: Marija
je postavljena na desnizo boſhjo.

Gotovo je, pravi ſveti Ildefons, de ſo
dobre dela Marije Devize dobre dela vſih
ſvetnikov neſkonzhno dalezh preſegle, ſato
ſe pa tudi velikofť plazhila in velizhaſtva,
ki ga je ſanje doſegla, ne da raſumėti. In
zhe je po beſedah ſvetiga Paula gotovo, de
Bog po ſafluſhenji povrazhuje: Šleher-
nimu bo povernil po njegovih delih;
(Riml. 2, 6.) je po nauku ſvetiga Tomasha
tudi gotovo, de je preſveta Deviza Marija,
ktere ſafluſhenje je vezhi, kakor ſafluſhe-
nje vſih ljudi in angelov, zhes vse nebeſhke
verſte povſdignjena. S eno beſedo, ſveti
Bernard pravi, de moramo zhaſt, ktero je
Marija v nebeſih doſegla, po gnadah meriti,
ktere je na ſemlji ſadobila.

Uzhen piſar, pater Kolombiere, pravi,
de je velizhaſtvo Marije Devize v nebeſih
popolno velizhaſtvo, v zhimur ſe od veli-
zhaſtva vſih druſih ſvetnikov raſlozhi. Reſ
je, de ſvetniki v nebeſih popolnoma mir in
ſpolnjeno ſadovoljnoſť vſhivajo; pa vender

je tudi ref, de nobeden ismed njih tiste zhaſti ni doſegel, ktero bi bil lahko ſafluſhil, ako bi bil Bogu bolj ſveſto fluſhil, ako bi ga bil bolj ferzhno ljubil. Deſiravno toraj ſvetniki v nebefih nizh vezh ne ſhelé, kakor kar vſhivajo, bi pa vender ſaj mógli ſhe vezhi velizhaſtvo ſheleti. Tudi je ref, de grehi, ktere je kdo na ſvetu ſturil, ali zhaſ, ki ga je ſapravil, v nebefih nobene brikoſti vezh ne ſturé; pa vender ſe ne more tajiti, de da nar vezhi veſelje v nebefih, zhe je kdo ſhe vezh dobroga ſturil, zhe je nedolſhnoſt ohranil, zhe je s ſvojim zhaſam modro obrazhal. Marija v nebefih nizh vezh ne ſheli, ſakaj ſa njo ni nizh vezh, kar bi mogla poſheleti. Kter ſvetnik v nebefih, pravi ſ. Auguſhtin, zhe bi bil praſhan, ali je ſturil kak greh ali ne, bi mogel odgovoriti, de ne, ſunaj Marije Devize? Po nauku Tridenſhkiga ſbora je gotovo, de Marija nikoli nobene krivize, nobeniga nar manjſhiga pregreſhka ni ſturila; nikoli ni gnade boſhje ſgubila, nikoli je otamnila, pa tudi nikoli nobene nepridama ſamudila; nikoli ni doprineſla nobeniga djanja, ktero bi bilo bres ſafluſhenja; ni ſpregovorila beſedize, ni imela nobene miſli, nikoli ni iſdihnila, de bi ne bila vſelej vezhi zhaſti boſhje iſkala; ſ eno beſedo, nikoli ni omersnila, nikoli ni pre-

jenjala s Bogam se zheldalje bolj sediniti, nikoli nizh ni sanikerno samudila. Na to visho je Marija boshji gnadi po vsih svojih mozheh vedno odgovarjala, in je svojiga Boga ljubila, le kolikor ga je mogla ljubiti. Sdaj v nebefih sme rêzhi Bogu: O moj Bog, zhe te tudi nisim tako ljubila, kakor si vreditin, sim te faj ljubila toliko, kolikor sim môgla.

Šveti Paul naf uzhi, de so svetniki raslozhne gnade dosegli: Raslozhenje je gnad; tako de je vsak svetnik s tem, de je s prejeto gnado delal, v tisti zheldnosti visok postal: êdin v gorezhnosti sa svelizhanje dush, êdin v tem, de je spokorno shivel, drug, de je hudo terpljenje in martre prestal, she drug, de je v premishljevanji shivel. Sato sveta zerkev, kadar prasn timer kakiga svetnika obhaja, od vsakiga posebej pravi: Ni bil najden, kteri bi bil njemu podobin. Po saflushenji so pa tudi raslozheni v zhahti v nebefih: Švesda namrezh se raslozhi od svesde. (I. Kor. 15, 41.) Apostelni se raslozhijo od marternikov, spovedvavzi od deviz, nedolshni od spokornikov. Marija Deviza pa, ki je bila polna vsih gnad, je bila tudi v vsaki zheldnosti vikshi, kakor vsak drug svetnik. Marija je apostel apostelnov, kraljiza marternikov, ker

je vezh terpela kakor vſi oni; je perva med devizami; je sgled ſakonſkih; je ſedinila v ſebi nar bolj popolnoma nedolſhnoſt s popolnoma pokorjenjem; v njenim ferzu ſo ſedinjene nar ferzhnejſhi zhednoſti, ktere je kdaj kak ſvetnik doprinaſhal. Sato je rezheno od nje: **Kraljiza** ſtoji na tvoji defnizi v ſlatim oblazhilu, obdana s lepoto; (Pſl. 44.) ker ſo v Marii vſe gnade, vſe poſebnoſti, vſe ſafluſhenje ſvetnikov ſdruſhene, kakor govori ſ. **Jurnand**.

Kakor ſvetloba ſolnza premaga ſvetlobo vſih ſvedſ, pravi ſ. **Basilij**, tako flava **Mater**e boſhje premaga velizhaſtvo vſih drugih ſvetnikov. **Šveti Peter Damiani** ſhe priſtavi, de kakor ſvetloba lune in ſvedſ ſgine, kakor de bi jih ne bilo, kadar ſolnze priſvéti, tako ſatemni flava **Marije** ſvetlobo vſih ſvetnikov in angelzov v nebeſih, de ſe ſkor ne vidijo. **Šveti Bernardin Šienſki** in ſ. **Bernard** pravita, de ſo ſvetniki boſhje flave le nekoliko deleſhni, **Marija Deviza** pa je boſhjiga velizhaſtva tako napolnjena, de ſe ſdi, de ſgol ſtvar ne more bolj na tanko s **Bogam** ſedinjena biti, kakor je **Marija**. To poterdijo tudi beſede ſvetiga **Alberta vélkiga**, kteri pravi, de **Marija** veliko bolj bliſo in neſkonzhno bolj popolnoma **Boga** gleda, kakor vſi drugi nebeſhki

duhovi. Šhe vezh pravi fveti **Bernardin**, de kakor drugi planeti svojo fvetlobo od solnza dobé, tako tudi fvetniki v nebesih od pogleda Marije Devize dobé vezhi fvetlobo in veselje. Na drugim kraji pravi ravno ta fvetnik, de je Marija, ko je v nebesa prišla, povikšhala veselje vsih nebesških prebivavzov. **Sveti Peter Damiani** uzhi, de v nebesih sa fvetnike sa **Bogam** ni nobeniga vezhiga veselja, kakor veseliti se pogleda te prelepe **Kraljize**. Ravno to poterdi tudi fveti **Bonaventura**, rekozh: „Sa **Bogam** je naša nar vezhi flava, in nar vezhi veselje Marija.

Veselimo se toraj s **Marijo**, de jo je **Bog** v nebesih na tako višok tron povikšhal. Veselimo se pa tudi savoljo famih febe, sakaj zhe naš je naša **Mati**, ko je v nebesa fhla, sapuštla po telesu, naš vender ni sapuštla s duham ljubesni. Veliko bolj sdaj, ko je blisheji pri **Bogu**, in s njim bolj na tanko fklenjena, posna tudi našhe potrebe, ima fhe vezhi usmiljenje s nami, in nam bolj more pomagati. „Ali si morebiti, sa to, ker si tako višoko povsdignjena, o presveta **Deviza**, govori f. **Peter Damiani**, na našho revšhino posabila? **Bog** ne daj, pravi daljej ta fvetnik, de bi mi kaj taziga mislili, ker ni mogozhe, de bi tako usmiljeno ferze posabilo na toliko našho revšhino.“ Zhe je

bilo ušmiljenje Marije Devize še veliko, ko je še na semlji shivela, kako veliko bo še le sdaj njeno ušmiljenje, pravi sveti Bonaventura, sdaj, ko Marija v nebefih kraljuje!

Podversimo se toraj popolnoma tej nebeshki Kraljizi v njeno flushbo, de jo bomo zhaštili in ljubili, kolikor bolj jo bomo mógli; sakaj, kakor govori Rihard, Marija ne dela tako, kakor drugi kralji, kateri svojim podlošnim tlake in davke nakladajo, ampak nasproti obloshi naša Kraljiza svoje flushabnike s gnadami, saflushki in dobrotami. Prosimo toraj Marijo s abatam Guerikam: O Mati milosti boshje, ki še tako bliso pri Bogu sedifh, kakor Kraljiza svetá na tako visokim tronu, našiti se flave svojiga Jesufa, in pošlji nam drobtinize, ktere s tvoje mise padajo. Ti se še veselifh pri misi Gospodovi, mi pa smo tukej na semlji kakor lazhni pfizhki pod tvojo miso, in te sa tvojo milost prosimo.

Prigodba.

Pater Šilvan Razzi pripoveduje, de je poboshin duhoven, ki je našho Kraljizo Marijo posebno ferzhno ljubil, in je flifhal tako slo povsdigovati njeno lepôto, imel velike sheljé enkrat to svojo Gospo viditi, in jo je savoljo tega gorezhe profil sa to gnado. Ušmiljena Mati je ref temu duhovnu po angelu sporo-

zhila, de se mu hozhe prikasati in se mu viditi dati, to de s tem pogojam, de, ko jo bo vidil, bo oflépel, kar je bil duhoven dovoljin. Na to se mu prikashe en dan Marija Deviza; on pa, de bi ne bil popolnoma oflepel, jo je od sazhetka hotel le s enim ozhefam pogledati, potem pa, ko je bil od njene lepote neisrezhenó s veseljem presunjen, jo je hotel tudi s drugim ozhefam gledati, tode Mati boshja je kar sgimila. Kjer Marije svoje Kraljize vezh ni vidil, od shalofti ni jenjal jokati, pa ne sato, de je eno oko sgubil, temuzh de je ni s obema ozhefama vidil. Na to je sazhel na novo Marijo profiti, de bi se mu vnovizh prikasala, in ni maral vezh fhe drugo oko sgubiti in popolnoma oflepéti. Šrezhin in vesel bom, je rekel, o moja Gospa! zhe popolnoma oflepim savoljo tako lepe prilike, ktera me bo v ljubesni do tebe vnela, in do tvoje lepôte. In lej, vnovizh ga je rasveselila Marija, vnovizh se mu je prikasala; vender pa, ker ljubesniva Kraljiza nikomur nefrezhe ne sheli, mu pri drugi prikasni ni vsela drusiga ozhefa, temuzh mu je tudi perviga osdravila, de jo je s obema ozhefama gledal.

Molitev.

O velika, o visoka in zhaftitljiva Gospa!

na kolenih pred tvojim tronam te s té doline
 sôls zhaſtimo in povikſhujemo. Vefelimo ſe
 ſlave, s ktero te je Gôſpod obilno napolnil.
 Sdaj, ko ſediſh Kraljiza nebeſ in ſemlje na
 zhaſtitljivim tronu, nikar ne poſabi naſ, ki
 ſmo tvoji nevredni flushabniki. Osri ſe s
 ſvojiga viſokiga trona, na katerim kraljujeſh,
 s ſvojimi miſloſtljivimi ozhmi na naſ uboge
 reve. Kolikor bliſheje ſi iſvira gnad, toliko
 bolj nam jih ſamoreſh pridobiti. V nebeſih
 veliko bolj poſnaſh naſho revſhino, ſatoraj
 nam moreſh tudi bolj uſmiljena biti, in nam
 bolj pomagati. Œturi de bomo na ſemlji tvoji
 ſveſti flushabniki, de bomo tako môgli v
 nebefa priti te zhaſtit. Ta dan, ko ſi ti po-
 ſtala Kraljiza zeliga ſveta, ſe ti poſvezhuje-
 mo v tvojo flushbo. V tolikim ſvojim vefelji,
 rasveſeli ta dan tudi naſ, in vſemi naſ ſa
 ſvoje podloſhne. Ti ſi naſha Mati. Oh Mati
 preſladka, Mati ljubesniva! lej koliko ljud-
 ſtva obdaja tvoje altarje; vſi te proſijo v
 ſvojih potrebah: êdin ſa ſdravje v kaki bo-
 lesni, êdin ſa pomozh v nadlogah, êdin ſa
 dobro letino, êdin ſa frezhin iſtek kake
 pravde. Mi pa te proſimo ſa gnade tvojimu
 ſerzu bolj dopadljive: ſadobi nam gnado, de
 bomo ponishni, de ne bomo na ſvet nave-
 ſani, de bomo v voljo boſhjo vdani; ſprôſi
 nam ſveto ljubesen boſhjo, frezhno ſmert,

in vezhno svelizhanje; o Gospa! šturi naf is gresnikov svetnike; šturi ta zhudesh, s njim bošh vezh zhašti pridobila, kakor ko bi osdravila tavshent flepih, in obudila tavshent mertvih. Ti si tako mogozhna pred Bogam, došti je, de rezhešh, de si njegova Mati, njegova nar bolj draga, njegove gnade polna; kaj ti bo mogel odrezhi? O lepa Kraljiza, mi si ne upamo sheleti, de bi te tukej na semlji vidili, ampak le shelimo v nebefa priti te gledat; ti pa nam bošh to gnado sadobila. To terdno upamo. Amen, amen.

Deveto premishljevanje.

Od shalošt Marije Devize.

Marija je bila Kraljiza marternikov, ker je bila nje martra daljšhi in vezhi, kakor martre vsih drugih marternikov.

Kdo pazh bi mogel tako terdiga ferza biti, de bi mu ne fhla k ferzu preshaloštna prigodba, ktera se je nekdej na fvetu sgodila? Bila je namrezh enkrat plemenita, fveta Mati, ki je imela eniga famiga Šinu. Ta Šin je bil narljubesnivshi, ki si ga mo-

remo misliti, nedolshin, poboshin, lep; svojo Mater je preferzhno ljubil, tako de je ni nikoli s nar manjšhi rezhjo ushalil, temuzh jo je vselej spofhtoval, ji pokorfhino in go-rezho ljubesen fkasoval. Sato je pa tudi Mati tega svojiga Šina na svetu zhes vse ljubila. Pa kaj se je sgodilo? Sgodilo se je, de so tega Šina njegovi sovrashniki sgol is nevosfhljivosti po nedolshnim obtoshili, in sodnik, desiravno je njegovo nedolshnost spo-snal in prizhal, ga je vender, de bi njego-vih sovrashnikov ne bil rasshalil, v framotno smert obsodil, kakorfhno so hudobneshi she-leli. Uboga Mati je mogla viditi, kako ji je bil njen ljubesniv, od nje preferzhno lju-bljen Šin v zvetu svojih lét tako po krivizi in s neufmiljeno smertjo vset; na framotnim krishu namrezh, in pred ozhmi zeliga sveta je mogel v nar strashnejshih bolezhinah umreti, ko je bil she vso svojo kri prelil. Kaj pravi-te k tej prigodbi, ljube dushe! Ali je vredna ta prigodba in ta Mati nashiga ufmiljenja, ali ne? Sej veste od koga govorim, veste, de tisti Šin tako neufmiljeno umorjen, je nash preljubesnivi Svelizhar Jesus; tista Mati je bila presveta Deviza Marija, ktera je is ljubeshi do nas hotla v prizho biti, kadar je bil ofran boshji pravizi fkos roke hudo-bnih ljudi. Gotovo saflushi ta strashna brit-

koſt, ktero je Marija is ljubesni do naſ preſtala, in ktera je bila vezhi, kakor ko bi bila tavſhentkrat umerla, naſhe uſmiljenje in naſho hvaſeſhnoſt. In ker drugazhi ne moremo tolike ljubesni poverniti, hozhemo ſaj danſi nekoliko premiſliti, kako velike ſo bile te bolezhine, ſkos ktere je Marija poſtala Kraljiza marternikov. Jeſt pravim, Marija je poſtala Kraljiza marternikov, ker je njeno terpljenje preſeglo terpljenje vſih marternikov, ſakaj njena martra je bila per-vizh nar bolj dolga, in drugizh je bila nar bolj velika.

Pervi odſtavik. Kakor je Jeſuf imenovan Kralj bolezhin, Kralj marternikov, ker je v ſvojim ſhivljenji vezh terpel, kakor vſi marterniki; ravno tako ſe tudi Marija po pravizi imenuje Kraljiza marternikov, in ſi je ſafluſhila to imé, ker je preſtala nar hujſhi martre, ktere je ſa njenim ſinam kdaj kak zhlovek preſtal. Sato jo Rihard od ſ. Lorenza po pravizi imenuje Marternizo marternikov; tudi beſede prerokove ſe dajo nanjo oberniti, ki pravi: S krono britkoſti te bo kronal. (Iſai. 22.) To je, krona, s ktero je bila ta Kraljiza marternikov kronana, je bila njena bolezhina, ktera je bila vezhi, kakor bolezhine vſih drugih marternikov. Ne ſmemo dvomi-

ti, ali zviplati, de je bila Marija ref marterniza, kar sprizhajo Kartusian, Pelbart, Katarin in drugi; sakaj bresdvomna refniza je, de je sa marterstvo sadoſti tolika bolezhina, ktera samore koga umoriti, zhe ſe tudi ſmert ne ſgodi. Svetiga Janesa evangelista kakor marternika zhaſtimo, defiravno ni umerl v kotlu vrelega olja, v kteriga ſo ga bili vergli, temuzh je, kakor ſe bere, bolj sdrav is kotla priſhel, kakor je vanj ſhel. De kdo zhaſt marterſtva doſeſhe, je ſadoſti, pravi ſveti Tomash, de je pokorin do ſmerti, to je, de ima voljo ſamiga ſebe v ſmert ofrati. „Marija je bila marterniza, pravi ſveti Bernard, ne ſkos mezh trinoga, ampak ſkos bolezhine ferza.“ Defiravno njeno telo ni bilo umorjeno s roko rabeljnovo, je bilo vender njeno ſveto ferzé preſunjeno od bolezhine ſinove ſmerti; ta bolezhina je bila ſadoſti jo ne enkrat, temuzh tavshentkrat umoriti. Is tega tedej ſklenemo, de Marija ni bila le v refnizi marterniza, temuzh de je imela vezh terpeti, kakor vſi drugi marterniki, ker je imela daljſhi terpljenje, kakor oni, tako de ſe ſme rêzhi, de je bilo zelo njeno ſhivljenje pozhaſna ſmert.

Kakor ſe je po opominvanji ſvetiga Bernarda Jeſuſovo terpljenje ſhe s nje-

govim rojstvam sazhelo, tako je bilo tudi shivljenje Marije Devize, ki je hotla svojimu Šinu v vſim enaka biti, neprenehano marterſtvo. Imé Marija, kakor pravi ſveti Albert véliki, pomeni tudi grenko morje, in sato on beſede Jeremija preroka na Marijo oberne, ki pravi: Tvoje potrenje je veliko, kakor morje. (Shal. peſ. 2, 1.) Kakor je morje vſe grenko in flano, tako je bilo shivljenje Marije Devize vſelej polno britkoſti, ker je vſelej terpljenje Odreſhenikovo pred ozhmi imela. Angel je ſveti Brigiti povedal, de je Marija, ki je bila od ſvetiga Duha bolj raſſvetljena, kakor vſi preroki, tudi gotovo bolj raſuméla, kakor vſi preroki, prerokvanje od Meſija, ktero ſo oni popiſali. Sato je po beſedah ravno tega angela Marija, ki je ſhe pred tiſtim zhaſam, ko je Mati Šinu boſhjiga poſtala, vedila koliko bo on imel terpeti ſa ſvelizhanje ſvetá, ſhe takrat sazhela ſvojo dolgo martro, in je terpela ſ nedolſhnim Svelizharjem vred, kateri je imel ſa ptuje grehe tako britko ſmert ſturiti.

Pa ſhe veliko vezhi je poſtala njena bolezhina potem, ko je bila ſhe Mati tega Svelizharja. Sato je, ko je vidila pred ſeboj vſe terpljenje, kteriga je imel ubogi Šin preſtati, tudi gotovo terpela dolgo martro,

martro bres prenehanja fkos zelo fvoje shivljenje. Abat Rupert pravi: „Ti, ki si vedila prihodno terpljenje fvojiga Šinu, si dolgo martro preftala.“ Ravno to je poterjeno fkos prikasen, ki jo je imela v Rimu v zerkvi Marije, imenovane velike, fвета Brigita, kjer so se ji prikasali Marija Deviza, fveti Šimeon in angel, ki je imel dolg vef kervav mezh, s katerim je bilo na snanje dano, kako grenka in dolga bolezhina bo bodla Marijo vse njeno shivljenje. Sato Marii ravno ta abat Rupert té befede da na jesik: „Dufhe odréfhe, ljube hzhere, né milujte me famo savoljo tifte ure, ktero fim vidila fvojiga ljubiga Šinu umreti; sakaj mezh, kteriga mi je Šimeon prerokval, prêden me je prefunil, me je pred dolgo pot bôlel. Toraj, kadar fim ga dojila, ofkerbvala, in njegovo fmert previdila, miflite si, kako dolgo terpljenje fim preftala.“

Sato je Marija fmela s befedami Davidovimi rêzhi: V bolezhinah je moje shivljenje isteklo, in moje léta v sdihvanji. (Pfl. 30, 12.) In moja bolezhina je vedno pred mojimi ozhmi. (Pfl. 37, 18.) Moje shivljenje je preteklo vse v terpljenji in v folsah, sakaj moje bolezhine, ktere fim zhutila savoljo terpljenja fvojiga ljubiga Šinu, mi nifo nikoli prefhle

špred mojih ozhi, ker sim vidila vedno vse britkoſti in ſmert, ktero je imel enkrat preſtati. Mati boſhja ſama je enkrat raſodela ſveti Brigiti, de je tudi po ſmerti in po nebohodu njeniga ſinu vedno, zhe je jedla ali delala, ſpomin v njegovo terpljenje vſelej ſhiv oſtal v njenim ſerzu. Sato piſhe tudi Tauler, de je bilo vſe ſhivljenje Marije Devize neprenehana bolezhina, ker je v njenim ſerzu le ſhaloſt in britkoſt prebivala.

Po navadi bolezhine ſhaloſtnih zhaſ ſmanjſha, pri Marii pa ni bilo tako, temuzh s zhaſam ſo bile njene britkoſti ſhe le zhe-dalje vezhi. Kolikor bolj je Jeſuf raſtel na ſtaroſti, toliko vezhi je bila njegova lepota in ljubesnivoſt, toliko bolj ſe je pa tudi od druge ſtrani bliſhala ura njegove ſmerti; ravno tako je bila pa tudi v ſerzu Marije Devize ſhaloſt, de bo tako ljubesniviga ſinu kdaj ſgubila, od dné do dné zhe-dalje vezhi in hujſhi. Angel je rekel ſveti Brigiti: Ka-kor roſha raſte med ternjem, tako je Marija Deviza raſtla na tem ſvetu med britkoſtni; in kakor s roſho raſtejo tudi terni, tako je tudi prelepo roſho Marijo, kolikor ſtarjſhi je bila, toliko bolj ternje britkoſt bôdlo.“ — Ker ſmo tako premiſlili dolgoſt bolezhin Ma-rije Devize, preſtopimo k drugimu odſtavku, in premiſlimo velikoſt njeniga terpljenja.

Drugi odstavek. Marija saflushi imé, de je Kraljiza marternikov, ne le sato, ker je njena martra daljši bila, kakor martra drusih marternikov, temuzh tudi sato, ker je bila njena martra nar vézhi. Kdo pazh more prav rasuméti in sapopasti velikost Marijniga terpljenja? Jeremija, se sdi, ni mogel nikogar najti, komur bi bil primeril to Mater bolezhin, ko je premišljeval njeno veliko britkost pri smerti njeniga Šinu. Komu te bom primeril? ali komu te podobno sturil, hzhi Jerusalem? — Sakaj kakor morje je veliko tvoje potrenje. (Shal. pef. 2, 1.) Sato pravi Hugo, ko govori od teh besedi prerokovih: O presveta Deviza, kakor grenkost morja preseshe vsako drugo grenkost, tako tudi tvoja bolezhina preseshe vse druge bolezhine.“ Sveti Anselm pravi toraj, de zhe bi sam Bog s posebnim zhudesham ne bil obvaroval shivljenja Marije Devize, bi jo bile njene bolezhine vsak zhas mogle umoriti. Sveti Bernardin Šienški fhe zlo pravi, de so bile bolezhine Marije Devize tako velike, de, ko bi bile med vse ljudi rasdeljene, bi bili mogli prezej vsi umreti.

Premišlimo sdaj, sakaj je bila martra Marije Devize vezhi, kakor martra vsih drusih marternikov. V pervizh premišlimo, de so marterniki terpeli svoje martre na telefonu

s ognjem ali mezham, Marjia pa je imela terpeti svoje bolezhine v ferzu in dufhi, kakor ji je bil Šimeon napovedal: In tvojo laſtno dufho bo mezh preſunil. (Luk. 2, 35.) Kakor de bi ji bil rekel ſveti ſtarzhik: O preſveta Deviza, drugi marterniki bodo raſtergani s ſhelesnim oroſhjem po truplu, ti pa boſh preſunjena in martrana po dufhi, ſavoljo terpljenja ſvojiga laſtniga Šina. Kolikor imenitniſhi je dufha od teleſa, toliko vezhi je bila martra Marije Devize od marter drusih marternikov, kakor je rekel tudi Jeſuf ſam ſveti Katarini Šienſki, rekozh: Med bolezhino dufhe in teleſa ni nobene primére. Sato pravi ſveti abat Arnold, de kdor je bil na kalvarii v priſho ſvetiga ofra nedolſhniga Jagnjeta, je imel viditi tam dva altarja, eniga v teleſu Jeſufa Kriftuſa, eniga pa v ferzu Marije Devize, v katerim je ravno tiſti zhaſ, ko je Šin ofroval ſvoje telo v ſmert, Marija ofrovala ſvojo dufho s ſoterpljenjem.

Verh tega govori ſveti Antonin, de ſo drugi marterniki s terpljenjem ſvoje laſtno ſhivljenje ofrali, Marija Deviza pa je terpela, ker je ofrala ſhivljenje ſvojiga Šinu, kteriga je veliko bolj ljubila, kakor ſvoje ſhivljenje. Ona ni le v duhu vſiga tega terpela, kar je njeni Šin terpel na ſvetu, temuzh

pogled teh bolezhin njeniga Šinu je obudil v njenim ferzu fhe vezhi britkost, kakor ko bi bila vse te bolezhine fama na febi terpela. Ne smemo dvomiti ali zvizlati, de je Marija v svojim ferzu vse tiste martre, ktere je vidila Jesufa terpeti, tudi fama terpela. Vsak zhlovek verjame, de je terpljenje otrok tudi terpljenje mater, posebno kadar so matere vprizho pri terpljenji svojih otrok. Šveti Augufhtin, ko premifhljuje martre, ktere je terpela mati Mahabejskih bratov, ko je vidila svoje otroke terpeti, pravi: „Ko je vse to vidila, je s vſimi vred terpela, ker je vse ljubila, je terpela vse v ferzu, kar ſo oni terpeli na telefu.“ Tako ſe je godilo tudi Marii; vse tiste bolezhine, gajshlje, terni, sheblji, krish, kteri ſo meſo nedolshniga Jesufa terpinzhili, ſo ravno tiſti zhaſ preſunili tudi ferze Marije Devize, in ſo ſpolnovali njeno martro. „On je terpel na telefu, ona na ferzu,“ pravi ſveti Amadej. Tako pravi ſveti Lorenz Juſtiniani, je bilo ferzé Marije Devize ſhpegel ali ſerkalo terpljenja Jeſuſoviga, v kterim ſo ſe vidili pljunki, ſaſramvanje, tepenje, rane, in vse, kar je Jeſuf terpel. Šveti Bonaventura opomnuje, de ſo bile rane, ktere ſo bile po zelim ſhivotu Jeſuſovim raſdeljene, vse ſdruſhene v ſamim ferzu Marije Devize.

Tako je bila Marija Deviza, ki je s Jesufam vred terpela, v svojim ljubeshni polnim ferzu gajshljana, s ternjem kronana, saframvana, na krish perbita. Sato ogovori ravno ta fvetnik Marijo Devizo, ki jo na gori kalvarii premishlje, ko je pri umirajozhim Šinu štala, in pravi: „O moja Gospa, povej mi, kje si štala? Ali morebiti le pod krishem? Ne pod krishem, temuzh na krishu si bila pribita s svojim Šinom.“ In Rihard besedam, ktere govori Švelizhar fkos Isaija preroka: Grojsdje fim sam tlazhil, in ismed narodov ni bilo mosha s me-noj; (Isai. 36, 3.) pristavi: „Ref, o Gospod, de ni bilo mosha pri tebi, ampak shena je pri tebi, ktera je vse bolezhine, ktere si ti na telefonu prejel, na svojim ferzu prejela.“

Pa vender vse to je fhe premalo rezheniga od shalosti Marije Devize, ker je, kakor fim she rekel, vezh terpela s pogledam terpljenja svojiga ljubiga Šina, kakor ko bi bila fama na febi prestala vse bolezhine in smert Jesufovo. Erasm, ki sploh od starihov govori, pravi, de oni bolj zhutijo terpljenje svojih otrok, kakor svoje lastne bolezhine. To fzer vselej ni ref, pa pri Marii je bilo refnizhno, ker je gotovo svojiga Šinu in njegovo shivljenje neskonzhno bolj ljubila, kakor fama febe in svoje shivljenje, ker bi

bila rada tavshentkrat sa njega umerla. Sato prav govori fveti Amadej, de je shalostna Mati, ko je vidila britko terpljenje svojiga ljubiga Jesufa, veliko vezh terpela, kakor ko bi bila vse njegovo terpljenje fama prestala. To je ozhitno, ker po besedah svetiga Bernarda je dufha bolj tam, kjer ljubi, kakor kjer shivi. Ravno to govori Svelizhar sam, ki pravi: Kjer je vafh saklad, tam je tudi vafhe ferze. (Luk. 12.) Zhe je toraj Marija fkos ljubesen bolj shivela v svojim Šinu, kakor fama v febi, je mogla tudi veliko bolj terpeti shalosti v smerti svojiga Šinu, kakor de bi bila fama nar britkejšhi smert na fvetu prestala.

Šdaj pridemo do drusiga vsroka, sakaj je bila martra Marije Devize nefkonzhno vezhi, kakor martra vsih marternikov; ker je namrezh ona v terpljenji Jesufovim veliko terpela, in bres tolashbe terpela. Marterniki so ref terpeli v martrah, s kterimi so jih trinogi terpinzhili, tode ljubesen do Jesufa jim je sturila vse njih bolezhine fladké in ljubé. Šveti Vinzenz je terpel v martri, martran je bil na tési, rasmefarjen s shelesnimi grebeni, shgan s rasbeljenimi plohmi; pa vender kaj je bilo? Šveti Augufhtin pravi: „Vidilo se je, de drug terpi, drug govori.“ S tako ferzhnostjo je trinogu go-

voril, in s takim sanizhvanjem bolezhin, de se je sdelo, de en Vinzenz terpi, en Vinzenz pa govori, tako ga je Bog s fladkostjo fvoje ljubeshni pokrepzheval v fredi njegoviga terpljenja. Terpel je fveti Bonifazij, vse truplo mu je bilo rastergano s shelesnimi shebeljmi, ojstre sagojsde fo mu bile sabite pod nohtove, rastopljen fvinz fo mu v ufta vlivali, on pa ravno ta zhaf ni prejenjal moliti, rekozh: Sahvalim te, Gospod Jefuf Kristuf. Terpela fta fvet Marka in fvet Marzelian ftoje privesana na fteber, in s shebeljmi fo jima noge nanj pribili; ko jima je trinog rekel: „Nefrezhna, fposnajta fvojo nespamet, in refhita fe is teh bolezhin,“ fta odgovorila: „Kaj govorifh od bolezhin? She nikdar nifva bila na tako vefelih goftech, kakor sdaj, ko is ljubeshni do Jefufa Kristufa terpiva.“ Terpel je fveti Lorenz, pa ko je bil na rofhu pezhen, pravi fveti Leon, je bil mozhnejfhi plamen notrajne ljubeshni, kakor unajni ogenj, ki je njegovo telo shgal. Ljubeshen toraj ga je tako ferzhniga fturila, de je trinoga drashil, rekozh: „Pezhena je ena ftran mojiga telefа, oberni ga sdaj in jej, zhe fe hozhefh nafititi mojiga mefa.“ Pa kako je mogel fvetnik v tazih bolezhinah, v tako dolgi fmerti tako vefel biti? „Sato, pravi fveti Augufhtin, ko od ljubeshni

boshje pijan v svojim terpljenji ni marter zhutil.“

Tako so svetniki, kolikor bolj so Jesufa ljubili, toliko manj bolezhin marter in smert zhutili; in samo pogledati v terpljenje kristhaniga Jesufa, jih je v njih martrah tolashilo. Ali je bila pa tudi naša shaloftna Mati Marija od ljubeshni do Jesufa in od pogleda njegoviga terpljenja tako potolashe-na? Nikakor; temuzh ravno njeni Šin, ki je terpel, je bil vsrok njenih bolezhin, in ljubeshen, ki jo je imela do njega, je bil njen nar hujšhi rabelj; sakaj terpljenje Marije Devize ni bilo drusiga, kakor viditi svojiga ljubiga Šinu nedolshniga toliko terpeti. Sato, kolikor bolj je ljubila, toliko britkejšhi je bila njena shaloft, in bres tolashbe. Veliko kakor morje je tvoje potrenje; kdo te bo osdravil? Oh Kraljiza nebesh! drugim marternikam je ljubeshen tolashila terpljenje, sdravila njih rane; pa tebi, kaj bo oflajšhalo tvojo britkoft? kdo bo osdravil hude rane tvojiga ferzá? Kdo te bo osdravil, zhe je tvoj lastni Šin, kteri bi te mogel potolashiti, edin vsrok tvojiga terpljenja, in zhe je ljubeshen, ki si jo do njega imela, tebi martre delala? Sato se malajo drugi marterniki, kakor govori Diez, vsak s svojim oroshjem, s kterim je bil martran,

fveti Paul s mezhem, fveti Andrej s kri-
shem, fveti Lorenz s rošhem; Marija pa fe
mala s mertvim Šinam v narozhji, ker je
bil le sam Jesuf oroshje njene martre, sa-
voljo ljubeshni, ktero je imela do njega. S
kratkimi besedami poterdi f. Bernard vse to,
kar sim govoril, rekozh: „Pri drusih mar-
ternikih je velika ljubeshen smanjshvala bo-
lezhine terpljenja; Marija Deviza pa, ko-
likor bolj je ljubila, toliko bolj je terpela, in
toliko vezhi je bila njena martra.“

Gotovo je, de kolikor bolj kako rezh
ljubimo, toliko bolj zhutimo shalošt, kadar
jo sgubimo. Bolj naf ushali smert zhloveka,
kakor smert kake shivali, bolj smert svojiga
šina, kakor smert prijatla. Sato pravi Kor-
neli (a lapide), de zhe hozhemo sapopasti
shalošt Marije Devize pri smerti njeniga Šina,
bi mogli sapopasti kako mozhno ga je lju-
bila. „De bošh vedil kakshina je bila shalošt
Marije Devize, premišli, kakshina je bila
njena ljubeshen.“ Pa kdo bo mogel sméríti
to ljubeshen? Sveti Amadej pravi, de šte
bile v ferzu Marije Devize dve ljubeshni
sedinjene v eno ljubeshen do Jesufa, nam-
rezh zhesnatura ljubeshen, s ktero ga je
ljubila kakor svojiga Boga, in naturna lju-
besen, s ktero ga je ljubila kakor svojiga
Šinu. Is teh dveh ljubeshen je postala v ferzu

Matere boshje ena ljubesen, pa ta ena ljubesen je bila tako neismerna, de pravi Guiljelm Parisianski, de je Marija Deviza Jesusa tako ljubila, kolikor ga more sgol stvar nar ferzhnejfhe ljubiti. Sato, po besedah Richarda, kakor ni bilo ljubezni, kakor je njena ljubesen, tako tudi ni bilo bolezhine, kakor je bila njena bolezhina. Zhe je bila toraj ljubesen Marije Devize do njeniga Šinu neismerna, je mogla tudi njena shalost, ko ga je fkos smert sgubila, neismerna biti. „Kjer je nar vezhi ljubesen, tam je nar vezhi shashalost,“ pravi fveti Albert.

Mislino si toraj Mater boshjo, ki stoji pri smerti svojiga Šinu pod krisham, in po pravizi obernimo na njo besede Jeremija preroka, ki pravi: **O** vi vfi, ki greste memo po poti, premislite in poglejte, ali je bolezhina, kakor bolezhina moja. (Shal. pef. 1, 11.) **O** vi vfi, kateri greste po potu tega shivljenja, in nimate ufmljenja s menoj, postojte malo in poglejte me, ki umiram prizho svojiga ljubiga Šinu, in premislite potlej, ali se najde med vsemi shalostnimi in terpezhimi enaka shalost, kakor je moja shalost. Šveti Bonaventura ji odgovori: Nikakor, o shalostna Mati! nikjer se ne najde bolj britka shalost, kakor je tvoja, ker se nikjer ne najde drashji in ljubesnivfhi

fin, kakor je tvoj. Šveti Lorenz Justiniani pravi dalej: Nikoli ni bilo na svetu takiga finu, nikoli take matere; nikoli ni bilo take ljubeshni, nikoli take shalofti. Sato, kolikor ferzhnejshi je ljubila, toliko globokejshi je bila ranjena.

Savoljo tega, si je fveti Ildefons upal rêzhi, de ni prevezh, zhe pravimo, de je shaloft Marije Devize prefegla vse martre vsh marternikov vkup. In fveti Anselm priftavi, de fo nar grosovitnishi martre, ktere fo marterniki preftali, majhine in fkoraj nizh proti shalofti, ktero je Marija terpela. Ravno tako pishe fveti Basilij, de kakor solnze premaga v fvetlobi vse druge planete, tako prefeshejo bolezhine Marije Devize, bolezhine vsh drugih marternikov. Uzhen pifar fklene s lepo opombo, de je bila shaloft Marije Devize tako velika, de je le ona fama môgla smert vzhlovezheniga Boga prav obshalovati.

Tukej se oberne fveti Bonaventura k prefveti Devizi Marii, in jo ogovori: „O Gospa, sakaj si fhla se ofrat sa naf? Ali ni bilo sadofti terpljenje tvojiga Sinu, zhe bi tudi ti, Mati, ne bila krishana?“ Oh, pazh sadofti je bila smert Jesufova sa odreshenje fveta, in tudi sa odreshenje bres fhtevila fvetov; pa vender je hotla ta dobra Mati

savoljo ljubesni, ktero ima do nas, fkos sa-flushenje svoje shaloſti, ktero je na gôri kalvarii sa nas ofrala, tudi ona pomagati k našhimu svelizhanju. In sato pravi ſveti Albert vélki, de kakor ſmo hvalo dolshni Jeſufu sa terpljenje, kteriga je is ljubesni do nas preſtal, tako ſmo tudi hvalo dolshni Marii Devizi sa martro, ktero je hotla pri ſmerti ſvojiga Œinu radovoljno sa nas terpeti. Rekel ſim radovoljno, ker je angel ſveti Brigiti rasodel, de je Marija, naša Mati, tako uſmiljena in dobrotljiva, de je hotla rajſhi vſe britkoſti preſtati, kakor de bi duſhe ne bile odreſhene. Edina tolashba sa Marijo v velikih bolezhinah, ktere je pri ſmerti ſvojiga Œinu preſtala, je bilo ſposnanje, de bo fkos njegovo ſmert pogubljen ſvet odreſhen, in ljudje, ſovraſhniki boſhji, s boſhjo pravizo ſpravljeni. „Veſelila ſe je ſhaloſtna, pravi Œimon Kaſianſki, ker je bil darovan Ofer v odreſhenje vſih, s kterim je bil ferd boſhji potolaſhen.“

Tolika ljubesen Marije Devize ſaſluſhi našho hvaſeshnoſt, de premišhlujemo in milujemo njene bolezhine. Pa ravno nad tem ſe pritoshi Marija proti ſveti Brigiti, rekozh: „Gledam po vſih, kteri ſo na ſvetu, zhe bodo kteri, ki bi imeli uſmiljenje s menoj, in bi premišhljevali mojo ſhaloſt, pa le malo

malo jih najdem. Satoraj, o hzhi moja, defiravno jih je veliko, kateri me posabijo, me faj ti ne posabi; poglej mojo bolezhino, posnemaj jo, kolikor morefh, in shaluj.“ De bi sposnali, kako dopadljivo je Marii Devizi, de mislimo na njeno shaloft, je sadofti vediti, de se je ona fama v letu **1239** prikasala sedmim svojih zhaftivzov s zherno obleko v rokah, in jim je narozhila, de zhe ji hozhejo dopadljivo flushiti, naj pogofto premishljujejo njeno shaloft, in v njen spomin naj sanaprej nosijo to shaloftno oblazhilo. **Jesuf Kristuf** sam je tudi rasodel fveti **Veroniki** is **Binafka**, de njemu bolj dopade, de kdo usmiljenje ima s njegovo Materjo, kakor s njim samim; rekel ji je: „Hzhi, meni so prijetne folse tozhene nad mojim terpljenjem, pa vender, ker jest **Marijo** svojo **Mater** nefkonzhno ljubim, mi je prijetnifhi premishljevanje njene shalofti, ktero je v moji smerti terpela.“

Sato so velike gnade **Jesufove** obljubljene zhaftivzam shalofti **Marije Devize**. **Pelbart** pripoveduje, de je bilo fveti **Elisabeti** rasodeto, de je fveti **Janes** evangelift **Marijo**, potem ko je bila v nebefa vseta, shelel viditi. Postal je deleshin te gnade, njegova draga **Mati** se mu je prikasala, in s njo tudi **Jesuf Kristuf**. Šlifhal je takrat,

de je Marija profila svojiga Šinu sa kake posebne gnade tištim, kateri njeno shalošt premišlujejo, in de ji je Jezus obljubil sa tiste štiri poglavitne gnade: 1. Kdor se bo Marii savoljo njene shalošti priporozhval, bo vredin, prêden umerje, refnizhno pokoro šturiti zhes svoje grehe. 2. De bo Jezus obvaroval tiste v vsih njih britkoštih, posebno pa smertno uro. 3. De jim bo vtifnil spomin svojiga terpljenja, in de jim bo na sadnje v nebesih dal plazhilo sa to. 4. De bo take poboshne srozhlil Marii v roke, de bo ravnala s njimi po svojim dopadenji, in jim bo sadobila vse gnade, ktere bo hotla. V šprizhanje tega glejmo v šledezhi prigodbi, koliko pomaga k vezhnimu svelizhanji poboshnost do shalošti Marije Devize.

Prigodba.

V rasodenji švete Brigitte se bere, de je bil takrat néki gošpod, kakor po rodu plemenit, tako hudobin in špazhen po šiviljenji. Š hudizhem je bil saveso šturil, in mu šhestdeset let flushil, in je, kakor vsak lahko mišli, vedno bres švetih sakramentov shivel. Ko je bil sdaj smertno sbôlel, mu je Jezus hotel svojo milošt škasati, in je šapovedal šveti Brigiti, de naj gre k svojimu špovedniku, in naj mu rezhe iti k bolniku ga na-

pravljat, de se ispové. Špovednik gre k njemu, bolnik pa mu rezhe, de njemu ni treba spovedi, ker se je vezhkrat ispovedal. Špovednik gre drugizh k njemu, pa bolnik je oftal terdovratin, in se ni hotel ispovedati. Jesuf se vnovizh prikashe svetnizi, in ji rezhe, de naj spovednika fhe enkrat k bolniku napravi. Špovednik gre fhe tretjizh, in pové bolniku rasodenje, ktero je svetniza imela, in de je sato tolikokrat k njemu prišel, ker je Jesuf tako sapovedal, ki mu hozhe usmiljenje fkasati. Ko je ubogi bolnik to saflifhal, fe mu je inako šturilo, in je sazhel jokati. Pa kako, je savpil, morem jest usmiljenje dosezhi, ki sim fhestdefet let hudizhu flushil, sim bil njegov fushin, in sim svojo dušho s grehimi bres števila obloshil? Moj sin, mu rezhe spovednik, nikar ne dvômi, nikar ne zviblaj, zhe svoje grehe obshaljuješh, ti jest obljubim odpušhenje od Boga. Grefhnik je sazhel upanje dobivati, in rezhe spovedniku: Gospod ozhe! jest sim mislil, de sim she pogubljen, in she sim bil obupal nad svelizhanjem; pa sdaj zhutim shalošt zhes svoje grehe, ktera mi ferzhnost in upanje daje; toraj, ker me Bog fhe ni sapuštil, fe hozhem ispovedati. In saref se je fhe tifti dan fhirikrat ispovedal s veliko shaloštjo nad grehi, drugi dan je bil obha-

jan, in fhefti dan po tem je fpokorin in v voljo boshjo vdan umerl. Po njegovi smerti je **Jesuf Kristuf** spet govoril s sveto **Brigito**, in ji je rekel, de je ta grefhnik refhen, in je sdaj v vizah, de je bil refhen fkos profhnjo **Marije Devize** njegove **Matere**, ker je ta zhlovek, defiravno je tako hudobno shivel, vender vfelej v fpominu ohranil njeno shaloft, in je vfelej, kadar fe je njenih britkoff fpomnil, s njo ufmiljenje imel.

Molitev.

O moja shaloftna **Mati**, **Kraljiza** **marternikov** in **bolezhin**, ti fi toliko objokvala svojiga **Šina**, ki je umerl sa moje svelizhanje; pa kaj mi bodo pomagale tvoje folsé, zhe fe pogubim. Škos saflushenje tvoje shalofti mi toraj sadobi refnizhno shaloft nad mojimi grehi, in refnizhno poboljshanje shivljenja, vedno in ferzhno ufmiljenje s **Jesufovim** terpljenjem in s tvojo shaloftjo. In zhe fta **Jesuf** in ti toliko terpela sa mene, ki fta bila tako nedolshna, sadobi mi, de bom jeft, ki fim pekla vredin, tudi faj nekoliko terpel is ljubeshni do vaji. „**O Gofpa**, ti rezhem s svetim **Bonaventuram**, zhe fim te rasshalil, rani po pravizi moje ferzé, zhe fim ti pa flushil, te prosim, mi sa povrazhilo daj rane. Krivizhno fe mi sdi viditi svojiga **Go-**

spoda Jesufa ranjeniga, tebe s njim vred ranjeno, sebe pa sdraviga.“ Poslednizh, o moja Mati, fkos britkost, ktero si obzhutila, kadar si vidila fama svojiga Šinu v tolikim terpljenji na krishu glavo nagniti, in dusho isdihniti, te prosim, de mi dofeshefh frezhno smert. Oh, ne samudi takrat, o Pribe-shalifhe gresfhnikov, na strani štati moji shalofni in poterti dushi, kadar bo imela imenitno pot v vezhnost nastopiti. Ker bom takrat morebiti glas in besedo sgubil, in ne bom mogel klizati tvojiga in Jesufoviga imena, ki sta vse moje upanje, sato sdaj klizhem tvojiga Šina in tebe, de mi na pomozh prideta tilto uro, in pravim: Jesul in Marija, vama isrozhim svojo dusho. Amen.

Premisfhljevanje

*zhes vfako sedmerih shalof Marije
Devize.*

Perva shalof, prerokvanje fvetiga Šimeona.

V tej dolini fols je vfak zhlovek sa jokanje rojen, in vfak more nadloge terpeti, ktere ga vfak dan sadenejo. Pa koliko teshavnifhi bi bilo nafhe shivljenje, ko bi vfakteri vedil prihodne nadloge, ktere imajo

zhes njega priti! „Nefrezhin bi bil zhlovek, pravi Šeneka, ko bi v prihodno vidil, pred nefrezho bi bil she nefrezhin.“ Bog tako usmiljeno s nami ravna, de nam ne osnani naprej krishov, kateri naf zhakajo, sato de, zhe jih imamo she terpeti, jih vender le en sam krat terpimo. S Marijo pa ni imel tega usmiljenja, ker je ona, od Boga namenjena Kraljiza bolezhin, in svojimu sinu v vsem podobna, vedno vidila pred svojimi ozhmi vse britkoſti, ktere ſo je zhakale, namrezh britkoſti terpljenja in ſmerti svojiga ljubiga Jeſusa. Šveti Šimeon v tempelnu je vsel v narozhje boshje Dete, in je prerokval Marii, de bo ta njeni Šin snamnje vſiga sopervanja in preganjanja hudobnih ljudi. Poſtavljen je ta v snamnje, kterimu ſe bo ſoper govorilo. (Luk. 2, 34.) Ji je prerokval, de bo mezh ſhaloſti preſunil njeno ſerze. In tvojo laſtno duſho bo mezh preſunil. (Luk. 2, 35.)

Deviza Marija je fama rasodela ſveti Mehtildi, de, ko je to ſvedila, je bilo vſe njeno veſelje v ſhaloſt ſprebernjeno; ſakaj, kakor je ſveta Mati rasodela ſveti Teresii, deſiravno je ſhe pred vedila, de bo njeni Šin ſvoje ſhivljenje ſa ſvelizhanje ſveta ofral, je vender ſhe le ſdaj ſvedila, in bolj na tanko ſposnala, kakſhine martre in kak-

fhina grosovitna smert njeniga ubogiga Šinu zhaka. Šposnala je, kako se mu bo v vseh rezheh sopervalo, kako bodo sopervali njegovim naukam, sakaj namešt verovati v njega, so rekli, de Boga preklinja, ko je uzhil, de je Šin boshji. Hudobni Kajfesh namrezh je djal: Boga je preklinjal — smerti je vredin. (Mat. 26, 65.) Soper bodo njegovi zhafti, sakaj desiravno je bil plemenitiga kraljeviga rodu, je bil sanizhvan kakor priproft. Ali ni to tefarjov fin? (Mat. 13, 55.) Šama Modroft je bil, in so ga imeli sa neumniga: Kako umé on pisma, ker se ni uzhil? (Jan. 7, 15.) Šo ga imenovali kriviga preroka: In so ga sakrivali, in ga v obras bíli; in so ga vprafhali, rekozh: Prerokuj, kdo te je udáril? (Luk. 22, 64.) Šo ga sa norza imeli. Ob um mu gré; kaj ga poslufhate? (Jan. 10, 20.) Šo mu rekli, de je pijanz, poshreshnik, prijatel greshnikov. Glejte zhloveka poshreshnika in pijanza, prijatla zolnarjov in greshnikov. (Luk. 7, 34.) Šo ga imenovali zopernika. S vikfhim hudizhov isganja hudizhe. (Mat. 9, 34.) Šo mu rekli, de je krivoverz in obseden. Ali ne govorimo mi prav, de si Šamarijan, in imafh hudizha? (Jan. 9, 48.) S eno

befedo, Jesufa so imeli sa tako pregresfhniga in hudobniga zhloveka, de ni bilo treba nobene pravde, ga v smert obsoditi, kakor so rekli Pilatushu: Ko bi ta ne bil hudodelnik, bi ti ga ne bili isdali. (Jan. 18, 30.) Sopervano mu je bilo tudi v dušhi, ker ga tudi njegov nebesfški Ozhe, de bi se praviza boshja sgodila, ni uflifhal, ko ga je profil: Moj Ozhe! ako je mogo-zhe, naj gre od mene ta kelih. (Mat. 26, 39.) Ozhe ga je prepuštil v roke štráhu, otoshnosti in šhalofsti, de je rekel v britkofstih: Šhalofstna je moja dušha do smerti. (Mat. 26, 38.) Od notrajne britkofsti je kervav pot potil. Sopervali so mu, in ga preganjali pošlednizh po telefonu in po shivljenji, ker je sadošti rezhenó, de je bil terpinzhen po vših svojih svetih udih, po rokah, po nogah, po obrasu, po glavi, po zelim shivotu, tako dolgo, de je vso kri prelil, in na framotnim krishi umerl.

Ko je prerok Natan Davidu v njegovi zhašti in imenitnosti osnanil smert njegoviga šinu: Šin, kateri ti je rojen, bo umerl; (2. Kralj, 12.) kralj ni vezh imel pokoja, je jokál, se poštil, je na tleh leshal. Marija pa je mirno sprejela novizo od smerti svojiga Šina, in voljno in mirno je neprenehama na njo mislila. Tode kako velika je

mogla biti neprenehama njena shaloſt, ker je vedno vidila pred ſvojimi ozhmi tega ljubiga Œinu, ker ga je ſliſhala govoriti befede vezhniga ſhivljenja, ker je premiſhljevala njegovo tako ſveto ſhivljenje! Ko je bil Abraham ſvedil, de bo ſvojiga ljubiga Isaka ſgubil, je pazh veliko britkoſt terpel tiſte tri dni, ktere je ſhe s njim ſhivel. **O Bog!** Marija je pa mogla ne tri dni, temuzh tri in trideſet let tako britkoſt terpeti. Pa kaj pravim tako britkoſt? Njena britkoſt je bila toliko vezhi, kolikor ljubesnivſhi je bil njeni Œin od Abrahamoviga ſina. Marija Deviza je raſodela ſveti Brigiti, de ko je na ſvetu ſhivela, ni imela ene ure, de bi je ta britkoſt ne bila bodla. „Kolikorkrat, je djala, ſim pogledala ſvojiga Œina, kolikorkrat ſim ga povijala, kolikorkrat ſim vidila njegove roke in noge, tolikokrat je bila moja duſha s novo britkoſtjo napolnjena, ker ſim miſlila, kako bo krishan.“ Abat Rupert ſi miſli Marijo, de je govorila med tem, ko je Jeſufa dojila: Œnopek mire je moj ljubi, na mojih perſih bo pozhi-val. (Viſ. peſ. 1, 12.) **O** moj Œin, jeſt te pritiskam v ſvoje narozhje, ker ſi toliko ljubesniv; pa kolikor ſi bolj ljubesniv toliko bolj ſi mi kakor ſnopek grenke mire in britkoſt, ko miſlim na tvoje terpljenje. Pre-

mislhljevala je Marija, pravi sveti Bernardin, de bo on, ki je mozh svetnikov, mogel umirati; ki je lepota nebes, bo mogel vso lepoto sgubiti; Gospod zeliga sveta bo mogel kakor hudodelnik svesan biti; Štvarnik nebes in semlje bo s ranami obdan; Šodnik shivih in mertvih bo v smert obfojen; Šlava nebes bo sanizhvan; Kralj kraljov s ternjem kronan, in sa norza šturjen.

Pater Engelgrave piše, de je bilo sveti Brigiti tudi rasodeto, de je shaloftna Mati, ki je vedila kaj bo imel Jeshuf terpeti, ko ga je dojila, mislila na sholz in jesh; ko ga je povijala, je mislila na ver-vi, s kterimi bo svesan; kadar ga je pestvala, si ga je mislila na krish pribitiga; kadar je spal, si ga je mislila mertviga. Vselej kadar ga je v sukunjizo oblekla, je mislila, kako mu jo bodo enkrat s shivota potegnili, de ga bodo krishali; in kadar je premislhljevala njegove svete roke in noge, je mislila na sheblje, kteri mu jih bodo prebodli. Sveti Brigiti je rekla Marija: „Moje ozhi so bile polne sols, in moje serze je terpelo bolezhine.“

Šveti evangelist pravi, de je Jeshuf rastel kakor na starosti, tako tudi na modrosti in na gnadi pred Bogam in pred ljudmi. (Luk. 2, 53.) To hozhe

rêzhi, de je **Jesuf** rastel na modrosti in na gnadi pred ljudmi, kakor se je ljudem sdelo; pred **Bogam** pa, kakor govori fveti **Tomash**, tako, de bi bile njegove dela njegovo saflushenje smiraj bolj povikfshemale, zhe bi mu savoljo tankiga sedinjenja boshje in zhloveshke nature she od sazhetka ne bila vfa polnost gnade dana. Zhe je pa **Jesuf** rastel v spofhtvanji in ljubeshni pred drugimi ljudmi, koliko bolj je pazh rastel pred **Marijo**! Tode, o **Bog**! kolikor je **Jesuf** rastel pred **Marijo** v ljubeshni, toliko zhedalje vezhi je bila njena shalost, de ga ima fkos tako grosovitno smert sgubiti; in kolikor se je blishal zhaf terpljenja **Jesufoviga**, toliko hujfhi je mezh od **Šimeona** prerokvan s grosovitno bolezhino bodel ferze presvete **Matere**, kar je tudi angel fveti **Brigiti** rasodel, rekozh: „Tifti mezh bolezhin **Marije** **Devize** se je vfako uro toliko blishal, kolikor blisheje je bil **Šin** terpljenja.“ Zhe po tem takim nash **Kralj** **Jesuf** in njegova presveta **Mati** nista odrekla, is ljubeshni do nash vesh zhaf svojiga shivljenja tako hudo shalost terpeti, ni po pravizi de mi toshimo, zhe imamo kaj maliga terpeti. **Jesuf** se je enkrat krishan prikasal **Magdalen** **Orsini**, **Dominikanki**, ki je she dolgo zhafa neko britkost terpela, in ji je ferzhnost prigovarjal, s njim na krishi

oftati v svojem terpljenji. Magdalena se mu je britko pritoshila, in djala: „Gospod, ti si le tri ure na krishi vifel, jest pa terpin to britkost she toliko let.“ Svelizhar ji je odgovoril: „Oh neumniza, kaj govorish? Jest sim od tiste prizhe, ko sim bil spozhet, v svojem ferzu ravno to terpel, kar sim terpel pri svoji smerti na krishi.“ Zhe toraj tudi mi kake nadloge terpimo, in se pritoshujemo, mislimo, de Jesuf in njegova Mati Marija tudi nam ravno tako govorita.

Prigodba. Pater Roviglione, tovarshstva Jesufoviga, pripoveduje od nekiga mladenzha, ki je navado imel, vsak dan obiskati podobo shalostne Matere boshje, ki je imela sedem mezhov v ferzu. Neko nozh je nefrezhni mladenzh padel v smertni greh, in ko je potem sjutraj fhel podobo Marije Devize obiskat, je sagledal v njenim ferzu ne sedem, temuzh ofem mezhov. Ko je stal, in se nad tem zhudil, je saflishal glas, ki mu je rekel, de je tist njegov greh ofmi mezh v ferze Matere boshje sabodel. Vef prepaden in shalostin gre mladenzh hitro k spovedi, in fkos pomozh Marije Devize je dosegel boshjo milost in gnado.

Molitev. O moja preljuba Mati, jest ti nisim le eniga mezha, temuzh toliko mezhov, kolikor je bilo mojih grehov, sim ti

safadil v tvoje sveto ferzé. Oh moja Gospa! ne tebi, ki si nedolshna, ampak meni, s tolikimi grehi obloshenimu, gré terpeti. Pa, ker si ti hotla sa mene toliko terpeti, prosim te, skos svoje saflushenje mi sadobi veliko shalost nad mojimi grehi, in poterpeshljivost v britkostih tega shivljenja, ktere bodo vselej premajhine sa moje krivize, ker sim si she tolikokrat pekel saflushil. Amen.

Druga shalost, beg Jesufov v Egipt.

Kakor jelen s pfhizo sadet, kamor gré, bolezhino s feboj nefe, ker nosi pfhizo, ktera ga je sadela, tako je tudi Mati boshja po shalostnim prerokvanji Šimeonovim, kakor smo vidili v premishljevanji perve shalosti, s spominam terpljenja Jesufoviga svojo bolezhino vedno s feboj nosila. Helgrin befede is visoke pefmi: In lasjé tvoje glave so kakor kraljevi fhkerlat v gubè svesan; (Vis. pef. 7, 5.) rasklada in pravi, de so bili ti rudezhi lasje Marije Devize vedne misli na Jesufovo terpljenje, ktere so ji neprenehama kri pred ozhi postavljale, ktera je imela kdaj is njegovih ran tezhi. Tako je bil njeni lastni Šin tista pfhiza v ferzu Marije Devize, kteri kolikor ljubesnivshi je bil, s toliko vezhi bolezhino je bodel

njeno ferze, ker ga je imela kdaj s tako britko smertjo sgubiti.

Podajmo se sdaj k premišljevanji druge mežha shaloſti, kateri jo je ranil salvoljo bega Jesufoviga v Egipt pred ſovraſhnim Herodesham.

Ko je bil Herodesh ſaſliſhal, de je priſhakovan Meſija rojen, ſe je hudo preſtraſhil, de mu bo on kraljeſtvo vſel. Šveti Fulgenzij, ki Herodeshu njegov ſtrah ozhita, pravi: „Kaj je, de ſe tako preſtraſhiſh, Herodesh? Kralj, ki je rojen, ni priſhel kraljov s vojkvanjem premagat, ampak s ſmertjo pod jarm dſat.“ Hudobneſh je ſato zhakal oſnanila ſvetih Modrih, kje de je novi Kralj rojen, de bi mu bil ſhivljenje vſel; ko je pa vidil, de je od ſvetih treh kraljov ſapeljan, je ſapoved dal, vſe otroke okoli Betlehema pomoriti. Sdaj ſe je prikaſal ſvetimu Joſhefu angel, in mu rezhe: Vſtani, vſemi Dete in njegovo Mater, in bēſhi v Egipt. (Mat. 2, 13.) Geron pravi, de je ſhe tiſto nozh ſveti Joſhef to oſnanil Marii, in ſta vſela Dete Jeſufa, in ſta ſe podala na pot, kakor ſe ſkoraj ozhitno vidi iſ beſedi ſvetiga evangelija: In je vſtal, in vſel Dete in njegovo Mater po nôzhi, in ſe je uganil v Egipt. (Mat. 2, 14.) O moj Bog! je

rekla Marija, po besedah svetiga Alberta, ali mora toraj besháti pred ljudmi tísti, ki je prífhel ljudi odrefhit? Šposnala je shaloštna Mati, de se she sazhenja spolnovati nad Šinam prerokvanje Šimeonovo: Postavljen je ta v snamnje, kterimu se bo soper govorilo, ker je vidila, kako Jesufa, komaj de je rojen, she preganjajo, in mu po shivljenji štreshejo. Oh, kakšna shalošt je mogla biti sa ferze Marije Devize, ker je flífhala, kakor píshe sveti Janes Krisostom, de ji je bilo sapovedano s Šinam na ptuje beshati: „Béshi od svojih ljudi k ptujim, od tempelna boshjiga k tempelnam hudizhov. Ktera britkost bi bila vezhi, kakor de mora fhe komaj rojeno Dete, fhe Materi v narozhji, s ubogo Materjo vred she beshati.“

Vfakdo si lahko misli, koliko je Marija terpela na tem potu. Pot v Egipt je bila dolga; kakor pravi Barrada in drugi s njim, je bilo po našim što milj, toraj nar manj trideset dni hodá. Kakor píshe sveti Bonaventura, je bila pot huda, nesnana, fkos gojsde in germovje, kjer ni nizh ljudi prebivalo. Ravno po simi je bilo, toraj je mogla sveta drushina po snegu in deshji, v viharjih, po gerdi in blatni poti hoditi. Marija je bila fhe le petnajšt let štara, shibka dekliza,

in tazih potov ne vajena. Nikogar ništa imela, de bi jima bil stregel. „Joshef in Marija, pravi sveti Peter Krisolog, ništa imela ne hlapza, ne dekle; fama šta bila gospod in flushabnik.“ **O Bog**, kako milo je bilo viditi to slabo Devizhizo, s komaj rojenim Detetam v narozhji, beshati po svetu! **Šveti Bonaventura** prafha tukej: „Kaj so pazh po potu dobili jesti? kje so prenozhvali?“ Kaj neki drusiga so imeli jesti, kakor koshzhik terdiga kruha, ki ga je sveti Joshef nosil, ali po potu ubogajme sprofil. Kje so mógli spati na tem potu, posebno v pesheni pufhavi, kjer ni bilo hifhe ne ljudi, kakor na golih tleh, ali pod kakim drevesam v gojsdu, pod milim nebesam, v vedni nevarnosti tolovajem v roke pafti, ali pa od divjih sverin rastergani biti, kterih je tifti kraj poln. Ko bi bil kdo frezhal te tri svete pershone, imenitnišhi kakor vsi drugi ljudje na svetu, ali bi ne bil mislil, de so to trije berazhi in potepuhi?

Kakor pravita **Brokard** in **Janseni**, so prebivali **Jesuf**, **Marija** in **Joshef** v **Egiptu** v desheli, ktera se imenuje **Maturea**; sveti **Anselm** pa pravi, de so bili v mestu **Helio-poli**, ktero se je pred imenovalo **Memfi**, dandanašnji pa **Kairo**. Lahko si mislimo, kako revšhino so mogli tukej terpeti vsih sedem let, ktere so, kakor pravijo sveti **Antonin**,

f. Tomash in drugi pifavzi, v Egiptu prebivali. Šo bili ptujzi, nesnani, bres prihodka, bres denarjev, bres snanzov, in s teshkim prisadevanjem fo si komaj vfakdanji kruh pridobili, kakor pravi fveti Basilij. Ludolf Sakfonfki pravi, (reveshi naj fe s tem trofhtajo) de je Marija v Egiptu v taki revfhini shivela, de vzhafi, ko je bil Jefuf hudo lazhin, in jo je kruha profil, mu ga ni imela dati.

Po smerti Herodeshovi, kakor pifhe f. Matevsh, fe je angel fpet prikasal v fpanji fvetimu Joshefu, in mu je rekel v Judejo fe verniti. Tukej premifhljuje f. Bonaventura grosno shaloft Marije Devize, ktero je terpela savoljo Jefufa, kteri, ko je bil fhe le okoli fedem let ftar, je bil prevelik, de bi ga bila smiraj nosila, in premajhin, de bi bil zelo pot fam hodil.

Ker tako vidimo Jefufa in Marijo po fvetu begati, naj nam bo to nauk, de tudi mi bodimo kakor ptujzi na semlji, nikar fe ne navesujmo na dobrote tega fveti, ktere bomo mogli kmalo sapuftiti, in v vezhnost fe podati. Tukej nimamo obftojezhiga mefta, ampak prihodniga ifhemo. (Heb. 13, 14.) Sato pravi f. Augufhtin: „Popotnik fi, vidifh, in grefh memo.“ Dalje fe nam daje tukej nauk, de tudi mi krish ob-

jemimo, ker se na tem fvetu ne more shiveti bres krisha. **Šveta Veronika** is **Binaška**, **Augufhtinfka** nuna, je enkrat v duhu samaknjena spremila **Jesufa** in **Marijo** na begu v **Egipt**, in na konzu pota ji je rekla **Marija**: „Vidifh, moja hzhi, s kakim trudem fmo prifhli v to deshelo; pomni toraj, de nobedin ne dofeshe gnad, kateri ne terpi.“ **Kdor** fi hozhe terpljenje tega shivljenja polajfhati, mora **Jesufa** in **Marijo** s feboj vseti. Vsemi **Dete** in njegovo **Mater**. **Kdor** ljubesnivo boshje **Dete** in njegovo **Mater** v fvojim ferzu nosi, temu bo lahko, fladko in prijetno vse terpljenje. Ljubimo toraj terpljenje, trofhtajmo **Marijo**, vsemimo njeniga **Šinu** v fvoje ferze, kteriga ljudje fhe dandanafhni s fvojimi grehi preganjajo.

Prigodba. **Marija Deviza** se je enkrat prikasala fveti **Koleti**, franzifhkanfki nuni, ji je pokasala v nishkah **Dete Jesufa** rasmesarjeno, in je djala: Lej, moja hzhi, tako delajo grefhniki neprenehama s mojim **Šinom**, ter ponavljajo njegovo fmert in moje bolezhine. Hzi moja, prosi sa nje, de se spreobernejo. — Enako prikasen je imela **Johana**, tudi nuna. Ko je enkrat ravno premifhljevala **Jesufa** od **Herodesha** preganjaniga, je saflifhala velik krizh, kakor vpitje vojfhakov, kadar koga lové; na to je sagledala

ljubesnivo dete shalofno in upehano beshati, ki ji je djalo: Johana moja! pomagaj mi, fkri me! Jeſt ſim Jeſuf Nazarefhki; pred grefhniki beshim, ki me hozhejo umoriti, in me preganjajo, kakor Herodesh. Varuj me, refhi me ti.

Molitev. O ljuba moja Mati Marija! Tudi ſhe sdaj, ko je tvoj Šin fkos roke ljudi umerl, kateri ſo ga do ſmerti preganjali, vender ti nehvaleshniki niſo jenjali ga preganjati ſ ſvojimi grehi, in tebi, o ſhaloſti polna Mati, ne jenjajo ſhe vezh terpljenja nakladati. In êdin ſmed njih, o Bog! ſim bil tudi jeſt! O moja preſladka Mati! ſadôbi mi potok ſols, de bom mogel objokati ſvojo nevaleshnoſt. In fkos terpljenje, kteriga ſi na begu v Egipt preſtala, ſtoj meni na ſtrani na poti v vezhnoſt, de bom ſ teboj fklenjen, ſvojiga preganjaniga Svelizharja v deſheli ſvoljenih vekomaj ljubil. Amen.

Tretja ſhaloſt, ſgubljenje Jeſufovo v tempelju.

Šveti Jakob apoſtel piſhe, de naſha popolnoſt obſtoji v zhednoſti poterpeſhljivoſti. Poterpeſhljivoſt pa ima popolnoma delo, de ſte popolnoma in vam nizh ne manka. (Jak. 1, 4.) Ker nam je toraj Goſpod Bog Marijo devizo v ſgled poterpeſhljivoſti dal, je bilo treba, de jo je ſ

terpljenjem obloshil, de bi mógli mi njeno veliko poterpeshljivost viditi in posnemati. Med njenimi nar vezhimi britkostmi, ktere je imela terpeti v svojim shivljenji, je bila ta, ktero bomo danš premislili, namrezh to, de je bila svojiga Šinu v tempeljnu sgubila. Kdor je flep rojen, mu ni ravno tako hudo, de svetlobe dneva ne vidi; ali kdor je nekaj zhasa vidil, in se svetlobe dneva veselil, temu je teshko pri ferzu, kadar oflepi. Ravno tako tudi nefrezhne dushe, ktere preflepljene od nezhimerniga veselja sveta, Boga malo posnajo, tudi malo shaloſti zhutijo, kadar ga sgubé; kdor pa, rasſvetljen od nebeske svetlobe, je vredin ſturjen bil, v ljubeshni fladko prizhjozhnoſt boſhjo okuſiti, o Bog, kako britko mu je, zhe kdaj to ſvojo frezho sgubi! Is tega lahko ſposnamo, kako globoko je ranil Marijo, ki je bila prizhjozhnoſti svojiga Jeſufa vajena, ta tretji mezh, ko je bila preljubiga sgubila v Jerusalemu, in je bila tri dni od njega odlozhena.

Šveti Lukesh pripoveduje v ſvojim evangelii (Luk. 2,) de je preſveta Deviza po navadi vſako leto ob veliki nozhi s ſvetim Joſhefam in s Jeſufam tempel v Jerusalemu obikſkala, in de je, ko je bil Jeſuf dvanajſt let ſtar, tudi v Jerusalem priſhla.

Ker je bil takrat Jesuf v Jerusalemu oſtal, ga Marija ni prezej pogreſhila, ker je miſlila, de je v druſhini drugih ſhel. Ko je bila pa priſhla do perviga prenozhvaliſha, je praſhala po ſſinu, in, ko ga ni najdila, ſe je hitro vernila v Jeruſalem ga iſkat, kjer ga je ſhe le zheſ tri dni naſhla. Pomiſlimo ſdaj, kakſhno britkoſt je mogla terpeti ſhaloſtna Mati tiſte tri dni, ktere je s neveſto v viſoki peſmi oprafhevala po ſvojim ſſinu: Ali niſte vidili tiſtiga, kteriga moja duſha ljubi? (Viſ. peſ. 3.) Pa ni-kjer ni mogla ſvediti ſanj. S veliko vezhi britkoſtjo, kakor Ruben, ko je ſvojiga brata Joſhefa iſkal, je mogla tudi Marija, trudna od dolgiga iſkanja, ſdihovati: Deteta ni vezh, in jeſt, kam ſe hozhem djati! (I. Mojs. 27.) Mojiga Jeſufa ni vezh najti, jeſt ne vem kaj ſhe pozheti, de bi ga naſhla; in kam hozhem iti bres mojiga Preljubiga? Pazh reſ je Marija te tri dni jokala, in s Davidovimi beſedami ſdihovala: Moje ſolſe ſo mi jed nozh in dan, ker mi vſak dan pravijo: kje je tvoj Bog? (Pſl. 41.) Sato pravi Pelbart, de ſhaloſtna Mati te tri nozhi ni mogla nize ſpati, temuzh je vedno prejokala, in Boga proſila, de bi ji vender dal ſſina ſpet najti. ſſvojiga ljubiga ſſina ſamiga je klizala,

pravi f. Bernard, s besedami neveste v visoki pesmi: Povej mi, kje pafesh, kje opoldne pozhivash, de se ne sajdem. (Vis. pesl. 1, 6.) Povej mi, moj Šin, kje si, de te ne bom dalje saštonj ifkala.

Vezh uzhenikov je, ki terdijo, de ta shaloft Marije ni bila ena smed vezhih, temuzh, de je bila nar vezhi med vsimi drugimi; in ref je to. Sakaj pervizh, pri vsih drusih shaloftih je Marija Jesufa pri sebi imela; ref je terpela, kadar ji je Šimeon v tempelnu terpljenje prerokval, je terpela tudi pri begu v Egipt, pa vender je imela vselej Jesufa pri sebi; ali pri ti shalofti je terpela lozhena od Jesufa, ker ni vedila, kje je. Jokaje je sdihovala: Luzhi mojih ozhi ni pri meni. (Pfl. 37.) Moj dragi Jesuf je dalezh od mene, in jest ne vem kje je! Origenes pravi, de je savoljo ljubeshni, ktero je sveta Mati do svojiga Šina imela, pri ti sgubi vezh bolezhin prestala, kakor je marternik kterikoli preterpel v svoji smerti. Oh, kako dolgi so bili presveti Devizi ti trije dnevi, sdeli so se ji tri stoletja; oh grenki dnevi, ktere ni nashla nobene tolashbe. Sato je sdihovala s Jeremijam: Oh, kdo me bo mogel potroshtati, ker je tisti dalezh od mene, kteri sam samore me potolashiti! Sato se ne navelizhajo moje ozhi jokanja. Sato

jokam, in voda tezhe is mojih ozhi, ker je moj trofhtar dalezh od mene. (Shal. pef. 1, 16.) Sato je sdihovala tudi s Tobijam: Kaj bo vefelje sa mene, ki v tami sedim, in svetlobe neba ne vidim? (Tob. 6, 11.)

Drugizh je bila ta shalofst Marije nar vezhi sato, ker je presveta Deviza pri vsih drugih shalofstih vedila, sakaj in zhimu terpi, namrezh sa odrefhenje sveta, in ker je Bog tako hotel; pri ti shalofsti pa ni vedila, sakaj je od svojiga Šina odlozhena. Preshalofstna Mati je terpela, ko je bila od svojiga Jesufa odlozhena, ker je, kakor pravi Lansperg, is ponishnosti mislila, de ni vredna in de ne saflushi vezh dalje s svojim Šinam shiveti, in ga kakor predragiga saklada varovati. In kdo ve, zhe ni tudi mislila, de mu morebiti ni sadofsti postregla, de je premalo sanj fkerbela, in de jo je Jesuf sato sapustil. Refnizhno je, de ni vezhi britkofsti sa dusho, ktera Boga ljubi, kakor zhe se boji, de ga je morebiti rasshalila. Od tod je prifhlo, de Marija pri nobeni drugi shalofsti svoje britkofsti Jesufu ni potoshila, kakor pri ti, ker ma je djala, kadar ga je bila nafhla: O Šin, sakaj si nama tako naredil? Lej, tvoj ozhe in jest sva te s shalofstjo ifkala! (Luk. 2.) S temi be-

fedami Marija ni hotla Jesufu ozhitati, kakor kaki krivoverzi pravijo, ampak mu je le hotla svojo veliko shaloft savoljo nje-ga sguhljeniga, ki ga je tako ferzhno ljubila, potoshiti. To ni bilo ozhitanje, pravi fveti Dionisi Kartusian, ampak le ljubesnivo potoshenje. S eno besedo, shaloft Marije Devize je bila ojster mezh sa njeno ferze, kakor je prefveta Deviza fveti Benvenuti na snanje dala. Ker je namrezh ta fvetniza enkrat Marijo profila, de bi ji dala tudi nji nekoliko te shalofti obzhutiti, se ji je prefveta Deviza prikasala s Jesufam v narozhji. Benvenuta je obzhutila neisrezheni fladkosti v tej prikasni, pa komaj jo je ugledala, je she sginila spred nje. Na to je fvetniza tako britkost in shaloft v ferzu terpela, de je Marijo na pomozh klizala, in jo profila sa milost, de bi od prevelike shalofti ne umerla. She le zhes tri dni se ji je Marija spet prikasala, in ji je rekla: „Vedi, moja hzhi, de je bila tvoja britkost le majhina merviza tilte shalofti, ktero sim jest pri sgubi svojiga Šina preterpela.“

Ta shaloft Marije naj tilte dufhe s trofhtam navdaja, ktere sapushenje duha terpé, in ne vshivajo fladke prizhjozhnosti boshje, kakorfhne so se kdaj vefelile. Naj jokajo, tode tako naj jokajo v miru, kakor je Ma-

rija, ko je bila svojiga Jesufa sgubila. Šerzhno naj saupajo, in naj se nikar ne bojé, kakor de bi bile milost boshjo sgubile, sakaž Bog je sam rekel enkrat sveti Teresii, de nihzher gnade ne sgubi, tako de bi ne vedil, de jo je sgubil; in nobedin ni golfan, kateri nozhe golfan biti. Zhe tudi ktera dušha, ktera Boga ljubi, svojiga Gospoda spred ozhi sgubi, ga sato vender ne sgubi, is svojiga ferza. Bog se vezhkrat le sa to fkrije, de bi ga dušha s vezhimi sheljami in s vezhi ljubesnijo iskala. Treba je, de kdor Jesufa hozhe najti, ga ishe, pa ne v sladkostih in v veselji sveta, ampak v krišhi in pokorjenji, kakor Marija, ktera mu je smela rêzhi: S shaloštjo sva te iskala. Uzhi se od Marije, pravi Origenes, kako se Jesuf ishe.

Na svetu ne smemo drusiga iskati, kakor Jesufa samiga. Job ni bil nefrezhin, ko je vse sgubil, kar je imel, premoshenje, otroke, sdravje in dobro ime, in je s trona zhafti prifhel na kup gnoja; je bil smiraj frezhin, sato ker je smiraj Boga imel pri sebi. Sveti Auguštín pravi od njega: „On je bil sgubil boshje dari, Boga samiga je pa she vselej imel. V refnizi nefrezhne so le tiste dušhe, ktere so Boga sgubile. Zhe je Marija jokala, de je bila tri dni od

fvojiga Šina lozhena, o koliko bolj je jokati grešnikam, kateri so boshjo gnado sgu-
bili, katerim Bog takole govori: Vi niste
moje ljudstvo, in jeſt ne bom vaš
Bog. (Osea. 1, 19.) To namrežh ſturi greh,
on ložhi duſho od Boga. Vaſhe hudobije
vaſ lozhijo od vaſhiga Boga. (Is. 59,
2.) Od tod pride, de zhe take duſhe tudi
vſe blago tega ſveta poſedejo, ſe jim ven-
der vſe, kar je poſvetniga, kadar Boga
sgubé, le nezhimernost in teſha duha ſdi.
Vſe je nezhimernost in teſha duha.
(Prid. 1, 14.) Nar vezhi neſrezha ſa ubo-
ge, preſlepljene ljudi, pravi ſ. Auguſtin,
je to, de zhe sgubé vôla, prezej ſa njim
hité, zhe sgube ovzó, ne jenjajo, dokler je
ne najdejo, in zhe sgube ôfla, nimajo miru;
kadar pa Boga sgubé, jedó, pijejo, in bres
ſkerbi ſpé.

Prigodba. V letnih piſmih Jeſuitſkiga
druſhtva ſtoji ſapiſano, de je neki mladenzh
v Indii hotel iti is hiſhe, namenjen en greh
ſturiti. Na enkrat pa ſaſliſhi beſede: Štoj,
kam greſh? Mladenzh ſe oberne, in ſa-
gleda podobo ſhaloſtne Matere boshje, ki
je mezh is fvojiga ſerza potegnila, in ga
mladenzhu pomolila rekozh: Vſemi ta mezh,
in preſuni mene ſ njim, nameſt de bi moji-
ga Šina v novizh ſ fvojim greham prebodel.

Mladenzh se vershe na tla, sazhne milo jokati, Boga in presveto Devizo Marijo sa odpušhenje profiti, kteriga je bil tudi dosegel.

Molitev. O presveta Deviza, sakaj si tako shalostna ifkala svojiga sguhleniga Šinu? Ali morebiti sato, kakor de bi ne bila vedila, kje je? Ali ne vidish, de je v tvojim ferzu? Ali ne vesh, de med limbarji pase? Sej si mu fama djala: Moj Ljubi je moj, in jest sim njegova, on pase med limbarji. (Vis. pes. 2, 16.) Vse tvoje misli in sheljé, ki so tako ponishne, tako zhiste in svete, so lilije, ktere boshjiga Shenina vabijo prebivati v tvojim ferzu. O Marija, ti sdiuhjesh po Jesusu, ti, ki drusiga ne ljubish, kakor Jesusa; daj de bomo jest, in toliko drugih gresnikov, sdihovali po njem, ki ga ne ljubimo, ki smo ga s svojimi grehi sgubili. O moja preljubesniva Mati, zhe tvoj Šin savoljo mojih grehov she ni prishel nasaj v moje ferze, šturi ti, de ga spet najdem. Jest dobro vem, de ga najde, kdor ga ishe. Dober je Gospod dufhi, ktera ga ishe. (Shal. pes. 3, 25.) Pa daj mi, de ga tako ishem, kakor ga gré iskati. Ti si vrata, skos ktere vsi k Jesusu pridejo, skos tebe upam k njemu priti. Amen.

Zheterta shalofi, frezhanje Jesufa in Marije, ko je bil v smert peljan.

Šveti Bernardin pravi, de zhe kdo ho-
zhe sapopasti shalofi Marije, ko ga je fkos
smert sgubila, mora premisliti ljubesen, ktero
je ta Mati do tega svojiga Šinu imela. Vse
matere zhutijo terpljenje svojih otrok, kakor
svoje terpljenje; sato je kananejska shena,
ko je Svelizharja profila, de bi njeno hzher,
ki je bila od hudizha obfedená, refhil, rekla,
de naj se ufmili nje, namrezh matere, ne
pa, de bi se ufmilil hzhere: Ufmili se
me, Gospod, Šin Davidov, moja hzhi
je hudo nadleshvana od hudizha.
(Mat. 15, 22.) Ktera mati je pa kdaj svoji-
ga sinu tako ljubila, kakor je Marija Je-
sufa? On je bil njen edini Šin, s tolikimi
fkerbmi srejen; je bil tako ljubesniv, od
svoje Matere tako priferzhno ljubljen Šin,
Šin, ki ni bil le njen Šin, temuzh njen Bog.
Jesuf fam pravi, de je prifhel na fvet, unét
fvet ogenj boshje ljubesni v ferzih vsih ljudi.
Ogenj fim prifhel poflat na semljo,
in kaj drusiga hozhem, kakor de se
uname? (Luk. 12, 50.) Oh kakfhin plamen
lubesni je pazh ushgal Jesuf v ferzu svoje
svete Matere, v tistim ferzu, ktero je bilo
tako zhifto, tako ofnasheno od vfiga po-
fvetniga nagnjenja! Marija fama je rekla

fveti Brigiti, de je bilo fkos ljubesen njeno ferze in ferze Jesufovo eno ferze. Ker je bila Marija dekla in Mati, in je bil Jesuf njen Šin in Bog fkup, se je fkos to unel v ferzu Marije Devize ogenj softavljen is tavshent ognjov ljubezni. In vef ta ogenj ljubezni se je pri terpljenji Jesufovih spremenil v morje shalofti. Sato pravi fveti Bernardin: „Vfe shalofti zeliga fвета, ko bi bile vkup fklenjene, bi ne bile tako velike, kakor je bila shaloft prezhaftite Matere.“ Sato pravi fveti Laurenz Justinian, de kolikor bolj je pefsveta Mati ljubila, toliko globokejſhi je bila ranjena. S kolikor vezhi ferzhnoſtjo ga je ljubila, s toliko vezhi shaloftjo ga je vidila terpeti; posebno pa takrat, kadar ga je frezhala, ko je v ſmert obfojen in s krisham obloſhen ſhel na kraj ſvoje ſmerti. To je zheterti mezh shalofti, kteriga imamo danſi premifliti.

Ko ſe je zhaſ terpljenja Jesufoviga pribliſheval, je rasodela Marija Deviza fveti Brigiti, ſo bile njene ozhi vedno s ſolsami napolnjene, ker je na ſvojiga ljubiga Šinu miſlila, ki ga je imela na tem ſvetu ſgubiti; rasodela ji je tudi, de je od ſtraha ſavoljo pribliſhevanja te shaloftne prigodbe, mersel pot po vſih njenih udih ſtal. Na ſadnje je priſhel v terpljenje odmenjen dan;

Jesuf je jokaje vsel flovo od svoje Matere, in je fhel v smert. V premishljevanji tega, kar je Marija tisto nozh pozhela, jo ogovori fveti Bonaventura: „Bres spanja si prebila tisto nozh, in kjer so drugi spali, si ti zhula.“ Ko se je bil dan napozhil, so hodili apostelni, êdin sa drugim, in so ji sporozhvali, kaj se je sgodilo, pa vsako sporozhilo je bilo shalost, tako, de so se nad Marijo besede Jeremijove spolnile, ki pravi: Joka, prejokuje zelo nozh, solse ji po lizih teko; smed vsih njenih prijatlov ga ni bilo, kateri bi jo bil potolashil. (Shal. pef. 1, 12.) Eden pride, in ji pové, kako so njeniga Šinu sanizhvali pri Kajfeshu, drug ji pripoveduje, kako gerdo je delal Herodesh s Jesufam; na sadnje, (vse drugo, kar se je s njim godilo prefkozhim, de pridemo do tega, kar imamo sdaj premishljevati) je prishel fveti Janes, in je osnanil fveti Devizi, de je krivizhni Pilatush njeniga Šinu v smert na krishi obsodil. Jest pravim, krivizhni Pilatush, sakaj fveti Leon papesh pravi: „S ravno tistimi uftmi ga je obsodil v smert, s kterimi ga je imenoval pravizhniga.“ Oh, preshalostna Mati, ji je rekel fveti Janes, tvoj Šin je she obsojen v smert; she ga peljejo ven, she nese sam svoj krish na kalvarijo, kakor je ta

apostel posneje v evangeli sapisal: In je nefeľ svoj krish in je fhel na kraj, ki je imenovan kalvarija. (Jan. 19, 7.) Pojdi, zhe ga hozhefh fhe enkrat viditi, in se poslednizh pofloviti od njega, pojdi na pot, po kateri bo prifhel.

Marija je fhla sa fvetim Janesam, in po kervi, s katero so bile tla ofhkropljene, je sposnala, kje je Jesus hodil, kakor je fveti Brigiti fama rasodela. Sveti Bonaventura pishe, de je shaloftna Mati po krajfhi poti fhla, in se je vftavila na konzu uliz, po kterih je Jesus imel priti. Tukej je „preshaloftna Mati preshaloftnimu Sinu naproti prifhla,“ pravi fveti Bernard. Med tem, de je Marija tukej Jesufa zhakala, oh, koliko besedi je mogla preflifhati soper svojiga Sinu, in tudi koliko sanizhljiviga govorjenja soper fama febe! Oh, kakfhin shaloftn pogled je mogla tukej preterpeti, kjer je vidila sheblje, kladve, vervi, ki so jih naprej nefli, shaloftno orodje smerti njeniga Sina! Kako strafhin mezh je presunil njeno serze, ko je saflifhala trobento, ktera je obfojenje njeniga Sinu osnanovala! Lej, she je fhla memo trobenta, shaloftno orodje in rabeljni; ona povsdigne ozhi, in sagleda — oh moj Bog! sagleda mladenzha, od nog do glave kervaviga, polniga ran, ternjovo krono

na glavi, in teshak krish na ramah! — ga pogleda, in kakor de bi ga ne sposnala, pravi s Isaijem: Vidili smo ga, in ni bilo podobe (Isaij. 53.) oh! rane, otekline, safedena kri so ga sturile podobniga gobovinu zhloveku, smo menili, de je gobov, de ga ni bilo mogozhe sposnati: Je bil kakor kdo, kateri is framote svoje oblizhje sakriva, sato se nismo smenili sanj. (Isai. 53.) Pa na sadnje ga je ljubesen rasodela; in ko ga je bila sposnala, kakfhna je bila ljubesen, kakfhina britkost Marije! pravi f. Peter Alkantara. Sa eno stran ga je shelela viditi, sa eno stran pa ji je bilo teshko pogledati usmiljenja vredno podobo. Na sadnje se pogledata. Boshji Sin pravi fveta Brigita, si je mogel shmokelj stèrjene kervi spred ozhi vseti, ktera mu je ozhi salivala, je pogledal Mater, in Mati je pogledala Sinu. Oh bolezhla pogléda! kakor s pfhizami ste bile ranjeni obe saljubljeni dushi. Marjeta, hzhi Tomasha Mora, ko je bila frezhala ozheta, ki so ga v smert peljali, ni mogla vezh rêzhi, kakor dve befedi: Oh ozhe! oh ozhe! in je omedlela pred njegovimi nogami. Marija pa, ko je frezhala svojiga Sinu, ki je fhel na kalvarijo, ni padla v omedlevzo, ker se ni spodobilo, de bi bila Marija kdaj saved sgubila,

kakor govori Suarez; pa tudi ni umerla, kjer jo je bil Bog fhe sa vezhi shaloft prihranil, pa, zhe tudi ni umerla, je vender preftala bolezhino, ktera bi bila môgla zhloveka tavshentkrat umoriti.

Mati ga je hotla objeti, pravi f. Anselm, tode rabeljni fo jo s gerdim prezhfovali, in fo Odrefhenika naprej gonili, in Marija je fhla sa fvojim Jefufam. O prefveta Deviza, kam grefh? na kalvarijo? in fi upafh viditi fvoje shivljenje vifeti na lefu krisha? In tvoje shivljenje bo, kakor de bi vifelo pred teboj. (V. Mojs. 28.) Laurenz Justiniani pravi, de je Jefuf takole govoril fvoji Materi: Oh moja Mati, obftoj, kam fe hozhefh podati? kam grefh? Zhe grefh tje, kamor jeft grem, bofh ti moje bolezhine terpela, in jeft bom tvoje! Defiravno je bila Marii ftrafhna britkoft viditi umreti Jefufa, ljubeshni polna Mati vender ni hotla sapuftiti fvojiga Šinu; Šin je fhel naprej, pravi Guilielm, in Mati je fhla sa njim, de bi bila s Jefufam krishana. Šveti Janes Krisoftom pravi, de fe nam tudi sveri fmilijo. Zhe bi vidili lévino, ktera gre sa fvojim mladim levam v smert peljanim, bi fe nam tudi ta neumna svér fmilila. In ali ne bo nafhe ferze s ufmiljenjem navdano, zhe vidimo Marijo Devizo, ktera

gré sa svojim nedolshnim Jagnjetam, ki ga v mefnizo vlezhejo? Imejmo ufmiljenje in spremimo Marijo in njeniga Šinu, in nesimo voljno krish, kteriga nam Gospod naloshi. Sveti Janes Krisoltom prafha, od kod je to, de je Jesuf pri svojim drugim terpljenji sam hotel biti, pri nófhi krisha pa si je Šimona is Zirene na pomozh hotel vseti; in odgovori, de se je to sato sgodilo, de bi ti, o kristjan, sposnal, de sa svelizhanje ni sadofti sam Jesufov krish, zhe tudi ti svojiga krisha do smerti voljno ne nofifh.

Prigodba. Enkrat se je prikasal Jesuf festri Diomiri, nuni v Florenzi, in ji je djal: „Misli na mene, in ljubi me, de bom tudi jest na te mislil in te ljubil.“ Pri tih besedah ji je podal fhopek zvetiz in krishzhek, in ji je s tem hotel na snanje dati, de morajo fladkofti tega shivljenja vselej s terpljenjem fklenjene biti. Krish sedini dufho s Bogam. — Ko je bil fveti Hieronim Emilian fhe foldat, in s velikimi grehi obloshen, fo ga bili fovrashniki v nek turn saperli. Tukej je s veliko britkoftjo obdan, in od Boga rasfvetljen in k poboljshanju shivljenja prignan, k Marii Devizi pribeshal, in je tudi s njeno pomozhjo sazhel fvento shiveti. To veliko gnado je saflushil, de mu je bil enkrat v nebesih kraj pokasan, kteri je bil

sanj pripravljen. Posneje je bil sazhetnik menishkiga reda, je kakor svetnik umerl, in je bil od svete cerkve med svetnike postavljen.

Molitev. O moja preshalostna Mati, škof saflushenje tiste shaloſti, ktero si zhu-tila, kjer si vidila svojiga ljubiga Jesusa v smert peljati, mi sadobi gnado, de bom tudi jest voljno krish nosil, kteriga mi Bog pošlje. Blagor mi, zhe bom tudi jest snal tebe s svojim krisham do smerti spremiti! Ti in Je-sus sta nedolshna nosila teshak krish; in jest, grefhnik, ki sim si pekel saflushil, bi se hotel braniti krisha? O bres makesha De-viza! od tebe upam pomozh poterpeshljivo krishe prenashati. Amen.

Péta shaloſt, smert Jesuſova.

Nove forte terpljenje se nam pokashe tukej; Mati je prisiljena viditi pred svojimi ozhmi umreti, med neufmiljenim terpinzhenjem, nedolshniga in is zeliga serza ljubljeniga Šinu. Štala je pa sraven krisha njegova Mati. Vezh se od matere Marije Devize ne more povedati, pravi f. Janes; pogledjte jo sraven krisha pred umirajozhim Šinam, in potem premislite, zhe je bolezhina enaka njeni bolezhini. Osrmo se toraj tudi mi danſi

na kalvarijo, in premisljimo péti mezh, kateri je prefunil ferze Marije pri Jesufovi smerti.

Ko je bil nash terpijosh Svelizhar prišel na hrib, so rabeljni oblazhilo s njega potegnili, so prebili njegove svete roké in nogé s shebeljmi, pa ne s ojstrimi, ampak s tumpastmi, de bi ga bolj muzhili, kakor pravi f. Bernard, in so ga pribili na krish. Ko so ga bili krishali, so postavili krish po konzu, in so ga pustili umreti. Rabeljni so ga bili sapustili, pa ni ga sapustila Marija. Priblishala se je krishu, de bi štala pri njegovi smerti, kakor je fama rasodela f. Brigiti. Pa kaj ti je pomagalo, o Gospa! pravi f. Bonaventura, de gresih na kalvarijo umirat pred svojim Šinam? Sadershati bi te imela framôta, ker je vse sanizhvanje tvojiga Jesusa tudi tebe sadelo, ki si bila njegova Mati. Sadershati bi te imela grosa pred štrafshno pregreho, ktera se je na golgati doprinešla, kjer so štvari svojiga Boga krishale. Tode tvoje ferze, odgovori ta sveti uzhenik, ni gledalo na groso, ampak na terpljenje shalosti. Oh, tvoje ferze ni gledalo na svojo britkost, ampak le na bolezhine in smert preljubiga Šinu; sato si hotla pri njem štati, in s njim terpeti. O, ti si prava Mati, pravi abat Guilielm, ljubesni polna Mati, ki te tudi britkosti smerti ne morejo

lozhiti od tvojiga ljubiga Šinu. O Bog! kak shaloſtin pogled je bil takrat, viditi umirati Šinu na krishu, in pod krisham umirati Mater, ktera je ravno te bolezhine terpela, ktere je Šin terpel. Marija Deviza je rasodela ſveti Brigiti, v kako uſmiljenja vrednim ſtanu je gledala ſvojiga umirajozhiga Šinu na krishi. Moj fladki Jeſuf, je djala, je bil na krishi veſ ſhaloſtin, obdan s ſmertnimi britkoſtmi: njegove ozhi ſo bile vderte, na pol ſaperte in medlé, ſhnabli ſo ſe poobefili, uſta ſo bile odperte, njegove liza vpadene, brada kakor potegnjena, noſ tanak, obliſhje ſhaloſtno; glava je bila na perſi naſlonjena, njegovi laſje ſo bili od kervi ſazherneli, truplo je bilo pretiſnjeno, njegove roké in nogé vſe terdé, in zelo njegovo telo nizh drusiga, ko rane in kri.

Vſe te bolezhine Jeſufove ſo bile tudi rane Marije Devize, pravi ſveti Hieronim, kolikor bolezhin je bilo na trupu Jeſuſovim, toliko ran na ferzu njegove Matere. Kdor bi bil takrat na kalvarii, pravi ſ. Kriſoſtom, bi bil vidil dva altarja, na kterih ſta ſe darovala dva ofra; éden na teleſu Jeſuſovim, éden pa na ferzu Marije. Pa bolj prav ſe mi ſdi, kar govori ſ. Bonaventura, kteri ugleda tukej le en ſam altar, namreſh ſvet krish, na kterim je bila s Jagnjetam boſh-

jim vred ofrovana tudi Marija. Sato prafha ta fvetnik pŕefveto Devizo: „O Gospa, kje ſtojiſh? Ali sraven krisha? Oh, bolj po pravizi bi mogel rêzhi, de na krishi terpiſh s ſvojim ſinam, in ſe s njim vred na krishi krishana ofrujeſh.“ Tako govori tudi f. Auguſhtin: „Krish in ſheblji ſinovi, fo bili tudi Materni; s krishanim Kriftufam je bila krishana tudi Mati.“ Ravno ſato pravi f. Bernard, de kar fo ſturili ſheblji v meſu Jeſuſovim, to je ſturila ljubesen v ferzu Marije; tako de ravno ob tem zhaſu, ko je ſin telo ofroval, je ofrovala Mati ſvojo duſho, kakor govori f. Bernardin.

Po navadi matere ne morejo gledati umirajozhih otrok, in beſhé; zhe je pa ven-der ktera mati priſiljena biti pri ſmerti ſvojiga otroka, ſi ſaj priſadeva mu poſtrezhi; mu popravlja poſteljo, de bolj sloſhno leſhi, mu poſtreshe s vſim, s zhimur mu bolezhine polajſha, in fkerbi kakor more, de mu polajſha njegove teſhave. O Mati, nar bolj ſhaloſtna med vſimi materami! ti ſi mogla vprizho biti pri ſmerti ſvojiga ſina; pa ti ni bilo dano kolikorkoli mu poſtrezhi! Marija je ſliſhala ſvojiga ſina, ki je klizal: Shejin ſim, pa ji ni bilo pripuſheno, mu dati poſherk vode, de bi potolaſhila njegovo hudo ſhejo. Drusiga mu ni môgla rêzhi, kakor

govori f. Vinzenz Fereri, kakor to: Oh moj Šin, jeſt nimam druge vode sate, kakor fvoje ſolſé. Marija je vidila, de nje Šin, pribit s tremi ſhebeljmi na terdo poſteljo krisha, ni imel pozhitka; ſhelela ga je objeti, de bi mu bolezhine polajſhala, ali de bi bil faj v njenim narozhji duſho iſdihnil, pa to je bilo nemogozhe, kakor govori f. Bernard. Marija je vidila, de je njen ubogi Šin v tem morji britkoſt in terpljenja iſkal koga, kdor bi ga bil potroſhtal, pa ni nikogar naſhel, kakor je ſam govoril fkos preroka: Šam fim grojsdje tlazhil; oſiral fim ſe, pa ni bilo pomozhnika, iſkal fim, pa ga ni bilo, de bi mi bil pomagal. (Isai. 63.) Pa kdo bi mu bil pomagal, ker ſo bili vſi ljudje okoli njegovi ſovraſhniki? Šhe na krishi ſo ga kleli in ſaſmehovali, eden na to, drug na drugo viſho. Kteri pa ſo memo hodili, ſo ga kleli, in s glavami majali nad njim. (Mat. 27.) Drugi ſo djali: Zhe ſi Šin boſhji, ſtopi s krisha. Drugi: Drugim je pomagal, ſam ſebi ne more pomagati. Šhe drugi ſo vpili nad njim: Zhe je kralj Israelfki, naj ſtopi s krisha. (Mat. 27.) Marija je ſama raſodela f. Brigiti, de je flifhala, kako ſo govorili, de je moj Šin raſbojnik, drugi, de je ſapeljivz, ſhe drugi,

de si nobeden ni tako smerti saflushil, kakor on; in vse te besede so mi bili novi mézhi shalofti.

Kar je pa shaloft Marije nar hujfhe povikfhalo, je bilo, ko je flifhala, kako je na krishi sdihoval, de ga je tudi nebesfki Ozhe sapuflil: **Bog, moj Bog, sakaj si me sapuflil? (Mat. 27, 26.)** Teh besed, je djala enkrat Marija f. Brigiti, vse svoje shive dni nifim môgla posabiti. Preshaloftna Mati je môgla viditi svojiga Jesusa, od vsih ftrani terpezhiga, in bi mu bila rada pomagala, pa ni môgla; fhe nar vezhi britkoft sa njo je bilo, ker je vidila, de ona s svojo prizhnofljo in britkoftjo njegove bolezhine fhe le povikfhuje. Sato pravi f. Bernard, de je britkoft, ktera je ferze Marije napolnovala, fhe le toliko hujfhi shaloft ferzu Jesufovimu delala; tudi priftavi ta fveti uzhenik, de je Jéfuf na krishi terpel vezhi shaloft savoljo britkofti svoje Matere, kakor savolj svojih lastnih bolezhin, in Marii téle besede na jesik da: Tam fim ftala, vanj fim gledala, in on je gledal v mé, in je terpel bolj savoljo mene, kakor savoljo famiga febe. Ravno ta fvetnik pravi od Marije Devize: „Sraven krisha je ftala, glasu ni bilo is njenih uft; umirajozh je shivela in shivijozh je umirala; umreti ni môgla, ker je bila

shiva she mertva.“ Paſino piſhe, de je Jeſuf ſam enkrat rekel ſveti Baptiſti Varani, Kamerinſki, de ga je uſmiljenje, ſvojo Mater tako ſhaloſtno pod krisham ſtojezho viditi, tako ſhalilo, de je bres tolashbe umerl. Ko je bil Bog ti ſvetnizi enkrat dal ſpoſnati to Jeſuſovo britkoſt, je ſdihnila: **O Goſpod**, ne govori mi vezh od tega ſvojiga terpljenja, ker nizh vezh ne morem ſmagovati.

Simon Kaſijanſki pravi, de ſo ſe ljudje zhudili nad Marijo, de je molzhala, in ſe ni potoshila nad tako veliko ſvojo britkoſtjo. Pa zhe je Marija tudi molzhala s uſtmi, je vender govorila s ferzam, in je neprenehama shivljenje ſvojiga **Šina** boſhji pravizi ſa naſhe ſvelizhanje ofrovala. Škos ſvojo britkoſt je s Jeſuſam delala ſa naſhe pre-rojenje v gnado boſhjo, tako de ſmo mi otrozi njene ſhaloſti, kakor uzhi **Lansberg**. Zhe ſe je v to morje britkoſti, to je, v ferze Marije **Devize**, kdaj kaj tolashbe raſlilo, je bila to edina tolashba, de je vedila, de naſ je ona ſkos to britkoſt v vezhno shivljenje rodila; kar je tudi Jeſuf ſam raſodel ſveti **Brigiti**, rekozh: „Moja Mati, Marija, je ſavoljo ſvojiga terpljenja in ſavoljo ſvoje ljubeshni poſtala Mati vſih, kteri ſo v nebeſih in na ſemlji.“ S poſlednjimi beſe-

dami, s kterimi je Jesuf pred smertjo od Marije flovo vsel, naf je v svetim Janesu vse svoji Materi srozhil, ker je djal: **S**hena, lej tvoj fin! In od tedaj je Marija sazhela kakor dobra Mati sa naf fkerbeti, in sato pravi f. **P**eter **D**amian, de je defnimu rasbojniku Marija sprofila spokorjenje in svelizhanje, ker se mu je hotla sa njegovo dobroto sahvaliti, ktero ji je bil enkrat fkasal; vezh starih pisarjov namrezh pishe, de je ta hudodelnik s Jesufam, na begu v **E**gipt, lepo in prijasno ravnal. To materno ljubesen je Marija neprenehama fkasovala, in jo fhe smiraj fkasuje.

Prigodba. Neki mladenzh v **P**erugii je bil hudizhu svojo dusho sapisal, de mu je priloshnost pripravil greh sturiti, na kteriga se je bil namenil, in mu je dal pismo podpifano s svojo kervijo. **K**o je bil mladenzh greh sturil, je hotel hudizh spolnenje sturjene obljube, in je peljal gresfnika k globoki fhtérni, in mu je shugal, de zhe ne bo vanjo fkozhil, bo on njegovo dusho in telo v pekel vergel. Ker je nefrezhni mladenzh mislil, de mu vezh ni mogozhe hudizhu is rok priti, je slesil na fhterno, de bi bil vanjo fkozhil. Mifel na blishno smert je pa mladenzha s tako groso navdala, de si ni upal v fhtérno fkozhiti, in je hudizhu ob-

stal, de si ne upa tega sturiti, in de naj ga hudizh sam pahne. Ker je pa mladenzh fhkapulir shaloftne Matere boshje nosil, mu je rekel hudizh: Versi narpred fhkapulir od febe, potem te bom v fhterno pahnil. Mladenzh je is tega sposnal, de ga Marija fhe ni popolnoma sapustila, in fhkapulirja ni hotel od febe djati. Ko fta se nekaj zhafa prizhkala, ga je hudizh oframoten sapustil, mladenzh pa je hotel poln shalofti nad svojimi grehi Materi boshji se sahvaliti, in je v snamnje hvaleshnosti napravil lepo tablo, in jo je v zerkvi Matere boshje v Perugii v altar postavil.

Molitev. Oh, nar bolj shaloftna Mati med vsimi materami! tvoj Šin je tedaj umerl, tvoj preljubesnivi Šin, kateri te je tako slo ljubil. Jokaj, o Marija, ker imash sa kaj jokati. Kdo te bo mogel potrofhtati? Le ta mifel te samore potrofhtati, de je tvoj Šin pekel premagal, de je s smertjo nebefa, ki so bile vsem ljudem saperte, odklenil, de je s tem toliko dufh Bogu pridobil. S trona krisha bo zhes toliko ferz kraljeval, ktere, od njegove ljubeshni premagane, se v njegovo flushbo podajo. Pripusti mi, o ljuba moja Mati, de s teboj jokam pod krisham, ker je meni veliko bolj treba jokati, kakor tebi, in fzer savoljo grehov, s kterimi sim tvojiga

Jesufa rasshalil. **O** Mati milosti, upam sa-
voljo smerti Jesufove, in savoljo saflushenja
tvoje shalosti, odpushtenje svojih grehov in
vezhno svelizhanje. Amen.

Šesta shalost, Jesufovo prebodenje in s krisha
fnétje.

O vi vfi, ki greste memo po poti,
postojte in pogledjte, zhe je bolezhni-
na enaka moji bolezhini. (Shal. pef. 1,
12.) Ljube dushe, poslufhajte, kaj vam sha-
lostna Mati boshja danfi govori: Lejte, moji
ljubi otrozi, jest ne shelim od vas, de bi
me troshtali, sakaj po smerti mojiga ljubiga
Jesufa, me nihzher na semlji vezh ne more
potolashiti; nizh drusiga ne shelim od vas,
kakor de imate ufmiljenje s menoj. **O**srite se
toraj v mé, in premiflite, zhe je bila kdaj
shalost na fvetu, kakorfhna je moja, tista
shalost in britkost, ktero sim obzhutila, ko
sim mogla viditi, de fo mi neufmiljeno vseli
tistiga, kteriga sim tako preferzhno ljubila.
Pa, o **Gospa**, ker troshta ne shelifh, in
imash toliko shejo po terplenji, ti moram
povedati, de tvojih britkost s smertjo tvojiga
Sina fhe ne bo konza. Danfi imash fhe
drugo shalost prestati, ktera bo kakor ojster
mezh tvoje ferze presunila, ker bosh vidila
s neufmiljeno fulizo prebosti stran ljubesnivi-

ga Šinu, mertviga Jesufa, kteriga bošh s krisha fnetiga v svoje narozhje objela. Danš imamo po tim takim premišljevati fhešto shalošt, ktera je presunila ferze uboge Mater. Poslušajte toraj, kristjani, in pripravite se solse prelivati. Dosdaj so britkošti hodile le po famim zhes Marijo, danš pa, se mi sdi, vse vkup sedinjene nad preshaloštno Mater gromé.

Vfaki materi je sadošti povedati, de je njen sin umerl, in nar ferzhnejšhi ljubesen se v nji obudi do sgubljeniga sinu. Nekteri, kteri hozhejo matere tolashiti, kterim so otrozi odmerli, jih opomnijo, kako so jim oni kdaj shalošt delali. Ali zhe bi ješt tebe, o moja Kraljiza, hotel s tem v smerti Jesufa potrošhtati, kteriga rasshaljenja od njega bi te mogel opomniti? Oh nikakor! sakaj on te je vselej ljubil, ti je bil vselej pokorin, te je vselej spofhtoval. Kdo bo toraj tvojo shalošt popisal? Oh, popišhi nam jo ti, ki si jo obzhutila. Ko je bil našh Svelizhar umerl, pravi neki poboshin pifar, je bilo pervo, kar je Mati boshja šturila, to, de je dušho svojiga svetiga Šinu spremila, in jo nebeskimu Ozhetu darovala. Ofram ti, o moj Bog, (je mogla takrat Marija rêzhi,) dušho preveto tvojiga in mojiga Šinu, kteri ti je bil pokorin do smerti, sprejmi ga v svoje svete

roké. Lej, sadosteno je tvoji pravizi, spolnena je tvoja sveta volja; she je dopolnjen velki ofer v tvojo vezhno flavo. — Po tem je obernila svoje ozhi v mertvo truplo svojiga Jesufa. Oh rane, je djala, rane preljubesnive, jest vas pozhaftim, in se veselim s vami, ker je fkos vas sadobljeno svelizhanje sveta. Vi bote ostale odperte na telefusu mojiga Šina, de bote pribeshalifhe tistih, kateri se bodo k vam satekli. Oh, koliko jih bo fkos vas doseгло odpušhenje svojih grehov! fkos vas bodo vneti v ljubezni do usmiljeniga Boga!

De bi veselje velikonožniga prasnika, ki je drugi dan bil, ne bilo ognušheno, so judje telo Jesufovo s krisha fneli; ker pa krishanih niso mogli fneti, dokler niso bili mertvi, so prifhli rabeljni s shelesnimi kolmi, de bi jim kosti rasbili, kakor so šturili s obema rasbojnikama, ki šta bila s Jesufam vred krishana. Glejmo tukej Marijo, ki she mertviga Šina objokuje, in vidi te moshe s neufmiljenim oroshjem proti Jesufu iti. Od straha je pri ti prizhi sazhela trepetati, in jih je takole ogovorila: „Oh, sej je moj Šin she mertev, jenjajte she vender ga shaliti, jenjajte she terpinzhiti mene, njegovo ubogo Mater.“ Profila je rabeljne, pravi f. Bonaventura, de bi njegovih kosti ne rasbili. Pa

oh, ko je fhe tako govorila, sagleda vojak, ki je s mozhjo safukal svojo fulizo in je Jesufu stran prebodel: Eden vojakov je s fulizo njegovo stran odperl, in sdajzi je pritekla kri in voda is nje. (Jan. 19.) Pri udarzu fulize se je krish potrefil, in ferze Jesufovo je bilo rasdeljeno na dvoje, kakor je bilo rasodeto f. Brigiti. Pritekla je kri in voda, sakaj kervi ni bilo vezh v svetim telefu, kakor fhe te kapljize; pa tudi té je Svelizhar hotel prelit, de bi mi sposnali, de ni imel vezh kervi, ktero bi bil dal sa naf. Poboshni Lansberg pravi, de je bilo to prebodenje sa Jesufa sanizhvanje, sa Marijo pa bolezhina. Nekteri fveti uzheniki pravijo, de je bilo to tisti mezh bolezhin, od kteriga je fveti Šimeon v tempelnu Marii Devizi prerokval. Ni bil shelesin mezh, ampak mezh bolezhin, kteri je, kakor f. Bernard govori, fveto dufho Marije Devize v ferzu Jesufovim prefunil, ktera je vedno v njem prebivala. Šveti Brigiti je Marija fama rasodela, de je bila fuliza is Jesufove strani vseta, od kervi rudezha; in Marija ji je rekla: Kadar sim vidila ferze preljubiga Šina prebodeno, mi je bilo tako, kakor de bi bilo prefunjeno moje ferze. Tudi angel je rasodel f. Brigiti, de je bil velik zhudesh od Boga, de Marija od toliko bo-

lezhin ranjena, ni od britkoſti umerla. Pri drusih ſhaloſtih je imela Marija faj ſvojiga boſhjiga ſſinu pri ſebi, ki jo je ſ ſvojim uſmiljenjem troſhtal, ſdaj pa ſhe te tolaſh-be ni imela.

Ker ſe je ſhaloſtna Mati bala, de bi ſ truplam Jeſuſovim ſhe drugih hudobij ne pozheli, je profila Joſhefa Arimatejza, de bi telo Jeſuſovo od Pilatusha ſprofil, de bi ga faj mertviga mogla hraniti, in ſhe drusih kriviz obvarovati. Joſhef je tedaj ſhel k Pilatushu, in mu je oſnanil britkoſt in ſhelje ſhaloſtne Matere; in ſveti Anſelm pravi, de je uſmiljenje ſ Materjo Jeſuſovo Pilatusha omezhilo in napravilo, de ji je telo Sveli-zharjevo prepuſtil. — Glejmo ſdaj, kako telo Jeſuſovo ſ krisha ſnemajo. O preſveta De-viza, ker ſi ti ſvojiga ſſinu iſ toliko ljubesni ſvetu dala, glej, ſdaj ti ga ſvet naſaj da. Pa kakſhniga mi ga daſh, o nehvaletſhni ſvet! je djala takrat Marija. Moj ljubi je bel in rudezh; moj ſſin je bil bel in ru-dezh, pa ti mi ga daſh vſliga ſazherneliga od ran; je rudezh, pa ne od ſdrave farbe, ampak od ran, ktere ſi mu naredil; je bil lep, pa ſdaj ni vezh lep, ampak je veſ ſpre-menjen; ſ ſvojim oblizhjem je vnemal v lju-besni, ſdaj pa ga je groſa pogledati. Oh, koliko mezhov, pravi ſveti Bonaventura, je

prefunilo dušho svete Matere, kadar so ji Šina s krisha fnetiga v narozhje dali! Le premislímo, kakšna shalošt je sa mater, kadar ji mertviga fina pokashejo. Šveti Brigiti je bilo rasodeto, de so pri snemanji tri lojtre na krish priflonili; nar pred so sveti uzhenzi potegnili sheblje is rok, in potem is nog Jesufovih, ter so jih dali Marii, kakor pravi Metafrašt. Na to je eden prijel telo Jesufovo od sgoraj, in eden od spod, in tako so ga s krisha fneli. Bernardin Buštis pravi, kako je shaloštna Mati štopala na peršte, in je štegala roke proti preljubim Šinu; ga je objela, in se je ušedla s njim v narozhji pod krish. Sdaj Marija gleda njegove odperte ušta, sdaj vidi njegove satemnjene ozhi; sdaj spregleduje njegovo rasmefarjeno truplo, raskrite košti; mu sname krono, vidi kako štrašhno so terni rastergali njegovo sveto glavo; gléda njegove prebodene roké in nogé, in pravi: Oh Šin! kam te je pripravila ljubesen, ktero si imel do zhloveka! Oh, kaj si šturil hudiga ljudem, de so tako gerdo s teboj delali? Bernardin Buštis govori dalej s temi besedami Marije Devize: Ti si bil meni Ozhe, o moj Jesuf! si bil moj brat, moj shenin, moje veselje, moja lepota, moje vse. Glej, moj Šin, mojo shalošt; poglej me, in potrošhtaj me; pa oh!

ti me nizh vezh ne pogledafh! Govori, eno besedo le mi rezi, potolashi mojo shalost; pa oh! ti vezh ne govorish, ker si mertev! Nato se je oserla v neufmiljeno orodje, in je rekla: O bresmiloftni terni, sheblji, in neufmiljena fuliza, kako ste mógli tako terpinzhiti svojiga Štvarnika? Pa kaj terni? kaj sheblji? oh grefhniki! vi ste tako neufmiljeno delali s mojim Šinam.

Tako je govorila takrat Marija, in se je potoshila nad nami. Pa kaj bi pazh sdaj rekla, ko bi she mógla shalost terpeti; kakfhe ne britkoſti bi sdaj obzhutila, ko vidi, kako ljudje, sa ktere je njeni Šin umerl, she ne jenjajo ga shaliti in krishati s svojimi grehi? Oh, nikar toraj ne shalimo vezh preshalofstne Matere, in zhe smo jo dosdaj she shalili s svojimi grehi, faj sdaj ſturimo to, kar hozhe od nas, ker pravi: Vernite se, grefhniki, k ferzu. (Isai. 46, 8.) O grefhniki, vernite se k prebodenimu ferzu mojiga Jesufa; vernite se k njemu sgrevani, de vaf bo on sprejel. Beshi od njega k njemu, pravi abat Guerik, od ſodnika k odrefheniku, od ſodniga ſtola k krishu. Marija Deviza je sama rasodela ſveti Brigiti, de je Jesufu s krisha ſnetimu sama ozhi ſatſnila, tode raspetih rok mu ni mogla poravnati; s tem je hotel Jesuf Kriftuf na

snanje dati, de hozhe vfelej raspete roke imeti, in fpokorjene grefhnike, kateri fe k njemu podajo, ljubesnivo objeti.

O fvet! pravi Marija dalej, lej prišel je tvoj zhaſ, zhaſ ljubezni. (Ez. 16, 8.) Sdaj, ko je moj Šin umerl, ni vezh zhaſ, fe bati, ampak zhaſ ljubiti, kateri, de ti je ſvojo ljubesen do tebe fkaſal, je hotel toliko terpeti. Šerze Jeſuſovo je bilo ranjeno, pravi ſveti Bernard, de bi mi fkos vidno rano ferza nevidno rano ljubezni vidili. Zhe je toraj moj Šin hotel, nam govori Marija, de mu je bila njegova ſtran odperta, de bi nam dal ſvoje ferze; je po pravizi, o zhlovek, de mu tudi ti ſvoje ferze daſh. Zhe vi, otrozi Marije, hozhete najti proſtor v Jeſuſovim ferzu, pravi Hubert is Kaſale, pojdite s Marijo vred vanj, de vam bo miloſt doſegla. To nam poterdi naſlednja prigodba.

Prigodba. Uzhenz pripoveduje, de je bil enkrat velik grefhnik, kateri je med drugimi pregrehami, ki jih je bil ſturil, tudi ubil ſvojiga ozheta in eniga ſvojih bratov, in je ſato po ſvetu begal. Ta grefhnik je ſliſhal enkrat v velkim poſtu od nekiga pridgarja pridigo od boſhje miloſti, in ſe je namenil ſvojih grehov ſe iſpovedati. Špovednik, ko je bil ſaſliſhal njegove velike pre-

grehe, mu je rekel iti molit pred altar shaloſtne Matere boshje, de bi mu ona sado-bila pravo grevengo, in odpuſhenje njegovih grehov. Grefhnik gré, sazhne moliti, in kar na enkrat pade mertev na tla. Ko je drugi dan duhoven ljudi profil, de bi sa tega mertviga molili, fe je prikasal bel golob, ki je koſhzhik papirja ravno pred noge maſhnikove na tla ſpuſtil. On pobere liſt, in najde ſapiſane na njem te beſede: Dufha ranziga je prezej, ko ſe je bila is telefá lozhila, fhla v nebefa; ti pa nikoli ne nehaj osnanovati neſkonzhne miloſti boshje.

Molitev. O preſhaloſtna Deviza! O dufha velika v zhednoſtih, in ſhe vezhi v britkoſtih! Tvoje zhednoſti namrezh, in tvoje britkoſti ſo imele ſvoj ſazhetik v ognji ljubesni, ki je gorel v tvojim ferzu, ktero ni móгло drusiga ljubiti, kakor Boga ſamiga. Oh moja ljuba Mati! uſmili ſe me, ker niſim Boga ljubil, in ſim ga toľkokrat raſſhalil. Tvoja ſhaloſt mi daje veliko ſaupanje, de bom odpuſhenje doſegel. Pa to mi ſhe ni ſadoſti, jeſt hozhem tudi ſhe ſvojiga Boga ljubiti, in kdo mi bo mogel bolj pomagati kakor ti, ki ſi Mati lepe ljubesni? Oh Marija! ti raſveſeliſh vſe, raſveſeli tudi mene. Amen.

Šedma shaloſt, pološenje Jeſuſoviga teleſa v grob.

Gotovo je, de mati, ktera je v prizho pri terpljenji in ſmerti ſvojiga ſinu, tudi obzhuti in terpi vſe bolezhine ſinove; kadar pa ljubiga ſinu mertviga v grob denejo, in mati, ki je pri pogrebu, od njega ſa vſelej mora flovo vſeti, o moj Bog! takrat ji je miſel, de ga vezh ne bo vidila, nar hujſhi ſhaloſt, ki preſeſhe vſe druge britkoſti. To je poſlednji mezh ſhaloſti, ki jo inamo ſdaj premiſliti, de je namrezh Marija, potem ko je ſvojiga Šina na krishi vidila umreti, in ga je bila v ſvojim narozhji objela, ga ſdaj mogla v grobu puſtiti, de bi ſe nikoli vezh njegove ſlādke priznoſti ne veſelila. — De ſi to poſlednjo ſhaloſt bolj ſhivo pred ozhi poſtavimo, pojdimo ſhe enkrat na goro kalvariijo, in glejmo ſhaloſtno Mater, ki ſvojiga mertviga Šina ſhe v narozhji objema.

Šin! je ſamôgla rezhi Marija s Jobovimi beſedami, moj ljubesnivi Šin, ſpreobernjen ſi ſame v oſtudniga. Vſe tvoje lepote, tvoja berhkota, tvoja ljubesnivoſt, tvoje zhednoſti, tvoja priljudnoſt, vſe ſnamnja poſebne ljubesni, ki ſi mi jih dajal, vſe poſebne dobrote, ktere ſi mi ſkaſoval, vſe to vkup ſe je ſpremenilo v toliko britkih pſhiz, ktere, kolikor bolj ſo me v nemale v lju-

hesni do tebe, toliko bolj grosovito mi sdaj dajejo obzhutiti, de fim te sgubila. Oh moj ljubi Šin, ker fim tebe sgubila, fim vse sgubila. Šveti Bernard ji da te besede na uſta: „O ti reſnizhno boſhji Šin, ti ſi mi bil Ozhe, ti ſi mi bil Shénin, ti ſi mi bil duſha! Sdaj nimam vezh Ozheta, fim ſapuſhena od Shenina, fim bres Šina; eniga fim sgubila, in vse fim sgubila.“

Tako je Marija kopernela od britkoſti, oklenjena Šinu. Šveti uzhenzi, ki ſo ſe báli, de bi uboga Mati od ſhaloſti ne umerla, ſo ji naglo iſtergali mertviga Šina is narozhja, de bi ga v grob poloshili. Po fili, pa vender ſpoſhtljivo, ſo toraj vseli ſveto telo is rok Marije Devize, ſo ga balsamali s diſhavami, ſavili v pripravljeno tanzhizo, v ktero je Goſpod ſapuſtil ſasnamnjano ſvojo podobo, kakor ſe ſhe dandanafhnji v Turinu vidi.

Glejte, sdaj ga neſo v grob, sdaj ſe ſverſtí ſhaloſtin pogreb, uzhenzi ſi naloshé na ramé ſveto telo, angelzov trume ga ſpremiſo, ſvete ſhene gredo ſa pogrebam, s njimi gré ſhaloſtna Mati ſa ſvojim Šinam proti grobu. Kadar k grobu pridejo, oh kako rada bi ſe bila dala Marija ſhiva pogrebfſti s ſvojim Šinam! Marija je ſama rekla ſveti Brigiti: „O, kako rada bi bila tudi jeſt ſhiva poloshena v grob s ſvojim Ši-

nam, ko bi bila boshja volja!“ Ker pa to ni bila volja boshja, je hotla Marija presveto telo faj do groba spremiti, kamor so, kakor pishe Baroni, tudi sheblje in ternjovo krono Jesufovo poloshili. Kadar so kamen vsdigvali, de bi bili grob saperli, so se obernili she uzhenzi k Marii, in so djali: Sdaj, o Gospá! hozhemo sapreti grob, poterpi, poglej sadnjikrat svojiga ljubesniviga Šina, in vsemi flovo od njega. O preljubi Šin, je mogla rêzhi takrat preshaloftna Mati, tedej te ne bom vezh vidila! vsemi toraj poslednjikrat, ko te vidim, poslednje posflovljenje od svoje drage Matere, in vsemi moje ferzé, ki ga pri tebi pustim pokopani-ga. Šveti Fulgenzi pishe: „Marija Deviza je hudo shelela svojo dusho s Kristusovim telefam vred pokopati.“ In Marija fama je rasodela fveti Brigiti.“ Refnizhno smem rêzhi, de, ko je bil moj Šin pokopan, šta bila kakor dva ferza v enim grobu.“

Na sadnje vsdignejo uzhenzi kamen, in sapró v grob Jesufovo telo, tist saklad, kterimu enakiga ni bilo nikoli, ne v nebesih ne na semlji. Obegnimo se tukej le nekoliko drugam. Pomislmo, kako Marija pusti svoje ferze v grobu s Jesufam, ker je Jesus vel njen saklad. Kjer je vafh saklad, bo tudi vafhe ferze. (Luk. 12, 34.) Krist-

jani! kam bomo pa mi svoje ferze pokopali? Ali v blato? Sakaj vender ne k Jesufu, kateri, desiravno je fhel v nebefa, hozhe vender tukej oftati, fzer ne mertev, temuzh shiv, v Sakramentu fvetiga refhniga Telefa, de bi nafhe ferza imel pri febi v svojim pofestvu. Vernimo se fpet k Marii. Šveti Bonaventura pravi, de preden je Marija grob sapuſtila, je tiſto fvento fkalo, v kateri je Jeſusovo telo leſhala, blagoſlovila, rekozh: O prefrezhna fkala, ki imaſh sdaj tiſtiga v febi, ki je bil devet meſzov v mojim telefu, jeſt te blagorjem, in te ſavidim; hrani mojiga Šina, kateri je moja edina blagoſt, moja edina ljubesen. Nato ſe oberne k nebefhkimu Ozhetu in pravi: Oh ozhe, tebi ſrozhim tega, ki je tvoj Šin, in moj Šin. Tako ſe poſlovi ſ Šinam in ſ grobam, in ſe podá na ſvoj dom. Uboga Mati je fhla tako ſhaloſtna in pobita, de pravi ſveti Bernard: „Veliko jih je moglo jokati, ko bi tudi ne bili hotli.“ Koder je fhla, „ſo vſi jokali, kateri ſo jo frezhali.“ On pravi dalje, de ſo ſveti uzhenzi in ſvete ſhene jokali bolj nad Marijo, kakor nad mertvim Svelizharjem.

Šveti Bonaventura pravi, de ſo feſtre, ki ſo ji bile v rodu, Marijo v ſhaloſtno ogrinjalo, kakor vdovo, oblekle. Kader ſo imeli memo krisha iti, pravi ravno ta ſvet-

nik, kateri je bil s he vef s kervijo Jesufovo oblit, je Marija perva pred njim pokleknila in djala: **O** fveti krish! jest te kufhnem in pozhaftim, sakaj sdaj nifi vezh sanizhljiv les, ampak tron ljubesni, altar milofti, pofvezhen s kervijo boshjiga Jagnjeta, kateri je bil na tebi darovan sa odrefhenje fвета. Potem je sapuftila krish, in je fhla na fvoj dom. Ko je bila prifhla v hifho, fe je osirala okoli, pa fvojiga ljubiga Jesufa ni vezh sagledala, nameft njega ji je le v fpomin prifhlo njegovo fвето shivljenje, in njegova britka fmert. Sdaj fe fpomni, kako ga je v Betlehemfki fhtalizi objemala, kako vefelo je s njim v hifhizi v Nazaretu shivela, kako fta fe med feboj ljubila, kolikokrat fe preljubesnivo pogledala, in kolikokrat je befede vezhniga shivljenja is njegovih fvetih uft flifhala. Pa sdaj fe fpomni tudi ftrafhne prigodbe, ktero je fhe ravno ta dan vidila; ftopili fo ji pred ozhi sheblji, terni, rasmefarjeno telo Jesufovo, globoke njegove rane, raskrite kofti, odperte ufta, satemnjenje ozhi. Oj, kako shaloftna nozh sa Marijo, je bila tifta nozh! — Shaloftna Mati fe oberne v fvetiga Janesa, in ga milo prafha: Oh, Janes! kje je sdaj tvoj Uzhenik? Potem prafha Magdaleno: Hzhi! povej mi, kje je tvoj ljubi? **O** Bog! kdo nam ga je

vsel? Marija joka, in vsi, kateri so pri nji tudi jokajo. Sama ti, keršnanfka dufha, ti ne jokafh. Oh vender, oberni se k Marii, in rezi ji s fvetim Bonaventuram: „Pusti me jokati, o ljuba moja Mati! pusti me jokati; sakaj ti si nedolshna, jest sim krivizhni.“ Ona joka is ljubeshni, in ti jokaj is shalofti nad fvojimi grehi. Zhe tako jokafh, bosh to frezho imel, kakor jo je imel tifti, od kteriga nafledna prigodba pové:

Prigodba. Pater Engelgrave pripoveduje: de je bil neki menih tako hudo od duhovne bojezhnosti nadleshevan, de mu je bilo vezhkrat kar obupati; ker je pa on shaloftno Mater boshjo posebno zhaftil, je v fvojih britkofthih vfelej k nji pribeshal, in je bil tudi vfelej potolashen in potrofhtan. Ko je bila temu menihu sadnja ura prifhla, ga je hudizh s zagovitnostjo fhe bolj nadlesheval, kakor kdaj pred, in ga je shelel ob upanje pripraviti. Ko je pa Marija Deviza fvojiga flushabnika v takih ftifkah vidila, se mu je prikasala in mu rekla: „Ti, moj fin, sakaj v shalofti omaguješh, ker si tolikokrat mene v moji shalofti tolashil. Lej, Jefuf me je poflal te potrofhtat; bodi toraj bres fkerbi in vefel, in pojdi s menoj v nebefa.“ In na te befede je bogabojezhni menih poln tolashbe in saupanja fladko umerl.

Molitev. O moja preshaloftna Mati! lej jest te ne pustim fame jokati, jest hozhem s teboj solse prelivati. Sa to gnado te danši profim, de mi sadobish vedin spomin, in ferzhno poboshnost do Jesufoviga terpljenja, in do tvoje shalosti; de vse svoje shive dni ne bom drusiga shelel, kakor objokvati tvojo shalost, o moja Mati, in terpljenje svojiga Svelizharja. Jest upam, de me bodo tvoje in Jesufove britkošti mojo sadnjo uro s saupanjem in s ferzhnostjo navdajale, de ne bom obupal savoljo grehov, s kterimi sim Jesufa rasshalil. Te britkošti mi bodo sadobile odpufhenje, stanovitnost in nebesški paradish, kjer upam s teboj se veseliti, in vekomaj hvaliti nefkonzhno milost svojiga Boga. Tako upam, tako naj bo. Amen.

Molitve

k sedmeri shalosti Marije Devize.

Bog, osri se v mojo pomozh,

Gospod, hiti mi pomagat.

Zhašt bodi Bogu Ozhetu i. t. d.

O Marija, Mati moja!

Naj me vshali shalost tvoja

V smerti tvojiga Šinu!

Perva shalost.

Ufmiljenje imam s teboj, o preshalostna Mati Marija! savolj perviga mezha shalosti, kateri te je presunil, kader so ti bile fkos Šimeona pred ozhi postavljene vse krivize, od hudobnih ljudi tvojimu ljubimu Jesufu sturjene, ktere si she is fvetiga pisma vedila, ker ti je bilo tudi snano, de bo pred tvojimi ozhmi, na lesu krisha obeshen, vso kri prelil, in od vsih sapushen umerl, bres de bi ga mōgla obvarvati, ali mu pomagati.

Savoljo tega britkiga spomina, kateri je toliko let tvoje ferze shalil, te prosim, o moja Kraljiza! sadobi mi gnado, de bom terpljenje Jesufovo, in tvojo shalost, v shivljenji in v smerti vedno v svojim ferzu vtisnjeno imel.

Ozhe nash. Zhesfiena Marija. Zhašt bodi.

O Marija, Mati moja!

Naj me vshali shalost tvoja

V smerti tvojiga Šinu.

Druga shalost.

Usmiljenje imam s teboj, o preshalostna Mati Marija! savoljo drusiga mezha shalosti, kateri te je prefunil, ker si vidila svojiga nedolshniga Šina, komaj rojeniga, od tistih ljudi preganjaniga, savolj katerih je bil na svet prifhel; sakaj po nôzhi si mogla takrat vstati, in fkrivaj beshati v Egipt.

Savoljo tolikiga terpljenja, kteriga si mogla, fhe flaba dekliza, s svojim pregnanim Detetam na dolgi in truda polni poti fkos puste in teshavne deshele, in med prebivanjem v Egiptu preštati, kjer si nesnana in ptuja, uboga in sanizhvana shivela, te prosim, moja preljuba Gospa, sadôbi mi gnado, s teboj vred voljno terpeti do smerti vse teshave tega revniga shivljenja, de bom na unim svetu odsfel vezhnimu terpljenju in peklu, kteriga sim saflushil.

Ozhe nash. Zhesfhena Marija. Zhaft bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Tretja shalost.

Usmiljenje imam s teboj, o preshalostna Mati Marija! savoljo tretjiga mezha shalosti, kateri te je prefunil, kadar si svojiga ljubiga Šina Jesufa sgubila, kateri je bil tri dni v Jerusalemu od tebe odlozhen. Takrat, o moja Kraljiza! ko nisi vidila pri febi svojiga Lju-

biga, in nisi vedila sakaj te je sapustil, mi-
flim, de tiste nozhi nisi imela pokoja, in nisi
drusiga delala, kakor sdihvala po njem, ki
je bil vsa tvoja blagost.

Savoljo tvojiga sdihvanja fkos tiste tri
sa tebe predólge in prebritke dni te prosim,
sadobi mi gnado, de nikol ne sgubim svojiga
Boga, de vedno s Bogam fklenjen shivim,
in s njim fklenjen smertno uro ta svet sa-
pustim.

Ozhe nafh. Zhefhena Marija. Zhaft bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Zheterta shaloft.

Usmiljenje imam s teboj, o preshaloſtna
Mati Marija! savoljo zhetertiga mezha sha-
loſti, kateri te je preſunil, kadar ſi vidila
ſvojiga ljubiga Jeſufa v ſmert obſojeniga, s
vervimi in ketinami svesaniga, s kervijo in
ranami pokritiga, s ternjem kronaniga, pa-
dati po poti pod teshkim krishem, kteriga
je neſel na ranjenih ramach, in kakor ne-
dolſhno jagnje iti v ſmert is ljubesni do naf.
Tvoje ozhi ſo ſe vjele s njegovimi, in vajni
pogledi je bilo ravno toliko groſovitih me-
zhov, s kterimi ſta ranila ſvoje dvé ljubesni
polni ferzi.

Savoljo te velike shaloſti te proſim, sa-
dôbi mi gnado, de bom veſ v voljo ſvojiga

Boga vdan shivel; de bom s veseljem svoj krish s Jesufam vred notri do sadnjiga sdihljeja svojiga shivljenja nosil.

Ozhe nafh. Zhefhena Marija. Zhaft bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Pêta shaloft.

Ufmiljenje imam s teboj, o preshaloftna Mati Marija! savoljo petiga mezha shalofti, kateri te je prefunil, kadar si bila na gôri kalvarii, in si vidila pred svojimi ozhmi svojiga ljubiga Šina Jesufa umirati, v takih bolezhinah in v sanizhvanji, na terdi postelji krisha, in mu nisi mogla tudi nar manjšhiga polajshanja dati, kakorfhno se tudi nar vezhim hudodelnikom ne odrezhe.

Savoljo smertne britkoſti, ktero si, ljubesniva Mati, s svojim umirajozhim Šinam vred terpela, in savoljo shalofti, ktero si obzhutila, kadar je sadnjikrat s krisha s teboj govoril, se od tebe poflovil, in je s svetim Janesam naf vse tebi sa ſinove srozhil, ko si ga vidila ſtanovitna njegovo glavo nagniti in umreti, te proſim, ſadobi mi gnado od svojiga krishaniga Ljubiga, de bom shivel in umerl krishan vſim rezhém tega ſvetá, de bom shivel ſamimu Bogu vse ſvoje shive dni, in tako kdaj pridem v

nebesa ga vshivat in gledat od oblizhja do oblizhja.

Ozhe nash. Zhefhena Marija. Zhaft bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Šesta shalost.

Usmiljenje imam s teboj, o preshalostna Mati Marija! savoljo fheftiga mezha shalosti, kateri te je presunil, kadar si vidila fkos in fkos prebodeno ferze svojiga she mertviga Šinu, kateri je umerl sa nehvaleshne, ki she po njegovi smerti niso bili naliteni ga terpinzhiti.

Savoljo te grosovite shalosti, ktero si ti obzhutila, te prosim; sadobi mi gnado, de prebivam v ferzu Jesufovim, sa mene prebodenim in odpertim; v tistim ferzu, ktero je lepo stanovanje ljubeshni, kjer prebivajo vse dushe, ktere Boga ljubijo, in kjer dokler bom živel, ne bom drusiga mislil in drusiga ljubil, kakor Boga. O presveta Deviza! to ti lahko sturish, od tebe to upam.

Ozhe nash. Zhefhena Marija. Zhaft bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Šedma shalost.

Usmiljenje imam s teboj, o preshalostna Mati Marija! savoljo sedmiga mezha shalosti, kateri te je presunil, kadar si vidila v svojim

narozhji svojiga Šinu she mertviga, ne vezh
lepiga in ljubesniviga, kakorfhniga si kdaj
imela v Betlehemski fhtalizi; ampak ker-
vaviga, blediga, vfiga rastepeniga, de se
mu gole kosti vidijo. Šin, si rekla takrat,
Šin, kako dalezh te je ljubesen pripravila!
In kadar fo ga v grob nefli, si ga hotla
tudi ti fpremiti, in s svojimi lastnimi rokami
pomagati ga v grob poravnati, de si sad-
njizh, ko si se od njega poslovala, pustila
v grobu pri Šinu svoje ljubezni polno ferzé.

Savoljo toliko shaloft svoje lepe dushe
mi sadôbi, o Mati lepe ljubezni! odpufhe-
nje mojih grehov, s kterimi sim svojiga lju-
biga Jesufa rasshalil, savoljo kterih mi je
shal is zeliga ferza. Ti me varvaj v fkušh-
njavah, ti mi na strani stoj mojo sadnjo uro,
de bom svelizhan fkos saflushenje Jesufo-
vo in tvoje, in pridem kdaj s tvojo pomozhjo
po tem revnim shivljenji prepevat v nebefa
zhaft Jesufovo in tvojo na vekomaj. Amen.

Ozhe nafh. Zhesfheni Marija. Zhaft bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

**Prôfi sa naf preshaloſtna Deviza,
De vredni poſtanemo obljud Kriftuſovih.**

Molimo.

**Bog, v kteriga terpljenji je, po pre-
rokvanji Šimeona, preſladko duſho zhaſtite**

Devize in Matere Marije mezh shaloſti pre-
funil, dodeli miloſtljiv, de ki njene shaloſti
s zhaſtitim ſpominam obhajamo, frezhni ſad
tvojiga terpljenja dofeſhemo; kateri ſhiviſh
in kraljujeſh s Bogam Ozhetam v edinosti
ſvetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

(Benedikt XIII. je dodelil tiſtim, kateri te
 molitve ob petkih in v velikim poſtu opravijo 200
 dni, druge dni pa 100 dni odpuſtika ſa vſak
 Ozhenafh in Zhefhena Marija. Kteri jih opravlja
 ſkos zel meſez, ſadobi popolnoma odpuſtik tiſti
 dan, ko ſe ſpové, vredno obhaja, in po namenu
 katolſhke zerkve moli.)

Darovanje ſamiga ſebe Marii Devizi.

Preſveta Deviza, Mati boſhja Marija,
 jeſt (*imé*), deſiravno nevredin biti tvoj flu-
 ſhabnik, vender ſ ſaupanjem v tvojo pre-
 zhudno dobrotljivoſt, ki ſhelim tebi flushiti,
 te ſvolim danſi vprizho ſvojiga angela varha
 in zeſe nebefhke druſhbe ſa ſvojo poſebno
 Goſpo, Beſednizo in Mater, in terdno ſkle-
 nem, de te hozhem vedno ljubiti, in ſanaprej
 tebi flushiti, pa tudi ſturiti, kolikor mi bo
 mogozhe, de te bodo tudi drugi ljudje lju-
 bili, in ti flushili. Proſim te, Mati boſhja,
 in moja uſmiljena in ljubefniva Mati, ſkosi

kri tvojiga boshjiga Sinu, ktero je same pretil, de me vsamešh v fhtevelo drusih svojih flushabnikov, sa svojiga sinu in vedniga flushabnika. Stoj mi na strani pri vsih mojih mislih, besedah in delih, in v zelim mojim shivljenji, de bodo vse moje stopinje, in vsi moji dihljeji, obernjeni k vezhi zhafti mojiga Boga; de fkos tvojo mogozhno priproshnjo svojiga ljubiga Jesufa nizh vezh ne rasshalim, ga zhaftim in ljubim zelo shivljenje, pa ljubim tudi tebe, moja priferzhna, draga Mati, de te bom kdaj ljubil in zhaftil vekomaj v nebeskim paradishi. Amen.

Moja Mati Marija, tebi srozhim svojo dufho, posebno smertno uro.

Darovanje svoje drushine Marii Devizi.

Deviza zhesheha in neomadeshana! nasha Kraljiza in nasha Mati! Pribeshalifhe in Trofhtarza vsih gresnikov! jest, na kolnih pred tvojim tronam, s vso svojo drushino svolim tebe sa svojo Gospo, Mater in Befednizo pred Bogam. Jest se ti srozhim s vsimi svojimi sa vselej v tvojo flushbo, in te prosim, o Mati boshja! de nas postavish v fhtevelo svojih flushabnikov, in nas vsa-

medh vse v svojo brambo, in nam na pomozh pridefh v shivljenji, in posebno nas ho smertno uro. O Mati milosti! jest te postavim Gospo in poglavarizo ze le svoje hifhe, svoje shlahte, svojih opravil in vfiga svojiga djanja. Ne brani se, fkerbí sa vse nase vseti; ti gospodari s vsimi, kakor ti je prav. Shegnaj mene in vso mojo drushino, in nikar ne pripusti, de bi kdo ismed nas Boga shalil. Ti nas varvaj v fkufhnjavah, refhi nas v nevarnostih, pomagaj nam v potrebah, svetvaj nam v dyomih, troshtaj nas v britkostih, stoj nam na strani v bolesni, posebno pa pri smertnih teshavah. Nikar ne pripusti, de bi se hudizh hvalil, de ima kteriga ismed nas v svojih ketinah, ki smo tebi posvezheni. Šturi, de bomo vsi prifhli v nebesa tebe sahvalit, in s teboj vred hvalit in ljubiti nasbiga Švelizharja Jesufa zelo vezhnost. Tako naj bo.

Sdihljeji proti Marii Devizi.

Mati boshja! spomni se me. (Š. Franzišk Šaveri.)

Deviza in Mati, šturi, de bom vedno na tebe mislil. (Š. Filip Neri.)

Deviza Marija, Mati boshja, prosi Jesufa same. (Š. Filip. Neri.)

O Gospa, šturi, de me Jesuf od febe
ne pahne. (Š. Efrem.)

O Marija, naj moje ferze nikoli ne je-
nja te ljubiti, ne moj jesik te hvaliti. (Š.
Bonaventura.)

O Gospa, is ljubesni do Jesufa mi po-
magaj, de ga ljubim. (Š. Brigita.)

O Marija, šturi, de bom tvoja flushab-
niza. (Š. Johana.)

O Marija, jest se ti vfa dam, vsemi
me, ohrani me. (Š. Magdalena Pazis.)

O Gospa, ne sapusti me notri do smerti.
(Špinelli.)

Zhefhena Marija, moja Mamika!
(Franzisk Brancaccio.)

Šveta Marija, moja Befedniza, prôsi
sa mé. (Sertori Caputi.)

O moja Mati, sveta Marija!

O, kak fladko imé je: Marija!

Me umiruje,

Me sveseljuje,

Jenjat' ne morem, ga imenvati.

Pefmi fv. Alfonsa.

Marija nafhe upanje.

O upanje mi lepo !
Vse moje sasheljenje,
Ti moje fi shivljenje,
Moj mir, Marija, ti.

Zhe te, Marija, klizhem,
Al zhe fe fpomnim nate,
Šladkost, vefelje sate
Prevsame mi ferzé.

Zhe kdaj teshavna mifel,
Šerze v grenkost pobije,
Šamo imé Marije
Preshene vfo britkost.

Na morji tga shivljenja
Ši svesda meni mila,
K' bo moj zholnizh vodila,
De pridem frezhno v kraj.

Pod tvojim ljubim plajfham,
Preljuba moja Mati!
Shelim jest prebivati,
Umreti tud pod njim.

Zhe frezhin, o Marija !
Vmerjem v ljubesni tvoji ;
O blagor dufhi moji !
V nebefa pobitim.

S vesmi ljubesni svéte
Mi ti ferzé ukleni,
Tvoj fushin, blagor meni!
Bom tebi svest oftal.

Šej to ferzé, Marija!
Od sdaj ni nizh vezh moje,
Bogu ga daj, je tvoje,
Ga nozhem vezh nasaj.

Marija nafhe upanje.

S nebes visokga trona,
O Mati vse dobrote!
Poglej naf revne frote
En krat, famo en krat.

In zhe ferze se tvoje
Naf vbogih ne ufmili,
Ne bomo vezh profili,
De b' se oserla v naf.

Poglej, de smerti vredni
Šmo mi pred Šinam tvojim,
De smo s napuham svojim
Vshalili mu ferzé.

Pa ti ga potolashifh,
Besedo eno dati
Zhe hozhesf, ljuba Mati!
In bo odpustil nam.

Gofpa mogozhna, blaga!
Le rêz' v ljubesni svoji,
De smo otrozi tvoji,
In milofljiv nam bo.

Pazh ref, de nífmo vredni
Savolj hudôbe svoje
Še fhe fhtet' otroke tvoje,
Pa ti fi Mati fhe.

Švoj mili plajfh rasgerni,
Bres straha homo štali,
V ljubesni prebivali,
Zhe naf objamesh vanj.

O Mati fladka, mila!
Poslufhaj klizhejozhe,
Svelizhaj ljubijozhe,
Ki v té saupajo.

Marija nafha Mati.

Marija preblaga!
Prezhista in draga!
Vse dufhe vedo,
De Matere flajshi
Nikol ni bilo.

O Mati presveta!
Hzhi fvetga Ozheta,
Vse milosti vir,
Mi upanje dajesh,
Veselje in mir.

Marija preblaga, i. t. d.

O Mati, Deviza!
Nebeshka Kraljiza!
Kdo te je zhafil,
De b' vender od tebe
Uflifhan ne bil?

Marija i. t. d.

O Mat' ljubesniva !
Nar bolj dobrotljiva !

Ti prôsi sa mé,
De bodem te ljubil,
In gôrel sa té.
Marija i. t. d.

Mogozhna si Mati,
Bog nizh ti ne vkrati,
Kar hozhefh, fturifh,
Ti da, kar ga profifh,
Ti da, kar shelifh.
Marija i. t. d.

O Mati ljubesni !
Osdravi bolesni
Ti mojga ferza,
De sázhnem ljubiti
Preljubga Boga.
Marija i. t. d.

Ljubesen do Marije.

Vefh, o Marija !
Moje vefelje !
Vefh moje shêlje ?

Ljubil bi te ;
Smiraj pri tebi
Hotel bi ftati,
Ljubljena Mati !
Sversi me ne.

Kaj pa ti hozhefh,
Moja Kraljiza

Šladka Deviza !

De ti podam ?
Drusiga nimam ,
Profim pohlevno ,
Vsêm' ferze revno ,
Rad ti ga dam.

Pa ti, Kraljiza !
Ši ga she vsela ,
In fi ga vnela ,
Sate gori.
Mati preblaga !
Ti ga ohrani ,
Hudimu vbrani ,
Réfhi ga ti.

Šlava Marije.

Nar bolj blaga , mila , draga
Ši, Marija Dviza , ti ,
In zhistejfhi , in svetejfh
Ni bilo nikol stvarí.

Tvoje oblizhje , lepotizhje ,
Je sgol milost in sladkost ,
Ni zhlovesfhko , je nebesfhko ,
Smaga angelfko svetlost.

Dopadljive , ljubesnive
Svesde ozhesa tvoje so ;
Kakor pfhize vse fladzhize
Nashe ferza ranijo.

Pêrle drage , ljube , blage
Tvoje svete so roké ;

Polne gnade, ktero rade,
In obilno nam delé.

Ti, Deviza, si Kraljiza
Zelee semlje, vsih nebes;
Pa ponishafh in priblishafh
Se do revnih naf saref.

Kdaj bofh dala, prikasala
Tudi mojim fe ozhém?
Škoraj, skoraj prid' od sgoraj,
De s teboj te gledat grém.

Bres fhtečila dufh refhila
Ši fovrashniku is rok;
Pridi k meni, in me dêni
V trumo refhenih otrok.

O zhaftimo ga, hvalimo,
K' nam je tako Mater sbral,
Ga ljubimo, ga molimo,
K' je vfo zhaft Marii dal.

Shivi! shivi! vpimo: shivi!
V ferzih nam Marije imé!
Hvali vedno, hvali vredno
Jesufa sveštó ferze.

Lepôta Marije.

Dejte, hribi in doline,
Gojsdi, travniki, planine,
Vsi Devizo pozhaftite,
Ki je lepshi nima svet.

Vfi potoki, vi, fhumezhi,
Ljubi tizhki shvergolezhi,
Premogozhni vfi Kraljizi
Pojte hvalo, pojte zhaft.

Vfi rezite: o Deviza!
Kako lepa fi Kraljiza!
Bodi zhaft in hvala vezhna!
Tvojmu Štvarniku, Bogu.

Ti fi folnze, ferza grejesh
Od ljubeshni, ktero sejesh;
Ti fi luna rasfvetljena
Od svetlobe vfi nebes.

Limbar, rosha fi zvetezha,
Nar prijetnifhi difhezha,
Ši bres madesha, vfa zhifla,
Polna ljubeshnivoſti.

Kar te dela ljubeshnivo,
In Gospodu dopadljivo,
To je tvoja prelepôta,
Polna vse ponishnoſti.

O Marija, Bogu draga!
Nam pa fládka, mila, blaga!
Kakor ljubifh svojga Šina,
Bodi milofljiva nam.

Šmert Marije.

Sapojmo! zhaftimo
Hzher, fveto Nevesto,
In Mater vfo sveſto
Prefvetga Boga!

Oj, shivi Marija!
Marija, oj, shivi!
Oj, shivi Marija!
In Bog, k' nam jo da!

Odlozhena Mati
Od Šina v daljavi,
Ko limbar v gofhavi
Med nami je bla.
Oj, shivi i. t. d.

Še s Bogam fkleniti
V nebo hrepenela,
In ferzhno shelela,
De smert bi prifhla.
Oj, shivi i. t. d.

Nje Shenin prelubi,
Špolniti ji shêlje,
Jo klizhe v veselje
K pozhitku ferza.
Oj, shivi i. t. d.

Sdaj pride ljubesen
S fladkó svojo pfhizo,
S prijasno defnizo
Jo v ferze ji da.
Oj, shivi i. t. d.

Tak sveta Deviza
Medlí od ljubesni,
V tej fladki bolesni
Shivljenje kounhá.
Oj, shivi i. t. d.

Prefveta dufhiza
 Od semlje fe vsdigne,
 Šam Šin ji pomigne,
 V nebo jo peljá.
 Oj, shivi i. t. d.

V nebesih, Marija!
 Še rasveseljuješh,
 Na defni kraljuješh
 Sdaj Šina fvojgà.
 Oj, shivi i. t. d.

Nebeshka Kraljiza!
 Oh, prôfi tam same,
 De m' v ferzu fe vname
 Ljubesen fladkà.
 Oj, shivi i. t. d.

Marija v nebo vseta.

Moj duh, is telefà
 S Marijo v nebefa
 Povsdigui fe ti.

Gofpa je postala,
 Bo tam kraljevala,
 Kjer Šin njé shiví.
 Moj duh i. t. d.

Bres nje ješt na fveti
 Ne morem shiveti,
 Veselja vezh ni.
 Moj duh, i. t. d.

Oh, hudo lozhenje!
Kdó da mi shivljenje?

Kdo pómozh deli?

Moj duh, i. t. d.

Zhe tud fe lozhila,

Je Mati premila,

Naf ne sapustí.

Moj duh, i. t. d.

Je Mati fkerbljiva,

Gofpa ljubesniva,

Sa naf govori.

Moj duh, i. t. d.

Otroke v teshavah,

V fkerbeh in fkufhnjavah

Vse refhit' sheli.

Moj duh, i. t. d.

Ga hozhe otéti,

Kdor zhifto shiveti

Šerzhno hrepení.

Moj duh, i. t. d.

Šerze polno frézhe,

V ljubesni gorezhe

Sa njo pohiti.

Moj duh, i. t. d.

Marija v nebo vseta.

Marija! teb' ferze v ljubesni je gorelo,

Ljubilo je, in od ljubesni fkopernelo.

O frezhna smert! zhe sme se smert imenovati,

K' ti jo je hotel Bog, Deviza sveta, dati.

Veselo, mirno in prefládko si saspala,

Od semlje se v nebeshki paradish podala.

Ši fhla v nebo, o Mati moja, in shivljenje!

Ši fhla k Svelizharju v nebeshko posflavljenje,

S teboj shelim tud jest to semljo sapuštiti,

In se pri tebi, moja Mati, veseliti.

O blagor meni! in o blagor dufhi moji!

Zhe kdaj dofeshem štati pri Kraljizi svoji.

O frezhin, kdor te gledati pri Šinu more,

Povsdignjeno zhes angelov viške kore!

Na sadnjo uro pridi k meni, o Deviza!

De se rasveseli takrat mojâ dufhiza.

De, ko se bode pred Šodnikom prikasala,

Bofh, Mati vsmiljena, ji ti na strani štala.

Shalofna Mati boshja.

O vi, ki v mojih filnih prebritkosti,

Veseli tú po poti memo gréfte,

Poglejte, zhe sa bolezhino véfte,

De bi bila enaka moji kdaj.

Ta, ki pred nami tú na krishi vmira,

Rasbit, kervav, ko gresfhnik sanizhljivi,

To je moj Šin, nedolshni, ljubesnivi;

Ljubesni, ne framote, vredin je.

Ta Šin je Štvarnika nefes in semlje

Ozheta svojga osnanval in molil,

Ta Šin je mene fi sa Mater svolil,

Šhe prêden je zel fvet ufvarjen bil.

On je moj Bog, k' fim vidila ga perta

Presfrezhno tisto nozh rojeno Dete;

Njegov nefeshk obras je shêlje fвете

Ljubesni do njega mi v ferzu vshgal.

Je mene svojo ljubo tovarshizo
 Isvolil světo v tukejšnim shivljenji;
 Me ranjeno v ljubeshi sasheljenji
 S lepoto svojo vklénjeno dershi.

Oh! njega vmirati sdaj tukej vidim
 Na saframvanja postelji, v flabosti,
 V terpljenji hudim, v shalosti, britkosti,
 De shalostne tud skale pokajo.

Oh! kamor se oberne, ga ne najde
 Nikjer prijatla, tud ne pomozhnika;
 Hudobnih truma gleda ga velika,
 Ki le britkejšhi smert mu delajo.

Bog, Ozhe vezhni! ki ga ferzhno ljubish,
 Kako se moresh v ljubiga osréti?
 Kako ga gledati toljkanj terpeti,
 Pa vender se ufmiliti ga ne?

S dolgmí svetá ga Bog pokritga vidi,
 In ferd njegov ne da se vřtanoviti,
 Doklér ne vidi smerti ga šturiti
 Is sgol ljubeshi do krivizhnih naf.

Preljubi Šin, ki vmirati te vidim,
 Oh, de bi môgla jest ti pomagati!
 De b' môgla v svojih rôkah te dershati!
 De bi v narozhji maternim umerl.

Joj! de ti jest polajřhati ne morem!
 Ker fama s svojo shalostjo, flabostjo
 Navdajam ti ferze she bolj s britkostjo,
 Ti delam she grenkejšhi tvojo smert!

Oh dufhe! oj, ljubite ga, ljubíte!
 Ki tù terpi sa vafhe odrefhenje,
 Ljubesni poln dajè sa vaf shivljenje,
 In le ljubesen tud od vaf sheli.

Ljubesen do Marije.

Tisto Gospo in Devizo jest ljubim,
 Ktere ferze je v ljubesni gozrehe,
 Ljubi vse dufhe po nji hrepenezhe,
 Defi nevredne, jih zhertit' ne sna.

V fvetih nebesih je ona Kraljiza,
 Vender se milostljiva priblihuje
 Vsakimu, kateri v ljubesni sdihuje,
 Njeno nebesihko lepoto zhafti.

Ta tako lepa in zhista Deviza,
 Ktero je sam Bog, preljubo in svešto,
 Svolil si Mater, in Hzhi in Nevesto,
 Ta mi je vnela in vsela ferze.

O, de bi mogel jest kdaj doshiveti,
 De bi Marijo vse ferza ljubile,
 Šlifhati, de bi vse trume zhaftile
 Šveto in fladko Marije ime.

De bi se péla po semlje pokrajnah
 Raslegajozh se vsih ferz harmonija:
 Shivi! oj shivi Deviza Marija!
 Shivi tud Jesuf, k' jo ljubi tako!

Ifhe naj druge ljubeshni, kdor hozhe,
Ljubi, zhe more, naj kdo kterokoli,
Moja pa ljuba, k ferze mi jo voli,
To je Marija, k' jo ljubi tud Bog.

Štegni roko, o Marija premila!
Roparza ferz moja fladka! in vsemi
Moje ferze mi is perf, in ga vnemi,
De bo gorelo, medlelo sa té.

Vnemi ga s tistim plamenam ljubeshni,
S kterim je tvoje prot Bogu se vnelo,
De bo tud moje v tem ognji gorelo,
V vezhni ljubeshni do mojga Boga.

Škonzhanje.

Sdaj te sapustim, ljubi moj braviz! moj brat v Kristusu in ljubljenz nafhe dobre Matere Marije; te sapustim, in fhe to rezhem: Ljubi stanovitno in posflavljaj to dobro Gospo, in prisadeni si kolikor morefh, de jo bodo tudi drugi ljubili, in bodi si sveft, bodi preprizhan, de zhe bosh do smerti Marijo stanovitno zhaftil, je tvoje svelizhanje gotovo.

Sdaj fkonzham te bukve, pa ne sato, de bi vezh ne imel povedati od flave te mogozhne Kraljize, temuzh sato, de ti ne bom nadleshin. To malo, kar fim v teh bukvah povedal, je sadosti te s ferzhno ljubesnijo do saklada poboshnosti, do Matere boshje navdati, sa poboshnost ti bo hvaleshnost fkasala s svojo mogozhno pomozhjo. Šprejmi toraj prijasno moje shelje, ktere fim imel, namrezh s tem svojim delam kaj pripomôzhi, de bi se ti posvezhval in kdaj svelizhan bil, fkos to, de bi postal ljubezni in gorezhnosti poln fin té preljubesnive Kraljize. In zhe sposnafh, de fo ti te moje bukvize le nekoliko

k temu pomagale, te lepo prosim, priporozhuj me Marii, in prôsi sa mene to gnado, ktero jest sa tebe prosim, to je, de bi se kdaj v nebefih vidila vkupej pred njenimi nogami, fklenjena s vsimi drugimi njenimi flushabniki.

Jon Poslednizh se obernem k tebi, o Mati mojiga Gospoda, in Mati moja, Marija! in te prosim, sprejmi milostljivo ta moj flabi trud, in sheljé, ktere sim imel, viditi namrezh, de bi te vsi ljudje hvalili in ljubili. Ti she vesh, kako sim shelel fkonzhati te svoje majhine bukvize od tvoje flave pred svojo smertjo, ktera mi je she bliso. Sdaj rezhem, de rad umerjem, ker te svoje bukve na fvetu sapustim, ktere te bodo neprenehama hvalile in zhaftile, kakor sim si jest prisadeval sturiti od zhasa svojiga spokorjenja, ktero si mi ti od Boga sprofila. O prezhistá Deviza Marija, jest ti priporozhim vse tiste, kateri te ljubijo, posebno tiste, kateri bodo te moje bukve brali, nar bolj pa tiste, kateri mi bodo to dobroto sturili, de me bodo tebi priporozhvali; Gospa! daj jim stanovitnost, sturi jih vse fveté, in tako nas pripelji vse tebe zhaftit v nebefa. O Mati moja prefladka! ref je, de sim ubog greslnik, pa jest upam, de te ljubim, in upam od tebe velike rezhi, in med drugimi to, de bom v tvoji ljubesni

umerl. Upam de me bo v mojih smertnih teshavah, kadar mi bo hudizh moje grehe pred ozhi postavljaj, nar pred Jesufovo terpljenje, potem pa tvoja pomozh poterdila, de bom v gnadi boshji fhel is tega revniga fveta, de bom prifhel ga ljubiti, in sahvaliti tebe, moja Mati, od vekomaj do vekomaj. Amen. Tako upam, tako naj bo.

Gospa! tako te prolim s svetim Bernardam, rezi sa naf svojimu Šinu: Vina nimajo. Kelh tega vina, o kako upijani! Ljubesen boshja upijani k sanizhvanju fveta; ogréje, mozh daje, sašpane obudi svesto opravljati, kar je zhašniga in kar je vezhniga.

Ti si polna njiva, polna zhednost, polna gnad. Ti si prifhla kakor svetla sarija in rudezha, ker si premagala isvirni greh, in si bila rojena rasfvetljena v sposnanji refnize, in rudezha v ljubezni zhednost. Nizh ni opravił sovrašnik pri tebi, ker tavshent fhkitov viši na tebi, in vse oroshje môzhnih. Sakaj nobene zhednosti ni, ktera bi se v tebi ne fvetila, in kar so imeli fvetniki posamim, vse to imafh ti fama.

O nafha Gospa! nafha fredniza! nafha pomozhniza, svojimu Šinu naf priporôzhi. Šturi, o preblaga, s gnado, ktero si saflushila, de on, ki je fkos tebe postal de-

leshin nafhe flaboſti in revſhine, po tvojih
proſhnjah tudi naſ ſturi deleſhne ſvojiga ve-
lizhaſtva in ſvoje zhaſti.

Lepa Roſha ſveſelenja !

Zhe me ljubifh, Mati mila !

Daj, de bo do konz ſhivljenja

Moja duſha te ljubila.

O Marija ! daj mi frezho,

De ſ ljubesnijo gorezho

Klizhém v ſmerti tvoje imé.

Ti ſi ſvesda ljubesniva,

Tje, kjer pokoj duſha vſhiva,

Peljeſh zheſ ſvetá morjé.

Shiví naj Jeſuf, Marija, Joſhef in Teresija !

Molitve

pri sveti Mafhi.

Pripravljanje.

O nefkonzhno mogozhni, sveti Bog! Uboga, revna stvar se priblisham tvojimu altarju, de bi fadu nefkonzhniga ofra svete mafhe deleshin bil. Tvoj edini, vezhni Šin sam se tukaj daruje tebi vezhnimu Ozhetu sa grehe zeliga svéta, in tudi sa moje grehe. V sdrushenji s tvojim ljubim Šinam, ti darujem jest ta ofer svete mafhe k zhafti in posvezhenju tvojiga svetiga imena; v sahvalo sa vse meni dodeljene gnade, v sadoštenje sa vse svoje šturjene grehe; k sadobljenju vsih meni potrebnih gnad, in v pomozh vsih tistih shivih in mertvih, sa ktere sim nar bolj dolshan moliti, posebno pa sa té shive (*imenuj jih*), in sa té mertve (*imenuj jih*).

Pripravi, o Bog, moje serze, ozhisti mojiga duha, odpusti mi moje grehe, de bom vredin tega presvetiga ofra deleshin biti.

Kadar mafhnik ozhitno spoved moli.

Spovem se Bogu vſigamogozhnimu, Marii presveti Devizi, svetimu Mihelu arhan-

gelu, fvetimu Janesu Kerstniku f. apostel-
nama Petru in Paulu, in vsim fvetnikam, de
sim gresnil s mislijo, s besedo in s djanjem;
gresnil sim, gresnil sim, hudo sim gresnil.
Sato prosim presveto Devizo Marijo, fvetiga
Mihaela arhangela, fvetiga Janesa Kerstnika,
fveta apostelna Petra in Paula, in vse fvet-
nike, de bi profili sa me pri Bogu nashim
Gospodu.

Vsiganogozhni Bog naj se nas usmili,
naj nam odpuisti nashne grehe, in naj nas pri-
pelje v vezhno shivljenje. Vsiganogozhni,
usmiljeni Bog naj nam dodeli odveso in od-
pushtenje nashih grehov. Amen.

Kyrie eleison.

Gospod, usmili se nas! Kristuf, usmili
se nas! Gospod, usmili se nas!

Gloria.

Zhast bodi Bogu v visokosti, mir ljudem
na semlji, kateri imajo dobro, sveto voljo!
Hvalimo te, zhastimo te, molimo te, po-
vikshujemo te, sahvalimo te savoljo tvojiga
fvetiga velizhastva! Gospod! Bog! Kralj
nebeski! vsiganogozhni Ozhe! Gospod Je-
sus Kristuf! edinorojeni Sin! Gospod! Bog!
Jagnje boshje! Sin Ozhetov! kateri odjem-
ljesi grehe fveta, sprejmi nasho molitev;

ki sediš na desnizi Ozheta, ufmili se nas! Ti sam si svet; ti sam Gospod; ti sam Narvišhi, Jesuf Kristuf! s svetim Duham v velizhastvu Boga Ozheta. Amen.

Molitve.

Vligamogozhni, vezhni Bog! uflifhi molitev svojiga ljudstva, in ne odverni od nas svojiga oblizhja savoljo nashih grehov. Uflifhi milostljivo molitev mashnika, svojiga flushabnika, ki prosi sa svelizhanje tvojiga ljudstva, in daj, de kar s saupanjem prosmo, od tvoje milosti prejmemo, skos Jesufa Kristufa, nashiga Gospoda. Amen.

List.

O moj Bog! molim tvojiga svetiga Duha, kateri je is prerokov in apostelnov govoril, in she vedno skos sveto katolshko zerkev govori. S spofhtvanjem in s ponishnostjo sprejemem vse nauke in opominvanje, ktero mi sveta zerkev skos svoje uzhenike daje. Dodeli mi, o Bog, de bom po naukih svete zerkve vselej shivel, skos Jesufa Kristufa, Gospoda nashiga. Amen.

Evangelium.

Moj Svelizhar, kako velika je tvoja ljubesen, de si sam uzhenik hotel na svet priti, de bi nam pot v nebesa pokasal. Daj

mi gnado, de bom nauke, ki si jih ti osnoval, ponishno poslušhal; rasfvetli moj um, de jih sposnam, ponôvi moje serze, de jih ljubim in svesto spolnujem. Dodeli mi svojo boshjo pomozh, de se svetiga evangelija nikol ne bom framoval, temuzh ga s besedo in djanjam vselej terdil; ki shivish in kraljujesh vekomaj. Amen.

Credo.

(Kadar maslnik vero moli, môli tudi ti apostolsko véro.)

Ofrovanje.

Vsemi, o sveti Ozhe, vsemogozhni vezhni Bog! ta ofer, ki ti ga maslnik sa nas daruje. Terno verujem, de bo v pravo telo in pravo kri Jesufa Kristufa spreobernjen. Vsemi ta ofer, o nebeski Ozhe, v poslavljenje svojiga svetiga imena, v spravo mojih grehov, v sahvalo vsih meni dodeljenih gnad, v sadobljenje novih dobrot, in pripomozhkov sa moje svelizhanje. Vsemi ta ofer tudi sa vse prizhjozhe, sa vse verne kristjane, sa shive in mertve, de bo meni in njim v svelizhanje, in v vezhno shivljenje. Amen.

Orate fratres.

Naj vsame Gospod ta ofer is tvojih rok v hvalo in zheshenje svojiga imena, v duhovin prid nas vsih, in ze le svete zerkve. Amen.

Prefazion.

Refnizhno se spodobi in je dolshnost, prav je in dobro, de ti vselej in povsod hvalo dajemo, o sveti Gospod! vfigamogozhni Ozhe! vezhni Bog! skos Jesufa Kristufa, Gospoda nashiga, skos kteriga tvoje velizhastvo hvalijo angeli, molijo gospostva, s straham zhashte oblasti. Nebesa, nebeshke mozhi, in Šerafini te skupej s velikim veseljem povikshujejo. Vsemi s njih hvalo tudi nashche zheshenje, o Bog! kteri s veliko ponishnostjo sposnamo in klizhemo: Svet! svet! svet! je Gospod Bog Sabaot! Nebesa in semlja so polne tvoje zhashti. Zheshen bodi, kteri pride v imenu Gospoda! Hofana v visokosti!

Po Sankтусu.

Sato te, o nefkonzhno usmiljeni Ozhe, skos Jesufa Kristufa, Gospoda nashiga, ponishno prosimo, vsemi in posveti te ponudbe, te darove, te svete in neomadeshane daritve, ktere ti darujemo posebno sa tvojo sveto, katolshko zerkev, de bi ji mir dodelil, jo varoval, jo v edinosti ohranil, in vishal po zelim svetu; pa tudi sa tvojiga flushabnika, nashiga papesha (*ime*) in nashiga shkofa, (*ime*) in sa vse, kteri se prave katolshke in apostolshke vere dershe.

Spomni se, o Bog! svojih flushabnikov in flushabniz, (*misli na tiste shive, sa ktere hozhesf posebno moliti,*) in vsih prizhijozhih, kterih vero sposnash, in poboshnost vidish, sa ktere ti darujemo, ali kteri ti fami darujejo sa sebe in sa svoje brate, sa odrešenje svojih dufh, sa svoje svelizhanje, in tudi sa sdravje svojiga telefа, in pred teboj vezhnim, shivim in resnizhnim Bogam, svojeobljube spolnujejo.

Sedinjeni s vsimi svetniki zhaštimo pred vsimi drugimi spomin zhaštitljive vselej Devize Marije, Matere nashiga Boga in Gospoda Jesufa Kristufa; pa tudi svetih apostelnov: Petra in Paula, Andreja, Jakoba, Janesa, Tomasha, Jakoba, Filipa, Jerneja, Mateusha, Shimna in Tadeja, Lina, Klêta, Klemenа, Ksiftа, Kornelija, Ziprijana, Laurenzija, Krisógona, Janesa in Paula, Kosma in Damiana, in vsih tvojih svetnikov; dodeli nam fkos njih saflushenje in profhnje, de bomo s tvojo pomozhjo povsod obvarovani. Škos ravno tega Kristufa Gospoda nashiga. Amen.

Profimo te tedaj, o Gospod, vsemi mi-lostljivo ta dar, kteriga ti mi, tvoji flushabniki, prinesemo, in s nami zela tvoja drushina, in dodeli nam nashe dni v tvojim miru preshiveti; obvarvaj nas vezhniga pogubljenja, in šturi, de bomo med tvoje svoljene

prishteti; škos Kristusa Gospoda našhiga.
Amen.

Prošimo te, o Bog, dodeli, de bo ta dar v vſim shegnan, polvezhen, poterjen, in tebi prijetin, de poſtane Telo in Kri tvojiga preljubiga Šina, Gospoda našhiga, Jesufa Kristusa.

Povsdiگرانje.

Jest verujem, o Jesuf! de ſi tukaj pod podobo kruha Bog in zhlovek vprizho; molim te; ljubim te; odpuſti mi moje grehe. Jesuf! uſmili ſe me!

Jest verujem, o Jesuf! de je to tvoja ſveta reſhnja Kri, ktero ſi na krishi prelil ſa naſ. Molim te, o preſveta Kri mojiga Svelizharja! Omi in ozhiſti mojo duſho od vſih madeshov greha!

Po povsdiگرانji.

Po Jeſuſovi ſapovedi ſe ſpomnimo, o Goſpod! mi, tvoji hlapzi in tvoje ſveto ljudſtvo, preſvetiga terpljenja, od ſmerti vſtajenja, in zhaſtitiga nebohoda ravno tega Kristusa, Šina tvojiga, Goſpoda našhiga, in darujemo tvojimu prezhudnemu velizhaſtvu od tvojih darov in dobrot ta zhiſti dar, ta ſveti dar, ta bresmadeshni dar, ſveti kruh vezhniga ſhivljenja, in kelh vezhniga svelizhanja.

Poglej na te dari ſ miloſtljivim in lju-

besnivim obližjem, in jih sprejmi, kakor si sprejel s dopadenjem dari svojiga hlapza, pravizhniga Abelna, ofer nashiga ozhaka Abrahama, in sveti, zhiti dar, kteriga ti je daroval tvoj vikfhi duhoven Melhisedek.

Ponishno te profimo, vfigamogozhni Bog! sapovej, de bodo ti darovi fkos svojiga svetiga angela prinesheni na tvoj visoki altar, pred tvoje boshje velizhastvo, de bomo vsi, kteri smo tega altarja deleshni, in kteri bomo savshili presveto Telo in presveto Kri svojiga Šina, napolnjeni s vsim nebeshkim shegnam, in s gnado; fkos ravno tega Kristufa, Gospoda nashiga. Amen.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih flushabnikov in flushabniz, kteri so pred nami fhli v vezhnost s snamnjem vere, in pozhivajo v spanji miru, (*misli na tiste mertve, sa ktere hozhesf posebno moliti.*) Dodeli tem in vsim drugim, kteri v Kristufu pozhivajo, de v kraj ohladenja, svetlobe in miru pridejo; fkos ravno tega Kristufa, Gospoda nashiga. Amen.

Tudi nam gresfnikom, tvojim flushabnikom, v tvoje neskonzhno usmiljenje saupajozhim, daj delesh in tovarshstvo s svojimi svetimi apostelni in marterniki: s Janesam, Šhtefanam, Matijam, Barnabam, Ignazjam, Aleksandram, Marzelinam, Petram; s Fe-

lizito, Perpetuo, Agato, Luzijo, Nesho, Zezilijo, Anaftasio, in s vſimi ſvojimi ſvetniki. Daj nam, te proſimo, v njih drushbo priti, ne ſavoljo naſhiga ſafluſhenja, ampak ſavoljo tvoje miloſti, ſkos Kriſtufa Goſpoda naſhiga, ſkos kteriga ti, o Goſpod! vſe te dobre dari ſtvariš, poſvetiš, oſhiviſh, poſhegnaiſh in nam dodeliſh. Škos njega, s njim, in v njem ſe tebi, Bogu Ozhetu vſemogozhnimu, v edinosti ſvetiga Duha, vſa zhaſt in hvala ſkaſuje, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ozhe naſh.

Ozhe naſh, kteri ſi i. t. d.

Reſhi naſ, o Goſpod! od vſiga hudiga pretezheniga, prizhjozhiga in prihodnjiga, in ſkos proſhnje ſvete, zhaſtitljive vſelej Devize, in Matere boſhje Marije, ſvojih ſvetih apoſtelnov Petra in Paula, in Andreja, in vſih ſvetnikov, dodeli nam miloſtljivo mir v naſhib dneih, de bomo s pomozhjo tvoje miloſti vſelej greha proſti, in vſe smote obvarovani. Škos ravno tega Goſpoda naſhiga, Jeſufa Kriſtufa, Šina tvojiga, kteri s teboj ſhivi in kraljuje, v edinosti ſvetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mir Goſpodov bodi vſelej s nami. Ta ſmeſ in to poſvezhenje Teleſa in Kervi naſhi-

ga Gospoda Jesufa Kristufa, bodi nam, ki ga prejmemo, v vezhno shivljenje. Amen.

Agnus Dei.

Jagnje boshje, ktero grehe sveta odjemljesh, ufmili se naf! Jagnje boshje, ktero grehe sveta odjemljesh, ufmili se naf! Jagnje boshje, ktero grehe sveta odjemljesh, daj nam mir.

O Gospod Jesuf Kristuf! kateri si svojim apostelnam rekel: Mir vam sapustim, svoj mir vam dam, ne glej mojih grehov, ampak vero svoje zerkve, in dodeli ji dobrotljivo po svoji volji mir in edinost, kateri shivish in kraljujesh Bog, od vekomaj do vekomaj. Amen.

O Gospod Jesuf Kristuf! Šin shiviga Boga! kateri si po volji Ozheta, s svetim Duham vred, fkos svojo smert svet k shivljenju obudil, refhi me s svojim presvetim Telesam in svojo presveto Kervijo od vsih mojih grehov, in od vsiga hudiga, in dodeli mi, de bom tvoje sapovedi vselej svesto spolnoval, in de se nikdar ne bom od tebe lozhil; kateri s Bogam Ozhetam in svetim Duham shivish in kraljujesh Bog, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod Jesuf Kristuf! naj mi ne bo k obsojenju in k pogubljenju, de se jest ne-

vredni predersnem tvoje Telo savshivati, ampak naj mi bo po tvoji dobroti bramba in osdravljenje dušhe in telefa; kateri shivish in kraljuješ s Bogam Ozhetam, v edinosti svetiga Duha, Bog, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod! nisim vredin, de grešh pod mojo streho, ampak rêzi le s besedo, in moja dušha bo osdravljena.

Gospod! nisim vredin, de grešh pod mojo streho, ampak rêzi le s besedo, in moja dušha bo osdravljena.

Gospod! nisim vredin, de grešh pod mojo streho, ampak rêzi le s besedo, in moja dušha bo osdravljena.

(Zhe ne grešh k f. obhajilu, obhajaj se na duhovno visho, de shelje obudish Jesusa vredno prejeti.)

Sadnje molitve.

Vfegamogozhni, vezhni Bog! is zeliga ferza te sahvalim sa vse meni dodeljene gnade in dobrote, posebno pa, de si nam svojiga Šinu dal v spravo sa našhe grehe, in de naš s njegovim Mesam in njegovo Kervijo shivish sa vezhno shivljenje. Obvaruj me, de nikoli ne bom nevredno pri ofru svete mašhe, in de svetiga rešhnjiga Telefa nikoli po nevrednim ne prejmem. Škos ravno tega Kristusa Gospoda našhiga. Amen.

Shégen.

Naj ti dopade, presveta Trojiza, ta sveta flushba, katero sim opravil, in dodeli, de bo ofer, kteriga sim jest, nevredni zhlovek, pred ozhmi tvojiga velizhaftva daroval, tebi prijetin, meni pa in vsem, sa ktere je bil darovan, skos tvojo milost v odpushtenje grehov. Škos Kristusa, Gospoda nashiga. Amen.

Poshegnaj nas vsigamogozhni Bog, Ozhe, Šin in sveti Duh! Amen.

Sadnji evangeli.

Jesuf! vezhna Beseda Boga Ozheta! Is ljubeshi do nas si zhlovek postal. Molim te, saupam v tebe, ljubim te. Prisheil si na svet, de bi nam pot vezhniga shivljenja pokasal. Vodi me, ti prava luzh svetá, de v temi tega shivljenja ne sajdem, temuzh od tvoje luzhi rasvetljen, sveto shivim, in frezhno umerjem.

Molitev po sveti mashi.

Dobrotljivi Bog! sahvalim te, de si me vdeleshil tega presvetiga ofra. Odpusti mi grehe, ktere sim pri ti sveti mashi s rastrenjem in rasmishljenjem sturil. Terdno fkle-nem nikoli vezh greshiti. Daj mi sa to svoj mogozhni shegen in gnado. Jesuf in Marija naj bota moja ljubesen vekomaj. Amen.

Molitve

pri spovedi in svetim obhajilu.

Pripravljanje k spovedi.

(Preden k spovedi grešh, morašh Boga pro-
fiti, de te rasvetli, de bošh svoje grehe, ktere si
šturil, sposnal; de ti gnado resnizhne grevenge in
resnizhniga fklepa poboljšhanja dodeli. Posebno se
morašh priporozhiti Materi boshji, de ti pravo sha-
lošt nad grehi sadobi.)

Molitev pred spovedjo.

O neskonzhno mogozhni Bog! pred
svojimi nogami vidish sdajavza, kateri te je
tolikokrat rasshalil, kateri te pa sdaj ponish-
no sa odpushtenje prosi: Rastertiga in po-
nishaniga ferza, Gospod, ne bošh savergel.

Sahvalim te, de si me do danš zhakal,
in me nisi puštil v štanu greha umreti. Sa-
voljo saflushenja Jesusa Kristusa upam, de
mi bosh, o Bog! ker si me dosdaj poter-
peshljivo prenesel, v ti spovedi vse grehe
odpuštil, ktere sim šturil. Obshalujem svoje
grehe, o moj Bog! shal mi je, de sim jih
šturil ker sim s njimi pekel saflushil, in ne-
befa sgubil; pa vender jih ne obshalujem
famo sa to, ker sim s njimi vezhne shtra-

finge saflushil, temuzh shal mi je, ker sim tebe, nefkonzhno dobroto s njimi rasshalil. Ljubim te, o moja vezhna dobrota! in ker te ljubim, obshalujem svoje krivize, s kterimi sim tebe rasshalil. Jest sim bil tebe sapustil, ti nisim zhashti, ktera ti gré, fkasoval, tvojo gnado, tvojo prijasnost sim sanizhval, sim te, o Bog, radovoljno sgubil. Odpušti mi savoljo Jesufa vse moje grehe; obshalujem jih is zeliga ferza, foverashim jih; obshalujem ne le smertnih grehov, ktere sim sturil, temuzh tudi vse male grehe, ker sim te tudi s temi rasshalil. Naprej si vsamem sanaprej nikoli vezh radovoljno te shaliti. Ref, moj Bog! rajshi hozhem umreti, kakor she kdaj greshtiti.

(Zhe imash kak greh, v kteriga bolj pogosto padesh, morash posebno obljubiti ga sapustiti, in priloshnosti vanj se varovati. Prôsi tudi spovednika, de ti nar boljshi pripomozhke k poboljshanju pové.)

Po spovedi.

O moj ljubesnivi Jesuf! kako veliko hvalo sim ti dolshin! Upam, de si mi savoljo saflushenja svoje Kervi moje grehe odpustil. Sahvalim te sato is zeliga ferza, in od sheljá gorim, v nebesih fkos zelo vezhnost tvojo milost zhashtiti in hvaliti. Dosdaj sim te, o Bog! velikokrat sgubil, pa

sanaprej te nozhem nizh vezh sgubiti; svoje shivljenje hozhem fpreoberniti; ti saflushifh vfo mojo ljubesen, sato te hozhem refnizhno ljubiti. Nizh vezh nozhem od tebe lozhen biti; obljudil fim ti rajfhi umreti, kakor te fhe kdaj rasshaliti; sdaj ponovim svoj fklep, in ga hozhem dershati.

Obljudim ti, priloshnosti greha fe ogibati, in sato ta pripomozhek nuzati, (*imenuj pripomozhek*) de vezh ne grefhim. Pa ti posnafh mojo flaboft, o moj Bog! Daj mi gnado, de ti sveft oftanem do fmerti, in pomagaj mi vfelej, kadar bom v fkufhnjavi, de k tebi pribeshim. Pomagaj mi, o Marija! ti fi Mati ftanovitnosti, v tebe ftavim vse svoje upanje.

Pripravljanje k svetimu Obhajilu.

(Noben pripomozhik naf ne more tako greha obvarovati in v ljubeshi boshji uterditi, kakor fvyeto Obhajilo. Pa od kod pride, de nektete dufhe, defiravno pogofto k svetimu Obhajilu gredo, vender smiraj mlazhne oftanejo, in smiraj v ravno tiste pregrefhke padajo? To pride od tod, ker fe malo in ne sadofti pripravijo. Dve rezhi fte sa to pripravo potrebni:

1. Moramo svoje ferze od vfiga nagnenja ozhifiti, ktero je ljubeshi boshji nafprotno.

2. Moramo velike shelje imeti Boga ljubiti. Sveti Franzifhk Salesi pravi: „V ljubeshi boshji

raſti, mora naſh prvi namen biti, kadar k ſvetimu Obhajilu gremo.“ Le is ljubeshni moramo Boga prejeti, kteri ſe is zhiſte ljubeshni ljudem dari.)

Molitev pred ſ. Obhajilam.

O moj ljubeshnivi Jeſuf! prav ſin boſhji, kteri ſi is ljubeshni do mene kakor v morji bolezhin in ſanizhvanja umerl, terdno verujem, de ſi v preſvetim Sakramentu vprizho; pripravljen ſim ſa to ſvojo vero, ſvoje ſhivljenje v dar prineſti.

O moj ljubi Svelizhar! upam od tvoje dobrote, ſavoljo ſafluſhenja tvoje ſa mé prelite kervi, de boſh ſhe to jutro, ko me boſh obikſkal, moje ferze ſ ſvojo ſveto ljubeshnijo uſhgal, in de mi boſh vſe tiſte gna-de dodelil, kterih potrebujem, de ti ſveſt in pokorin oſtanem do ſmerti.

O moj Bog! edini in pravi ljubi moje duſhe, kaj bi bil mogel vezh ſturiti, de bi mene k ljubeshni do tebe nagnil? **O** moj Jeſuf! tebi ni bilo ſadoſti, de ſi umerl ſa mene, temuzh ſi ſhe ta ſvet Sakrament poſtavil, ſi hotel moja jed biti, de bi ſe popolnoma meni daril, de bi ſe na tanko ſ tako revno in nehvaſeshno ſtvarjo, kakor ſim jeſt, ſklenil. Ti ſam me ſhe vabiſh te prejeti; ti ſam nizh bolj ne ſhelish, kakor de bi ſe jeſt ſ teboj ſklenil. **O** neſkonzhna

ljubesen! **Bog** se mi hozhe popolnoma dariti! **O** moj **Bog**! o ljubesniva, nefkonzhna dobrota! ki nefkonzhno ljubesen saflushish, ljubim te zhes vse, ljubim te is zeliga ferza, ljubim te bolj, kakor famiga sebe, bolj, kakor svoje shivljenje, te ljubim. Ljubim te, ker saflushish ljubljen biti, ljubim te, de bi tebi dopadel, sej tako serzhno shelish mojo ljubesen. Sapustite me toraj vi posvetne sheljé; tebi, moj **Jesuf**! tebi, moja nar vezhi dobrota, moje vse, tebi famimu hozhem dariti vso svojo ljubesen. **Dan** si se hozhefh meni popolnoma dariti, lej, tudi jest se tebi popolnoma darim. **Dopusti**, de te ljubim, sakaj, lej, jest nizh drusiga ne shelim, kakor famiga tebe, nizh drusiga nozhem, kakor famo to, kar tebi dopade. Ljubim te, moj **Svelizhar**! **Svojo** flabo ljubesen fklenem s ljubesnijo, s ktero te vfi angeli in svetniki ljubijo, s ktero te **Marija**, tvoja boshja **Mati**, in vezhni **Ozhe** nebesfki **ljubi**. **O** de bi te mogel od vseh ljubljeniga viditi! **O** de bi mogel narediti, de bi te vfi ljudje ljubili, de bi te vfi ljubili tako, kakor si vredin ljubljen biti.

Lej, moj **Jesuf**! blisham se k tebi, de bi se s tvojim svetim mesam shivil. Ali oh, moj **Bog**! kaj sim jest, in kaj si ti? **Ti** si **Bog** nefkonzhne dobrote, in jest, jest sim

revin zhervizhik, ki sim s toliko grehi obloshen, s kterimi sim te tolikokrat is svojiga ferza pregnal. **O** moj Bog! jest nisim vredin pred teboj se snajti, jest sim vredin fkos zelo vezhnost dalez in sapushen od tebe v peklu goreti. Ti pa, moj Bog! ker si nefkonzhna dobrota, me klizhefh k febi, de bi te jest v svoje ferze prejel. Lej, sdaj pridem vef ponishin in oframoten savoljo toliko grehov, s kterimi sim te rasshalil, pa vender tudi poln saupanja v tvojo ljubesen do mene. **O** kako shal mi je, moj ljubesnivi Svelizhar, de sim te tolikokrat rasshalil. Ti si zlo svoje shivljenje hotel dati sa mene, in jest, jest sim tolikokrat tvojo milost in tvojo ljubesen rasshalil, in sim te sa prasin nizh sapustil. Bolj, kakor savoljo vsiga drusiga hudiga, mi je shal savoljo vsih grehov, s kterimi sim te bil rasshalil, naj bodo veliki ali majhini, ker sim se soper tebe nefkonzhno dobroto pregresfhil; is zeliga ferza fo mi soperni. Upam, de si mi she odpustil; zhe mi pa fhe nifi, moj Jesus! o odpusti mi sdaj, preden te v svoje ferze prejmem. Ker hozhefh zhes malo zhafa v moje ferze priti, te profim, de me pred v svojo gnado vsamefh.

Pridi, o moj Jesus! pridi v moje ferze, ktero po tebi hrepeni. **O** moja edina, moja nefkonzhna dobrota, moje shivljenje, moja

ljubesen, moje vse, danši te shelim s tisto ljubesnijo prejeti, s katero so te tiste dušhe prejemale, ktere so te nar bolj ljubile; shelim te prejeti, kakor tvoja sveta Mati Marija; svoje danashnje Obhajilo sklenem s njenim Obhajilom. O presveta Deviza, moja ljuba Mati Marija! daj mi ti fama danši svoji-ga ljubiga Šinu, sakaj, lej, is tvojih rok ga shelim prejeti. Rezi mu, de sim tvoj flu-shabnik, sakaj tako me bo danši, ko k meni pride, s toliko vezhi ljubesnijo na svoje ferze pritislil.

Molitev po svetim Obhajilu.

(Zhaf po svetim Obhajilu je drag zhaf, ve-like gnade dosezhi, sakaj proshnje in molitve, ktere ob tistim zhafu opravljamo, kadar je Jesus tako na tanko s našho dušho sklenjen, imajo ve-liko vezh saflushenja in vrednosti, kakor tiste, ki jih ob drugim zhafu opravimo. Sveta Teresija pravi, de je takrat Gospod v dušhi, kakor na tronu gnad, in dušho nagovarja: Prôsi me, o moja hzhi, sa karkoli hozhesh, sakaj sa to sim prishel k tebi, de bi ti dobrote delil. Oh kakshne posebne gnade so tisti prejeli, kateri so po svetim obhajilu skerbni bili s Jesusam se pogovarjati! Zhafiti pater Avila ni nikoli samudil po svetim Obhajilu dve uri v molitvi ostati. Sveti Alois je Jesusa Kristusa po tri dni sa to gnado hvalil. Škerbimo tudi mi faj zeli tisti dan s Jesusam sklenjeni ostati, kateri dan smo ga sjutraj v svoje ferze prejeli.)

Molitev.

Sdaj, moj **Jesuf**, si she prifhel k meni, si she v mojim serzu, si she vef moj postal. Pozhastim te, moj **Svelizhar**! Molim te, in pred teboj se vershem na svoje kolena; objamem te, in te pritismem na svoje serze; sahvalim te, de si hotel v moje gresfno serze priti. **O Marija**! in vi, vfi moji pomozhniki! moj angelz varh! sahvalite **Jesufa** namest mene. Ker si me tedej, moj nebesfki **Kralj**! tako ljubesnivo hotel obiskati, ti darim svojo voljo, svobodnost, in vse kar sim. Ti si se vfiga meni daril; tudi jest se tebi popolnoma darim; sanaprej nozhem vezh sam svoj biti, od danfi hozhem biti tvoj, popolnoma tvoj. Hozhem, de bo moja dusfa vfa tvoja, de bodo moje telo, vse moje mozhi, moji pozhutki, vfi tebi flushili, le tebi flushiti, tebi dopasti sheleli. Tebi, o **Jesuf**! darujem vse svoje misli, svoje shelje, svoje nagnjenje, vse svoje shivljenje. Dosti dolgo sim te shalil, o moj **Jesuf**! Vse dni svojiga shivljenja, ktere mi bosf she dal, hozhem na to obernti, de bom tebe ljubil, ker si ti mene tako priferzhno ljubil.

Vsemi, o **Bog** mojiga serza! vsemi ta dar, kteriga ti danfi ubog gresfnik daruje, kteri nizh drusiga ne sheli, kakor tebe lju-

biti, tebi dopasti. Šturi s menoj, oberni s menoj in s vſim, kar imam, kakor tebi dopade. Tvoja ljubesen naj v mojim ferzu vſe pokonzha, kar tebi ne dopade, de bom veſ tvoj, in le sato shivim, de bi tebi dopadel.

Ne proſim te, o Jeſuf! ſa dobrote tega ſveta, le to te proſim, de mi ſavoljo ſafluſhenja ſvojiga ſvetiga terpljenja vedno ſhaloſt nad mojimi grehi dodeliſh. Raſſvetli me, de bom nezhiernofť vſih dobrot tega ſveta ſpoſnal, de bom ſpoſnal, kako ti ſafluſhiſh od naſ ljubljen biti. Šturi, de ſe bom od vſiga nagnjenja na poſvetne rezhi odtergal, in naveſhi me na ſvojo ſveto ljubesen, de moja volja od danſi ſanaprej nizh drusiga ne bo ſhelela, kakor kar ti ſam hozheſh. Daj mi poterpeſhljivoſt in voljnoſt, zhe bom revin ali bolan, ali zhe ſi mi kaj drusiga prigodi, kar mojemu poſheljenju ne bo uſhezh. Šturi, de bom prav krotak do tiſtih, kteri me ſanizhujejo. Daj mi frezhno ſmert; daj mi ſvojo ſveto ljubesen. Pa pred vſim te proſim, de mi daſh vedno oſtati v tvoji gnadi notri do ſmerti. Ne pripuſti, de bi ſe ſhe kdaj od tebe lozhil. O moj preſladki Jeſuf! ne dovôli, de bi te jeſt ſhe kdaj ſapuſtil. Proſim te pa tudi ſa gnado, de bom v vſih ſkuſhujavah k tebi, o moj Jeſuf! pribeshal, de bom takrat tebe na

pomozh klizal; prosim te sa gnado, de te bom vedno sa gnado stanovitnosti profil.

O vezhni Ozhe! tvoj ljubi Šin Jesuf mi je obljubil, de mi hozhefh vse dati, kar te bom v njegovim imenu profil: Kar bote Ozheta v mojim imenu profili, vam bo dal. (Jan. 16.) V imenu, in savoljo saflushenja tvojiga ljubiga Šinu, te toraj prosim sa tvojo ljubesen, in sa stanovitnost do konza, de te bom kdaj v nebesih is vseh svojih mozhi ljubil, in zelo vezhnost tvojo milost hvalil, kadar se ne bom vezh bal od tebe lozhen biti.

O presveta Deviza Marija! moje upanje, sadobi mi to gnado, sa ktero te prosim; šturi tudi, de te bom priferzhno ljubil, moja mogozhna Kraljiza, in de se bom v vseh svojih potrebah tebi priporozhval. Amen.

Lauretanfke litanije

Devize Matere Marije.

Gospod, ufmili se naf!

Kriste, ufmili se naf!

Gospod, ufmili se naf!

Kriste, flifhi naf!

Kriste, uflifhi naf!

Ozhe nebesfki, vfigamogozhni Bog, ufmili se naf!

Sin, vfiga fveta réfhnji Bog, ufmili se naf!

Šveti Duh, refnizhni Bog, ufmili se naf!

Šveta Trojiza en sam Bog, ufmili se naf!

Šveta Marija,

Šveta Mati boshja,

Šveta deviz Deviza,

Mati Kristufova,

Mati milofti boshje,

Mati prezhfita,

Mati bres madesha,

Mati nedolshna,

Mati presfveta,

Mati ljubesnjiva,

Mati prezhudna,

Mati nafhiga ftvarnika,

sa naf Boga prófi!

Mati nashiga odrefhenika,
 Deviza modra,
 Deviza zhaftitljiva,
 Deviza hvale vredna,
 Deviza mogozhna,
 Deviza usmiljena,
 Deviza verna,
 Podoba pravize,
 Sedesh modrofti boshje,
 Šazhetik nashiga vefelja,
 Pofoda duhovna,
 Pofoda zhafti vredna,
 Pofoda vse svetofti,
 Škrivnostna rosha,
 Turn kralja Davida,
 Turn flonokosteni,
 Hifha slata,
 Škrinja miru in sprave,
 Vrata nebeshke,
 Sgodnja daniza,
 Sdravje bolnikov,
 Pribeshalifhe grefhnikov,
 Trofhtarza shaloftnih,
 Pomozh kristjanov,
 Kraljiza angelov,
 Kraljiza ozhakov,
 Kraljiza prerokov,
 Kraljiza apostelnov,
 Kraljiza marternikov,

sa naf Boga prôfi!

Kraljiza sposnovavzov, sa naf Boga prôfi!

Kraljiza deviz, sa naf Boga prôfi!

Kraljiza vsih fvetnikov, sa naf Boga prôfi!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh;
sanêsi nam, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh;
uflisfi naf, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh;
uvmili se naf, o Gospod!

Kriste, flisfi naf!

Kriste, uflisfi naf!

Ozhe nafh i. t. d.

Zhesfiena Marija i. t. d.

Pod tvojo pomozh pribeshimo, o sveta boshja porodniza! ne saversi nafhih proshenj v nafhih potrebah, temuzh rêfhi naf vselej od vsih nevarnost. O zhashtitljiva in shegnana deviza! nafha gospa, nafha fredniza, nafha besedniza, nafha pomozhniza. S svojim Šinam naf spravi, svojimu Šinu naf priporôzhi, svojimu Šinu naf isrôzhi.

Prôfi sa naf sveta boshja porodniza.

De bomo vredni obljud Kristusovih.

M o l i m o.

Švojo milost, profimo Gospod! v nafhe ferza vlij, de, ki smo po angelovim osnâjenji vzhlovezhenje Kristusa, tvojiga Šina,

spoznali, po njega terpljenji in krishi zha-
stitljivo vstajenje dofeshemo. Škos ravno
tistiga Kristusa Gospoda nashiga. Amen.

Prosi sa nas sveti Joshef!

De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! saflushe-
nje shenina tvoje presvete Matere Marije
pomaga, de, kar nasha slabost ne pre-
more, nam bode po njegovih proshnjah do-
deljeno. Kteri shivish in kraljujesh s Bogam
Ozhetam v edinosti svetiga Duha, Bog od
vekomaj do vekomaj. Amen.

Salve regina.

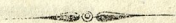
Zhefhena bodi kraljiza! Mati milosti,
shivljenje, sladkost in upanje nasho, bodi
zhefhena! K tebi vpijemo sapusheni Evini
otrôzi; k tebi sdihujemo shalostni in objo-
kani v tej dolini solz. Oh, oberni tedaj,
nasha pomozhniza! svojo milostljive ozhi v
nas, in pokashi nam po tem revnim shivljenji
Jesusa, shegnani sad tvojiga telefisa; o mi-
lostljiva, o dobrotljiva, o sladka Deviza
Marija!

Prosi sa nas sveta boshja porodniza!

De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Všigamogozhni vezhni **Bog!** ki si du-
sho in telo zhaštite **Devize**, **Matere Marije**,
de bi vredno prebivališhe tvojiga **Šina** biti
saflushila, f pripomozhjo svetiga **Duha** pri-
pravil, daj, de bomo, ki se njeniga spo-
mina veselimo, po njenih milostljivih prosh-
njah od prihodnih slegov in vezhne smerti
rešheni. Škos ravno tistiga **Kristusa Go-**
spoda nashiga. **Amen.**

K a s a l o.

	ſtran.
Od mnogih djanj poboshnoſti na zhaſt Marije	
Devize	3
Premiſhljevanje zhes lauretanſke litanije . .	39
Premiſhljevanje ſa prasnike Marije Devize	62
1. Sa prasnik zhiſtiga ſpozhetja Marije Devize	62
2. „ „ roſtva Marije Devize . . .	92
3. „ „ darovanja „ . . .	114
4. „ „ oſnanenja „ . . .	131
5. „ „ obifkanja „ . . .	154
6. „ „ ozhiſhvanja „ . . .	173
7. „ „ nebovſetja I. „ . . .	192
8. „ „ nebovſetja II. „ . . .	215
9. „ „ ſhaloſt „ . . .	234
Premiſhljevanje zhes vſako ſedmerih ſhaloſt .	256
Perva ſhaloſt, prerokvanje ſimeona . . .	265
Druga „ beg Jeſuſov v Egipt . . .	264
Tretja „ ſgubljenje Jeſuſa v tempelnu	270
Zheterta „ frezhanje Jeſuſa in Marije .	279
Peta „ ſmert Jeſuſova	286
ſheſta „ Jeſuſovo prebodenje in ſnétje	295
ſedma „ Jeſuſovo poloſhenje v grob .	304
Molitve k ſedmeri ſhaloſti Marije Devize . .	311
Darovanje ſamiga ſebe Marii Devizi	317
„ fvoje druſhine „ „	318

Sdihljeji proti Marii Devizi	319
Pefmi na zhaft Marije Devize	321
Škonzhanje	335
Molitve pri fveti mafhi	339
„ „ fповedi in fvetim obhajilu	351
Lauretanfke litanije	361

listu

Od mnogih djanj podobnosti na zhaft Marije	
Devize	
Premišljevanje zhas lauretanfke litanije	
Premišljevanje za prasnike Marije Devize	
1. Sa prasniki zhišnja fповedi Marije Devize	
2. rožnja Marije Devize	
3. " "	
4. " "	
5. " "	
6. " "	
7. " "	
8. " "	
9. " "	
10. " "	
11. " "	
12. " "	
13. " "	
14. " "	
15. " "	
16. " "	
17. " "	
18. " "	
19. " "	
20. " "	
21. " "	
22. " "	
23. " "	
24. " "	
25. " "	
26. " "	
27. " "	
28. " "	
29. " "	
30. " "	
31. " "	
32. " "	
33. " "	
34. " "	
35. " "	
36. " "	
37. " "	
38. " "	
39. " "	
40. " "	
41. " "	
42. " "	
43. " "	
44. " "	
45. " "	
46. " "	
47. " "	
48. " "	
49. " "	
50. " "	
51. " "	
52. " "	
53. " "	
54. " "	
55. " "	
56. " "	
57. " "	
58. " "	
59. " "	
60. " "	
61. " "	
62. " "	
63. " "	
64. " "	
65. " "	
66. " "	
67. " "	
68. " "	
69. " "	
70. " "	
71. " "	
72. " "	
73. " "	
74. " "	
75. " "	
76. " "	
77. " "	
78. " "	
79. " "	
80. " "	
81. " "	
82. " "	
83. " "	
84. " "	
85. " "	
86. " "	
87. " "	
88. " "	
89. " "	
90. " "	
91. " "	
92. " "	
93. " "	
94. " "	
95. " "	
96. " "	
97. " "	
98. " "	
99. " "	
100. " "	

